73.

MAGYAR CSERKÉSZ

XIII. ÉVF. 12. SZÁM. *Ára 50 fillér.* 1932. JÚNIUS 15.

AZ

ORION

DINAMIKUS HANGSZÓRÓ

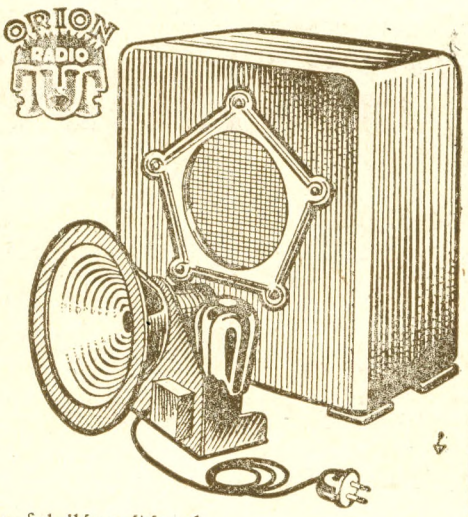

minden rádiókészülék teljesítményét fokozza. Előnyei kis készülékeknél ugyanúgy kifejezésre jutnak, mint a nagyobbaknál s bekapcsolásánál semmiféle átalakításra nincs szükség. 105, 120, 150 és 220 voltos egyen- és váltóáramra készül. Bármely rádiókereskedő bemutatja és készséggel szolgál részletes felvilágosítással.

Gyártja: ORION IZZÓLÁMPAGYÁR.

Schmidt Viktor és Fiai

Csokoládé és cukorkaáru gyárak

— Budapest—Wien —

KÉRÉSE A CSERKÉSZEKHEZ:

Légy résen! ha édességet vásárolsz, mert a szép külső silány hamisítványt takarhat.

Hogy szeretteinket és önmagunkat megvédjük a mindenféle rossz anyagok ártalmas hatásától, kérjünk mindig és mindenhol határozottan

Schmidt Viktor gyártmányt.

Ha édesség, úgy legyen

Schmidt Viktortól.

ENRILO-nak

a kitünő szomjcsillapítónak, egyetlen kulacsból sem szabad hiányoznia.

Jól cukrozva üditő és egészséges ital, mely különösen hosszabb túráknál nagy ellenállóképességet kölcsönöz.

Kizárólagosan honi nyersanyagokból gyártja

a FRANCK HENRIK FIAI RT.

nagykanizsai és mosonszentjánosi hazai gyáraiban.

MAGYAR CSERKÉSZ

TÁBOROZNI KÖTELESSÉG!

(Ki mehet a Jamboree-táborba!?)

Irta: Gr. Teleki Pál táborparancsnok.

Mindenki tudja, hogy az idén táborozni nehezebb, mint máskor. Mindenki szegényebb, a cserkész is, a társadalom, a Szövetség, az állam. Mégis *az idén több súlyt kell fektetnünk a táborozásra,* többeknek és többet, vagy legalább is *nagyobb odaadással és igyekezettel kell táborozni,* mint máskor.

A gödöllői Jamboree a táborozás Jamboreeja lesz. Hogy miért, azt szóval és tollal mások is, magam is számtalanszor kifejtettük. Ahhoz, hogy valaki egy olyan Világjamboreen részt vehessen, amelynek egyik főcélja a táborozási készség bemutatása és fejlesztése lesz, nyilvánvaló, hogy táborozási készséggel és gyakorlattal kell rendelkeznie. De nyilvánvaló ebből az is, hogy *a Jamboree-táborba csak olyan cserkész jöhet, aki már táborozott, rendes táborban részt vett.*

Amidőn a kerületi székhelyeket bejártam a télen, mindenütt az a kérdés is felmerült többek közt a vezetők részéről is, de különösen a fiúk részéről, hogy ki jöhet a gödöllői táborba. Megmondtam akkor is, hogy mindenkinek cserkészies tulajdonságaitól és magaviseletétől fog függni az, hogy táborba jöhet-e, vagy nem. És pedig elsősorban ettől. Másodsorban fog tekintetbe jönni nyelvismerete és különös készségek. Azt is megmondtuk, hogy a legminimálisabb előfeltétele a részvételnek, hogy legalább a másodosztályú próbát is kiállta légyen a cserkész. Talán nem emeltük ki eléggé a táborozási feltételt, — talán azért, mert az annyira nyilvánvalóan magától értetődik.

Magától értetődik az, hogy csak legalább egy rendes táborban részt vett cserkész vehet részt a Jamboreen. Nemcsak azért, mert a gödöllői tábor speciálisabban is a táborozás jegyében fog lefolyni. Hiszen elvégre minden tábor a táborozás jegyében folyik le, mert a táborozási készség, amely testi ügyességet, lelki vidámságot, kiegyensúlyozottságot és sok mindenféle egyéb tulajdonságot kíván meg és tesz próbára, a cserkészetnek egyik leglényegesebb megnyilvánulása és próbaköve. Amikor Kopenhágában pontozták a nemzeteket, talán legbüszkébbek arra voltunk, hogy éppen a táborozásban, tehát a legcserkésziesebb dologban voltak fiaink első helyezettek.

De nemcsak ezért conditio sine qua non-ja a táborozás a Jamboreen való részvételnek, hanem azért is, mert *aki a gödöllői táborba jön,* az Magyarország határain belül ugyan, de egy nemzetközileg exterritorialis területre lép, amelyen *nemzetét más nemzetek közt képviselnie kell. Ez megtiszteltetés, amely komoly kötelességet ró arra,* aki abban részesül. Világszerte tudják a gödöllői tábor célkitűzését. A célt mi magyarok tűztük ki, a külföld örömmel fogadta. Nekünk kötelességünk, hogy necsak frázis maradjon célkitűzésünk, de hogy magunk is hozzájáruljunk ahhoz, hogy táborozási készségben és tartalomban előbbre vigyük a nemzetközi cserkészetet. Nem is azt mondom, hogy példát mutassunk, mert lesz példa más is elég. Mindenfelől összesereglő cserkésztestvéreink is készülnek erre a pontozás nélküli, de annál nemesebb versenyre. Nekünk, akik az eszmét megpendítettük, vigyáznunk kell, hogy ne maradjunk le, sőt ellenkezőleg mindenkép a legjobbak közt kell lennünk. — Ezt pedig *gyakorlat nélkül elérni nem lehet.* Tehát táboroznunk kell és csak abban gyakorlott, tábort látott cserkészeket vihetünk a Nemzetközi Tábor színhelyére. Csak olyant engedhet oda felelőssége tudatában a Táborparancsnokság.

Elsősorban azok fognak tekintetbe vétetni, akik *az idén táboroznak* és az idei, már a Jamboree-munka jegyében lefolyó táborokban úgy saját parancsnokuk, mint az ellenőrzést az idén különös alapossággal és minden csapatra kiterjedőleg végző ellenőrző tisztek által alkalmasnak találtatnak. A Táborparancsnokság, vagy az altáborparancsnokságok kiküldöttje, nagyobb összevo-

---

Ezt a számot a Jamboree táborparancsnokság „Magyar Cserkészfeladatok Csoportja" (Lelki előkészítő csoport) állította össze. Ebben közli a Jamboreera való felkészülés legfontosabb tudnivalóit.

násoknál kiküldöttjei, minden tábort meg fognak nézni az idén. Legalább is erre törekszünk és ezért kértem ismételten a kerületeket, illetve a csapatparancsnokokat is, hogy a csapatok *lehetőleg koncentráltan*, de *mindenesetre ne* túlságosan *szétszórtan* és lehetőleg *minél könnyebben megközelíthető helyen táborozzanak. Az idén nem az a fontos, hogy valamelyik csapat cserkészei lássák meg a Bükköt. Mátrát, Tiszát vagy a Balatont, hanem az a fontos, hogy együtt legyenek és hogy táborozzanak.* A hely tökéletesen másodrendű szempont. Az idén nem élvezetből, de kötelességből táborozik mindenki. Az összevont táborokba többen és hosszabb időre fogunk kiszállni — a munkát természetesen megosztva magunk közt —, úgy hogy lehetőleg minden csapatról alapos benyomást nyerjünk.

A sarkadi cserkészek festik a jamboree feliratait

Tudom és mindenki tudja, hogy az idén nehezebb táborozni, nehezebb az élelmezés, nehezebb az utazás, a felszerelés problémája. De ha összehasonlítjuk a mai helyzetet a cserkészet első éveivel, talán nem is olyan nagyon nehéz. Akkor a társadalom nemcsak nem támogatott, de még alig ismert, legfeljebb megcsodálta, vagy meg is mosolyogta a nagykalapos fiúkat s a rövidnadrágos tiszteket. A Szövetség sem adott sátrat, táborozási segélyt, stb., mert a Szövetség is még alig volt. Mégis táboroztak, úgy ahogy tudtak és tudvalevőleg *az „úgy ahogy tudtak" a táborozásnak legértékesebb belső tartalma*, az fejleszti a fiúkat legjobban s mutatja meg, hogy ki a valamire való. Ha hiányzik az útiköltség, menjen a csapat városának, vagy községének határába, táborozzanak egy kertnek a sarkában, vagy egy legelőnek a szélén. De táborozzanak!

Ha hiányzik a sátor, azt is meg lehet oldani. Akik tavaly Badenben voltunk, az osztrák tábor mellett láttunk egy, Berlin legszegényebb negyedéből való 70 tagú német csapatot, amely gyalog járta be Európának három államát és amelynek nem voltak sátrai. Lombsátrat csináltak nagyon ügyesen, úgyhogy dacára a csapadékos osztrák klímának, száraz alvóhelyet biztosított. Ha a felszerelés nem tökéletes, az nem olyan nagy baj. Leleményességgel sok mindent lehet pótolni és ha egy csapatnál e tekintetben figyelemreméltót látunk, mindenesetre úgy általánosságban, mint a Jamboree szempontjából javára fogjuk írni és igyekezni fogunk segíteni azon, hogy részt vehessen. — Ha kevés a táborozási költség, azt is lehet leleményességgel pótolni. Elsősorban úgy, hogy a város határában, vagy valamely szülő, vagy jóakaró kertjében üt a csapat tábort. Ezáltal útiköltséget takarít meg, az élelmezésnek pénzért való beszerzését, stb.

Bizonyára fognak akadni, akik azt mondják, hogy ez az intelem most már későn jön, mert sokan megszokták azt, hogy már a tél folyamán szépen kitervezik, hogy hol lesz a tábor s hetekig-hónapokig készítik elő. Ez amellett, hogy cserkészekre nézve kényelmes, sok szempontból jó is, mert hiszen országismeret és egyéb mindenféle vonatkozásban jó, ha cserkészeink részére változatos és megfelelő táborokat keresünk. De ha ilyen tábort nem lehet ütni, ebből nem az következik, hogy ne táborozzunk és a táborhely megválasztásának, az elhelyezésnek, *a felkészülésnek hirtelensége nem lekicsinylendő nevelő szempont* a többiek mellett. Mikor Nemzeti Nagytáborunk idején, amelyre hónapokkal előbb megterveztük a tábort és már sok pénzt és munkát fektettünk be, az árvíz közvetlenül a táborozás kitűzött ideje előtt elöntötte a Dunaszigetet, voltak, akik azt ajánlották, hogy halasszuk el a tábort egy esztendővel. Voltunk azonban mások, akik azt tartottuk, hogyha ezt a közönséggel szemben meg is lehet tenni, nem tehetjük meg önmagunkkal és elsősorban a fiúkkal szemben. Mit mondott volna a cserkészfiú rólunk, ha nem találtuk volna fel magunkat a nehéz helyzetben, amikor őt arra tanítottuk, hogy mindenféle helyzetben tudjon segíteni magán. Így aztán egy rövid hét alatt kerestünk is táborhelyet 7500 cserkésznek s ha nem is olyan elsőrendű berendezéssel, mint ahogy a Nemzeti Nagytábort előzetesen elképzeltük, de — mint közismert — megfelelően kitűztük, berendeztük, le is bonyolítottuk.

Egy parancsnok és az őrsvezetői előtt nem nehezebb feladat egyetlen csapat részére egyik napról a másikra is táborhelyet és táborozási lehetőséget találni, mint volt egy nagyobb vezetőség részére a 7500 cserkész táborhelyét frissen, hirtelen kitűzni és berendezni.

Tudom, hogy sok helyen nyílt kapukat döngetek azokkal, amiket itt elmondtam. De — sajnos — nem mindenütt. A társadalom szeretete s a *társadalmi támogatás itt-ott elpuhítólag is hatott* és a társadalomnak általános csüggetegsége és hibái helyenként kezdenek átragadni miránk is. Pedig ha valaha, ma van szükség a fordítottjára, arra, hogy *a cserkész mutassa meg, hogy nehéz helyzetekkel is meg lehet birkózni.* Ez a kötelessége a csapatparancsnoknak csapatával, neki és segédtisztjének és őrsvezetőinek a fiúkkal és mindnyájunknak a társadalommal szemben.

Azzal tehát, hogy az idén nem ejtjük el a táborozás gondolatát, hanem a legnehezebb körülmények közt is, a legrosszabb táborhelyen is felütjük a szabványos sátrat, akár valami szükségsátrakat, egyrészt nemzeti, társadalomnevelő kötelességet teljesítünk, másrészt pedig kötelességszerűen előkészülünk a Jamboreera, — nehogy aztán megtörténjék velünk az a szégyen, hogy még azt a számot sem tudjuk a táborban kitölteni a táborozásra jól képzett cserkészekkel, amelyet a Táborparancsnokság a magyar kerületek részére kijelöl.

Ismétlem, a nemzetközi táborba csak táborban járt cserkész jöhet, elsősorban olyan, aki az idén táborozott és megfelelt, másodsorban olyan, aki, ha az idén nem is táborozhatott, lehetőleg két, vagy legalább egy rendes táborban részt vett.

Rajta tehát! Nem csüggedő hittel és kemény, minden akadályt legyőző akarással készüljetek mindnyájan cserkésztestvéreim a nagy feladatra! Gyerünk táborba! Jó munkát!

MEGINT KÜLDETÉSBEN JÁRUNK.

Ti is úgy vagytok-e néha, fiúk, mint én, hogyha valami megragadja a gondolataimat, valami megfoghatatlan s mégis élő dolog, amit más nem lát, csak én látok, akkor a szemem a lelkemmel lát. Keresztül lát téren, időn, közeli tárgyakon, messzi hegyeken, mindenen.

Az ima kapuján keresztül suhant a lelkem nagy fényességekbe, az űrbe, éterbe. Nem volt ott egy talpalatnyi föld sem, mégis úgy láttam, a nagy fényességben, mintha állna maga az Isten. És dolgozott az Isten: előtte fel nem mérhető hatalmas égi vásznára, az időre festett. A vászon vége a messzi végtelenbe tünt el, túl a sejtelmek világán, — és dolgozott az Ur. Szépséges emberarcot festett, amelynek minden vonása élő volt. És minden kézmozdulatára, ecsethúzására népek indultak új utakra s nemzetek elmúltak a nagy végtelenben.

Nyugaton a művelt nemzetek istentelenek és tékozlóak lettek s az Ur a rossz szinekért megharagudott s keletre fordult. Akkor keleten lovára pattant Atilla s a kelő nap haragbíborában piros vért hozott nyugatnak, és szebb lett a vászon és tisztább az arc. Atilla azonban eltünt haragos népével. Uj népet, nagyságos kedvére valót, magyarnak elmulhatatlan örök színnek, nemes vonásnak az örök emberarcon.

Már akkor is küldetésben jártunk Atillával. Azután újra jöttünk az Ur akaratából hont alapítani Árpád vezérrel, hogy állandó küldetésben éljünk: pogányok ellen megvédni nyugatot. Mi mindig küldetésben jártunk, mert ez volt rendelt sorsunk, s az egész világon, ha délben zúgnak a harangok, jusson eszetekbe, hogy a magyar küldetés sikerén kondult meg először a déli harang szava s azóta zúg szerte. És azóta is mindig küldetésben jártunk: amikor kuruc zászlókon szárnyalt a „Libertas", s amikor Petőfi dalától felszabadult a magyar szabadság s a világszabadság. Csak akkor nem küldettünk, amikor az Ur fenséges vásznán settenve, lopva végigszaladt az ördög s a tiszta szinek szörnyen összekeveredtek egy nagy világháborúban. Akkor az ördög rettentő talpa alatt széjjel freccsent hatszázezer magyar élet s azóta megcsonkult hazába szorult a magyar. Az ördögöt utolérte a Teremtő haragja.

És szólt az Ur: itt fogsz élni nagy művem rengeteg színében részekre bomolva, amíg újra elkészítem. De atómjaidat soha össze nem rakhatod, így kell bevárni méltó végedet!

Már csak a két szörnyű szem látszott az Isten ellen felvillant sárga tűzzel, azután elpattant és fekete méregként szertefolyt az egész képen. Akkor megint munkához fogott az Ur friss, új derüs szinekkel s akkor a földön lent új hadak keltek, már nem egymás ellen. Cserkészseregek vonulnak fürgén erre-arra, életszínt rakni a rontott vászonra. S ahol az Ur ecsete alig bír a régi kevert színnel, ott más ecsetet ragad, cserkészbokrétából, árvalányhajakból kötve s megmártja megtisztult ezernyi magyar cserkész-szívben. Igy fest az Ur, amíg jobb lesz a világ.

Ugy-e, fiúk, rettentő szép volt ez a látomás? Mindig küldetésben jártunk. Cserkész világtábor a mi hazánkban, — nagy, jobb idők jele, most így küldettünk el! Vigyázzatok, vigyázzunk mindnyájan, hogyha majd eljön kicsiny hazánkba a cserkészvilág, egyenes lelketek tükrében újra szülessen a nagy igazság és magyar szivetekben meglássa minden vendégnemzet az Urat, s az Ur meglássa önmagát. Igy jöjjön el jobb sorsunk, a magyar feltámadás.

Faragó Ede.

A CSODASZARVAS.

A jamboree gödöllői jelvénye a csodaszarvas. Ezt fogja viselni mellén a sok ezer idegen fiú is. Meg fogják kérdezni, mit jelent ez a szép, karcsú állat. *Minek a jelképe,* szimboluma? Meg kell nekik magyaráznunk. Valahogyan ilyenformán gondolom:

*

A fehér csodaszarvas a magyar mondák szent állata. Jelképe egy nemzet vágyainak, megtestesülése egy nép sóvárgott boldogságának, távoli célok ködéből megvillanó sejtelme egy nagy, Istenrendelte hivatásnak: *rendeltetésünk szimboluma.*

*

Először ott jelenik meg a nemzeti monda legelső lapján: *a nemzet születésénél.* Messze napkeletről — Evilát földjét említi a krónika, — indul el délceg paripáján, derék vitézek seregével, férfias kalandra, vadászatra „Hunor s Magyar, két dalia, két egytestvér, Ménrót fia" (Arany). Előttük szökken fel a csodálatos szarvas és hivja, vonja, csábítja őket maga után. És mennek a daliák, nem néznek, nem látnak, pihenni nem tudnak, míg el nem jutnak a vad nyomába, a Meotisz-tó szigetére. Ott a szarvas eltűnik, a vitézek pedig letelepszenek az ismeretlen szép helyen. Innen, az első hazából kerekedik fel Hunor nemzetsége, — nem tudnak megnyugodni: a szarvas eltűnt, még nem az övék! — keresni tovább az ismeretlent, a rájuk-várót, a vágyak, sejtelmek célját. És kezdődik a vad küzdelem. A húnság csak egy eszközt ismer, a kardot. De a fegyverek népén betelt a fegyverek végzete, a hódító belepusztult győzelmeibe. A hun nép elernyedett, emlékét már csak a monda őrzi.

*

Másodszor Szent Lászlónak jelent meg a csodaszarvas, a képes krónika elbeszélése szerint, Vácon, a csata előtt. De ennek a szarvasnak már *kereszt ragyogott az agancsa közt.*

Magyar nemzetsége is nekiindult vándorlásnak Nyugat felé: a vágyak országa felé, a rendeltetés felé. Elfoglalta — könnyen foglalta el: nem talált itt országot, amely komolyan ellenállhatott volna — a húnok régi földjét. És úgy látszott, hogy megismétlődik a húnság tragédiája: ők is „földetrázó viharok" módjára „tomboltak a porba omlott Európa homlokán" (Petőfi). De a Gondviselés jobbra szánta őket: nem kevésbbé véres, nem kevésbbé tragikus sorsra, de dicsőségesen szebb, szentebb hivatásra. Szent István megkereszteli a magyarságot. Kiveszi kezéből a pusztító fegyvert és a Krisztus kardját adja a kezébe. Ezentúl a magyar nem támadja, hanem védi a Nyugatot. Nem pusztítja, hanem átveszi és Keletre tovább terjeszti a keresztény kutúrát. Nem Európa vérét ontja, hanem a maga vérét hullatja Európáért. „Vértanu néppé" lesz (Prohászka), a „kereszténység védőbástyájává".

Ennek az ezeréves történelemnek legjellemzőbb képviselője Szent László, a lovag-király, „bátor László", aki „két országban dicsekedik: Magyarországban és mennyországban"; aki elfordítja Európától a betörő nomád kúnokat, bessenyőket és letelepíti, megkereszteli, civilizálja őket. Akihez eljönnek a nyugati fejedelmek, hogy vezére legyen az első kereszteshadjáratnak, de ő nem vállalja a nagyszerű feladatot: itthon marad, mert itt kell szolgálnia a kereszténységet, Isten akaratából.

Ennek a szent királynak jelenik meg másodszor a fehér szarvas és elvezeti a remetéhez, aki megjövendöli a győzelmet. És a király győz és a győzelem után várost alapít és templomot emel.

Ime a második rendeltetés: az ezeréves magyar hivatás.

*

De a városok, amiket a nagy királyok, az Árpádok, Anjouk, Hunyadiak alapítottak, elpusztultak, a templomok ledőltek, a középkori virágzó magyar kultúrának alig maradt emléke ránk: tatár, török, a pusztító Kelet rettentő rohamai mindent letaroltak. Amíg a Nyugat népei nyugodtan éltek városaikban és szorgalmasan dolgoztak, gyüjtöttek és tanultak és épitettek: mi szüntelenül fegyverben álltunk — lengyel testvéreinkkel együtt — és élő sövénynek meredtünk közéjük és a pusztítók közé. Jóformán lélekzetet venni sem értünk rá: minden nap újra küzdenünk kellett, életünkért és a Nyugat életéért. „Isten csodája, hogy még áll hazánk" (Petőfi Sándor), és kétszeres csoda, hogy — ha keservesen is, ha egy-két évtizeddel meg-megkésve is, — de nem maradtunk el a nyugati kultúrától és ki tudtuk fejteni a magunk kultúráját.

Ki gondolt ránk a Nyugaton? Ki nyujtotta ki értünk a kezét? Ki értett minket? Azt is kevesen tudták, hogy vagyunk. A vértanu népnek ez volt a leggyötrőbb vértanusága.

*

És most, az ezeresztendős vértanuság leggyötrelmesebb évei után: *újra feltűnik a fehér csodaszarvas.* Most nem nálunk jelent meg, hanem szerte a nagyvilágon, mindenfelé. Most nem minket csalogat maga után, hanem a nagy nemzetek fiait hívja el mihozzánk. Akiket hív, azok nem páncélt viselnek, hanem a szeretet hadseregének egyenruháját. Amire hív, az nem a fegyverek harca, hanem a barátság testvéri táborozása. Nem ellenség módjára jönnek és nem közömbös idegenekként, hanem mint barátok, bajtársak, testvérek.

A Jamboree fehér szarvasa ezt jelenti: szeretetet, barátságot, testvériséget. És ez a csodaszarvas már nemcsak a mienk, magyaroké: amint mi felismerjük benne a magunk legmélyebb nemzeti sejtelmeinek megtestesülését, hisszük, hogy minden nép a magáéra ismer benne.

És indulunk utána valamennyien, mint egykor Hunor és Magyar vitézei: se jobbra, se balra nem nézünk, pihenést nem ismerünk. Megyünk, egész szívvel, a csodaszarvas után. Mert a csodaszarvas azt jelenti nekünk, ami a legkülönb bennünk, azt, ami a legnagyobb ezen a földön, a szeretetet.

Sík Sándor.

MAGATARTÁS A VILÁGTÁBORBAN.

— Te, ez a cím nem amolyan erkölcsi prédikációfélét jelent? — kérdezte Karcsi, jövendőbeli cserkészbarátja felé fordulva. — Azt hiszem arról lesz szó, hogy szépen viselkedjetek, gyerekek, mert a nyuszi nem hoz tojást.

De Pista, a régi cserkész, nem hagyta tovább folytatni.

— Ugyan, ne bosszants már ilyen naivságokkal, utóvégre nem vagyunk már dedósok és nálunk a cserkészetben nem szokás sokat prédikálni, mi inkább élni akarjuk a cserkészéletet. Viszont az meg csak természetes, hogy tudnia kell minden cserkésznek vagy csapatnak, hogy miként viselkedjék a jamboreen!

— Karcsi: hiszen arról beszéltek mostanában minden összejövetelen, legalább így hallottam tőled.

— Pista: igazad van, pajtás, csak ne felejtsd el, hogy a jamboree (világtábor) nem 50 gyerek táborozása; hanem 25—30.000 cserkészé, akik közül rengeteg idegen lesz a világ minden tájáról. Nem-cserkész közönség is lesz, idegen és magyar egyaránt. Azután meg Magyarországon lesz a jamboree, tehát mi is felelősek leszünk érte: nemcsak a táborparancsnokság, hanem minden egyes magyar cserkész!

— Állj meg, Karcsi, állj meg, ne siess olyan nagyon! Kérlek, mondd el szép sorjában mindazt, amit a magatartás jelent.

Közben odacsődült egy sereg diák a párbeszédre, hogy ők is meghallgassák. Cserkészek meg nemcserkészek szép számmal akadtak és Pista beszélni kezdett.

A látogató közönségnek cserkészállamot akarunk mutatni. Azt jelenti ez, hogy abban a két hétre épített hatalmas sátorvárosban minden nyelvi nehézség dacára sem szabad semmiben fennakadásnak lenni. A világtáborban zavartalanul és békében fog együtt élni japán, német, néger, francia, magyar s a világ minden részéről összesereglett sok más emberfajta s egy parancsnokság alatt, egységesen fog folyni az élet sora.

Ahhoz, hogy ne legyenek éjjeli zavargások és mindenki nyugodtan hajthassa álomra a fejét, hogy az élelmezés, tisztaság egy ilyen nagy táborban rendes legyen, ahhoz nem elég az a nagyszerű szervezet, amelyet a táborparancsnokság már most kiépített, hanem ahhoz az is szükséges, hogy mi magunk, egyes cserkészek, betartsuk a rendet, engedelmeskedjünk minden kívánságnak, parancsnak s fegyelmezettséggel és pontossággal hozzásegítsük az egész tábor életét a zavarmentes működéshez.

Valaki közbeszólt: Pista, te a magyar közönséget külön is említetted, hát annak mit kell mutatni?

Pista hamar elkészült a válasszal: Most igazán olyat mondok, amit már számtalanszor elmondtunk mi, magyarok és épen abban vagyunk hibásak, hogy újra kell mondanunk, a széthúzást akarom említeni. Ugy-e, milyen könnyen békétlenkednek a magyarok, milyen kicsiség elég ahhoz, hogy megsértődjenek és milyen sokszor gyenge ahhoz a magyar, hogy azt a személyi sértést elviselje a nagyobb célért. A cserkésztáborban is csak úgy boldog az élet, ha mindenki elvégezi a dolgát s ha senki sem morog egész nap azért, mert pld. véletlenül aznap több munka jutott rá. Hiszen a morgással a rosszkedve, a bosszúsága másokra is átragad s másokat is elkedvetleníthet. A cserkész lesi a segítés, a több munka lehetőségét s örül, hogy jótetteket végezhet.

Meg kell hát mutatnunk a magyar felnőttek társadalmának, hogy nem is olyan sok szeretet kell ahhoz, hogy mindnyájan tudjunk örülni és boldogan élni.

— Te biztosan valami népszónoknak készülsz! — szólt közbe huncutkodva a kis ugrifüles. — Hanem azért igazad van. — Pista tovább folytatta a tájékoztatást.

Legyünk méltóak a jamboree rendezésére.

A jó Isten megengedte, hogy a magyar cserkészet áttörhesse a tájékozatlanságnak azt a vastag rosszindulatú kérgét, amely — egy-két nemzetet kivéve — az egész világtól elválasztott minket. Sokfelé jártunk s a külföldi utak mind hozzásegítettek a magyar nemzet megszerettetéséhez és megismertetéséhez. Ezért küldik el hozzánk ifjúságukat, hogy szeretetüket így is kifejezzék irántunk. Higyjétek el fiúk, a Jamboree a jó Isten nagy ajándéka a magyar nemzet számára. Magyarországon még soha sem volt egyszerre ennyi idegen és most hetekig erről a kis országról fognak írni a világ számottevő lapjai: Az országról, a nemzetről, a magyar cserkészetről. Érzitek-e fiúk, hogy milyen nagy felelősség ez nekünk!

A kis füles közbeszólt:

— Te Pista, engem jobban ráz a hideg, mint mikor felelni megyek!

Bizony, semmi hibának, haszontalanságnak nem szabad megtörténnie. Hiszen a Kálmán is azt mondta multkor a Nagy Lajos-csapatról, hogy nem tartanak minket jó csapatnak, mert valamelyikünk nem volt előzékeny velük. Ugy-e látjátok, hogy az emberek egy esetből is általánosítanak s a hibát hamarább észreveszik, mint a jót.

Ez ellen pedig csak úgy lehet védekezni, hogy mindenkor, mindig, ha magamban vagyok, vagy többen vagyunk együtt, ha tudom, hogy mindenki lát vagy azt hiszem, hogy senki sem lát, betartom a cserkésztörvényeket!

Mi értelme lesz a parancsoknak?

Az talán mindenki előtt világos, hogy 30.000 cserkész együttélését nem lehet ötletekre és a jó szerencsére bízni! Nagyon jól tudjuk, hogy a világtáborban engedelmeskednie kell nemcsak a cserkésznek, hanem az altáborparancsnokoknak is s a táborparancsnokság minden tagjának. Engedelmeskedni kell a rendnek, a kiosztott munkaprogramnak azért, hogy zavartalan legyen az együttélésünk.

De mindennek ellenére megtörténhetik, hogy egy-egy csapatnak esetleg várakoznia kell, mondjuk az élelmiszerre vagy a kirándulóvonat indulására. Az is lehet, hogy Bajáról vagy Sátoraljaújhelyről, Szombathelyről vagy az ország más távolabbi részéből fáradtan megérkező csapat nem ütheti fel azonnal a sátrát, esetleg csak később, ahogy tervezte. Gondoljatok arra fiúk, hogy aki Ázsiából jön, az egy kicsit jobban elfárad, mint ti s a morgás vagy elszontyolódás — amióta a cserkészet fennáll, soha sem volt cserkészerény. *Mindig jókedvűek legyetek s minél fárasztóbb és nehezebb körülmények közé kerültök, annál több tréfa, kacagás és nóta harsogjon.*

— Jó, jó, hát értjük s így is van jól — szólt közbe Karcsi —, de mi köze van mindennek a parancs helyes betartásához?

— Aki jókedvű és örömmel szolgál, az hozzájárul ahhoz, hogy az egész nagytáborban öröm és jókedv uralkodjék. A parancs is csak eszköz és a parancsnoknak soha sem az a célja, hogy parancsolgatással tetszelegjen önmaga és mások előtt.

Megint megszólalt a kis füles s nagy sóhajtással kezdte:

— Jaj, te Karcsi, annyi szépet mondtál, hogy most már kezdek elálmosodni. Te, mondd csak, a Jamboreen lehet-e majd játszani meg kiabálni egy kicsit?

Karcsi sietett megmagyarázni, hogy a nagytábor helyén már most kijelölték azokat a tekintélyes tereket, ahová meg lehet hívni bármelyik idegen nemzetet, közös játékra vagy új játék bemutatására. Ahol barátkozni, hancúrozni, kiabálni, kacagni lehet fejenként és összesen annyit, amennyit a tüdőtök elbír.

Az egész ország jamboree-tábor!

A fiúk fáradhatatlan kíváncsisággal figyeltek Karcsira, ő meg így folytatta:

— Ez a jamboree a táborozás jegyében fog lefolyni. Igaz, hogy Gödöllőn lesz a nagy tábor, de megmutatjuk az országunkat az idegeneknek, kirándulások alkalmával.

A kis füles megint közbeszólt:

— Kálmán bátyám azt mondta, hogy így volt ez 1924-ben Dániában és 1929-ben Angliában is.

— Igaz, ott is rendeztek nagy kirándulásokat — válaszolta Pista —, de itt az lesz az újság, hogy amerre ezek a kirándulók mennek, ott is fognak táborozni magyar cserkészek. A Bükk-hegységen végig egymástól két-három-négyszáz lépésnyire lánctáborban lesznek a csapatok s a Mátrában, a Hortobágyon, a Balaton mellett, a bugaci pusztán Kecskemét mellett s a többi kirándulóhelyeken is cserkésztábort ütünk. Ezekre a táborozásokra a csapatok jelentkezését az országos vezetőtiszt kéri.

Ezeket a csapatokat sok idegen cserkész fogja meglátogatni s egy-egy idegen csoportot a csapat esetleg vendégül marasztalhat egy-két napra. Különösen ezekben a táborokban lesz alkalom megmutatni azt, hogy mit ér a magyar cserkészet, mert ilyen táborokban az igazi cserkész tábori életet jobban megláthatják majd az idegenek. Persze az ilyen magános cserkésztáborok is meglátogathatják majd a jamboree nagytábort, már ahogy a pénzük majd engedi. És az engedi, ha megtanulunk takarékoskodni: műhelymunkával, kiállítással pénzt teremteni és filléreket lassan félre rakosgatni.

Versenyek.

— Hát az is lesz? Azt gondoltam, hogy mindig szép beszédeket fogunk csak hallani! — kotnyeleskedett a kis füles és felcsillogott a szeme a jó hírre.

— Igen, lesz! — válaszolta Pista, — még pedig egy nagy őrsi akadályverseny, amelyben egy idegen őrs együtt indul egy magyar őrssel. A magyarok persze versenyen kívül, ezt parancsolja az udvariasság is. Jó lesz addig sokat kirándulni és minden ügyességet, minden próbát gyakorolni kint a terepen; hegyen, völgyön, vízen, erdőben, hogy fel ne süljünk valahogy az idegenek előtt. Azt, hogy mik lesznek az akadályok, persze, hogy nem mondják el és idegen cserkész és magyar cserkész akkor fogja csak megtudni, ha majd előttük áll. A hejkolás szintén nagyszerű versenymód lesz, biztosan szép, gazdag feladatokkal.

Szemfülesek legyünk.

— Hát ez meg már milyen jamboree-parancs? — kérdezte Karcsi.

— Tudhatnád a jelszót: Légy résen! ez is azt jelenti — válaszolta Pista —. Mi tudjuk azt, hogy az idegenek felcsigázott igényekkel jönnek, nagyon sokat várnak a magyaroktól és nem is szabad csalódniok. Nagy öröm lenne az, fiúk, ha minden idegen cserkész sok szépet és jót tapasztalhatna s tanulhatna tőlünk. De addig még sokat kell fejlődnünk. A szemfülesség azonban mást is jelent:

Tudnunk kell azt, hogy elsősorban mi tanulhatunk sokat az idegen nemzetek cserkészétől. Ne azt bírálgassuk és emlegessük folyton, ami hiba és nem követhető példa — hiszen ilyen is lesz, — mert a magyar cserkészet nem megalkuvásos cserkészet. Hanem járjunk nyitott szemmel, fényképezőgéppel, jegyzetfüzettel s a barátkozásokon és szórakozásokon túl *jegyezzünk fel minden tanulságosat, érdekeset, szépet, szóval mindazt, ami cserkészhaszon s amely által mi is gyarapodhatunk.*

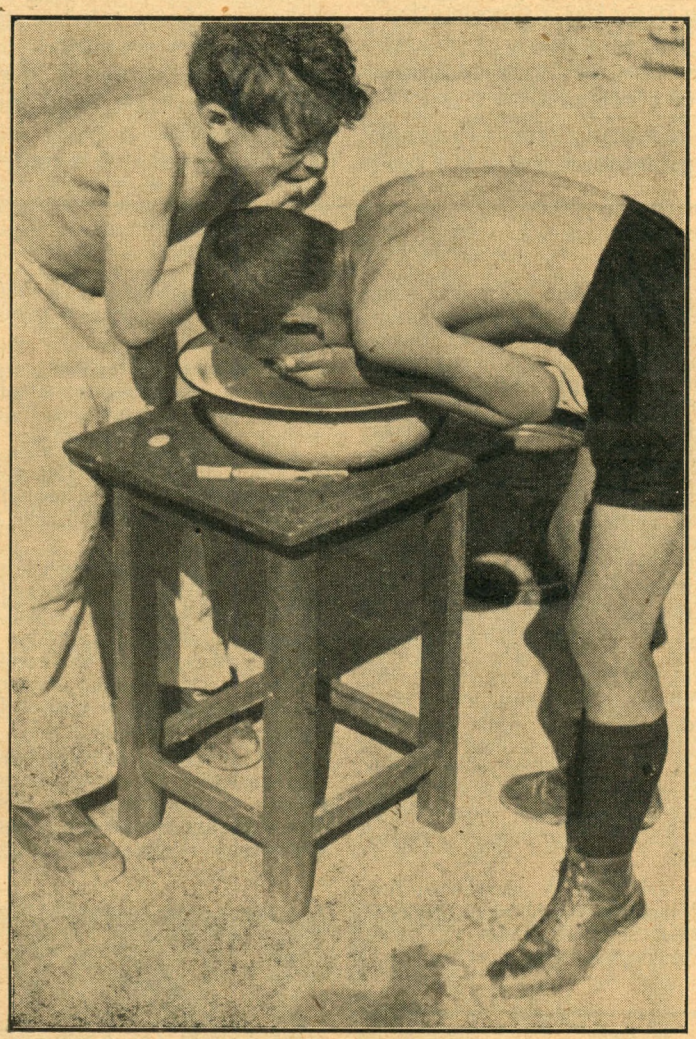

Az ilyen felvételre a cserkészfotografus ráfizet. Az egyik fiú azért nem veszi meg, mert csúnya rajta, a másik mert nem látszik az arca. Bezzeg örül neki a Magyar Cserkész! Mert neki nem Kelemen Sándor vagy Nagyrátóti Bódog portréja kell, hanem: a Fiú, a Cserkész amint él, örül, játszik, dolgozik, stb. Művészi felvételben, ilyeneket csináljatok
(Beller Lajos felv.)

Hogyan építik a táborukat? Milyen ötletes ügyességeket használtak fel az építésnél? Mi a napi program? Milyen a reggeli tornájuk, játékaik, szokásaik, cserkészötletességek, figyelem, szolgálatkészség, kötelességteljesítés, jótett, könyveik, dalaik, népszokásaik? stb. A táborrend, a napirend, a fegyelem formája? Van-e fegyelem vezényszó nélkül is, ill. kevés vezényszóval, vagy sokat vezényelnek? (Mint nálunk sok csapatban.) Hallottam, hogy sok magyar megbotránkozott azon, hogy pl. az angolok sokat jártak oszolj-ban és nem voltak örökké bezárva, menetrend-alakzatba! De aki ítéletet mondott, nem vette észre, hogy azért rend és fegyelem uralkodott közöttük s a tízóraikiosztáshoz sorakozónélküli oszoljból is szépen egymás mögé álltak s a legnagyobb rendben, morgás és tolakodás nélkül folyt a kiosztás.

Mihelyt cserkész, mindig cserkész, akkor is, ha nem vezényelnek s ha nincs mindig szem előtt.

A tábor lelke a magyar cserkész legyen.

A dániai jamboreen 1924-ben, amikor a nagy zivatar elmosta a tábort és ledöntötte a sátrak 90 százalékát, a dán cserkészek a legrosszabb időben, zivatarban, nagy gyaloglás után és vak sötétségben rövid idő alatt szálláshelyet, száraz födelet szereztek sok ezer elázott idegennek. Igaz, hogy ez kötelességük volt, hiszen ők rendezték a jamboreet. De azt a rendkívüli kötelességet nagyon nehéz viszonyok között példás figyelemmel oldották meg.

Az összekötők (fetterek) naponta legfeljebb csak két-három órát alhattak, folyton cirkáltak, dolgoztak és minden dán cserkész csupa figyelmesség volt. Egy hosszabb gyaloglás alkalmával a fáradt idegenekről egyszerűen levették a hátizsákot és maguk cipelték tovább.

Higyjétek el, fiúk, nem csak a parancsnok úr nevelhet minket, hanem elsősorban mi önmagunk is. Ha ilyen lelkületünk lesz, akkor a magyarok magatartásától mit sem kell félnünk. A legelső jamboreen valamikor régen Párizsban a svéd cserkészeket szerette meg mindenki a legjobban állandó jó szellemükért.

Hogyan érintkezzünk az idegenekkel?

— Te, Pista — szólt közbe Karcsi —, én most már tisztán látom a mi teendőinket, de valamitől mégis félek. Attól, hogy a magyarok udvariassága és figyelme esetleg túlzott lesz, és amilyen nagy baj a figyelmetlenség, emez talán még nagyobb baj. Mi valóságos imádattal szoktuk körülvenni az idegeneket, pedig az udvariassághoz önérzet is kell. Mi erről a véleményed, Pista?

— Az, hogy igazad van — válaszolt Pista — s annak nem szabad megtörténnie, hogy minden magunk dolgát elhanyagoljuk az idegenek körülötti ugrálás miatt. Tegyék meg ők is a maguk kötelességét és mi lássuk meg, hol kell és lehet segíteni.

— És mi lesz a propagandával? — sipított közbe, valószínűleg megint a kis füles.

— Fiúk, a legjobb propagandának a magunk megszerettetése bizonyult. Erről már eleget beszéltünk és ehhez még az is szükséges, hogy művelt nemzetnek ismerjenek meg minket. A vidéki kirándulásokon minden magyar cserkésznek tudnia kell, hogy mi az útvonal nevezetessége, érdekessége és ha nem is tud nyelveket, legalább azt tanulja meg, hogy mikor épült pl. a diósgyőri vár s hogy Egerben van egy melegvizű uszoda és sok minden más is; ezt csak példaként említem. Mert van ott egy híres vár, amelyről nyugat országai nem tudják, de más idegenek sem, hogy mi ottan egy töménytelen nagy pogány sereget tartottunk vissza, s ha nincs magyar hősiesség, az a pogány sereg rázúdult volna nyugat országaira, irtó pusztítással! — Hát igen, ez is propaganda, és én biztos vagyok benne, hogy ti is ezt tartjátok jobbnak. Ne is próbáljon meg egy magyar cserkész sem jajgatni és siránkozni a csonkaság felett, mert abból csak erőtlenséget láthatnak. Mi arról nem beszélünk, csak a nagyon jó baráttal, ha már kérdez. Mégis majd meglátják, hogy mit érünk, hogy művelt nemzet vagyunk. Igyekezzünk hát, fiúk, minden nappal műveltebb és jobb magyar cserkészekké válni.

Karcsi már a beszéd derekán sem szólt kétkedően közbe s a végére teljesen megváltozott. Ki is fejezte ezt hangos, lelkes szavakkal:

— Te, Pista, boldog vagyok, hogy kezdőcserkész létemre ilyen óriási nagy munkának lehetek a részese, boldog vagyok, hogy én is résztvehetek majd a jamboreen és dolgozhatok a nagy magyar célokért.

Árad a Tisza!

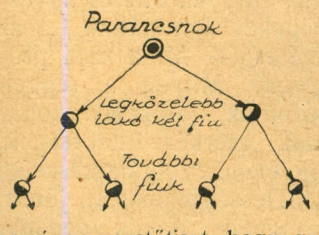

Hála Istennek, most már nem, de egy pár héttel ezelőtt minden nap olvashattuk az újságban és minden nap bemondta a rádió is, hogy megint mennyit emelkedett a Tisza. Ahol meg kilépett a medréből, ott házak dőltek össze s rengeteg ember került a szabad ég alá. A tiszamenti csapatokhoz levelet írt az országos vezetőtiszt, hogy gyorsan építsék ki a riadórendszert a csapatban, mert minden pillanatban segítségre lehet szükség.

Légy résen! — Te is és minden csapat, mert a 989-esek a hivatalos felszólításra azt válaszolták, hogy nekik is munkába kellett állni. Éjjel-nappal hat napig teljesítettek szolgálatot a Tisza-gáton s ahol baj volt, oda munkásokat kértek, nehogy a kis repedésből gátszakadás legyen. Egy-két községgel telefonkapcsolatot létesítettek, a munkásoknak meg a helyszínre hordták az élelmet, hogy annál gyorsabban dolgozhassanak. A fiúk derekasan megoldották ezt a nehéz feladatot, igazi, kemény cserkészmunka volt, a csapat megérdemli a dícséretet.

A kaposvári gimnáziumi csapat egyszer nagy mennyiségű árut mentett meg a Hangya raktárak rettenetes tüzéből. Szükség volt az ő szolgálataikra is és szükség lehet mindenütt a cserkészbátorságra és leleményességre, azonban mindez a *riadórendszer kiépítését* teszi szükségessé.

Egy városba idegen vendégek érkeztek. A távirat szerint még három óra állt a fogadás előkészítésére. Mindenki kapkodott, idegeskedett, de a cserkészek csendben riadóztak, megosztották a szerepeket, mindent elrendeztek és meg volt mentve a becsület.

Minden csapat építse ki a riadórendszert. Körülbelül a mellékelt vázlat szerint, amelyet a helyi viszonyok szerint tökéletesíteni is lehet.

A riadóparancs kiadására a parancsnok vagy helyettese jogosult, aki a vázlat szerint a két legközelebbi fiút értesíti. A két fiú már négy másikhoz szalad, stb.

Gyülekezési hely. Ha csak a riadó szóval történik a riadóztatás, lehet állandóan kijelölt gyülekező helyen találkozni, ha pedig máshol szükséges a csapat összevonása, a találkahelyet világosan meg kell jelölni. Pl. riadó a Kossuth L.-tér déli sarkában.

Nem részletezzük most ezt itt teljesen, mert a Jamboree (régi lelki előkészítő csoport) jelenleg *magyar cserkészfeladatok csoportja* részletesen és utasításszerűen fogja a riadórendszert az egész országban kiépíteni. Amíg ez megtörténik, reméljük, hogy minden csapat előkészül rá s ez azt jelentené, hogy a riadórendszer vázlatát a csapatotthonban is ki kell függeszteni, hogy ha több fiú nincs az otthonában, azok helyett is elvégezhessék a riadóztatást.

Minden percben szükség lehet a mi felkészültségünkre, és az szégyen lenne, ha komoly bajok történnének ott, hol cserkészek vannak. A világtáborra is készülünk s ez a készülődés is váratlan feladat elé állíthat. Minden csapat építse ki a riadórendszert, hogy a jelszavunk életté váltható legyen.

Légy résen! *v. F.*

Pályázat. Irjatok szöveget névtelen képsorozatunkhoz. Prózában vagy versben. A pályázatokat rejtvényünkön belül pontozzuk, a legjobbakat közöljük is. (Lásd Rejtvénypályázat rovatot is.

A VILÁGJAMBOREE ELŐKÉSZÍTŐI.

A Világtábor parancsnoka *(gróf Teleki Pál tb. főcserkész)* Magyarország nyugalmazott miniszterelnöke, világhírű földrajztudós, évszázadokra visszamenő főúri család sarja s nincs az a kis diák-, vagy tanonc-cserkész, akivel szóba ne állana, sőt tanácsainak kikérésére s teljesítésére is kész ne lenne. Amit e füzetben olvasni fogtok, az mind az ő tudtával, tapasztalatainak értékesítésével, legnagyobbrészt közvetlen tervei, gondolatai alapján, irányítása nyomán született meg és nyert megvalósulást. Az ő s vezérkari főnöke kezébe futnak össze a szálak, melyek összefűzik mindnyájunk szívét egy nagy akarásban, az 1933-as magyar jamboreet úgy megcsinálni, amilyen még nem volt s ő végtelen szeretettel, türelemmel, teljes odaadással, fáradhatatlan munkakészséggel szövögeti egybe a szálakat, irányítja az ezerágú munkát. Gödöllőt és környékét jobban ismeri, mint a legöregebb bennszülött. Személyében összpontosul minden bizalom, hagy parancsnoksága alatt a magyar jamboree megrendezése tényleg mintaszerű lesz.

A vezérkari főnök *(vitéz Farkas Ferenc)* 13 éve cserkész. Lakása — ahol felkerestem — valóságos kis cserkészmúzeum. A falakon festmények: cserkésztáborok képei, tablók: Farkas parancsnok úr csapatával s tisztjeivel, amott a sarokban féltett kincs, a csapatzászló mása kicsiben. Jamboree és tábori felvételeket őríznek az albumok, még kislánya is „Jó munkát!"-tal köszönt. Megpróbálom kikérdezni Farkas őrnagy urat, kit ugyancsak nagy szeretettel emleget az a 850 cserkész, ki az Arrowe-Parkban ismerte meg őt, de ekkor belőle is kiütközik a katona, s csak ennyit mond:

„A vezérkari főnök a Táborparancsnok utasításai és az általa megadott elvek alapján központilag irányítja a jamboree összes ügyeit és az egyes csoportok között az összműködést biztosítja."

Többet, barátság ide, barátság oda, nem sikerült kivennem belőle. De beszél helyette az a rengeteg vázlat, terv, eligazítás, melyeket éjjel-nappal gyárt. A táborparancsnok úr jól választotta meg első munkatársát, ezt a jamboree fogja igazolni.

A gazdasági csoport *(Papp Antal dr.* országos elnök, ny. pénzügyminiszteri államtitkár s *Kosch Béla dr.* gazdasági főtitkár irányításával) erősen készül gigászi feladatainak megoldására. Szolgálata kiterjed a jamboree pénzügyeinek intézése mellett a tábor összes gazdasági és élelmezési ügyeinek lebonyolítására. Feladata az ellátás megszervezése és levezetése. Jelenleg a máris nagyszámban befutott szállítói- és iparos-ajánlatokat tanulmányozzák. Az élelmezést rajok szerint bonyolítják le. — Egység: 35 fő. Az élelem 35-ös csomagolásban kerül kiosztásra. Felvételezés altáboronként történik. Magyar konyha az élelmezés alapja. A teljes étlap előre kerül kiadásra. Napi három főétkezés (reggeli, ebéd, vacsora) s egy uzsonna jellegű mellékétkezést veszünk alapul. A magyar cserkészek részvételi díját kirándulások nélkül körülbelül napi 2 pengőre tervezi a csoport. A tábor létszáma 27.180 főre van kontemplálva.

Üzletváros létesítése is e csoport feladatának sorába tartozik, ahol vendéglők, kávéházak, pék, cukrászda, drogéria, cipész, szabó, vas- és fakereskedés, borbély-, cukorka-, csemege-, hentes-, fűszer-, mézeskalácsos-, gyümölcsárus-üzletek, tejcsarnok, trafikok, kézimunka, emléktárgyak, könyvkereskedések, cserkészbolt, olvasóterem, stb., stb. nyernének elhelyezést.

A műszaki csoport (vezető *Ulbrich Hugó* társelnök) legfőbb gondja: a táborozók kényelmét szolgálni. Reggel legyen vize a mosdáshoz, főzéshez, mosogatáshoz, stb., egyszóval kellő víz legyen a nap minden szakában. Hogy a vízvételező hely közel legyen és ne kelljen messziről vizet hordani, vízvezetéket létesítünk fúrt kutakkal. Az eredetileg 15 literre tervezett napi adagnál jóval, még a kétszeresénél is több fog rendelkezésre állni a szerencsés fúrások folytán. A már elkészült *három kúton* kívül a közeljövőben az alsóparkban a park harmadik, az *Erzsébet*-parkban a liget második, a jamboree ötödik kútjának fúrása következik. Az ágbogas vízvezeték teljes hossza több mint 10 kilométer lesz.

Utakat is építünk kb. hat km hosszúságban. Gondoskodunk, hogy az egyes altáborokhoz az élelem eljuttatása akadálytalan legyen, úgyszintén a táborok egymással való érintkezése is könnyen bonyolódhassék le. A főbb forgalmi helyek fölött a szokottnál szélesebb hidakat építünk, ezek nem lépcsővel, hanem lejtős feljárással bírnak majd. Igyekszünk mindent elhárítani, ami cserkészeinket a világ minden részéből érkező külföldi cserkésztestvérei felkeresésében akadályozhatná.

A táborterületeket úgy osztjuk be, hogy bőséges hely jusson. Ezzel az elgondolással folynak a parcellázások. A fő útvonalakat villannyal fogjuk világítani, aminthogy a kútba süllyesztett szivattyukat is elektromotorok fogják hajtani.

A parkokban meglevő keskeny utakat három-, négyszeresre bővítjük, hogy a tábor közlekedését minél könnyebbé tegyük. Az egészségügyi berendezéseket az Arrowe-Parkéinál kényelmesebbé tesszük, hogy semmi panasz ne legyen.

A közös tisztelgő felvonulásoknál a Kormányzó Ur Ő Főméltósága, kisérete, a közönség részére tribünök készülnek körülbelül 10.000 ülő és 20.000 fenntartott állóhellyel.

Külön színház épitése, a meglévő sporttelep új tribünnel való felszerelése, a repülő-táborhoz félszerek épitése és sok más kisebb intézmény létesítése tartozik még a csoport munkakörébe. Üzletvárost három helyen tervezünk, az Erzsébet-park mellett, a bemutatótéren, a Máv. állomásnál.

Érdemes a megemlítésre, hogy a tábor ízléses külsejének biztosításához cserkészművészek által tervezett kapuk, útjelzők és útmutatótáblák készülnek. Számos mérnökcserkész és művészcserkésztestvér segít bennünket munkánkban.

A budapesti csoport jár (vezető *gróf Festetich Pál)* munkában a legelől. Az első idegenvezető-tanfolyamát már 1931 évi október hó 31-én megnyitotta, s ma már három ilyen tanfolyam be is fejeződött. E tanfolyamokon a legkiválóbb cserkészvezetők és szakférfiak ismertetik a hallgatósággal Budapestet s képezik ki őket az idegenek kalauzolására. Vasárnaponkint szemináriumot, várossétákat és autókörutakat tartanak, melyekre nézve mindig a megelőző előadásokon nyujtanak részletes tájékoztatást. A főváros látogatására érkezők számára 21-féle kidolgozott egésznapos gazdag programm áll készen. (Budapest különböző városrészei, *technikai Budapest, régi Budapest,* művészi kirándulás, mezőgazdasági irányú utak, Budapest a tudományok városa, *Budapest fürdőváros,* Budapest a sportok városa, stb., stb.) A vidéki magyar csapatok bekapcsolódása feltétlenül jó hatású és eredményes lesz.

A vezetőség ezeket mondja: Be kell mutatnunk festői fekvésű fővárosunkat természeti szépségeivel és fürdőivel. Be kell mutatni tudományos és művészeti fejlettségünket, sportunkat, betekintést kell nyujtanunk iparunkba, mezőgazdaságunk ágaiba. Fel kell tárnunk a külföldiekkel való történelmi kapcsolataink emlékeit és kultúrtörténelmünk megmaradt bizonyítékait, a vidéki kirándulások kiegészítéseképpen iparművészeti, etnográfiai és mezőgazdasági gyüjteményeinket és múzeumainkat. Mindezek mellett módot kell adnunk természetesen cserkészintézményeink (cserkészház, -park, -vízitelep, -bolt) megtekintésére is. Gondolnunk kell fürdőink bemutatására is, ami a csapatoknak egyszersmind kellemes felfrissülést fog nyujtani. A liverpool-i és oldham-i példák alapján gondoskodnunk kell egyes csoportok megvendégeléséről. Rá kell vennünk megfelelő egyesületeket a jamboree alatt ünnepélyek, szórakozások tartására; szóba jöhetnének különböző sport- és víziversenyek, a magyar zene bemutatása cigányzenével kapcsolatban. Angol, német, francia, szláv és vegyesnyelvű idegenvezető-rajokat óhajtunk összeállítani és további tanfolyamainkon kiképezni.

A légi csoport (vezető *vitéz nagybányai Horthy István* főmérnök, a 13. sz. Ezermester-csapat szervezetőtestületi tagja) szervezi a vitorlázó- és siklórepülések, s a repülőgépmodell-verseny előkészítését. A gyakorlati kiképzés vezetője vitéz *luchsingeni Hefty Frigyes* tábori pilóta, 18 év óta repül.

A csoport előkészületeiről alábbi tájékoztatást kaptam:

„A nagy gödöllői világtalálkozás méreteihez és programjához egyaránt méltó az a terv, melyet a repülők terjesztettek a táborparancsnokság elé.

Nem kisebb feladatra vállalkoztak repülőink, mint az első

2

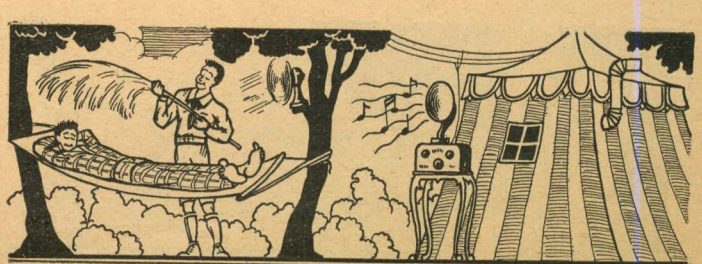

3

nemzetközi cserkészrepülő-találkozó megrendezésére. A szomszédos országokban, különösen Angliában, Svájcban, Dániában és Lengyelországban már hosszú évekre nyúlik vissza a vitorlázó repülés multja és így bizony csak kellő felkészültség mellett lehet reménye fiainknak, hogy méltóan állhatják meg helyüket a nagy versengésben.

Csupa újszerű, eddig Magyarországon még nem látott, nem próbált kisérletről van szó Minthogy a gödöllői Jamboree-parktól kb. 2 km-re délre eső lankás terep az úgynevezett lejtővitorlázást nem teszi lehetővé (magassága csupán 50 méter), motorvontatás útján indítják a gépeket s segítik kellő magasságra emelkedni.

Be kell gyakorolni nemcsak azt, hogy a lejtő gerincéről elindított gép, közel egy kilométer repülése után pontosan az előre kijelölt, alig 2 négyzetméter vászonponyvára szálljon le, hanem azt is, hogy egyszerre ketten, hárman, sőt négyen is tudjanak egymásmellett repülni rajban, sőt fordulni és egyszerre leszállani is, ami már nagy ügyességet kíván és csak kitartó gyakorlatozással és nagy önfegyelmezéssel vihető keresztül. Ezzel a produkcióval olyant fognak cserkészrepülőink mutatni, amihez hasonlót még nem próbált senki, miként ők voltak az elsők utas vitelében is, a teher vagy második személy vitelére be nem rendezett kis siklógépen.

A versengés mellett persze szem előtt kell tartani a legközvetlenebb célt, a közönség szórakoztatását is. Ezért aztán többféle módot próbálnak ki a repülők, miként juttassák gyorsan a magasba a vonóerőnélküli gépeket. Csigaszerkezeteket terveztek és készítettek — természetesen mindent maguk —, melyek segítségével csaknem helyből lesznek képesek a gépek felemelkedni és rövid idő alatt nagy magasságot elérni, ahonnan körökben, nyolcasokban és spirális vonalban ereszkednek a földre, mialatt a közönségnek alkalma van megítélni az egyes jelöltek ügyességét.

Egészen külön érdemel említést a jamboree-repülésnek nagy programszáma, a vitorlázás szabad tér felett. Mátyásföldről érkezik motorosgép által vontatva a nagyteljesítményű vitorlázógép, elszáll a tábor felett, aztán 500 méter magasan kioldja magát és a repülőtábor sok meleget kisugárzó homoktalajának termikus áramlatai segítségével igyekszik nagyobb magasságot elérni, hogy aztán elindulhasson tulajdonképpeni célja, a főváros fölé, hol 15 percig kell keringenie, utána pedig visszatér a gödöllői tábor fölé, hol aztán leszáll.

A kis repülő csoport husvét vasárnap óta leendő sikerei színhelyén, a Kerepestől Isaszegig nyúló Perőczoldal mentén gyakorlatozik s április 10-éig közel 200 felszállást produkáltak. Baleset nem volt. Az első tábornak 26 résztvevője volt.

Minden kultúrnemzet ifjúságának közel két évtizedes szórakozása a modell-kísérletezés Nagy nemzeti versenyek, komoly erőmérkőzések mutatják, milyen nagy és általános érdeklődéssel kiséri az ifjúság az aviatika minden megnyilvánulását. Hazánk sem marad el ezen a téren, hiszen a nemzetek nagy versenyében ötödik helyen állunk teljesítmények dolgában, csupán cserkészeink körében váratott még magára a céltudatos és szervezett munka. Rövid idővel ezelőtt azonban megtörténtek a kezdeményező lépések, — ezt a munkát is a cserkészrepülők vállalták magukra. Méltóan a nagy világtalálkozó programjához, hogy nemcsak résztvenni kívánunk az újszerű munkában, de egy határozott gesztussal egész munkát célzó lépéseket tettünk, mikor az első nemzetközi modell-repülőversenyt írtuk ki a gödöllői jamboree keretében. Halassy Tibor, a Ludovika tanára és a modellezés évtizedes lelkes apostola vállalkozott arra, hogy a szervezés nehéz munkáját végrehajtja.

A jamboree hírszolgálat vezetője *(dr. Achtzener József)* a Cserkész Nagytanács titkári hivatalában alábbiakban adott tájékoztatást terveiről: A Táborparancsnok úrtól azt a megbízást kaptam, hogy készítsem elő a cserkész-világtáborra a posta, a távírda, a távolsági- és helyi távbeszélő- és hangos híradó-berendezéseket és biztosítsam ezek szolgálatát.

Aki már látott ilyen máról-holnapra létesülő, lüktető életű nemzetközi fiú-várost, tisztában van azzal, hogy ez nem a létszámával arányos, hanem annak többszörösére méretezett intézményeket és berendezéseket igényel.

A m kir. Postavezérigazgatóság külön Jamboree-postahivatalt létesít, mely az altáborpostahivatalon keresztül bonyolítja le a levél-, érték-, csomagposta- és távírdaforgalmat. A Jamboree telefonközpont pedig 200 állomás helyi és a világ minden tájára irányuló beszélgetést kapcsolja. A bélyeggyüjtőket érdekelni fogja, hogy különleges cserkésztárgyú postabélyegek kibocsátását is tervbe vette a posta. A technika iránt érdeklődők pedig a legmodernebb távolsági írógépek működését figyelhetik meg majd cserkészkezelésben.

A hangos híradó-berendezések egyrészt az Istentiszteleteken, a tábortüzeknél és a bemutatásoknál a hangfelerősítést szolgálják, másrészt a szórakozótereken, amilyenek az üzletváros, a színház, a mozi, valamint a hazaszállításra váró közönség gyülekezőhelyein szórakoztató zenét és híranyagot közvetítenek. Végül az altáborokban felszerelendő megafonok ébresztőt, időjelzéseket, déli harangszót, tábornyitást, általános érvényű sürgős parancsokat és híreket, végül takarodót fognak közvetíteni.

A világtáborozás szállítási problémáiról a szálltásvezető *(Stanoilovic Ulászló)* mondott érdekes adatokat:

A szállítási problémák nem a legegyszerűbbek. Azért nem, mert oly tömegeknek mozgatásáról van szó, amelynek nagysága és képződése csak részben szabályozható, tehát mindvégig bizonytalan tényező marad számvetéseinkben. A következő számadatok mindenütt a reálisan várható maximumot jelzik.

Sorrendben az elsők a táborozás előkészítésével szorosan kapcsolatos anyagszállítások. Bennünket csak a táborfelszerelés és a fekvőhelyek szalmaszükséglete érdekel. Ezeknek súlya kb. 1200 tonnát tesz ki, ami három jól megrakott hosszú tehervonatnak felel meg. Ezenkívül naponta szállítandó 110 tonna élelem és tüzifa.

Nagyobb feladat már a táborozáson résztvevő cserkészek szállítása a szélrózsa minden irányából Gödöllőre. Az összesen 30—35.000 táborozó cserkész közül 10.000 magyar, a többi külföldi. Mindezek a táborozást megelőző három nap alatt 10—10.000-es tömegben 10 irányból központiasan Gödöllőre fognak özönleni, a táborozás befejeztével pedig fordított sorrendben hazatérni.

Országunk területén belül a Magyar Állam Vasutak végzik valamennyi cserkész szállítását Gödöllőre; teljesítőképességük biztosítja a napi 10.000 cserkész szállítását. Július 31-től augusztus 2-ig naponta kb. 10 különvonat — amely egyenként 1000 cserkészt és 30 tonna felszerelést hoz — fut be Gödöllőre; aug. 15 és 18. között pedig a cserkészszállítás fordított sorrendben és irányban bonyolódik le.

A táborozás ideje alatt napi kirándulások formájában megmutatjuk az idegen országbeli cserkészvendégeinknek szép fővárosunkat, azonfelül hazánknak még egy-egy érdekességét. Számokban kifejezve augusztusban 10 napon át naponta kb. 3000 idegen cserkész fog ellátogatni Budapestre, 4000 pedig kisebb-nagyobb csoportokban vidékre, olyképpen, hogy minden kiszemelt kirándulási helynek összesen egy látogatás jusson.

A legfontosabb probléma a tábort látogató tömegek szállítása. Körülbelül 5—700.000 látogatóra kell berendezkednünk két héten belül. A tábor e két hét alatt 10 napon át látogatható; a látogatások napi átlaga tehát 60.000. Van három olyan napja a táborozásnak, melyen a rendezendő felvonulásoknak különleges fénye, ünnepélyessége lesz; e napokból pedig kettő vasárnapra esik. Ilyenkor az átlagszám kétszeresére kell berendezkedni, vagyis 100—120.000 emberre.

A budapest—hatvani kettősvágányú nagyteljesítményű vasútvonalon átlag 10 percenként indíthatunk mindkét irányban vonatokat, melyek egyenként 1700—2000 személyt szállíthatnak, ez a vonal tehát óránként átlagban 8—10.000 személy szállítását biztosíthatja.

A budapest—gödöllői kettősvágányú Helyi Érdekü vasútvonal vonatsűrűsége az előbb említett hasonló mértékben fokozható; egy szerelvény befogadóképessége pedig 500—550 személy, e vonal óránkénti maximális teljesítménye tehát 3000—3300 személy.

Az ujpest—veresegyház—gödöllői kisteljesítményű helyi érdekű vonal óránként 500—1000 személyt szállíthat.

A közlekedés sűrítése személy-gépkocsi vállalatokkal is bővülni fog. Remélhető, hogy a budapest—kerepes—gödöllő—szada—fót—budapesti útvonalon körforgalomban beállítandó

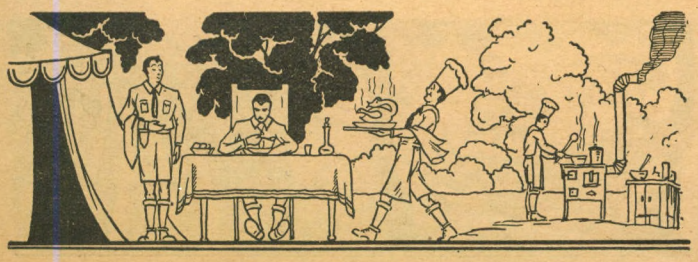

4

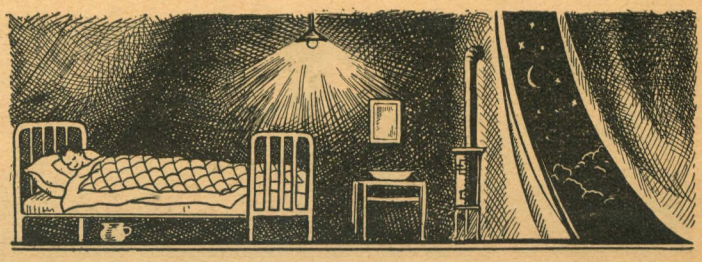

5

kb. 50 autóbusz és 400 taxi révén óránként még további 1000—1800 személy szállítható.

Igy az óránként maximálisan szállítható személyek száma kereken 15—16.000-re emelkedik. E számhoz hozzá lehet adni még naponta 2000 főt, akik nem Budapest, hanem Hatvan felől érkeznek vasúton, 500 személyt, aki saját járművén jön.

Állíthatjuk, hogy legnagyobb teljesítményként 6 szállítási óra alatt a legjobb esetben kereken 100.000 embert összpontosíthatunk Gödöllőn, és természetesen azokat ugyanannyi idő alatt vissza is szállíthatjuk kiindulási helyükre. Arról gondoskodunk, hogy a közönség minél kényelmesebben és olcsóbban használhassa a rendelkezésre álló szállítási eszközöket. Ezért hirdető és tudakozó berendezéseket létesítünk, a ki- és beszállítási viszonyokat alakítjuk, a közlekedési rendet, úgyszintén a táborozás alatt Gödöllőn tartózkodó és mozgó hatalmas tömegek közlekedési rendjét is gondosan megállapítjuk.

A sajtócsoport (vezető *Vidovszky Kálmán* társelnök) munkája már szintén javában folyik; hónapokkal ezelőtt kezdődött meg. A csoport tevékenységéről Kálmán bátyánk alábbiakban tájékoztatott:

Nemcsak a magyar, de az egész világ sajtója foglalkozott már a jamboreeval. A külföldi sajtó tájékoztatását a külügyi csoport, főleg Tábori Pál végzi. A mi feladatunk a jamboree-propaganda kiépítése.

A csoportlétszám a jamboreen egy raj lesz, négy őrsre osztva. Feladataink lesznek:

1. A napi sajtó híranyaggal való ellátása, újságírók tájékoztatása.

2. A jamboree történetének megírása. Mindenki feljegyzi a jamboreera vonatkozó tapasztalatait bizonyos irányelvek szerint s beadja a parancsnokságnak, hogy a jamboree tökéletes hű története meglegyen. A beadott anyagot a sajtócsoport fogja rendezni.

3. Ujságszerkesztés a táborban. Minden reggel meg fog jelenni a „Tábori Ujság" a csoport tagjainak szerkesztésében.

4. Speciális művészi rész megoldása. Ez eddig sohasem volt megszervezve. Mi ezt is megszervezzük s összegyüjtjük mindenki értékes munkáját. Lehetővé tesszük, hogy a közönség is vásárolhasson eredeti rajzokat. Ezt a művészi csoportot Márton Lajos fogja vezetni.

5. Fotócsoport, Gerő László csoportja. Idetartozik a film is. Be kell szervezni a jó amatör-fotografusokat. Minden jó fotografiát hajlandó a csoport átvenni.

A jamboree-ig ez a csoport készíti a havi tudósításokat, a fővárosi s a vidéki magyar sajtó részére. Központilag irányítja a propagandát. Filmosztálya megkezdte a jamboree történelmének összeállításához majd szükséges felvételeket. Husvétkor filmfelvételeket készített a táborparancsnok úr tábori s repülőtábori szemléjéről.

A külügyi csoport *(Molnár Frigyes dr.* vezeti) elkészült a külföldiek tájékoztató füzetével, mely minden jamboree-tudnivalót magában foglal. 16 oldalon jelenik meg. Magyar anyaga jelenleg angol, német, francia fordítás alatt áll, május hónapban került szétküldésre. Munkában van öt nyelven kiadásra kerülő cserkész-szótár a jamboree-val kapcsolatos szavak, cserkészfelszerelési tárgyak, stb. idegen kiejtésének feltüntetésével. A külföldi propagandát végzi a csoport, havonta közel 1000 külföldi lapot tudósít, munkájának szép eredménye máris az a sok jelentkezés, mely a világ minden részéből eddig is befutott. A konferencia és a delegációs ügyek előkészítését, fogadásokat, Fetterügyeket is e csoport végzi.

A tábori rendőrség *(Borsitzky Sándor dr.* rendőrkapitány parancsnoksága alatt) hivatása a tábori rendészet lebonyolítása és biztosítása. Sitzky bá' az előkészületek nagy arányairól alábbi információkat adta:

A tábori rendőrség létszámát egyelőre 700 főben állapitottuk meg. 25 főből álló rajokra oszlik a létszám. Minden kerület, azaz altábor kap egy kapitányságot, tehát lesz 10 kapitányság: Külön kapitányságot kap a vízitábor és a máriabesnyői vendégtábor; ezenkívül lesz még egy kirendeltség is a repülőtáborban.

Egy kapitányság 25 főből áll: 1 parancsnok, 1 parancsnok-helyettes, 1 rádiós, 1 telefonos, 1 küldönc és 20 fő legénység. A kirendeltség 12 főből áll: 1 parancsnok, 1 telefonos és 10 fő legénység. Ez a 12 kapitányság és 1 kirendeltség összesen 312 fő. 24 óránként való váltáshoz tehát 624 főre van szükség. Marad még 76 fő tartalékban. A pihenő és tartalékrendőrség az anyatáborban nyer elhelyezést.

A rendőrség céljának megfelelően folyik a kiképzés minden irányban. Az általános kiképzésen mindenkinek részt kell vennie. A speciális célokra való alkalmazásra tekintettel több tanfolyamunk is van. Rövidhullámú rádiótanfolyam heti 3 órával, 20 hallgatóval; motortanfolyam heti 2 órával és 40 hallgatóval. Rendőrkutya-kiképző tanfolyam most fog megindulni. Nyelvtanfolyamaink elég népesek: angol heti 2 óra 24 hallgatóval; lengyel heti 2 óra 12 hallgatóval; 2 francia kurzus heti 2—2 óra, összesen 23 hallgatóval.

Azonkívül van egy bűnügyi rendőrségi kiképző tanfolyam a tábori rendőrség összes tagjai számára heti egy órában. Ennek során dr. Kelety Károly rendőrfőkapitány-helyettes a daktyloskópiát; dr. Schiffler Ferenc rendőrfőtanácsos a kriminalisztika, személyazonosítás és bűnügyi helyszínismereteket; dr. Arendt Emil rendőrkapitány a bűnügyi fényképezést és bűnügyi múzeumot; Quiqverec Ernő rendőrhivatali tisztviselő a bűnügyi nyilvántartást és dr. Bauer Ernő rendőrtanácsos, detektívfőnök-helyettes a detektívszolgálatot és a jó detektív tulajdonságait ismerteti meg tábori rendőrségünk tagjaival.

Ha a kiképzés folyamán szükségesnek mutatkozik, akkor tanfolyamaink kereteit kibővítjük, esetleg még új tanfolyamokat is állítunk az előkészítő munka szolgálatába. Az elméleti kiképzésen kívül a gyakorlati kiképzés is elkezdődött, kirándulások keretén belül a helyszínismeretet és az együttműködést is tökéletesíteni akarjuk.

Igy összekötve az elméletet a gyakorlattal, dolgozunk célunk elérésén, amely mindenesetre az, hogy a jamboree zavartalan és síma lefolyását biztosítsuk és mind a magyar, mind az idegen cserkészeknek mindenkor segítőkezet nyujthassunk. Örömmel várjuk a jamboree-t, ahol ismét megmutathatjuk, hogy a magyar cserkész „jó munká"-val köszön, de „jobb munká"-t végez.

A tábori tűzoltóságot is (vezető *vitéz Lénárt Béla)* szervezik. Négy helyen fognak őrséget adni a tábor területén.

A vidéki kirándulásokkal kapcsolatban (vezető *Fodor Ferenc dr.)* a szemrevételező utazások már megtörténtek mindazon helyekre, ahová kirándulásokat terveznek. Öt típust állított fel a csoport: a) alföldi, b) hegyvidéki, c) balatoni, d) történelmi, e) ipari kirándulási tervet. Ha a külföldiek jelentkezései beérkeznek az egyes típusokra, akkor fogják összeállítani részletes programjukat. Sok bejelentést kapott a csoport egyes külföldi csapatoknak jamboree utáni meghívásáról, a magyar vendégszeretet módot keres arra, hogy a külföldiek megismerhessék a magyar szivet, lelket.

A vízicsoport (vezető *Zsemberi Gyula dr.)* „Ki a szabadba cserkészek" agilis propagálójának kipróbált irányításával készül a világtáborra. Idén szeptemberben vízitábort rendez Esztergomban, melynek célja a jamboree-ra előkészülés. A csapat gerince Mattyasovszky Kasszián 14-es esztergomi hollói. Tervbevették egy-, esetleg kétízben a Dunán vízibemutató rendezését. A külföldi vízicserkészek elé Győrig készülnek menni és pontonokon a Dunán Vácig akarják őket lehozni. Abban is nagyon reménykednek, hogy a jamboree-ig fiók-vízitelepet tudnak felállítani a csepeli Duna-ágban. Terveik szerint a jobb vízicsapatok a jamboree után külön vízitábort rendeznek és augusztus 20-án oszolnak szét.

A szórakozásról gondoskodó csoport működése tulajdonképpen a jamboree megnyitásával kezdődik. Az anyagösszeállítás, előkészítő munkálatok serényen folynak.

A törzscsapatokat *Major Dezső dr.* országos főtitkár szervezi. Feladatuk lesz a központi vezetéssel kapcsolatos mindenféle részletmunkák elvégzése.

A jamboree orvosfőnök, *Szukováthy Imre dr.* társelnök, összes előkészületeit befejezte. Feladata a tábor egészségügyi szolgálatának központi irányítása, egészségügyi anyagbeszerzés. A mentőraj is megvan. A tábori kórháznál lesznek elhelyezve.

Jamboree lelkészhivatal (vezető *Mattyasovszky Kasszián dr.)* egyházi iparművésszel elkészíttette a díszes oltár tervét, mely a

nagy bemutató-téren lesz felállítva, ahol Serédi Jusztinián dr. hercegprímás úr fogja celebrálni a bemutató alkalmával a szentmisét. A protestáns istentiszteletek a 3. altáborban lesznek, minden felekezetnek külön istentisztelete lesz. A lelkészi hivatalban minden vallás képviselve lesz.

A Gödöllői Helyi Bizottság *(vitéz Endre László dr.* járási főszolgabíró elnöklete alatt) a táborparancsnokságot segíti ezernyi munkájában. Hivatva van Gödöllő község és a jamboree-táborparancsnokság között az összeköttetést fenntartani, illetve Gödöllő községben a jamboree-val kapcsolatosan felmerülő összes kérdést, kívánalmakat, javaslatokat átvenni s a táborparancsnokság tudomására hozni. Tömöríti a gazdákat, iparosokat, irányítja a termelést, hogy olyan terményeket állítson elő a járás gazdaközönsége, melyekre a tábornak szüksége van. A nagy hírnévnek örvendő mogyoródi paradicsom, dányi dinnye stb.-nek, a méhészek a magyar méznek akarnak propagandát csinálni. A Bizottságban a táborparancsnokságot Buczkó Emil dr. és Pohl Sándor dr. cserkészcsapattisztek képviselik. Az előkészítő munkálatoknál, szemrevételezéseknél való segítő közreműködés teszik ki tevékenységük javát.

Utolsó helyen említem — bár fontosság tekintetében a legelső helyen áll — **a magyar cserkészet előkészítő csoport,** melyet *vitéz Faragó Ede* országos vezetőtiszt irányít az egész Vezetőtiszti Testület segítségével. Munkájának főcélja tartalmat, cserkészmélységet adni az egész jamboree-nak. „Hogyan készüljünk a jamboree-ra és hogyan viselkedjünk ott" mondatba tömöríthető egész feladatuk. Tulajdonképpen minden szó, minden betű, amely nem a szervezésre, adminisztrációra vonatkozik, ezt a felelősségteljes munka egyik oldalát jelenti, — a másik oldalt ti, cserkésztestvérek, vagytok hivatva munkálni.

Pohl Sándor dr.

Honalapítás!

A karcagi cserkészek egész éven át dolgoztak. Bekötötték az intézet könyveit, az ásványgyüjtemény minden egyes darabjának tartó dobozt készítettek, a városi múzeumot kitakarították, hogy munka nélkül ne kelljen pénzt elfogadniok. Nemsokára az egész csapat táborozni megy. 60 kilométert gyalogolnak három falusi iskolában töltendő pihenővel, hogy megtakarítsák a vasuti jegyet, csakhogy táborozhassanak.

Egy budapesti csapat hasonló utat tervez a Velencei-tó mellé, állótáborba.

Más város iparos cserkészei a határban ütnek tábort egy szép helyen. Azért, hogy aki nem szabadulhat el az üzletétől csak vasárnap délben, az is kimehessen hétfő hajnalig, mert akkor már vissza kell gyalogolni a munkahelyére.

Egy szolnoki csapat ajándék-malacot nevelt disznóvá s úgy szerezte meg pénz nélkül a táborozás legnagyobb tételét, az élelmet.

Sok más csapat is kitartó küzdelmet folytat, csakhogy táborozhasson.

Ugyan hányan lesznek, akik lustán, vagy gyáván megszöknek a nagyszerű harc elől? Bízunk, hogy senkisem. *Nimród.*

IDEGENVEZETŐK.

Nagymagyarország pionirjai!

A jamboree már régen elmult, de Budapest áll és virul. Számos cserkész, ki azt megismerte a jamboree alatt, vissza-vissza tér . . .

A jamboree részére Budapest a maga látnivalóival, gyönyörű fekvésével, fenséges panorámájával kiváló eszköz, hogy a hazánkba jött cserkész felejthetetlen emlékekkel távozzon innen s sokszor gondoljon vissza az itt töltött napokra.

Budapest számára a jamboree eszköz, hogy egy kimondhatatlanul nagyértékű és messze évekre kiható idegenforgalmi propagandát csináljon.

Az idegen, aki itt a magyar áruval megismerkedik, a legjobb propagálója lehet a magyar ipari, mezőgazdasági, kéziipari produktumoknak és külföldi rendelések lendíthetik fel legjobban a stagnáló magyar ipart, kereskedelmet és az önzsírjába fúló mezőgazdaságunkat és állattenyésztésünket.

Ahol idegenek rendszeresen megfordulnak, idegenvezetői ipar fejlődik, mely kenyeret, munkát jelenthet sok éhezőnek. Velence üvegipara, Firenze bőr- és díszműipara, Róma, Páris emléktárgyai, albumjai, stb. mind idegenfogyasztásra vannak alapítva.

Hányan mennek Karlsbadba, Gleichenbergbe, stb. gyógyulást keresni? Tudod-e te, hogy Budapest a legkiválóbb gyógyfürdőváros?

Felhívtad-e már a külföldi németek figyelmét, hogy a Nibelungenlied egyik legborzalmasabb része itt játszódott le?

Tudod-e, hogy a déli harangszót annak emlékére rendelte el a pápa, hogy Hunyadi János a nádorfehérvári diadalt aratta? De tudja ezt egy angol, francia, amerikai?

Meg tudnád-e magyarázni egy lengyelnek, hogy milyen történelmi kapcsolatok kötnek össze bennünket, hogy örök barátnak megnyerd őt hazánk részére?

A jamboreen a protestáns cserkészek ezrei jönnek hazánkba. Mikor Bocskay, Bethlen szobrát megmutatod neki, tudsz-e a 30 éves háborúról beszélni nekik és rámutani a magyar protestánsok nemes küzdelmére?

Ha a Szent István ünnepekre ittmaradt cserkészeket vezeted, rá tudsz-e mutatni a keresztény magyar nép történelmi hivatottságára?

Tudsz-e az olaszoknak Róbert Károlyról, Nagy Lajosról, Mátyás királyról, Türr Istvánról ép úgy beszélni, mint a légiók életéről, Aquincumról?

Tudod-e mindezt úgy elmondani, hogy amit mondasz, igaz, markáns és érdekes legyen?

Ha igen, akkor kötelességed, hogy tudásod a nemzet szolgálatába állítsd; ha nem, akkor kötelességed, hogy megtanuld, mert csak így szereted munkás szeretettel hazádat.

Idegennel magyarul nem értetheted meg magad. Legfeljebb arcod jóságos mosolyából, szemed nemes tüzéből juttathatsz neki ízelítőt a magyar faj nemességéről, tiszta jó szándékáról, vendégszeretetéről.

Mik tehát a teendőid?

Egy görög cserkészt megszólítottam franciául a gyarmatügyi kiállításon. Nem értett meg, de karonfogott, s miközben görögül valószínűleg azt mondta: „Ne haragudj, hogy nem értelek meg" — elvezetett egy másik göröghöz, aki beszélt franciául és mindhárman jó barátok lettünk.

Ha nem beszélsz nyelvet, ez a teendőd.

Ha beszélsz valamilyen nyelvet, tökéletesítsd magad benne, hogy jól megértesd magad.

Ha tanulsz nyelvet, elsősorban tanulj angolt, aztán franciát, németet és aztán a többi nyelveket.

Külföldön az átlagos műveltségű nép nagyon keveset tud a magyarokról. Ausztriával való közös külügyünk átkaként ott is, ahol tudnak, osztráknak neveznek bennünket még ma is. Brüsszelben, Londonban személyesen kellett ezt tapasztalnom. Párisban Budapest és Bukarest az alsó néposztály tudatában a román propaganda hatására azonos. Legkevesebbet tehát németül beszéljünk s csak a németekkel. Ne szolgáljuk ezzel is a pángermán eszmét és ne erősítsük a téves beidegzést, hogy osztrák és magyar az egy.

Az irredentizmusról, a csonka országról, kifosztottságunkról beszéljünk-e?

Két dolgot jegyezz meg. 1. Az udvarias házigazda vendégei előtt nem siránkozik. 2. Ha valakinek a zsebéből ellopják az aranyóráját, az tolvajt kiált. Nekünk az ország kétharmadát lopták el és házigazdák vagyunk. Vezess tehát úgy idegent, hogy ne siránkozz, de tűnjön fel neki a te hallgatásod és ha kérdez, tudj válaszolni. Fontos, hogy minden magyar egyformán jó választ tudjon adni. *Tanuld meg veszteségeinket!*

Testvér! Mint kis gyermek hányszor ígérted szeretett anyádnak, ha nagy leszel, autón viszed őt. Az autó ma sincs meg, de a te nagyot ígérő szereteted elmulasztotta azokat az apró, megfogható figyelmességeket, melyek bearanyozhatták volna jó anyád életét és felértek volna két autóval.

Mindannyiunk anyja, szülőhazánk ilyen apróságot kér tőletek. Nem elég, hogy a jamboreen lesz 250 lelkes, kimüvelt, jó idegenvezető cserkész. Kell, hogy minden magyar cserkész egy idegenvezető legyen! Használjátok fel a vakációt s tanuljatok nyelvet, szerezzetek honi ismereteket, ismerjétek meg lakóhelyetek történelmét, nézzétek meg minden nevezetességét, tanuljátok meg a vendég-nemzetek földrajzát, lapozzátok át hazánk történelmét, tudjátok veszteségeinket, ismerjétek nagy művészeinket, feltalálóinkat, hogy ha a nagy próba ideje elérkezik, megálljátok a helyeteket és 1933 után is azt írhassátok:

„Jó munkát" végeztünk. *Kovács Gyula*

az idegenvezető csapat vezetőtisztje.

Idegenvezetői tábor Gödöllőn. Június 18—25-ig az idegenvezető csoport próbatábort rendez Gödöllőn, melyen nyelvi rajokban 120 kiváló idegenvezető cserkész tanulja meg a külföldi vezényszavakat, játékokat, énekeket, és teszi le az idegenvezetői vizsgát.

MIVEL JÁRULHAT HOZZÁ MINDEN MAGYAR CSERKÉSZ A JAMBORRE SIKERÉHEZ.

Az elközelgő IV. világjamboree, bár a gazdaságilag és politikailag legnehezebb időbe esik, nem nélkülözheti az élet sóhaját: a cserkészies, meggondolt, de annál szívből fakadóbb vidámságot. Mi magyar cserkészek, mint vendéglátó gazdák jutunk abba a helyzetbe, hogy a világ minden tájáról egybesereglett cserkészeknek, a tábort látogató nagyközönségnek nemes és tiszta szórakozást nyujthatunk. Kézenfekvő tehát, hogy a cserkészeket s a nagyközönséget egyaránt vonzó különféle szórakozásokat kell nyujtani s ezek értékesek, kidolgozottak, bőségesek legyenek.

A tábori szórakozások nyujtása nem lesz könnyű dolog. Röviden rámutatok néhány nehézségre. Az első: a tábor nemzetközi volta, ahol az idegen cserkészek száma felülmulja majd a magyar résztvevőket. A nyelvi nehézségek következtében nagyon meg kell válogatni a bemutatókat, hogy azokban az is örömet találjon, aki nyelvünket nem érti. A hangsúly tehát szemre, külsőre tetszetős, általánosan megérthető, tehát hangutánzó tréfák és mókák bemutatására helyeződik át.

Egy másik nehézség a tábort látogató magyar publikum részéről merül fel. Az idegen fiúknak nemcsak nyelve, hanem gondolatvilága is más, mint a magyar közönségé. Amit megnevet az angol, azon talán semmi ízt nem talál a magyar közönség. S viszont ami kedves nekünk, érthetetlen pl. a lengyel előtt. Természetesen nem szolgálhatjuk ki vendégeinket akként, hogy a magyar közönség elhanyagoltnak érezze magát, de hiba volna, ha idegen vendégeinket a hazai közönségre való tekintettel unatkozni engednők. Nem kis dolog lesz tehát a programpontok összeállítása.

A III. világjamboree tapasztalatai szerint a szórakozásoknak több színtere lesz: *tábortűz, sátorszínpad, nyiltszínpad, s nagy bemutatás*. Mindegyikről néhány szó.

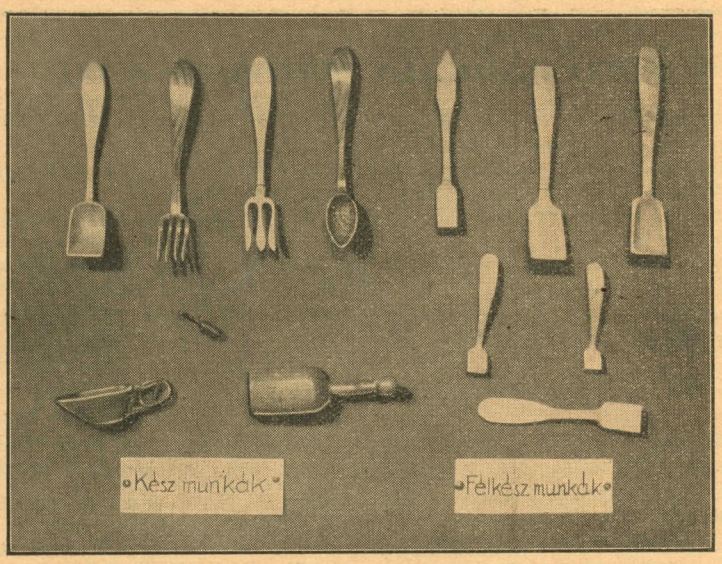

Sikerült elcsípnünk a magyar Cserkészszövetség jelenlegi elnökének, *dr. Papp Antalnak* féltve őrzött kincseiből, a maga készítette munkákból néhányat s lekaptuk azokat, hadd lássák fúró-faragó cserkészeink, hogy szeretett elnökünk is igazi ezermester cserkész.

A számunkra legfontosabb és leglényegesebb a nyílt, a nagyközönség részéről is látogatott *tábortűz*.

Mire van itt szükség? Először is valami sikerült *hivójelre*. A birkenheadi jamboreen a Westminster Big Ben harangjának a rádióból jól ismert ütésére énekelte a tábortűz közönsége J-a-m-b-o-r-e-e-A-r-o-v-e-P-a-r-k lebetüzését. Valami ilyenféle kellene az altáborok tábortüzéhez is. A magyar rádió hívójele: „Magyarország nem volt, hanem lesz" szöveggel énekelhető, de ez egyrészt irredenta volta miatt, másrészt mert idegenek kimondani nem tudják, nem megfelelő szöveg.

Szükség van azután nagyon *sok vig énekszámra*. Sírva vigadó nótáink amennyire szívünkre hatnak, annyira unalmasak és érthetetlenek az idegen előtt. Tehát pattogó ütemű dolgok — persze nem csupán Csinom Palkó —, hejehujázó közbekiáltásokkal tarkított, de azért ízléses szövegek jönnek számításba, pl. „Ah mely sok hal terem az nagy Balatonban", vagy „Ferenc Jóska kiállott a kapuba, Hej, sírva gondol a regruta korára" vagy „Hajmási Péter, Hajmási Pál", a hallgatókat is foglalkoztató szövegéhez hasonló számok, stb.

A jamboree alatt sok alkalom lesz a táncszereplésre: a színházban naponta két előadás, a 10 tábortűznél, a nagy és kis bemutatótéren. Bemutatásra kerülnek: szóló és csoportos magyar táncok, népi és úri táncok, táncos-jelenetek a magyar nép életéből, esetleg tömegtáncok. A kirándulások alkalmával a vendéglátó csapatok is szórakoztathatják a kiránduló csoportokat táncbemutatással. Szeretnénk a falusi nép táncait eredetiben is bemutatni a külföldieknek.

A táncbemutatásokra s az ezzel kapcsolatos feladatok megoldására egy külön táncos-rajt szervezünk, amelybe felvételét kérheti minden olyan cserkész, aki már eddig is szerepelt valahol magyar tánccal s akinek művészi készsége van e téren. Ugyancsak ebben a rajban nyer beosztást 2 ruhatáros és 2 fodrász öregcserkész is. A táncosraj egy héttel előbb száll táborba s egyúttal a színház belszolgálatát is el fogja látni.

Cigányzenekarok. A magyar táncok bemutatásához és önálló szereplésre cigányosan játszó vonószenekarok szervezése is folyamatban van. Tagjaik lehetnek azok a kottaismerő, cigányosan játszani tudó, próbákra pontosan eljáró cserkészmuzsikusok, akik a felvételi próbát megállják. Külön rajban nyernek beosztást. A szórakozási csoport belszolgálatában is segédkeznek. A jamboree előtt egy héttel a táncos-rajjal közösen szállnak táborba. A próbák az ősz elején indulnak meg,

Kell *érdekes zene*. Fuvós-zenekarnak is juthat egy-két szám. De különleges sikere van ilyen nemzetközi tábortűznél minden különleges hangszernek. Pl. szájharmonika. (A norvégeknek volt egész szájharmonikazenekaruk, nekünk meg egy szájharmonikabüvészünk.) Aztán pl. gitáregyüttes, akár még jazz is, ha elsőrangú. Lehet produkálni pl. csengőkoncertet, pásztorsípjátékot, tárogatót stb.

Nagy sikere lehet vokális *duóknak, trióknak*, kvartetteknek, összetanult többszólamú *énekkaroknak*. A komoly énekeknek csakis ilyen művészi többszólamú feldolgozásban van helye a tábortűz mellett.

Óriási sikert jelenthet mindenféle *hangutánzás*. A III. jamboreen pl. a bűvös fürész egyike volt a legviharosabb sikert elért tábortűzi számoknak. Itt számításba jöhetnek állathangok. Mikiegér-utánzások, de számításba jöhetnek technikai utánzások. Ilyen a magyar tábortűzi számok között a közismert vasútutánzás.

Tekintettel arra, hogy a tábortüzeknél pódium és reflektor is rendelkezésre fog állani a megafonon kívül, igen szép sikerrel mutathatók be *árnyékképek*, természetesen érdekes témával. (Ilyen az Egyszeregy királyfi.. kezdetű énekes élőkép, melyet Angliában a magyarok angol szöveggel is énekeltek.) Idesorolnám a lassított mozifelvételek technikáját utánzó mókákat.

Cserkészcsatakiáltások, ha azok újszerűek, találékonyak, hangutánzók, szintén megtalálják a maguk közönségét. De pl. a Huj-huj-hajrának örökös ismétlése szegénységi bizonyítvány volna.

Általános követelmény: minden szám legyen gyorsan pergő, teljesen előkészített és kidolgozott, a lehetőségig rövid és csattanós. Csak zene- és énekszámoknál lehetne időtartam tekintetében némi engedményt tenni (maximum azonban 10 perc juthatna egy számnak).

A másik tere a szórakozásoknak, ahová minden altábor, minden nemzet benevezi a számait, *a fedett sátorszínpad*. Általánosan úgy jellemezhetjük ezt a színpadot, hogy az fedél alá vitt tábortűz. Kellékei tehát ugyanazok, mint a tábortűznek. Legfeljebb a számok lehetnek kissé hosszabbak, átlagban 10—15 percig tartók, de ennek megfelelően sokkal színesebbeknek is kell lenniök. *A néprajzi dolgoknak*, pl. lakodalmi szokások, szüreti és arató mulatságok, verbunkós táncok bemutatására ez az igazán megfelelő hely. Természetesen színházról lévén szó, elengedhetetlen kellék a maszkirozás, a kosztüm. Hogy mily tág tere van itt a leleményességnek, arra egy példát: az amerikaiak indián és chikágói gangster életképeitől a ceyloni fiúk Buddha fogával tartott vallásos körmenetéig mind helyet foglalhatott a tábori színpadon a III. világjamboreen.

Különösen nagy sikert értek el a *bűvész-, zsonglőrszámok*, az *artista számokhoz* hasonló bemutatások. Indusok talajtornája, vagy az angolok krinolin és lassó bűvészete vetekedett akármilyen artistabemutatással. Az alapelv itt is, hogy nekünk sokat kell a szemre adnunk, mert a fülön át nyelvi nehézségek miatt nehezen férkőzhetünk vendégeink szívéig.

A *szabadtéri nagyszínpad* ismét az egész jamboree tábor közös területe. Itt egész nagyszabású dolgok jöhetnek bemutatásra. Nemcsak pl. Shakespeare darabjainak egyikét-másikát mutatták így be, hanem pl. a francia fiúk Jeanne d'Arc életét adták vagy 1500 szereplővel a megfelelő korhű kosztümökben. Az amerikaiak első honfoglaló őseik fedett sátoros kocsikaravánját érzékeltet-

ték, mikor a tengerparttól a táborhelyig az utat ilyen ekhós szekéren tették meg. A kanadaiak eredeti tábort utánzó bemutatásai, az amerikaiak indián wigwamjai, az ausztráliaiak arányásó tábora, az írek Fionn jövetele c. nagy felvonulása, a svájciak húzó-harmonika szóra lejtett katonatoborzói vagy a dánok 600 főnyi merész talajtornája mind ily nyílt színpadi bemutató jelleggel birtak. Ha egyik vagy másik nagyobb létszámú csapat, esetleg társulva több más csapat fiaival vállalkozna pl. a Feszty körkép: A magyarok bejövetele, vagy pl. a János vitéz vagy a Gyöngykaláris vagy akármi hasonló dolog bemutatására nyílt színpadon, óriási érdeklődésre és nagy sikerre számíthatna.

Röviden így kívántuk a szórakozásadás és nyujtás figyelembe jövő szempontjait összefoglalni.

S most felszólítunk mindenkit, hogy segítsen. Adjon gondolatot s ötletet s ezért a Magyar Cserkész hasábjain állandó rovatot nyitunk, melyben a legjobb ötleteket leközöljük.

Tudjuk, hogy minden magyar cserkész érzi, hogy itt nem egymással versenyzünk, hanem a külfölddel. Éppen ezért senki sem fog jó számokat eltitkolni azért, hogy csapata a tíz tábortűz közül egyetlen egyen jól szerepeljen. Különben is a szórakozási csoport vezetője az elsőbbségi bemutatási jogot azoknak biztosítja, akik számaikat a pályázatra bejelentik.

Mivel kívánatos, hogy a cserkészeten kivül álló embereket is bevonjunk, aránylag nagy összegű pályázatot tűzünk ki és pedig 250 pengőt.

Pályázni lehet:

1. Tábortűzi számokkal.
2. Csatakiáltásokkal.
3. Olyan játékokkal, melyeket tábortűznél játszani lehet (pl. Drinápoly).
4. Énekekkel.
5. Kis színdarabokkal.
6. Némajátékokkal.
7. Bemutatási tervekkel.
8. Magyar nóták idegen fordításával.
9. Színdarabok lefordításával.
10. Bármely ötlettel, mely kedvesebbé, szebbé és cserkésziesebbé teszi a Jamboreet.

A Jamboree szórakozási csoport vezetősége.

A ZÖLD HARKÁLY MEG A LILA IZÉ.

— Hutyutyutyutyutyu — hangzott felénk az erdő széléről.

— Zöld harkály — fordultam Gunnar Ipsenhez, amiből ő persze egy szót sem értett, miután anyanyelvén, a dánon kívül csak németül és angolul tudott. Mi sem könnyebb, pár vonással egyszeriben lerajzoltam a madarat s erre megtudtam, hogy: wood pecker-nek hívják angolul.

Igy ballagtunk hármasban a Jánoshegy felé hol a természetről, hol a közelgő Jamboree-ról beszélgetve.

Mindkét téma közös cserkészérdekességű volt. Egyszerre megállottunk. A fák között, a zsenge tavaszi fű tarkállott egy szép kis lila-fehér virág tengerétől.

— What is that? — kérdezte. Zavarba jöttem s bevallottam, hogy nem tudom.

— Mióta elkerültem otthonról, nem gyarapodott a növénytani tudásom — próbáltam magamat mentegetni.

— Hát abbahagyhatja egy cserkész a természettel való megismerkedést — kaptam vissza vádként a feleletet . . .

Kedves Fiúk! Ugy áll valahogy a dolog, hogy otthon Gömörben még csak ismertem valamit a növényvilágból. De mióta itt lakom, a pesti cserkészektől nem tanulhattam meg az ittenit, mert ők maguk sem ismerik. Elmondtam én mindezt Ipsen barátunknak is, de ez sem mosta le rólam a szégyent, hogy: sarokba szorított egy dán a budai erdőben.

Jön a Jamboree. Nem egy dán lesz it, de mindenkire jut idegen cserkész. Hány magyar fiú jön majd zavarba hasonló kérdés előtt?

Tudjátok, hogy a minap 20 egynéhány őrsvezető közül egy sem ismerte fel a magyar csalogányt a Cserkészparkban. Kipótoljuk-e addig mindnyájan, amit mulasztottunk a természettel szemben? — A nagytábor kiváló alkalom erre. Buzdításul álljon itt néhány szemelvény a tavalyi táborok beszámolóiból, ahogy azokat Ede bá' csokorba szedte.

Mit láttunk mi.

Minden anyagi nehézség ellenére is 1931 nyarán sok csapatunk táborozott. A természet szépséges és érdekes világában nem jár behunyt szemmel a táborozó cserkész. Végig böngésztem a táborbontó jelentéseket és egypár érdekességet kijegyeztem belőlük. Néhol zárójelben megjegyzéseimet is olvashatjátok. Ime most lássuk, mit jelentettek:

A 460. sz. cs.-cs. Boldvarákón, Abauj megyében táborozott Fenyves aljában, forrás, fürdő is volt, meglátogatták a Szadvár romját s Tornaszentandrás vas- és ércbányáját is.

A 12. sz. VIII. R. cs.-cs. börzsönyi felderítő útján sok megfigyelés között a növényvilágban is kigyönyörködte magát. (De erről fénykép, bővebb jelentés nem szól.)

Az 584. sz. cs.-cs. Békésszentandráson táborozott. A kisfiúk (apródok) számára talált ideális helyet. Kedves, hogy a kis emberkék 14 fajta fát olvastak meg az erdőben és sok éneklő és vízi madarat láttak. Öntöttek még ürgelyukat, megfigyelték az aratást és a gátépítő kubikosok munkáját is.

550. Hosszúhetény. Az erdészekkel barátkozott össze, vadászaton vett részt, sok szép természeti megfigyelésben volt részük (egypárat részletesen megírhattatok volna, de utólag is elfogadom).

326. Bánréve. Természetesen megnézte a világhírű aggteleki cseppkőbarlangot.

211. sz. cs.-cs. Szentmártonpuszta. Megismerte az erdő sokféle hangját s viharos időben ijesztő zúgását. Nyugtalankodott is a vezető a recsegő faóriások veszélyétől. (Ha van tisztás, ott kell felverni a sátrat, nem baj, ha a nap süti, akkor az erdőbe lehet húzódni, úgyis csak éjszaka tartózkodunk benne.)

968. sz. cs.-cs. Kőkútmajor. Az erdőmérnök bácsi előadást tartott a fiúknak a növényvilágról.

311. sz. cs.-cs. Sirót. Kiásott egy forrást, cementtel szépen kiépítette és „Vörösmarty" felírással látta el.

Más csapatoknak kedvenc szórakozásuk volt a horgászás, de sajnos ezek sem közölnek semmilyen megfigyelési eredményt.

158. sz. cs.-cs. Martonvásár. A legérdekesebb megfigyelésekről adnak beszámolót: erdészek vezetése mellett, puska nélküli lesen vettek részt, gyakorolták az igazi cserkészést, szarvasokat, vaddisznókat közelítettek meg. Egyesek egészen közelről. Az erdészházban azután folyt az élmények elmondása s a vadőrök sok érdekes előadása. Láttak gémet és fekete gólyát is. Kár, hogy röviden számolnak be, pedig érdekesek lennének a részletek. Az egyik felderítő csoport varjú- és fecskepárharcot látott. (Nem vércse volt, biztosan varjú?) A fecskék bizony nem ijednek meg a maguk árnyékától, ha egy bajba jut, nagy csicsergést csap s egy-kettőre sok segítőtársa akad s akkor nekiesnek a támadónak, bizony a legtöbb esetben ők győznek, néha még a macskára is le-le csapnak s kergetik.

A IV. cserkészkerület Veszprém mellett, a Bakonyban táborozott. Szép volt az erdő, de szomorú és hangtalan, mert madár jóformán egy sem volt, annál több egér, hernyó, lepke, pók hemzsegett mindenfelé. (Jelenteni kéne a Madártani Intézetnek s esetleg támogatásuk mellett madárpárokat kitelepíteni.)

A 402. cs.-cs. Gödöllő mellett sok őzet, fácánt láttak, de megfigyelésről nem írnak.

A 318. sz. cs.-cs. tagjai megismerték a tábort környező fákat, sok énekesmadárról írnak (milyenek voltak?), különösen rigó volt sok. (Sárga, fekete, hangukat eltanultátok?) Közeli vizenyős réteken rengeteg szúnyog tenyészett (szitakötő, nádiveréb, rigó stb.).

A 21. sz. csapat Tiszaeszláron a tiszai füzesekben sok vízimadarat látott (milyeneket, hangjuk, tollazatuk, életmódjukat kilestétek-e?).

A 931. sz. cs. kisfiúcsapat öt madáretetőt, tíz odút gondoz már és három fészekalj cinkét nevel fel Monoron. Eddig ott cinkék nem voltak. (Derék fiúk vagytok, ha jó gyümölcstermés lesz, megérdemelten ehettek belőle.)

Nimród pedig azt írja, hogy a hegyekben muflonokat figyelt meg s amint átrohantak tüskés bokrok között, egy csomó puha gyapjút tépett ki a tüske. Eltüntek a muflonok, de Nimród még sokáig a helyén maradt, nagy csöndben, ahogy az igazi leső szokta, egyszerre csak egy kis madár szállt a bokorra, a csőrével elszedte a gyapjút s elszállt. Nimród utána sietett és látta, hogy nagy gondosan a fészke aljába rakja, hogy meleg, puha helye legyen a kicsinyeknek.

Magyar cserkészotthon, magyar tábor.

A Magyar Cserkész május 1-i számában feltűnést keltő cikk jött: „Idegen szemmel cserkészotthonokban". *Vida Vilmos dr.*, a cikk szerzője a mult számban „Népművészeti gyüjtés a tá-

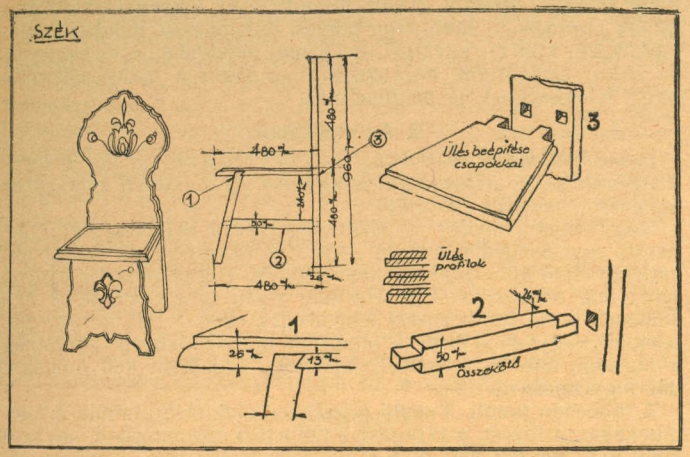

borban" címen folytatta a felvetett gondolatot s rátok vár a megvalósítása.

Az anyaggyüjtésnél legyünk tekintettel a bútordarabok vagy kapuk *összeépítési módjára*. Figyeljük meg azokat az apró fogásokat, amelyekkel igen gyakran éppen olyan szilárdságot érnek el, mint a legtökéletesebb számítások alapján kiagyalt kötéssel.

Lapozzunk vissza a Magyar Cserkész régebbi számaiba és évfolyamaiba s az elkészítendő munkánknak igen nagy segítséget fognak nyujtani az ott leírt magyaros darabok. Keressük fel a vidéki múzeumokat (ha Pesten jártok, a Néprajzi Múzeumot) s egész halom kinccsel gazdagodtok.

A IX. évfolyam (1928) 12—13. számában a *„Hogyan készül a cserkész táborozásra"* című cikkben nemcsak a táborozásra vonatkozó ismeretek egész tárházát találhatjuk meg, hanem a 201. és 206-ik oldalon magyaros táborkapukat, tábordíszítőoszlopot, útjelzőtáblákat, amelyeket *Nagy Istók* ismert cserkésziparművészünk tervezett, 1930—31-ben több számában láttak napvilágot kisebb-nagyobb magyaros bútordarabot, melyet *Vida Vilmos dr.* közölt.

Most néhány összeépítési módot adunk, amelyek a bútortervezéseinknél alkalmasan felhasználhatók.

A rajzok nem akarnak senkit skatulyába szorítani, mert a formát és díszítési módot mindenki maga választhatja meg. Az elkészítésre vonatkozó ismereteket megtaláljuk az Ezermester, Ipari zsebkönyvtár, *Famunkák I.* című kötetében, ahol a színezésekre és festésre vonatkozó adatokat is megtalálja az érdeklődő.

Jánosy István.

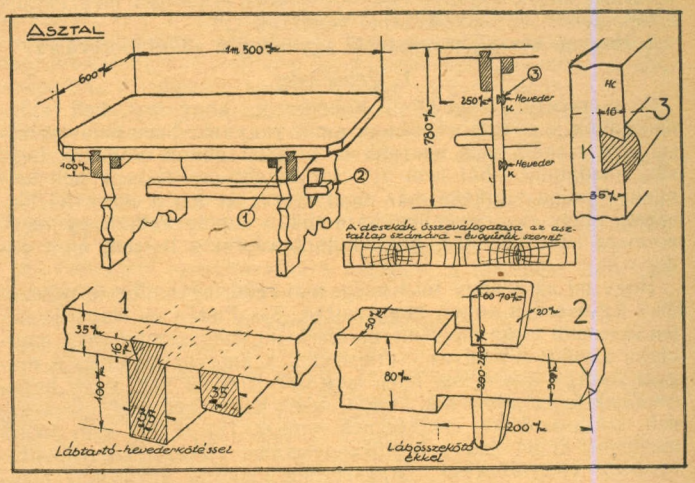

A Jamboree-tábor vízellátása.

a) *Kutak.* Az I—X. altábor, Üzletváros, Delegátus, Rendőrtábor, Színház, Mozi és Aréna-tér vízellátása öt ártézikútból történik. (Királyi Parkban 1 és 2 tartály, Erzsébet-ligetben 3 és az Elektromos Műveknél 1 ártézikút.)

A segédtábor 6, a repülőtábor 1 ásott kútból és végül a kisfiú-telep a premontrei gimnáziumból kapja a vizet.

b) *Vízmennyiség.* A rendelkezésre álló vízmennyiség óránkint összesen 90 köbméter, naponkint 2158 köbméter.

c) *Vízszükség.* A tábor teljes napi vízszükséglete: 30.000 cserkész à 15 liter: 450 köbméter, Üzletváros 3000 fő à 15 liter: 45 köbméter, locsolásra: 250 köbméter, látogató közönség 60.000 fő à 1 liter: 60 köbméter, összesen napi 805 köbméter.

A cserkészek és üzletváros szükségelt vízmennyiségének egyharmada a reggeli órákban egyszerre kell. A 90 köbméter kúthozamot és a 250 köbméteres víztartály víztartalmát alapul véve, a szükségelt víz kétszerese is biztosítva van. (Ha tehát két kút vízszállítása kimaradna és a víztartály csak félig volna tele, a szükséges víz még igy is biztosítva van.)

d) *Berendezés.* A vízszolgáltatást egy közös nagy vízvezetéki hálózat adja. Altáboronkint általában 100—120 (napos táborokban több), bemutató téren 80, üzletvárosban 150 vízcsap, ezenkívül altáboronkint egy-egy, színháznál 4, mozinál 3 és üzletvárosnál 13 altalajtűzcsap nyer elhelyezést.

Az egész vízvezetékhálózaton tehát összesen 1370 vízcsap és 30 altalajtűzcsap lesz.

A vízvezeték csőhálózata fél méter mélyen fog vezetni. A csapok 10-es csoportokban lesznek elhelyezve és alattuk fél méter mély, kidúcolt és faráccsal ellátott szikkasztógödör lesz kiképezve.

e) *Anyagszükséglet.* Négy süllyesztett mótoros szivattyú, 15 ezer méter öntöttvas csövezeték, 1370 vízcsap, 30 altalajtűzcsap, 137 szikkasztó gödörkeret, farács dúctartályhoz, 20 drb. tolózár, az ásott kutakhoz betongyűrűk, 7 drb. vízemelő szerkezet, 7 drb. szikkasztó alma-keret, dúc és fedél.

A vízvezetékhez szükséges öntöttvascsöveket a Budapest Székesfővárosi Vízművek bocsátják rendelkezésünkre. Egyébként a szükséges anyag beszerzését a gazdasági csoporttal egyetértőleg a műszaki csoport végzi.

f) *Munkálatok.* A vízvezeték berendezésével kapcsolatos föld- és szerelési munkálatokat 1933 április havában kell megkezdeni. Az anyagszállítás ehhez képest április elején veszi kezdetét. Anyagtárolásra legalkalmasabb hely a központi major területe.

Minden cserkész készítse elő környezetét a Jamboreera!

A Jamboree egyik célja az, hogy a magyar társadalom még jobban megismerje, megszeresse cserkészetünket az ott szerzett közvetlen tapasztalatok, a sokezer cserkész életének megfigyelése, bemutatásainak megtekintése útján. Sok-sok, a cserkészet iránt még közömbös embert fogunk itt megnyerni.

Azonban a társadalmat megfelelően elő kell készítenünk a Jamboreera, nehogy csak színes látványosságot és cirkuszi produkciót jelentsen az számukra. Ez az előkészítés pedig elsősorban a mi dolgunk, minden magyar cserkész dolga és kötelessége.

Hogyan fogjunk hát hozzá? Természetesen nem előadások tartásáról van itt szó és nem is a cserkészetet meg nem értők meggyőzéséről. A mi feladatunk az, hogy éppen, amikor alkalom van rá, elmondjuk hozzátartozóinknak, ismerőseinknek, hogyan áll a Jamboree előkészítése, mik a legújabb hírek, érdekességek. Az, hogy szüleinknek elmeséljük, amit tudunk a Jamboreeről, az természetes. De legyen minden magyar cserkész az egész rokonság és ismerősök megbízható Jamboree-tudósítója. Ha a nagybácsi van nálunk és kérdezi: „Mi ujság a cserkészeknél?" Mi a Jamboreeről mesélünk neki. Ha a beteg nagynénit látogatjuk meg, szórakoztassuk a Jamboree érdekességeivel őt. Játszópajtásainkról, iskolatársainkról, műhelytársainkról se feledkezzünk meg és ne veszítsük el kedvünket, ha néha lebecsülik a mi nagy terveinket, mert bizonyos, ha ügyesen keltjük fel az érdeklődésüket, ők is alig fogják várni, hogy megláthassák a Jamboree-tábort. Egyszóval, mindenki ott csináljon a Jamboree gondolatának propagandát, ahová az Isten őt állította.

Honnét tudunk anyagot szerezni ehhez a tudósítói munkához? Nem nehéz a válasz, mert a Magyar Cserkésznek már külön Jamboree-melléklete van, mely az előkészítés minden jelentős eseményéről, érdekességéről beszámol. De hiszen ki-ki saját csapatában is sok mindent hall a Jamboreeról.

Kezdjünk már most hozzá! Bizonyos, ha minden cserkész megteszi itt is, ami tőle telik, a Jamboreeig elérjük azt, hogy kevés olyan magyar ember lesz, aki ne ismerné a Jamboree nagy jelentőségét és ne akarna ellátogatni Gödöllőre 1933 **augusztusában.**

ELŐKÉSZÜLÉS A VILÁGTÁBOROZÁSRA.

I.

Mindannyian tudjuk, hogy ha táborozni készültünk, hónapokkal, egy egész évvel előbb megkezdtük az előkészítő munkálatokat. Nem a csomagolást, hanem a lelki készséget igyekeztük gyarapítani magunkban és társainkban azért, hogy vállalkozásunk jól sikerüljön. Minél nagyobbarányú tábort terveztünk, minél nagyobb eredményt vártunk, annál hamarabb, annál nagyobb erőfeszítéssel és odaadással kellett az előkészítésén dolgoznunk.

Ez a megggondolás teljes valóságában, teljes méretében eszméltet rá bennünket arra a kötelességünkre, hogy most azonnal fogjunk hozzá és mától kezdve állandóan lankadatlan erővel dolgozzunk a világtábor előkészítésén. Ha egy csapattáborra egy évig készülünk, mennyivel inkább szükséges, hogy a világtáborra, ahol házigazdáknak kell lennünk, ahol az egész cserkészvilág szeme rajtunk lesz, — minden irányban megkezdjük a készülődést és lankadatlanul végezzük azt.

I. Hogyan készüljön mindenki egyénileg a világtáborozásra?

1. Felelősség.

A cserkészet lényegéből következik, hogy azt kell megmutatnunk a világtáborozáson, amik vagyunk. Szemfényvesztéssel nem szabad, nem akarunk és nem is tudunk dolgozni. Legelső feladatunk tehát nem új: cserkészebb-cserkésznek kell lennünk. Minden cserkész már most érezze át azt a nagy felelősséget, amely reá egyénileg háramlik, s amely kell, hogy megacélozza akaratát arra, hogy különb cserkész legyen, mint eddig volt.

Hogy mi az a nagy felelősség, ami reád, egyénileg is nehezedik? Egyszerűen annyi, hogy rajtad, Kis Pistán és Nagy Józsefen keresztül fogja megismerni, értékelni, megszeretni vagy megutálni a világ a magyar cserkészetet, a magyar népet és a magyar hazát. Nem óriási felelősség ez? Honvédőnek, vagy hazaárulónak lenni! Most már tudod, miért kell neked jobb cserkésznek, százszázalékos cserkésznek lenned. Ha te ezt nem tudod megtenni, hiába lesz a legtökéletesebben vízvezetékezett, villanyosított világtáborunk, nagyszerűen működő gazdasági hivatalunk.

Azt mondtam, hogy az ember természete nagy erőfeszítésekre képes, ha nagy teljesítmény vár reá. A nagy teljesítmény az óriási felelősség megérzése, s az ezzel szemben való helytállás. Jusson ez eszedbe mindig, minden nap, minden órában, de legfőkép minden legapróbb tetted előtt. Erre neveld rá magad mától fogva, ha eddig nem tetted volna.

2. Önvizsgálat.

Tudom, át vagy hatva a nagy felelősségérzettől és a belőle fakadt nagy szándéktól: cserkészebb-cserkész akarsz lenni. Testvérkém! Vigyázz, itt meg ne állj! Ez még csak érzés és szándék, nekünk pedig tettek kellenek. Minden jónak, ami benned van — tettekben kell megnyilvánulnia. Ahhoz, hogy te két óra alatt 100 km-rel odább mehess, motor kell, de nem elég, ha az nem működik, vagy laboratóriumi szobában áll. Avval te még nem száguldhatsz. Kell a motor, de működjék, mint ahogy a jószándék és jó érzés is tettek által valósuljon meg.

Vedd hát elő a 10 cserkésztörvényt minden este, mikor ágyadba nyugovóra hajtod fejed és nézd végig lelkedben az egész napot törvényenkint s felelj magadnak: tettekben hogy állasz a cserkészebb-cserkészeteddel?

3. Légy résen!

Ha már a lelkiismeret megkérdezésénél tartunk, megemlítem azt is, hogy a lelkiismeretedet soha se igyekezz elaltatni.

Éber lelkiismerettel nem féltelek a világtáborozástól. Akkor tudom, hogy nem azért teszed a jót vagy a rosszat, mert lát — nem lát az őrsvezetőd, parancsnokod, hanem azért, mert Istenen kívül gondolsz felelősségedre, amely férfivállakra is nagy terhet jelentene.

4. Lélek és gyakorlat.

Már az elmondottakból is láthatod, hogy legelsősorban a lelki készségre, a lelki elmélyedésre van szükséged, ha rettentő felelősségednek cserkészhez illően akarsz megfelelni.

Azonban ez nem elég. Tettek kellenek, de a tettekhez nem elég a jószándék, a jóakarat. Bizonyos szakismeretek is szükségesek, ha nem akarsz jóakaratú, de ügyefogyott, esetlen maradni. Legelsősorban is a táborozás alkalmával használható leleményességet, tudást kell minél nagyobb százalékban magadévá tenned már azon egyszerű oknál fogva is, hogy a *táborparancsnokság a tábori élet legcserkésziesebb megvalósítását tűzte ki a gödöllői világtábor egyik főcéljának.*

Igen, ehhez szükséges a jó szív, jó lélek, de kell az ügyesség, a tudás is. Csak ezen keresztül szabad megnyilvánulni a léleknek. Ha piszkos, rendezetlen tábort, konyhát stb. látnának az idegenek, ahol a cserkészek karthauzi szerzetesek módjára hangtalanul járnak-kelnek — ugyancsak furcsa véleménnyel lennének rólunk.

Nem — nem alvadt vérű fiúkra van szükségünk. Legyen mindenki lélektől, örömtől, erőtől duzzadó, csak legyen amellett magának parancsolni tudó, engedelmes, önfeláldozó, munkaszerető, vállalkozó, kitartó, udvarias, acélizmú, mindenhez értő cserkész, — akkor szolgáltunk hazánknak is, s akkor a reánk nehezedő nagy felelősségnek is megfeleltünk.

5. Az idei tábor.

Egyszóval táborismeretekkel és táborozásban leginkább megnyilvánuló lelki, jellemtulajdonságokkal jól felszerelt cserkészek kellenek a magyar tábornak.

Hogy lehetsz ilyen? A felelősségérzettől, lelkikészségtől áthatott egyéniséged e nyáron igen szigorúan vezetett tábort okvetlenül éljen át — s akkor nem féltelek. Vagyis neked *e nyáron feltétlenül táboroznod kell.* Ha még olyan nehéz akadályok merülnének is fel a táborozási lehetőségek ellen — elő a cserkészleleményt, győznöd kell, a táborban ott kell lenned. Ott pedig a legszigorúbb fegyelemmel, felelősség tudatával kell önmagadat fegyelmezned.

A táborban tanulj. Tanuld a jellemed alakítását, tanuld a földmunkákat, a főzést, a faragást, a tábortüzi szórakozások anyagát épen úgy, mintha már is a jamboreen lennél. Aki e nyáron táborozni nem megy és úgy készül a jamboreen megjelenni — tűzzel játszik, nem csinál mély lelkiismereti problémát a nagy felelősségből.

6. Tanfolyamok.

Azt is merem mondani, hogy még ez sem elég. Minden más alkalmat is meg kell ragadnod, hogy ügyesebb és jobb cserkésszé lehess. Ilyen alkalom az őrsvezetői tábor és minden hirdetett tanfolyam. Hányszor, de hányszor szólal meg a hívó szózat őrsvezetői táborba, tanfolyamra — és ha te mégis lemaradsz azokról, mert nem vonz oda semmi, — féltelek, Testvér, féltem a magyar Jamboreet, s féltem a magyar cserkészek és általuk a magyar nemzet eddig kivívott jó hírnevét.

Amit elmondottam eddig, alapja, fundamentuma a jobb cserkésszé levésnek, a felelősségben is megállani tudó cserkésztípusnak. Ezenkívül rengeteg tennivalónk van, amelyek speciálisan a magyar cserkésznek feladatai.

Ilyen feladatok:

7. Nelyvtanulás.

Azt mondják — hallhattátok már —, mindenki annyi embert ér, amennyi nyelvet beszél. Hát akkor nekünk, kevésszámú kis magyarságnak igazán létérdekünk, hogy számunkat ilyenformán szaporítsuk. És ebben jó példával a cserkészeknek elől kell járniok már csak azért is, mert az a 18—20 ezer idegen a cserkészet vendége lesz 1933-ban. Milyen másféleképen lehet ismeretségeket kötni, elmélyíteni, ha nemcsak mimikával igyekszünk megértetni magunkat és megérteni másokat, hanem beszélni is tudunk velük! Nem várhatjuk, hogy a kis magyarság anyanyelvét fogják megtanulni tömegesen a nagy világnemzetek fiai — nekik nem érdekük. Nekünk van szükségünk az ő ismeretségükre, barátságukra, jóindulatukra — nekünk kell az ő nyelvüket is megtanulnunk.

Más kérdés az, hogy milyen nyelveket tanuljunk? A Jamboree szemüvegén nézve e kérdést, legelsősorban az angol, másodsorban a francia, harmadsorban a német, negyedsorban a szláv nyelvek tanulása kívánatos. Angol nyelven a táborozók nagyobb fele fog beszélni — ezért kell elsősorban azt tanulnunk nekünk is. A tábor hivatalos nyelve mintegy az angol.

A legutolsó, 1929. évi angol jamboree magyar résztvevőinek 7%-a beszélt angolul. S mi ott vendégek és nem vendéglátók voltunk s mégis milyen kevés volt az angol tudásunk. Hát akkor mennyire kell most tanulnunk s újabbaknak és újabbaknak hozzáfogni a tanuláshoz, ha megmondom, hogy a jamboreen résztvevő magyar cserkészeknek, a jelentések adatai szerint, csak 2.3%-a beszél angolul. Vendéglátás akkor, amikor 1000 magyar közül 23 beszéli a vendégek nyelvét!

Hogyan tanuljunk nyelveket? Tanfolyamok, gramofónok nyelvoktató lemezei épen olyan jók, alkalmasak e célra, mint a nyári tábor. Csak lelemény és akarat kell hozzá. Vigyetek el táborotokba egy angolul jól tudó magyar cserkészt, s annak ne legyen más feladata, mint csak angolul beszélni egész nap mindenkihez. Magyarul egy szót se! Meglátjátok a tábor végére az eredményt! Otthon pedig kérjetek fel valakit, aki angolul tud, hogy ingyen, vagy olcsó pénzen adjon a csapatnak angol órákat.

8. Külföldi kapcsolatok megteremtése.

A Magyar Cserkész régen végzi a külföldiekkel való levelezést. Ebbe kapcsolódjon be minél több cserkész. Ezzel kettős munkát végez. Tökéletesíti nyelvtudását, és ismerőst szerez nemcsak magának, hanem a magyarságnak. Az ilyen cserkész biztosan

jobban fog érdeklődni utánunk a jamboreen, mint aki sohasem hallott eddig rólunk. Roppant fontos nemzeti szolgálat tehát ez amellett, hogy egyénileg a nyelvtanulás szempontjából hasznos is.

9. Világismeret.

Igyekezzünk minél jobban megismerni azokat a nemzeteket, amelyek a jamboreen résztvesznek. Tanuljuk meg ezen nemzetek földrajzát, történelmét, néprajzát és szokásait, gazdasági viszonyait, cserkészetét. Milyen jól fog esni annak a külföldi cserkésznek, ha meglepődve észreveszi, hogy magyar barátja mennyire ismeri az ő hazáját! Milyen öröm áradt volna végig lelkünkön, ha az angliai jamboreen minket is ismertek volna az idegenek — ki sem mondhatom, de mindenki elgondolhatja! Nagyon természetes és magyarázatot sem kíván, hogy mennyire rokonszenvezni fog velünk az az idegen cserkészfiú, aki tapasztalja a mi tájékozottságunkat, figyelmünket nemzete iránt. Ez a legerősebb nemzeti propagandaeszköz számunkra.

A M. Cs. elősegíti e munka keresztülvitelét. Rendszeresen jelennek meg benne cikkek az egyes országokról. Ezek kimondottan ezért jelennek meg. Rátok vár a feladat, hogy azok ne csak megírassanak, hanem aprópénzre váltassanak. Tanuljátok meg azokat a szó legteljesebb értelmében és a táborozás alatt külföldi levelezésekben használjátok fel a megszerzett tudástokat.

10. Honismeret.

A táborparancsnok úr kijelentette s a tervezett kirándulások által valóra is váltja, hogy 1933-ban *az egész Magyarország világtáborozás színhelye lesz.* Azt akarja ezzel elérni, hogy az idegenek egész hazánkat ismerjék s ne csak Gödöllőt — Budapestet. De ezzel kapcsolatban rögtön felmerül a kérdés, vajjon ismered-e te magad is saját hazádat? Ha az idegentől azt várjuk, hogy megismerje hazánkat, joggal kérdezhetjük, vajjon ismered-e te magad? Vajjon meg tudnád-e mondani majd a jamboreen érdeklődő idegen barátodnak, hova miért érdemes kirándulnia? Mi az egyik-másik vidék, hely érdekessége és fontossága?

Azt gondoljuk, e téren nagy hiányok vannak, amelyeket sietve pótolni kell. Az előkészítő bizottság gondoskodik arról, hogy a Magyar Cserkészben ismertetések jelenjenek meg hazánk egyes pontjairól, különösen azokról, ahova kirándulás indul. A Te feladatod ezt jól megtanulni, áttanulmányozni, magadévá tenni. Hiába írjuk meg ezeket az ismertetéseket, ha te nem teszed azokat sajátoddá — hasztalan munkát végeztünk, célunkat el nem értük, — de te sem teljesítetted azt a nagy felelősségteljes kötelességet, amely a jamboreeval kapcsolatosan nemzeti szempontból reád várt, s amelyről e cikk elején szólottunk.

11. Cserkészotthonok kérdése.

Ugyancsak abból a körülményből kifolyólag, hogy az egész Magyarország világtábor lesz s a táborparancsnok úr rendelkezése szerint minden cserkészintézmény, így minden cserkészotthon is nyitva áll az idegenek előtt, — e tekintetben is feladatok elé vagy állítva. Azt akarja a táborparancsnok úr, hogy mutassuk meg magunkat az egész világnak úgy, ahogy és amilyenek vagyunk. Eddig a külföldet járó, bennünket reprezentáló néhány (esetleg száz) cserkészen keresztül ismerte meg a világ a magyar cserkészetet. Azt akarja a táborparancsnok úr, hogy lássák, milyen az a magyar cserkészet intézményeiben is, amelyet csak reprezentánsokon át ismert meg a világ.

Nemzeti hivatás tehát, hogy cserkészotthonod minden vonatkozásban olyan legyen, cserkészies legyen, amilyennel bátran az idegenek elé állhatsz s nem kell miatta sem neked, sem a magyarságnak szégyenkeznie. A Magyar Cserkész itt is segítségedre siet, mert erre vonatkozólag cikkek jelennek meg majd benne, csak te szívleld meg azokat és valósítsd meg az ott talált gondolatokat. Akkor teljesítetted nemzeti és cserkészhivatásodat.

12. Kézimunka.

Igyekezz apróbb kézimunkákat készíteni, hogy az üzletvárosban felállítandó cserkészüzletben elég és cserkészies emléktárgyak kerülhessenek eladásra. Ez csapatodnak anyagi lehetőségét, a magyar cserkészetnek erkölcsi értéket, a nemzetnek pedig nagy szolgálatot jelent

13. Takarékosság.

A világtáborozáshoz való készüléshez tartozik az anyagi lehetőségekről való gondoskodás is. Talán soha annyira szükség nem volt a takarékosság utján való anyagi gondoskodásra, mint épen a gazdasági válság e nehéz esztendeiben. A takarékosság mindig szép és cserkészerény volt, de ma egyenesen nélkülözhetetlen kötelesség. Igazán nagy szégyen volna, ha akadna egyetlen magyar cserkész, aki anyagi okok miatt nem tudna a táborban résztvenni.

II. A csapat készülése.

Az egyéni készülés sokban összeesik a csapat munkájával. Itt azonban már nem részletezzük a készülés módjait, célját, hanem inkább összefoglalásszerűen állítjuk össze és adjuk a csapat feladatköreit.

1. A csapatnak azon kell fáradoznia, hogy e nyáron a nehéz viszonyok ellenére is táborozzon. Ha sátra nincs, akkor is, ha konyhája nincs, akkor is. Elő a leleménnyel! Csak csapat itthon ne maradjon e nyáron!

2. Törekednie kell, hogy a csapat minden tagja táborozzon e nyáron. A világtábor a „táborozás" jegyében fog lezajlani — főpróbát ha nem tartanak, a főünnepély sohasem sikerülhet.

3. A tábornak mintaszerűnek kell lenni. Erre 100 százalékkal jobban kell törekedni, mint eddig történt. A hollandok e nyáron nemzeti jamboreet rendeznek a táborozás gyakorlására, — csak mi nem készülünk? Ez lehetetlen.

4. A csapatnak törekednie kell, hogy minél több tisztje, cserkésze vegyen részt kiképző táborokon (tiszti, segédtiszti, őrsvezetői, szaktáborok), tanfolyamokon.

5. A nyelvtanulást a csapatok intézményesen könnyebben megoldhatják, mint a fiúk csapatszervezet támogatása nélkül. A tábori nyelvtanulás gondolatát, cserecserkészet intézményének megvalósítását, nyelvtanulási lehetőségek nyujtása miatt, szintén elsősorban a csapatok vannak hivatva megvalósítani.

6. A csapatotthon lehető legtökéletesebb kialakításának gondja szintén elsősorban a csapaté, az egyesek csak tudásukat, munkájukat, lelküket adhatják, a keretet a csapatnak kell megteremteni.

7. A csapat kötelessége alkalmat nyújtani, az ellenőrzést legelsősorban érvényesíteni abból a célból, hogy az egyéni előkészülésnél említett gondolatok testet öltsenek.

8. Tábortüzi szórakozásokra készülni, a készülést irányítani — legelsősorban csapatfeladat.

III. A kerület előkészülése.

Itt még rövidebben jelölhetjük meg a feladatokat.

1. Legelsősorban is a kerület feladata mindannak megvalósításáról gondoskodni, a történéseket ellenőrizni, amelyek az egyéni és csapatelőkészülésben említettek.

2. Az e nyári táborokat a kerületek lehetőleg lánctáborok szervezésével igyekszenek megoldani, hogy így nemcsak az ellenőrzés, hanem a nagy táborozás elvi kipróbálásának, s a kiképzés lehetőségének nyújtása miatt is, céltudatosan és eredményesen készülhessenek a jövő évi világtáborra.

3. Zenekarok szervezését szintén a kerület vegye kezébe, ha másképen nem, máshonnan kölcsön kért cserkészzenekar formájában.

A kerületnek természetesen még nagyon sok más feladata van, amelyekre itt nem térünk ki. Itt csak azokra a szervezési szempontokra utaltunk röviden, amelyek a kerület-, csapat- egyén készülésének összefonódását jelentik.

Ha a kerületek, csapatok s főként az egyes cserkészek e szempontokat és feladatokat megvalósítják, megoldják, nyugodt lélekkel nézhetünk a jövő évi világtáborozás elé, amelyen sokat használhatunk, de még többet ronthatunk.

A táborparancsnokság elhelyezése.

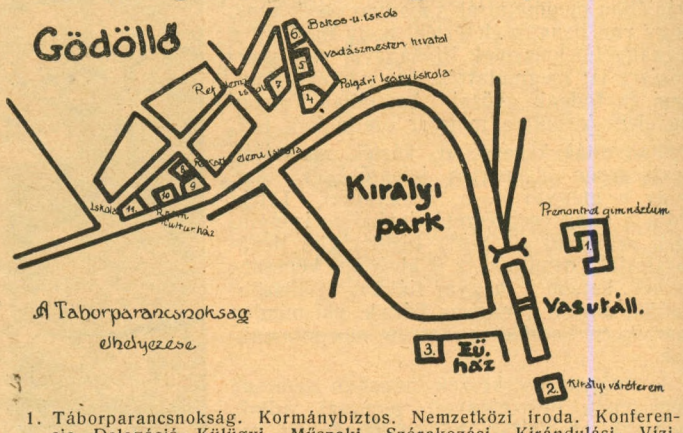

1. Táborparancsnokság. Kormánybiztos. Nemzetközi iroda. Konferencia. Delegáció. Külügyi-, Műszaki-, Szórakozási-, Kirándulási-, Vízi- és Légicsapatok, Mcs. feladatok, fényképezés, lelkészi csoport. Étterem.
2. Szállításvezető. Tudakozódó iroda.
3. Tábori kórház. Orvosfőnök.
4. Gazdasági csoport. Kézi raktár.
5. Tábori rendőrség parancsnoksága.
6. Tartalék. Csendőrség részére.
7. M. kir. pósta. Híradásvezető. Hírközpont.
8. Sajtó-csoport. Irodalom-kiállítás.
9. Régi épületben cserkészkiállítás.
10. Tartalék.
11. Tudakozódó iroda és talált tárgyak.
12. Cserkész-garage a központi majorban.
13. Istálló 50 lóra a központi majorban.
14. Repülőgépmodell kiállítás a R. táborban.
15. Autóparkok, kerékpármegőrzés a „Forgalmi rend" szerint.

MIT ADUNK? (Tartalom és utasítás.)

Táborozni kötelesség. (Ki mehet a Jamboree-táborba!?) *Gr. Teleki.*
Mi is az a világtábor? (Adatok egy Jamboree előadáshoz.) *Kálmán bácsi.*
Magatartás a világtáborban. (Párbeszéd az osztályban.)
Árad a Tisza! (Riadó rendszer.) *v. F.*
A világjamboree előkészítői. (A csoportok és vezetőik.) *Pohl Sándor dr.*
Honalapítás! (Példák.) *Nimród.*
Idegenvezetők. Nagymagyarország pionirjai! (Minden jamborista idegenvezető.) *Kovács Gyula.*
Mivel járulhat hozzá minden magyar cserkész a jamboree sikeréhez. (A szórakozási csoport szenzációs pályázata.) *I. Sz. Cs.*
A zöld harkály meg a lila izé. (Hogy állunk a természetismeret dolgában.) *Ede bá, — Tóth Sanyi bá.*
Magyar cserkészotthon, magyar tábor. (Famunkák.) *Jánosi I.*
Minden cserkész készítse elő a környezetét a Jamboreera.
Felkészülés a világtáborozásra. (Te, a csapatod, a kerületed.) *Buczkó Emil dr.*
A Jamboree-tábor vízellátása.
Megint küldetésben járunk. (Irjátok ki az otthon falára.) — *Faragó Ede.*
Szép szó a tábortűz mellett. (Tudtok-e mesélni?) *Dénes Tibor.*
Gödöllő. (A hely.) *Szopek Loránd dr.*
Ismeretlen táborhelyek. (Expedíciók a „legsötétebb" Kismagyarországba.) *v. F.*
Tábor a mellényzsebben. (Filmdiapozitíves vetítőgép.) *Windhaber Alajos.*
Repülőtáborba, fiúk! (A cserkészrepülők tanfolyamai.)
Lefordíthatatlan kulissza titkok. (Levelezők a világtáborban.)
A víziélet hírei. *Zsembery Gyula.*
Görögtűz és bengáli fáklya készítés. *Farkas Ernő.*
Rádió-rovat. *Ráczkevey Sándor.*
Vitorlásverseny-kiírás. — A III. országos víziverseny. — Jamboree szótár. — Jamboree iroda hírei. — Apró hírek. — Rejtvény-pályázat. — Mi újság a kerületekben. — Mi érdekel? — Üzenetek.

28 oldal, 28 kép-ábra. A színes borítéklap, a jamboree-jelvény rajza *(Márton Lajostól)*.

MI IS AZ A VILÁGTÁBOR?

Ugy-e ez az érzésetek: még sem szép, hogy a Magyar Cserkész bármelyik olvasójáról feltételezik a szerkesztőségben, hogy nincs tisztában a jamboree lényegével?

Ne haragudjatok! Tudom én nagyon jól, hogy mindnyájan hallottatok és olvastatok már eleget erről, de most, amikor a IV. jamboree lelki előkészítésének csoportja együtt akarja feltárni előttetek mindazt, amit a világtáborokra vonatkozóan, mint legfontosabbat, meg kell jegyeznetek, talán mégsem árt röviden felújítani egyet-mást?

Az már köztudomású, hogy a jamboree a világ minden részén lévő cserkészek baráti összejövetele. Egy csomó boldog, derék gyermek találkozása, akiket ugyanaz a cél hevít, akik keresik a tiszta, egészséges, Isten akarata szerint való fiú-életet. A jamboree a jóakaratú, nemes törekvésű fiatalságnak testvéri találkozása.

Ilyen összejövetel — bölcsen tudjátok mindnyájan — eddig három volt. Az első Párisban, a második Koppenhága mellett, a harmadik Birkenhaedben. Az első az ismerkedésnek, a második a cserkészerők összemérésének, a harmadik a jubileumok és örömteli ünneplésnek összejövetele volt.

Mi magyarok ott voltunk mind a három helyen. Az I. jamboreen csak néhány képviselőnk volt jelen, a másodiknál már a fiúk is versenyeztek, az Arrowe parkban pedig egyenesen impozáns csapat hirdette a magyar cserkészet fejlettségét.

Mind a három jamboreen komoly eredményeket értünk el. Párisban — ez még 1922-ben volt, megalázta tásunk és megpróbáltatásunk első éveiben — észrevették, hogy ennek a letiport kis nemzetek ifjúsága nem akar még meghalni, hanem komolyan készül egy új életre. Dániában megmutatták a magyar cserkészek, hogy van bennük életérték, hogy méltóak a legnagyobb nemzetek ifjúságával való mérkőzésre is; megmutatták, hogy tudnak küzdeni és tudnak győzni. Angliában komoly figyelem fordult a magyar cserkészek felé. Méltányolták képességét, kérték munkáját, készségesen elismerték jelentőségét. Azt, hogy a magyar t. b. főcserkészt, Teleki Pált, a világ cserkészetét intéző és irányító igen szűkkörű (9 tag!) bizottságba beválasztották, nemcsak az ő kivételes képességeinek, hanem a magyar fiúknak is köszönhetjük, annak a magyar fiúnak, aki minden jamboreen becsületet szerzett mozgalmunknak.

A magyar cserkészek azonban nemcsak képviselték nemzetünket, nemcsak adtak, nemcsak szolgáltak, hanem mindenütt nagyon sokat tanultak is. Nehéz volna azt röviden megmondani, hogy mit tanultunk, mit kaptunk mi a jamboreekon. De az bizonyos, hogy a mi mozgalmunk sokoldalúsága, cserkészirodalmunk gazdagsága, vezetőink széles látóköre valahogyan ott is gyökeredzik a jamboreekban. Amit sok éles szem látott, sok száz nyitott fül hallott, amit a magyar szív ott az idegen sokadalomban át meg át érzett, az nem maradhatott hatástalan. A külföldi cesrkésztestvérekkel való meglehetősen széleskörű barátkozás, kapcsolat ápolása, emelte a mi mozgalmunk színvonalát s azt egyetemes cserkészszempontból is egyre nagyobb jelentőségűvé tette. Igen, a jamboreek áldását érzi minden cserkész, aki csak résztvett a világtáborokon. Még azok is, akik csak a negatívumokat látták, akik csak azt jegyezték meg jól, ami másutt hiba, helytelen. Hát még mennyit tanultak azok, akik nem a hibákat és hiányokat keresték, hanem az értékeket és szépségeket!

A dunapataji 158-as tábor keresztje. A bevágásban bibliát hagytak a helyszínen. (Illyés felv.)

A IV. jamboree rendezését a magyar cserkészekre bízták. Bizonyosan azért, mert úgy érzik, hogy a mi cserkészetünk alkalmas is, meg méltó is ennek a rendkívüli nagy és felelősségteljes világtábornak megrendezésére. Nekünk büszkéknek kell lennünk a megbízatásra, de tudnunk kell azt is, hogy ennek becsületes betöltése egyetemes cserkész-, sőt nemzeti érdek. Nekünk éreznünk kell, hogy a magyar cserkészmozgalom most fog igazán vizsgázni a nagyvilág előtt; mert, amikor nemcsak egy kiválogatott és kiképzett csapat, hanem minden magyar cserkész ott lesz a világ szeme előtt. Meg kell értenie ezt mindenkinek. Világosan kell látnia minden magyar cserkésznek, hogy neki is van szerepe a jamboree előkészítésében. Ha egyéb nem, legalább egynéhány meleg szó ejtése a világtábor érdekében azok közt, akik közt épen él; komolyabb, mélyebb cserkészmunka, hogy itt az egész világ igazi cserkészeket lásson és találjon, nemcsak Gödöllőn, hanem a legeldugottabb magyar faluban is.

Azoknak pedig, akik ott lesznek a nagy találkozáson, nem szabad elfelejteniök, hogy feltétlenül kell hozniok valamit a jamboreera. Valami belső értéket, hogy az ő megjelenésük is emelje a gödöllői világtábor cserkészszínvonalát. Ugy jöjjön oda mindenki, hogy az ő megjelenése jelentsen valami pluszt a jamboreenak: vagy több fegyelmet, vagy több udvariasságot, vagy több előzékenységet, vagy több testvériséget, vagy nagyobb rendet, vagy gondosabb tisztaságot, vagy több jókedvet, vagy tisztább lelkületet, vagy mélyebb vallásosságot, vagy ... egyszóval: több cserkészséget.

Mert a IV. jamboreenak mindenekfelett *cserkésztábornak* kell lennie. Az lesz a mi igazi sikerünk, ha messze országokból jövő vendégeink ép úgy, mint az édesanyánk, vagy a tanárunk, vagy a mesterünk, vagy az a csodálkozó szemű egyszerű falusi parasztember, a táborban szerzett barátunk .. mind, mind azzal az érzéssel lesznek közöttünk, hogy cserkészek között, magasabb élet stílust kereső, kedves drága fiúk közt vannak.

A magyar cserkészek számára eddig minden jamboree azért volt teljes sikerű, mert oda cserkészlelket igyekeztek vinni, onnan több cserkészetet igyekeztek hozni. Gazdagodtak is minden táborban. Gazdagságukat észre is vette a világ cserkészete s úgy ítélte, hogy a magyarok eléggé cserkészek ahhoz, hogy a világ minden cserkésze számára *cserkésztábort* rendezzenek. — Bizonyosan nem fognak csalódni ítéletükben. Gödöllőn valóban cserkészfegyelem, cserkésztestvériség, *cserkészszív* fogadja az oda sereglő egész világot.

Dobogjon ott a te szíved is, meleg, éltető lüktetéssel!

Kálmán bácsi.

GÖDÖLLŐ

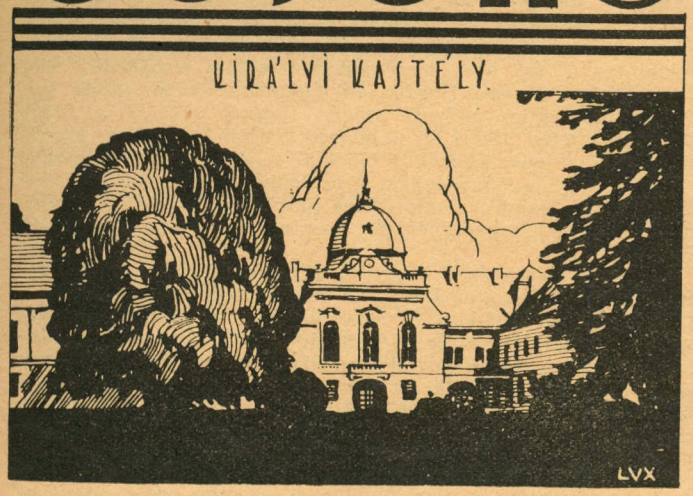

A több, mint ezer esztendős magyar történelemben Gödöllő 600 éves multra tekint vissza. Irásos feljegyzéseink már az 1330-as években megemlékeznek róla, mikor a honalapító Árpádok nemzetségének kihalásával, a dicsőségesen uralkodó Anjou dinasztia alatt legszebb virágzásban él a magyar. Az akkor még csak pár házacskából álló kis falu, a hozzátartozó erdő- és földterülettel *Nagy Lajos* király (III. Eduárd angol király s a franciaValois-k kortársa) adományából családi birtok. Hetven évvel később (1405) már *Luxemburgi Zsigmond* magyar király s német-római császár feleségének tulajdona. Utóbb a nándorfehérvári törökverő *Hunyadi János* és fia, *Mátyás király* korában, 1441-től (VII. Károly francia király s Jeanne d'Arc kora) a vitéz Rozgonyi család birja adományképpen. A szerencsétlen 1526. évtől (I. Ferenc francia király, a cognaci liga kora, Luther Márton fellépése, az új világrészek felfedezése) Gödöllő neve eltűnik az idők zivatarában. Ez évben éri el a rohamosan terjeszkedő török hatalom a Dunát. A szomorú emlékű *mohácsi csata* után Buda ormára felkerül a félhold, majd rövid 15 év után másodszor is (1541) s azután 150 évig ottmarad, és 150 éven át pusztult a magyar vér, elpusztult sok magyar érték, kulturális alkotás, de végre is itt törik meg a török hatalma, hogy nyugat országainak békés fejlődését sohase zavarja meg Kelet előtörése. A hosszú és nehéz másfél század alatt, Gödöllő életéről, sorsáról nincs több emlékünk. Csak 1655-ben, III. Ferdinánd király korában (Cromwell Olivér, XIV. Lajos kora, a Hohenzollerek fellépése) tűnik fel neve újból, ismét királyi adományozó oklevélben. A területében Besnyő, Babat, Egerszeg, stb. pusztákkal megnagyobbodott Gödöllő ezután már gyorsabb fejlődést mutat. Bár többször gazdát cserél, a Hamvay család, s később a szorgalmas és erélyes Bossányi Krisztina sokat fáradoznak felvirágoztatása érdekében. (A Hamvayak ősi lakóhelye ma is megvan, jelenleg az erdészeti hivatal helyisége.)

Uj korszakot jelentő fordulópont Gödöllő történetében *Grassalkovics Antal* megjelenése. Buda-várának 1686-ban történt visszafoglalása, majd a törökök kiűzése után rendezni kellett a 150 év alatt megzavart birtokviszonyokat, tulajdonjogokat. Országos bizottságot (neoacquistica commissio) szerveznek a jogos igények, követelések felülvizsgálására, kielégítésére s ennek a bizottságnak 1727-ben, III. Károly király korában (a porosz királyság megalakulásának ideje) Grassalkovich Antal az elnöke. Tüneményes pályát megfutott egyéniség. Szegény szülők gyermeke, ki nagy nélkülözések közt végzi iskoláit. Szorgalma, kitartása, nagy jogi tudása, símulékony modora azonban fokról-fokra magasabbra emelik. Mint a neoacquistica commissio elnöke, sok gazdátlan birtokot juttat a kincstár számára. Jogügyi tanácsait az uralkodócsalád sem nélkülözheti. 1731-ben bárói rangot kap, pár év mulva Mária Terézia királynő (a szerencsétlen Mária Antoinette, francia királyné anyja) az uralkodó s a haza iránti hűségéért a grófok sorába emeli. Hivatalos tevékenysége közben jut el Grassalkovics Gödöllőre. A szép fekvésű, erdők, dombok övezte, egészséges vidék annyira megnyerte tetszését, hogy komolyan foglalkozik megszerzésével. Az eladósodott és Grassalkovicsnak pénzügyileg is lekötelezett Bossányi utódok nem is támasztanak különös nehézségeket szándékai elé. 1743-ban a gödöllői birtokrész, 1749-ben az egész Gödöllő környéki uradalom Grassalkovich birtokába jut. A közbeeső hat év alatt már megkezdi áldásos tevékenységét s páratlan művészi ízléssel és bőkezűséggel megépíti a gyönyörű késői barokkstílű gödöllői kastélyát és a templomot, telket, anyagot s tetemes pénzösszeget ad a református templom felépítésére s a lakosság számára száznál több lakóházat emel. Grassalkovics és felesége, Klobusiczky Terézia grófnő nevéhez fűződik a Gödöllőtől keletre, alig félóránvira fekvő Máriabesnyő község életretámasztása (valamikor virágzó helység volt, a török uralom alatt pusztult el) s a messzeföldön híres búcsújáró kegytemplom és kapucinus-kolostor alapítása, melyet 1771-ben adtak át rendeltetésének. Ugyanez évben kezdi meg a gödöllői Erzsébet-park bejárója mellett emelkedő szép barokk Kálvária felállítását is. Művészi készségének és minden szép iránti lelkesedésének köszönhette, hogy 1749-ben reábízza Mária Terézia a romokban heverő budai királyi palota újjáépítését. 1771-ben ő szervezi és rendezi meg Szent István első magyar király jobbjának Raguzából történt hazahozatala alkalmából megtartott első Szent István-napi körmenetet, s ő adja át a szent jobbot megőrzés végett a királyi kápolna prépostjának.

Mária Terézia kedvelt emberét nemcsak rangokkal, címekkel tüntette ki (koronaőr lesz, később belső titkos tanácsos, majd a Szent István-rend nagykeresztese), hanem személyes látogatásával is kimutatta háláját s ragaszkodását irányában. 1751-ben férjével, Ferenc lotharingiai herceggel meglátogatta Grassalkovicsot a gödöllői kastélyban. Grassalkovics mesébe illő pompát fejtett ki ez alkalommal. 500 lovassal fogadta a királynőt s az országutat környező fasort pazarul kivilágíttatta. A királynő használatára berendezett termek a rokokó-művészet remekei voltak. A szájhagyomány ma is emlegeti, hogy a gavallér gróf a látogatás második napján sóval hintette be a Máriabesnyő felé vezető utat, hogy augusztusban megszánkáztassa a felséges királyasszonyt. 1765-ben egy másik fejedelmi vendéget is látott a gödöllői kastély, Albert lengyel királyt és feleségét, kiket Grassalkovics szintén kitüntető figyelemmel fogadott.

Grassalkovics Antal gróf halálával (1771) Gödöllő nagyon sokat veszített. Fia, a hercegi rangra emelt Antal, mindössze az atyja által megkezdett Kálvária építését fejezi be, különben sorsára hagyja Gödöllőt. Unokája, a legifjabb Antal herceg, a család utolsó férfitagja, még illő pompával fogadja Napoleon francia császár előnyomulása miatt (1809) menekülő uralkodó családot (két alkalommal itt őrzik a magyar szentkoronát is), de azután eladósodik, vagyonilag tönkremegy s vele kihal a Grassalkovicsok nemzetsége (1841). Ma mindnyájan ott nyugszanak a besnyői öreg templom kriptájában.

Ez időben (a 40-es évek) már forradalmi hangulat uralkodott Európaszerte. A magyar szabadság lánglelkű apostola, *Petőfi Sándor*, ekkor írja be nevét Gödöllő krónikájába. Rövid itt tartózkodása alatt kedves impressziókat kapott egyik szép költeménye megírásához. (A róla elnevezett Petőfi-téren márványtábla örökíti meg itt tartózkodásának emlékét.)

Az 1848-as párizsi forradalom hullámai száguldanak most végig a magyar rónaságon. Harcizajtól hangos a Kárpát-medence s a jogaiban, szabadságában megbántott nemzet fegyverrel kénytelen keresni igazát. Az ellenséges osztrák hadak fővezére, Windischgrätz herceg, Gödöllőn rendezi be főhadiszállását. 1849 áprilisában azonban, a dicsőséges isaszegi győzelem után már menekül, s a gödöllői kastélyból *Kossuth Lajos* lelkesíti s *Görgei Artur* magyar fővezér irányítja a magyart. Aztán ismét szomorú napok következtek s alig három hónap mulva sok század oroszországi katona vonult el a gödöllői kastély előtt, kik számbeli súlyukkal erős segédkezet nyujtottak a magyar szabadságmozgalom letiprásához. Gödöllő szülötte, *Török Ignác* tábornok, az aradi tizenhárom sorában ekkor nyeri el a nemzeti mártírok pálmáját.

A szabadságharc után kézről-kézre vándorol a Grassalkovich-birtok (gr. Viczay, br. Sina), 1864-ben egy bruxellesi belga bank tulajdona. A földbirtok aprózódott, a gyönyörű kastély pusztulás-

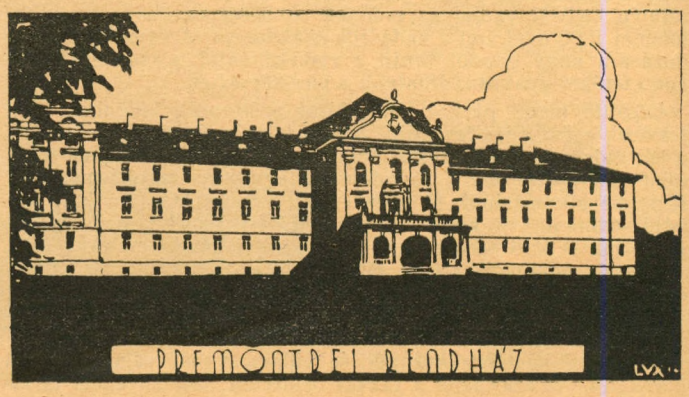

nak indult. 1867-ben azonban minden megváltozott. Az uralkodó családdal történt kibékülés és I. Ferenc József királlyá koronázásának örömére, a magyar kormány visszavásárolja a gödöllői uradalmat a belga banktól (1,840.000 forintért), azt elidegeníthetetlen koronauradalommá teszi, renováltatja a kastélyt s mindezeket koronázási ajándékul felajánlja az uralkodónak. Gödöllő most már rohamosan fejlődik. A királyi nyaralóhellyé emelkedett község látogatottabb lesz. Királyi kastélyában sűrűn fordulnak meg külföldi fejedelmek, diplomaták, egyházi és világi méltóságok, hatalmas erdei pedig nem egyszer hangosak a magas vendégek vadászkiáltásaitól. (Albert szász király, Sándor szerb király, Ferdinánd toscanai nagyherceg, Lipót bajor herceg, stb.). Mindez azután jótékonyan befolyásolja a fejlődési lehetőségeket. Közintézmények, hivatalok, vadászházak, nyaralók létesülnek, nagyszerű utak, sétahelyek épülnek, gyönyörű parkjaiban pedig megpihen, felüdül a lélek, mint ahogy itt pihent meg mindig a jóságos és mégis oly tragikus sorsú *Erzsébet királyné*, Ferenc József felesége, kit hálás kegyelettel és szeretettel emleget nemcsak Gödöllő, hanem minden melegen érző magyar szív is. Az uralkodó család számára épül 1874-ben a ióni oszlopokkal díszített francia renaissance stílusú váróterem, mely egyik legszebb dísze a községnek is, a pályaudvarnak is . . . És repültek a boldog évek, a vidámabb napok, — ma mind-mind tovatűnt, mosolygó emlékek.

A legutóbbi években Gödöllőn s a királyi kastélyban látták még a boldogult emlékű *IV. Károly* királyt, *Ottó* trónörököst s a királyi családot, kik innen indultak el szomorú számkivetésükbe és látták aztán a kommunisták vad tömegét s a megszálló csapatokat is, kiknek romboló szelleme kegyetlen s fájó emlék Gödöllő s a nemzet történetében.

A megújhodás napjai Gödöllőre hozták vitéz nagybányai *Horthy Miklóst*, Magyarország kormányzóját és családját, kik minden évben itt töltik a nyár egy részét s megjelenésük a boldogabb magyar mult derűs visszacsillogása.

A mai Gödöllő.

Magyarország fővárosától, Budapesttől, 28 kilométernyire fekszik, északkeleti irányban. Pompásan kiépített országútján félóra alatt repül ki az autó. Az emelkedő útnak egyik legmagasabb pontjáról, a Patkóról, pazar kilátás nyílik a vidékre. A budapesti Keleti-pályaudvarról napjában 37-szer indul vonat és villamos Gödöllőre és vissza s megközelíthető a Nyugati-pályaudvarról Vác felé is. A villamos mentén fekvő mátyásföldi repülőtelep gépei gyakran keringenek a szép vidék fölött.

Gödöllő a Nagy Magyar Alföldet északon határoló Cserhát-hegység lábánál fekszik, hullámos dombvidék ölén. Tengerszín feletti magassága 200—245 méter között váltakozik. Magassága és sűrű erdői miatt éghajlata valamivel hűvösebb a környékénél. Gödöllő vízválasztóhely a Duna és Tisza között, homokos, agyagos talaja a Duna folyó régi lerakódása. Egyetlen folyója a Rákos, a község határában ered s már Anonymus, III. Béla király jegyzője (XII. sz.) is megemlékezik róla. A koronauradalom kiterjedt birtokainak Gödöllő a központja. 52.000 katasztrális hold képezi a birtokállományt, melyből mezőgazdasági terület 12.000 katasztrális hold, a többi erdő és vadászterület. A hatalmas birtoktestből tekintélyes rész jut Gödöllőre és közvetlen környékére. Földjeinek csupán 33 százaléka termőtalaj s 20 százaléka jobbminőségű homok. A gazdálkodás nagyobbrészt rozstermesztésre szorítkozik, bár kukorica-, burgonyatermesztésre, szőlőültetésre, kertészkedésre is alkalmas (Rákos-völgy) a terület. Az erdőterület 50 százalékban tölgy, aztán bükk, sok akác, juhar s fekete fenyő fordulnak elő szép számban. A kitűnő vadászterületek, vadászatok, mindig nevezetességei voltak Gödöllőnek. A szarvas már ősidőktől fogva lakja a területet. Volt idő, hogy 20 ágú szarvas is esett el vadászatokon, a 16, 18 ágú bika pedig nem is oly ritkaság. (A királyi kastély lépcsőházát ma is a Ferenc József által elejtett szarvasok aggancsai díszítik.) Az őzike, vaddisznó, fácán, fogoly, nyúl, róka, szintén kedvelt vadjai az erdőnek. A 90-es években egy alkalommal 7000 nyúl volt a vadászok zsákmánya. A vadállatok gondozására nagy gondot fordít a vadászhivatal, s menedékhelyeket, etetőket gyakran láthatunk a sűrűségekben.

Gödöllő maga parkok által kissé széttagolt, különben szép fekvésű, egészséges levegőjű, rendes község. Legszebb ékessége a két oldalszárnyú, kettős kupolás királyi kastély, melyben több, mint 100 szoba van s fogadóterme egyike a rokokó-művészet legszebb alkotásainak. A hozzáépített várkápolna (ma kat. plébánia-templom) a késői barokk-építészet remeke, mely belsejében ma is a Grassalkovicsok s a királyi család emlékeit őrzi. A kastély homlokzata előtt elvonuló, Rákos átszelte alsó park, de még inkább a kastély mögött elterülő felső park, rendezett útjaival, terebélyes fáival, örökzöld fenyőivel s változatos színpompájú virágágyaival lelketüdítő temploma a természetnek.

A királyi kastélyt országút és villamosvonat választja el a községtől. Az átmenetet a fákkal beültetett, sétahelyekkel tarkított Ferenc József-tér képezi, mely modern villamosvasút állomásával, a világháború hőseinek bronzba öntött emlékművével (Siklódi Ferenc műve). Szent Flórián s a legutóbb restaurált gyönyörű barokk Szűz Mária-szoborral és Szent Imre árpádházi hercegnek napjainkban leleplezett szobrával (Krausz L. alkotása), kedves s nagyon csinos központja Gödöllőnek. A Ferenc József-teret az emeletes községháza határolja, jobbra tőle a református templom (épült 1750 körül), valamivel távolabb az új ág. hitv. evangélikus templom emelkedik, míg a baloldalon húzódó Horthy Miklós-utca, Gödöllő egyik legrendezettebb útja, melynek végén temető terül el a Szász Gyula készítette (1899) 48-as honvéd emlékkel. A Ferenc József-tér közelében helyezkednek el Gödöllő középületei is, a katolikus plébánia, fiú- és leányiskolák, a szolgabíróság, posta, erdészeti és vadászati hivatal, a református parókia és iskola, járásbíróság, adóhivatal, takarékpénztár, kaszinó, szövőiskola, szállodák és vendéglők.

A Ferenc József-tértől nyugatra, a Budapest felé haladó villamos mellett teljes pompájában az Erzsébet-park díszeleg. Ez az 53 hold terület 1898-ban, Erzsébet királyné tragikus halála évében (egy anarkista tőrének esett áldozatul) alakult át parkká, az ő emlékére. Hársfasorral övezett, rendezett út vezet ma a park szívébe s ott emelkedik a királynénak 1901-ben leleplezett szobra (Rónai József műve). A szobor mögött mesterséges sziklacsoport tetején kőből faragott magyar szentkorona figyelmeztet a magyarság ezer éves multjára. A park bejárójánál díszes köntösben áll a Grassalkovics alkotta régi, barokk Kálvária, a park folytatásaként pedig, rendezett sportpálya, majd mögötte a szép haraszti erdőség terül el, a multnak szintén sok-sok emlékével (királyi kirándulóhely).

A Ferenc József-tértől délkelet felé, a királyi alsó park végénél van Gödöllő vasútállomása, a Budapest-hatvani vonal legszebb állomása s közvetlenül mellette a villamos vasútak végállomásai. Az állomás háta mögött húzódik Gödöllő Alvég csinos házsoraival, sok nyaralóval, teljesen új és modern egészségházzal (Rockefeller-alapból készült), iskolával, csendőrparancsnoksággal és építkezésre, terieszkedésre alkalmas területekkel. Kedves része ez a fejlődő Gödöllőnek, bár homokos útjai még kiépítésre várnak. A vasúti állomással szemben a Fácános erdőség terül el. Valamikor féltett vadaskertje volt az uradalomnak s legkedvesebb tartózkodóhelve Erzsébet királynénak, ma itt emelkedik magasba a Trianon óta régi helveikről (Kassa, Nagyvárad, Rozsnyó, Lelesz, Jászó) elkényszerült jászóvári premontrei kanonokrend hatalmas, újbarokk rendháza, Szent Norbert Nevelőintézete és empire-stílusban épített reálgimnáziuma. Az egészen új telepítés (1923) virágos parkjaival, játéktereivel, tennisz- és ródlipályáival és sok-sok művészi alkotással nemcsak a növekvő magyar generációk látogatott otthona (200 bennlakó és több mint 300 bejáró növendék kap itt oktatást, nevelést), hanem igen sok hazai és külföldi ember érdeklődésének is központja. A rendház előtt hatalmas talapzaton Kálmán herceg szobra áll (IV. Béla király testvére, ki halálos sebet kapott 1241-ben, a tatárok ellen vívott ütközetben, a mohi pusztán. Róna József alkotása), az intézet belső kiképzésének pedig Kisfaludi Strobl Zsigmond, Szentgyörgyi István, Sidló Ferenc jeles szobrászművészek szobrai és Nagy Sándor, gödöllői kiváló festőművész, művészi alkotásai adnak még nagyobb értéket. Az intézet háta mögött elterülő erdőségben erdei iskolák is állnak a növendékek rendeldelkezésére s csupán egy magasbatörő templom hiányzik még az intézmény teljességéhez.

Gödöllő lakossága rokonszenves, dolgos magyar nép, a régebben idetelepített idegenajkúak is teljesen asszimilálódtak. A lakosság száma közel 12.000, ezek közül 7380 római katolikus, 3600 református, a többiek az ág. hitv. evangélikusok s egyéb felekezetek közt oszlanak meg. Foglalkozás szerint a nagyszámú földmívelőn, iparoson és kereskedőn kívül tekintélyes számot képvisel a hivatalnoki kar és az intelligens elem, amivel együtt jár a szellemi élet fejlettsége is (van Gödöllőnek közművelődési egyesülete, több karitatív és vallási intézménye, sportegyesületei s jól szerkesztett hetilapja, a Gödöllői Hirlap), de mindnyájuk együttműködő, egymást megértő akarata melegséget ad az életnek s reményt nyujt a haladásra s még szebb jövendőre.

Gödöllő környéke.

Természeti szépségekben, történelmi emlékekben, művészi alkotásokban változatos világ veszi körül Gödöllőt. A községet keleten határoló babati erdő, a nyugati Bolnoka, majd a szentjakabi erdőség természetalkotta koszorúfűzére kéklőn mosolyog a mélyben dolgozó, lüktető emberi életre. Az erdőségeken túl, letűnt magyar századok könnyező-mosolygó emlékei ölelkeznek a haladó jelen új világot formáló történésével. Az esti szürkületben megvilágított égbolt a fénylő, csillogó Budapest képét varázsolja a sutogó erdők felé.

A Gödöllőtől keletre fekvő, szép hársfasoron át könnyen megközelíthető *Máriabesnyő*, az áhítat szárnyán emeli az embert a

Magasság felé. A Grassalkovics építette (1771) altemplomos barokk kegytemplomban ma is féltve őrzik azt a XI., XII. századbeli csontbólfaragott csodatevő Szűz Mária-szobrot, mely a hívek tízezreit vonzza ide, imádságos, könyörgő szóra, lelki megtisztulásra. A kriptában nyugvó Grassalkovicsok sírjánál megremeg a lélek a múlandóság gondolatára, a kapucinus zárdából kihangzó zsolozsma tompa hangja pedig Isten közelségének magasztosságával teliti meg a szívet. Máriabesnyőn az Úr vigyázó szeme őrködik a megnyugvást kereső hívők felett.

A Budapest felé haladó vasúti sínpárok mellett, Gödöllőtől déli irányban, már az emberi munka hirdeti győzedelmes erejét. Virágzó gazdasági telepek keltenek itt érdeklődést s elismerést. Az 1901-ben létesített József kir. herceg kísérleti telepen 360 holdon, magyar homokban próbálják ki a külföldi fenyő- és lombfélék számos fajait. Szomszédságában virágzó burgonyatelep, baromfitelep (kék rókával), nagyarányú méhészeti gazdaság s hatalmas halastavak dicsérik a dolgos kezeket. Valamivel távolabb emelkednek az *isaszegi* történelmi dombok, hol 1849 ápr. 6-án a magyar honvédek (Klapka, Damjanich, Aulich vezetésével) fényes győzelmet arattak az osztrák hadak fölött (Windischgrätz, Jellasich). — Ma szép szobor őrzi a nagy napok emlékét (Radnay Béla műve, 1901), az elesett hősök sírja fölött pedig egyszerű emberek s a X. cserkészkerület által emelt (1930) síremlékek hirdetik a hálás szívek kegyeletét. Az Isaszeghez közel fekvő *Pécel*, a XIII. század derekán, az újra fellendülő magyar irodalom központja volt. Ma is meg van még az a kastély, hol az 1870-es években gróf Ráday Gedeon mindig szívesen látta a kor íróit és számottevő tényezőit. Többezer kötetes könyvtára (Ráday-könyvtár) a budapesti ref. főiskola tulajdona. A Rákos-folyó lapályán, ugyancsak a vonat mentén, vannak a folyó nevét viselő községek: Rákos, Rákoskeresztúr, Rákosliget, Rákoscsaba (modern strandfürdővel), mindegyikük fejlődő nyaraló- és tisztviselőtelep. Valamikor 600 évvel ezelőtt, nyüzsgő tábori élet uralkodott e vidéken, mert III. Endre, utolsó árpádházi király korától, 1299-től, századokon át innen irányították a magyar országgyűlések a haza sorsát.

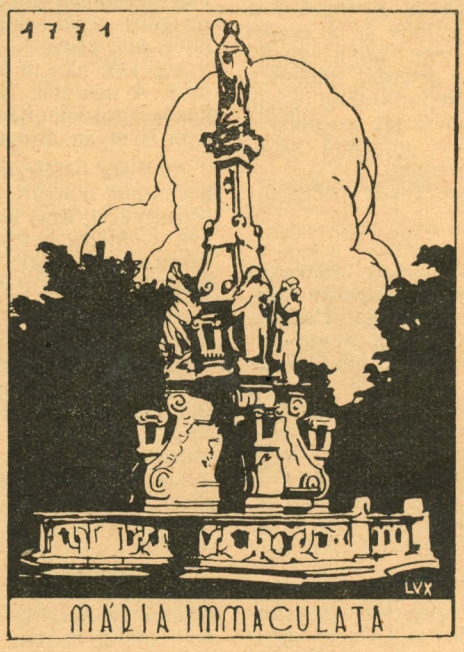

Történeti levegője van a Gödöllőtől nyugat felé húzódó, villamoson pár perc alatt megközelíthető *Mogyoródnak* is. 1074-ben Géza és László árpádházi hercegek (a későbbi Szent László király), itt vívták meg harcukat az állhatatlan lelkű s féltékenykedő Salamon királlyal, IV. Henrik német császár sógorával. Mogyoródhoz közel fekszik *Fót* község, mely a gróf Károlyiak kastélyán s parkján kívül különösen gyönyörű templomáról nevezetes. 1847—56 között építette gróf Károlyi István, Ybl Miklós tervei szerint félmillió forint költségen. A templom a román és bizanci stílus érdekes keveréke, freskói, fehérmárvány szobrai (a templom alatti sírboltban) igazi remekművek. Nem érdektelen a Gödöllő—budapesti villamos mentén a *szentjakabi* fürdő, a magasba emelkedő *kerepesi* kilátóhegy, a *kistarcsai* jelenleg leépített gép- és vagóngyár, a hatalmasan fejlődő és sok kultúrintézménnyel bővelkedő *Cinkota* (itt működik a volt pozsonyi tanítónőképző is), a repülőgépgyáráról híres *Mátyásföld, Sashalom* megemlítése sem, bár ez utóbbiak már inkább Budapest érdekkörébe tartoznak.

Közel Gödöllőhöz, észak felé, a Vác felé vezető villamos egyik legközelebbi megállójánál lassú hajlással emelkedik az *Öreghegy*. Legmagasabb pontja több mint 300 méter a tenger színe fölött. Tiszta időben messze ellát innen a figyelő szem, a cukorgyáráról híres Hatvanra, a javítóintézetéről nevezetes Aszód városra, a kéklő Mátrára, a Budai hegyekre, melyek alatt méltóságos nyugalommal hömpölyög a csillogó Duna. Messziről jött, sokat látott, öreg folyó. Látta Dévényt magas sziklaormával, a sziklatetőn egykor büszkélkedő, majd ledöntött Árpád emlékével, látta Mária Teréziának Grassalkovics felügyelete alatt épített pozsonyi várát és látni fogja a kis Titel várost, hol barátságos öleléssel fogadja magába a kanyargó, búsongó szőke Tiszát . . . Ha a szem elfárad a messzenézésben, a lecsukott szempillák alatt jólesik álmodozni.

Szopek Loránd dr.

ISMERETLEN TÁBORHELYEK.

Még a világháború előtt kezdtük meg Léván a cserkészéletet és mindjárt a kezdet kezdetén az első táborral szemben az volt a közös igényünk, hogy ember által nem látott helyre kerüljünk. Sikerült is úgy elbujni, hogy még a kutató expedíciók sem találtak volna meg. A szép hegyes felvidéken s a regényes Erdélyben ez nem is volt nehéz. Milyen kár, hogy ezekre a helyekre még mindig nem mehetünk el, bár azt hiszem, hogy mozgótáborra kisebb csoportoknak adnának engedélyt. Próbáljuk meg.

És most lássuk, hogy itt a csonka hazában vannak-e olyan helyek, ahol még egyáltalán nem, vagy csak kevesen táboroztak.

Velencei tó. Nagyon kevés cserkész vetődött még melléje, pedig pl. Agárdon magam is láttam táborozásra alkalmas helyeket. Az egyik egy hosszú pázsitos rét, sűrű fűzfaszegéllyel, tehát árnyék is van. A rét két-három tábornak is elégséges táborhelyet és játékteret nyujthat. Közel van az érdekes tóhoz, amelyre halászati engedélyt is lehet szerezni és ami a legfontosabb, pompásan és veszélytelenül lehet benne fürdeni és csónakázni. A partoktól nem messze, rengeteg nádasaiban a vízimadarak sokfajtáját lehet látni s van egy kis elrejtett szigete, amelyre csak egyetlen keskeny víziút vezet. A beszerzés helyben lehetséges. A tó tulsó partján van a Vértes-hegység, mint kirándulóhely.

A *Vértes hegység* szintén kiaknázatlan és még igen kevés csapat táborozott erdeiben. Igaz, hogy nem sok a forrása, de még azt a keveset és nagyon szépet sem használtuk ki eléggé.

A Duna és a Tisza mellé még mindig nem megy elegendő csapat, bár évről-évre emelkedik a számuk, pedig sokat vesztenek azok, akik nem kísérlik meg egyszer a Duna partjain elterülő hatalmas erdőkben is sátrat verni, vagy a Tisza szelíd füzesei és jegenyéi alá húzódni a táborral.

A Tokaj hegyalja vidékének sok területe ismeretlen s a Bodrog-völgyében is szép helyek vannak. A *Hernád-völgye* pedig szintén felderítetlen. A nyugati határokon sem táboroznak sokat a csapatok s a kis Duna magyar partjain is kihasználhatatlan területek vannak.

A Jamboreen résztvevő csapatoknak érdeke, hogy mennél nagyobb számmal keressék fel Gödöllőt és vidékét, hogy alapos helyszínismerere tegyenek szert, amit a Jamboree igen jól kamatoztathatnak majd. Gödöllőre egyébként már ezen a nyáron s igaz szeretettel várják a táborozó csapatokat.

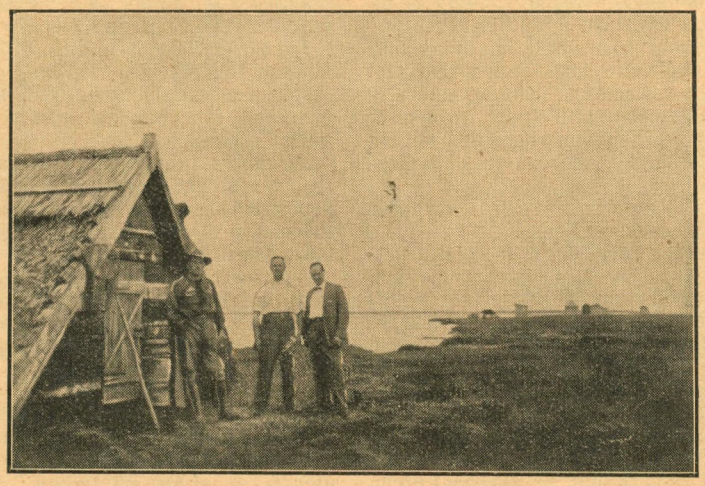

Halászkunyhó a Velencei-tó partján.

Szeretetteljes meghívást hozott a posta a határról, Neszmélyről, ahol az előbbi években ott táborozó cserkészeket nagyon megszerették s most örömmel látnának ismét egy csapatot a község közelében.

Szaporodnak a táborozó csapatok és egyre kevesebb lesz az alkalmas táborozóhely. A Balatonról meg mindinkább visszaszorulunk a fürdőtelepek miatt, tehát csak egy mód marad s ez az ismeretlen helyek felderítése. Maga a felderítés szép és értékes mozgótáborozási feladat s akár regőléssel is egybekapcsolható. Aki igazi robinsoni tábort akar, illetve nomád élet után áhitozik, elhagyott vidékekre menjen.

v. F.

TÁBOR A MELLÉNYZSEBBEN.

— Dehát ez lehetetlen! — mondta Peti, a Sárgarigóőrs szemefénye.

— No csak gyere el pénteken az összejövetelünkre, majd meglátod, hogy mit tudunk mi Galambok — válaszolta Pösze büszkén.

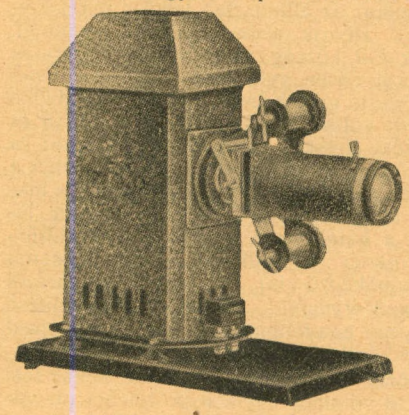

Filmdiapozitíves vetítőgép.

— Tudtok ám ti . . . hencegni! De különben majd elválik . . .

— A viszontlátásra! Jó munkát!

— Jó munkát! Szervusz!

*

Ez a beszélgetés a Fillér-utca s a Retek-utca sarkán folyt le a csapat két fürge tagja között szerda délután, amikor a Városmajor szabad rétjein jól kimétázták magukat a másnapi igazgatói szűnnap örömére.

Peti eltűnt az egyik közeli ház kapujában, Pösze pedig tovább baktatott a Széna-tér irányában.

*

Pénteken nagy készülődés volt a Galamboknál. Az ablakokat papirral borították be, miután előzőleg mindent alaposan kitakarítottak. Ugy fél 7 óra tájban végre belépett Bogár Pista, a Galamb őrsvezető. — Egy hurráh! harsogott bele az otthon dolgos zajába, majd pedig az őrs tagjai kíváncsian körülállták az asztalra tett két csomagot.

— Itt a szenzáció — mondta Pista a többieknek —, azonban csak 8 órakor fedem fel a dobozok titkát.

A fiúk nehezen vették ezt tudomásul, de megszokták, hogy Pista szavát követni érdemes, mert nem csak jó szíve, de erős karjai is vannak.

Végre 8 órakor, amikor a csapat zöme már együtt volt, megérkezett a csapattiszt is; Pista néhányat köhintett és belekezdett mondókájába:

— Mint a tábor előtti utolsó gyűlésen az őrs tagjaival megbeszéltük, az idei tábori beszámolóra egy meglepetést tartogattunk. — Ezért fényképezgettünk olykor-olykor azzal a kis géppel, melynek felvételei a rossznyelvek dacára sem vesztek kárba, s amelyek most fognak megelevenedni a vásznon.

— Ssz . . . . ! — szakadt fel a csodálkozással vegyes kételkedés az eddig hallgatag társaságból.

Most Pista az asztalon heverő keskeny ládikához lépett, felnyitva tetejét, gombnyomásra felszökkent egy szépen ezüstözött vászonlap, melyet hátulról még kellőképen megrögzített.

— Ez az asztalra szerelhető vetítővászon, mely az előbbi kis ládában könnyen hordozható és bárhol különböző nagyságban használható, úgy, hogy percek alatt lehet vetítettképes előadást rögtönözni — folytatta Pista mondókáját —. De itt van a másik csomag, mely egy kis kézitáskában könnyen hordható, vetítőerőssége olyan, hogy egy 100—200 tagú közönség is tisztán és világosan látható 2—2 és fél m magasságú képet kap. Emellett a vetítés normális méretű mozi-filmszalagról történik, amelynek képkockái egyenként vetíthetők. — Már több fényképezőgép van forgalomban, amelyekkel ilyen méretű állóképeket lehet készíteni, ilyenek a „Leica", a „Kontax", a „Peggy" és a „Derby" gépek, amelyek a Leitz, a Zeiss Ikon, a Krauss és a Foth gyárak készítményei. A filmdiapozitívek nagy előnye az üvegdiapozitívvel szemben, hogy sokkal olcsóbb, nem törékeny és igen kis helyet foglal el. Az egész tábor felvételeit a mellényzsebemben hoztam. — Az üvegdiapozitív darabonként 1—2 pengőbe kerül, míg itt egy méter film, melyre 30—40 kép is elfér, alig kerül 1—2 pengőbe. A vetítésnél nem kell cserélgetni a képeket, hanem egyszerű forgatással történik a kép továbbítása. A készülék lámpája nagy fényerejű izzólámpa, melyet a közönséges világítási áramba kapcsoltam. — Emellett a készülék nem is olyan drága és örök értékű dolog.

Itt Pista befejezte ismertetését, elaludt a villany és megjelent a vásznon a nyári táboruk ezer apró élményeivel, örömeivel és szépségével, úgy, hogy a fiúk nem győztek betelni a sok emlékkel. — Mikor befejezték, boldogan ölelték meg Pistát a mintaőrsvezetőt, — aki — mint mindig — most is egy felejthetetlen élményt szerzett a nyári emlékek felújításával.

*

A gép nagy becsbe került a csapatnál. Nemcsak a tábor, de az otthon és otthon körüli élet képei is örvendetesen megszaporodtak a fényképezés olcsóbbodása folytán. A képek javáról szép nagyításokat csináltak az otthon falainak állandó díszéül. A környékbeli csapatok is tudomást szereztek róla s nemsokára rendszeres bérlői akadtak a masinának, addig is, míg ki-ki magának vehet egyet. Igy nemcsak hogy rövidesen kifizette magát, de még hasznot is hozott a csapatnak a praktikus vetítőgép.

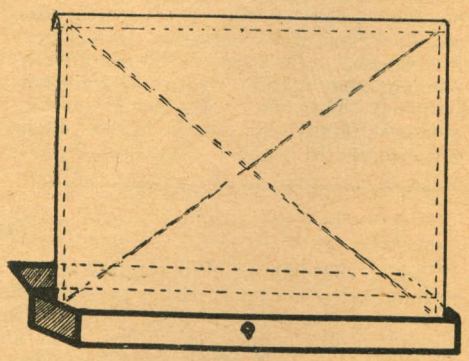

REPÜLŐTÁBORBA FIÚK!

A cserkészrepülők vakációs tanfolyamai.

Harmadik hónapja folynak a repülések a Szövetség repülőcsoportjának gödöllői új terepén, mely a jamboree repülésbemutatások színhelye lesz s máris bebizonyosodott, hogy a terep a legkiválóbb valamennyi hazai vitorlázó repülőtér között.

Az idei nyári szünidőben alkalmat akarunk adni mindazoknak, kiket tanulmányaik, vagy egyéb elfoglaltságuk a részvétel lehetőségétől megfosztottak, hogy vakációjuk néhány hetét repülőtáborban tölthessék, s ott a legnemesebb sport örömeinek áldozhassanak. Ezért július 17-től kezdődőleg augusztus végéig háromhetes tanfolyamot tartunk, állandó táborozással, folytatólagos kiképzéssel.

A tanfolyamok ideje: I. Július 17—augusztus 1-ig. II. Augusztus 1—15-ig. III. Augusztus 15—szeptember 1-ig.

Az üzemidő az időjárásnak megfelelően reggel 5—11-ig, délután 4-től este 8-ig tart. Naponta elméleti óra az üzemszünetben.

Részvételi felvételek: Résztvehet minden 16-ik életévét betöltött igazolt cserkész. Idegenek, vagy olyanok, kiknek kapcsolata a csapatukkal megszűnt, csak előzetes igazolás után vehetők fel. A résztvevők személyi lapjaik kitöltése után nyilatkozatot tartoznak aláírni, melyben tudomásul veszik, hogy saját felelősségükre repülnek. Ez a nyilatkozatot kiskorúaknál a szülők, két tanu jelenlétében, — a személyi lapot pedig a csapatparancsnok írja alá.

A kötelező szakorvosi vizsgálat Budapesten, dr. Haspel Ferenc főorvos (lakik: III., Zsigmond-utca 64.), míg Gödöllőn dr. Kontra László járási tiszti orvos végzi. Vizsgálati leletlapot a Vezetőség ad ki. Mellékelendő 3 drb. visit (bérlet)-fénykép is.

Tandíj: Egy tanfolyam tandíja 20 (húsz) pengő, mely egyösszegben fizetendő. Két folytatólagos tanfolyamon résztvenni szándékozók, annak előzetes bejelentése alapján 10 pengő kedvezménnyel, 30 pengőt fizetnek.

Lakás, ellátás: A táborban lévő lakóház, valamint őrsi sátrak állanak rendelkezésre. Ellátásról a közös étkezésben résztvevők számára a konyha gondoskodik. Hozzájárulási díj naponta 1.60 pengő. A táborban mélyfúrású kút egészséges, friss vizet szolgáltat.

Általános tudnivalók: Kiképzéshez 5 gép áll rendelkezésre. Egy tanfolyam keretében az első, két tanfolyamon a másodfokú képesítés szerezhető meg. A tanfolyamok vezetője vitéz Hefty Frigyes, a cserkészrepülők oktatója. A növendékek vizsgabizonylatot szereznek.

A vitorlázó-repülés veszélytelenségét bizonyítja az a tény, hogy a cserkésznövendékek közel másfélezer felszállása alatt egyetlen baleset sem fordult elő. Az első tanfolyamon való résztvételt különösen azoknak ajánljuk, kik maguk is oktatói képesítést kívánnak szerezni.

A rendes tábori felszerelés mellett ajánljuk jó cipők elhozatalát (reggeli harmat), bár a talaj homokos s így sár nincs.

Jelentkezések szóban és írásban bármelyik tanfolyamra július 10-ig a Cserkészrepülők Vezetősége, Bpest, V., Nagy Sándor-utca 6. sz. címre intézendők, válaszbélyeg melléklésével.

Szárnyra, ifjúság!

LEFORDÍTATLAN KULISSZATITKOK.

Bementem a levelezési akció vezetőjéhez s a szokottnál is nyomottabb hangulatban találtam.

— Lehetetlent kívánnak tőlem! — panaszolta. — Hogy én cikket írjak a Magyar Cserkészbe, amelyiknek a címében nem lesz szó levelezésről!

— Hallatlan! És miért?

— El ne mondja senkinek! Mert szerintük csak akkor van rá remény, hogy valaki elolvassa. Hát inkább nem írok!

— Pedig a fiúk bizonyára a levelezési akciótól is várnak útmutatást a nyárra. Hogyan készüljenek elő a gödöllői Jamboreera, hogyan . . .

— Tanuljanak angolul!

— Pont angolul?

— Igen, angolul! Maga azt hiszi, hogy azért van rossz kedvem, mert nem sikerült cikket írnom a Magyar Cserkészbe. Pedig dehogy! Most itt van megint a fiókomban egy csomó angol, meg amerikai fiú kérése, akik mind magyarokkal szeretnének levelezni. Angolul tudó magyar levelezőkészletem pedig már hónapokkal ezelőtt végérvényesen befagyott.

— Rovatvezető úr réméket lát.

— Bár úgy volna! Tudja, a levelezési akció hasonlatos egy piachoz, ahol a pénzforgalmat nem ismerik (maga nem ért a közgazdaságtanhoz, de megkérdezheti intelligens emberektől, hogy ez mit jelent). Tehát: van egy csomó ember, aki zöldséget kínál csizmáért és egy másik csomó ember, aki nyakkendőt kínál egérfogóért. Jamboree-nyelven szólva: ezek soha nem fognak üzletet csinálni cséndzsolással, hanem át kell térniök a pénzforgalomra. Nálunk is mindig van egy csomó külföldi fiú, aki angolul akar levelezni, aztán egy csomó magyar fiú, aki németül, franciául, vagy pláne eszperantóul akar levelezni.

— A rovatvezető úr hasonlata sántít. A pénz közvetítő szerepét éppen a levelezési akció játssza.

— Még a rossz pénzhez sem merem magukat hasonlítani, mert azt legalább ismerik. De ne térjen el a tárgytól. Inkább maga is tanuljon angolul!

— Én most eszperantóul tanulok. Igy csak 50 százalékig vetkőzöm ki a nemzetiségemből, mikor idegenekkel érintkezem.

— Én akkor érzem magam legmagyarabbnak, mikor angolul beszélek angolokkal. Ilyen szempontból bajos különbséget tenni a nyelvek közt, aszerint, hogy a jó Isten, vagy Zamenhoff csinálta azokat. Akkor, szerintem, az eszperantizmussal maga is, a külföldi is teljesen kivetkőzik nemzetiségéből. 100×100 = 200 százalékos „kivetkőzés"! Azt szívesen elismerem, hogy az eszperantó könnyebb, mint bármely élő nyelv. Csakhogy a Jamboreera túlnyomóan angolul tudó cserkészek jönnek.

— Rovatvezető úrral bajos komolyan vitatkozni. De eszperantóul könyvből megtanulhatok, míg az angol kiejtését például csak tanítótól sajátíthatom el.

— Nézze: Arany és Petőfi könyvből megtanultak angolul. Igaz, hogy a kiejtést sohasem tudták jól, de csak azért, mert ők nem jöhettek el a Jamboreera.

— Ja, őket érdekelte az irodalom!

— Hiszen éppen ez az! Ahányszor valami pompás angol ijúsági regényt olvasok (könyvek fiúknak 8 és 80 év közt, amint egy bizonyos öreg szkeptikus mondá), őszintén sajnálok minden fiút, aki még nem tud angolul.

— Jó, beszéljünk másról. Milyen korrekturát tetszik most javítani?

— Ez a Jamboree-prospektus francia szövege. Tudja, ez egy titokzatos eset, mert magyarra nincs is lefordítva. Ha megigéri, hogy propagandát csinál az angol tanulásnak, elárulok belőle egypár kulisszatitkot.

Persze, vakon megigértem.

— Hát nézze ezt a címet: „Soirée de feu de camp pour les adhérents de la correspondance scoute internationale". Maga persze, nem érti, de majd megtudakolhatja intelligens emberektől... Szóval lesz levelező tábortűz! Tudja, mi kell egy tábortűzhöz?

— Tábor, tűz, résztvevők, tábortűzvezető . . .

— Van!

— Síp!

Előhúzott egy különleges alakú sípot a fiókja mélyéről.

— Ez a levelezési akció sípja. Hanem, ember, slágerek kellenek! Világszenzációk! Még sohasem volt levelezőtábortűz (. . . gondolja ő. Szerk.), hát ennek valami egészen rendkívülinek kell lennie. Kell először is valami nemzetközileg érthető szövegű nóta . . .

— Hajmási! Csak a bemondásokat nem fogják érteni . . .

— Annál érdekesebb! De bármilyen nóta megteszi, ha szép, hosszú és könnyű. Nem kell föltétlenül magyar, hiszen Hajmási is úgy került bele a magyar nótakincsbe, mint Saul a próféták közé, vagy Pilátus a krédóba. Szóval várok a fiúktól egy csomó jó ötletet, amit a nyári tábortüzeknél már ki is próbálhatnak, hogy aztán ősszel előállhassanak vele.

— Jó, megmondom nekik. Végül adjon őszinte feleletet egy nagy kérdésre: Mit tart rovatvezető úr a Jamboreen a legszebb beosztásnak?

— Azt, ha valakit fetternek állítanak egy külföldi csapat mellé.

— Tessék?

— Ja, fetter, . . . ez is még egy lefordítatlan kulisszatitok: angolul-franciául *cousin*, németül *Vetter*. Magyarul unokatestvér... Rossz kifejezés. Olyan magyar fiú, aki az egész Jamboree alatt, éjjel-nappal együtt van egy idegen csapattal, mint tolmács, összekötő.

— És miért éppen ezt?

— Tudja, a speciális beosztásoknak általában hibája, hogy a fiúkat egyoldalúan veszik igénybe. Itt nem így van. A nyelvtudás az alapfeltétel, de ezen felül egész emberre, sőt egész cserkészre van szükség, hogy ezt a munkát jól elláthassa. A fetter munkájában a magyar viszonyok ismertetésétől a főzésig és favágásig minden benne van. És mindent jól kell csinálnia, mert az illető külföldi csapat részére ő jelenti Magyarországot!

— Nem hálátlan dolog ez?

— Ezt nehéz megmagyarázni. Mi, akik próbáltuk, tudjuk, hogy ez a legszebb, legizgalmasabb élmény, ami az embert mindig új és új feladatok elé állítja s a legegyenesebb út a külföldi fiúk szívéhez.

— És kiket tart rovatvezető úr erre legalkalmasabbaknak?

— A levelezőket. Csak el ne árulja nekik! Ők valahogy már beleélték magukat abba, hogy a külföldiekkel való barátkozás nem észtorna, nem játék, . . . illetve, ha játék, úgy olyan játék, amibe érdemes mindenünket beleadni.

Hát mégis elárultam, mert látom, hogy a külügyi hivatalnál még aránylag kevés fetter-jelölt van nyilvántartva. Jelentkezzetek minél előbb, mert ősszel már fetter-tábor lesz Gödöllőn.

Végül pedig, hálából a kulisszatitkokért, a lelketekre kötöm, hogy *tanuljatok angolul!*

Ste.

Melyik nótát ábrázolja ez a kép a 101 magyar népdalból? (Lásd rejtvény rovat.)

A VÍZIÉLET HÍREI.

Szövetségünk az OIB. határozatából résztvett a Magyar Evezős Szövetségnek negyvenéves fennállása alkalmából, a székesfővároson át rendezett *jubileumi felvonulásán.* Mintegy kétszázötven sajka indult az óbudai hajógyár vidékéről. Előbb a futóhajók (skiff, dubló), azután az egyesületi csapathajók következtek szép kiigazodott sorokban. Ezek után a vadak 50 csónakja jött s a menetet a cserkészek zárták be 21 sajkáva. Összesen 9 kajak, 7 párevezős és öt őrsi csónak volt ott 65 fővel, melyből 2-esek (B. K. G.) adták a legnagyobb létszámot: 18 cserkészt.

Az egész Duna tele volt a nyüzsgő, mozgó kis járművekkel, amelyek a Széchenyi lánchíd alatt eldördülő mozsár jelére megállt és tisztelgett a Kormányzónak, azután folytatta útját. A Kormányzó úr a vár fokán állva nézte végig a tarka képet. A Duna két partján is teméntelen sokaság gyönyörködött benne.

(Minthogy a vízitelepünkön magán több mint 300 különböző vízijármű van, a jövő évi jamboree alkalmával hasonló nagyságú vízifelvonulást mi a magunk erejéből is képesek volnánk megrendezni. Szépen felvirágozott és lobogózott hajóhadunkkal mindenesetre nagy feltűnést tudnánk kelteni. Majd meglátjuk, hogy kerül-e sor erre.)

*

Az esztergomi őszi *viziversenyekre* eddig 11 cserkész- és 14 öregőrs jelentkezett. Az esztergomi Hollók és a pesti piaristák készítik elő ezt. Az ott látott bemutatók egyúttal jamboree-próbák.

Több csapat készül az idén *dunai utakra* is. De nemcsak hosszabb leevezésekre, hanem Budapestről felfelé kiinduló és ugyanide visszatérő néhányhetes mozgótáborokra is. (Így nincs sem szállítási, sem utazási költség.)

Azok, akik hosszabb leevezést terveznek, nagyrészt úgy osztották be az útjukat, hogy az augusztus 7-én Passauban megtartandó német evezősbajnokságokat is megnézhessék.

Sok vidéki vízivezető, öreg és rover a nyáron egy-két hétre a pesti vízitelepre jön, hogy ott a legkülönbözőbb csapatok munkáját látva, tapasztalatokkal megrakodva térhessen haza. Különösen a nudli- és zsokiépítés iránt érdeklődnek sokan.

A *vízipróbák* egyes pontjait tárgyaló füzetecskék gyors egymásutánban jelennek meg.

A Budapest déli részén és a Pestszenterzsébet vidékén székelő vízicsapatok részére a központi (újpesti) *vízitelep fiókot* állít fel.

Egyebütt a vidéken is egyre-másra épülnek a vízitelepek.

A *lengyel* nemzeti vízijamboreera a 2. ö. B. K. G. csapat 30 tagja megy ki. A felvidéki vizeinkre (Vág, Garam, Nyitra, Bodrog) sokan készülődnek. Természetesen leginkább zsakival (szétszedhető és hátizsákban szállítható kajakkal). A hazai kisebb vizeink (Kapos, Körösök, Sajó, Rába) is meglehetősen keresettek. Sőt az idén a Magyar Evezős Szövetség kötelékébe tartozó vizesek részére (a cserkészek is oda számítanak) nagy díjak is vannak kitűzve a legjelentősebb hazai evezős útra (külön) és kajaktúrára (szintén külön).

A *németek* júliusban szándékoznak Budapestig leevezni. Tervük szerint a Kloster Beuron—Regensburg 330 km-t 8 nap alatt zsakiban és a Regensburg—Budapest részt így is, meg evezős csónakban is, 18 nap alatt teszik majd meg. „Ledolgozni" persze hamarabb is lehet ezt a távolságot, de ők nemcsak lerohanni, hanem megismerni is akarják ezt a Dunaszakaszt.

A turista egyesületek egyre-másra építik Budapest fölött *vízi menedékházaikat* és pihenőtelepeiket. Az Evezős Szövetség szentendrei házát is most adták át a közhasználatnak. Egyik-másik alakulat a dunamenti falvak partra néző parasztházaiból építetett át magának csínos otthont. Ezek egyik legsikerültebbje az Encián turisták Zebegényben (Kolozsvári-út 26. alatt, a Gyermektelep tövében) az országút és Dunapart között fekvő háza és telke. Érdemes megnézni. Követésre méltó példa.

Sok szó esik a Velencei-tó vidékén és a Dunapartokon folyó parcellázásokról is. Ilyen helyütt ugyan drága a telek, sokszor azonnal való építési kötelezettség is terheli, de vannak más, olcsó *parti telkek* is, melyekre az élelmesebb csapatok közül már többen alkudoznak, hogy biztos, saját táborhelyeket szerezzenek maguknak. És ez nem is kíván oly nagy anyagi áldozatot, mint az építkezés, a csapat szempontjából pedig majdnem ugyanannyit ér.

Zsembery Gyula.

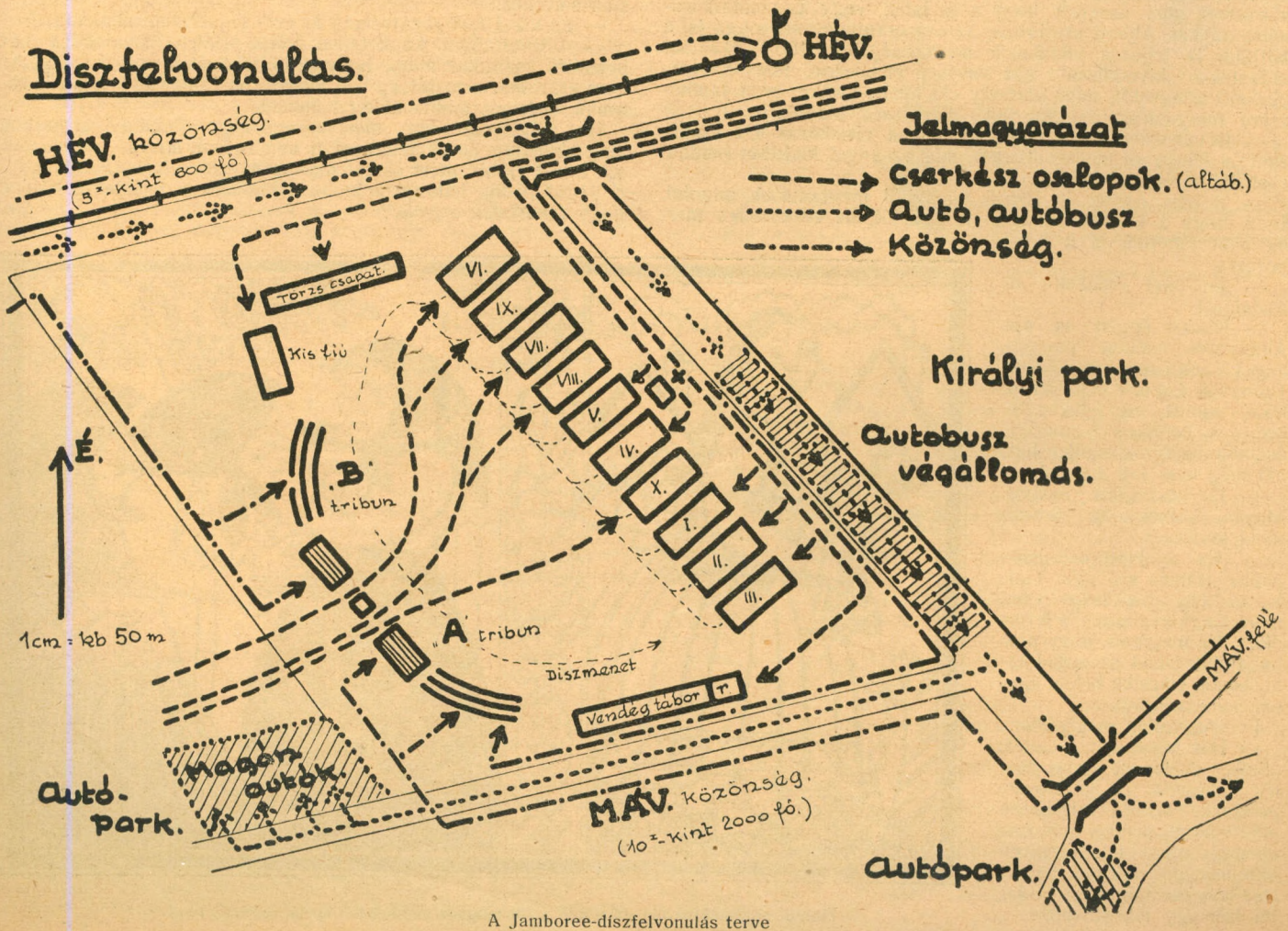

A Jamboree-díszfelvonulás terve

◆◆ CSERKÉSZFIÚK ÍRÁSAI ◆◆

Itt a nyár . . . a nagytábor . . .

Fiúk! A táborozásnak, a szabadbajárásnak sok szép és jó oldala közt van olyan is, melyet talán elhanyagolunk, nem úgy fogjuk fel, ahogy kellene, ahogy éppen tőlünk, cserkészektől elvárhatnák.

Tudjátok mire gondolok?

Hogyan is viselkedjünk tulajdonképen a föld népével, a tanyákon élő magyar emberekkel, a falusiakkal. Nagyon komolyan kell vennünk ezt az igazán, mondhatom szent ügyet. Tudniillik nagyon fontos a mi viszonyunk a magyar falu népével szemben. Mert már csak ők emlékeztethetnek az igazi, az ősi Magyarországra. Már csak az ő ajkukon virul még az igazi magyar nóta és népdal. Csak tőlük tanulhatjuk még azokat a naiv dolgokat, babonákat, népszokásokat, melyeken a „fölvilágosodott" városi nép csak mosolyog. Pedig, fiúk, oly szép ez, oly érintetlen, hamvas, mint a vadvirágok a mezőn, melyeket a városi emberek nem is ismernek.

Itt van a mi „jó munkánk"! Ültessük át a város gránitkockáira is ezeket a hímes virágokat, ismertessük meg a mi körünket is a gyönyörű dalokkal, népszokásokkal. Mutassuk be, ha másképen nem tudjuk, legalább fényképekben az egyes vidékek népviseletét, melynél szebbet sehol nem látni a kerek világon.

De ezt csak úgy tudjuk elérni, ha nem riasztjuk el a falusiakat tőlünk. Pedig már-már bajok kezdenek lenni ennél a pontnál. Hogy mást ne említsek, a múlt évben, mikor tábort vertünk, állandóan 2—3 falubeli őrködött a közelben. Beszédbe elegyedtem velük. Kihámoztam belőlük, hogy előző évben itt táborozott cserkészek állandóan dézsmálták a közeli gyümölcsösöket. Most attól tartanak, hogy mi is a régiek nyomdokaiba fogunk lépni. Vagy egy másik eset: Délután arra jön az erdőkerülő és figyelmeztet minket, hogy úgy ne viselkedjünk, mint a „tavalyi cserkészek", akik engedély nélkül csonkították össze-vissza az erdőt, mert vele gyűlik meg a bajunk. Vagy egy másik helyen azzal fogadtak, hogy ne tegyük ám úgy tönkre a tisztást, mint az X. Y. cserkészek, akik egész lövészárkokat hagytak maguk után.

Alig-alig várjuk a cserkészek érkezését. A dombovári juhász és családja.

Ezek nagyon rossz emlékeztetők, fiúk . . .

Azután vigyázzunk egy kissé a hanglejtésre, modorra. Ne forduljon elő az pl., hogy az öreg János bácsi szépen kitakarítja magát, egy szép kosár körte kíséretében meglátogatja a cserkésztábort, akkor Potyka, a tábor legfiatalabb „cserkészifjúra" bizalmasan vállonveregeti őt: Jól van, öregem, köszönjük, nagyon jó, csak kevés!

Vagy meghívjuk az erdőkerülőt egy kis fényképezésre. Meg is forgatjuk az öreget a napon, de csak üres gépet kattantunk el, mivel „ő úgy sem ért hozzá".

És sok ilyen apró dolog fordul elő, melyeken mi ostobán csak nevetünk, de a falusi nép szemében lassan a cserkészet mérlege ily módon természetesen süllyedni fog. Ne gondoljátok, hogy a falu egyszerű népe buta ahhoz, hogy észrevegye a mi tréfáinkat. Nem! Talán neki van a legfurfangosabb esze minden náció között. Az csak az irántunk való tiszteletének és megbecsülésének, vagy a miénknél nagyobb lelki műveltségének köszönhetjük, hogy a végin ő is velünk nevet kifigurázásán. Éppen ezért ne éljünk vissza az ő megbecsülésükkel, hanem keressük módját, hogy azt növelhessük.

Ha nem is vagyunk regős-úton, melynek csakis az a célja, hogy ezeket a vadvirágokat csokorba szedje, hogy illatát, színét más is élvezhesse, táborban, kiránduláson is törekedjünk arra, hogy az addig elmulasztottakat kétszeresen is pótoljuk. Bánjunk úgy a szántó-vető néppel, mintha az édesapánk volna, kérjünk minél több kincset az ő kincsesházukból, hiszen oly szívesen adják . . .

Milyen jó lesz a téli estéken az otthonokban fölelevéníteni ezeket az összegyűjtött emlékeket, gyönyörködni az őrsi naplóban összegyűjtött fényképeken, rajzokon, melyek a magyar faj igazi oldalát, szépségét mutatják. Vagy milyen szép lesz az, ha az apróság ajkán halljátok fölcsendülni a tőletek tanult gyönyörű nótákat, nyári munkátok eredményét.

És ha akkor azt érzitek, hogy nemcsak március 15. és Trianon jelenti számotokra a hazát, akkor igazán jó munkát végeztetek, fiúk!!

Balás Ottó
28. sz Sz István cs. cs.

Görögtűz és bengálifáklya készítése.

Nyári táborozásaink alkalmával a tábortűznél nagyszerű hangulatot érhetünk el néhány bevált bengálitűz, avagy görögtűz alkalmazásával.

Mielőtt a készítéséhez hozzáfognánk, tudnunk kell, hogy *óvatosan* kell e szerekkel bánni, mert robbanékonyak. Továbbá száraz helyen — legjobb jól záródó bádogdobozban — tartani, mert a nedvességet magukba szedik. Ha az alábbi szerek darabosan volnának kaphatók, akkor mozsárban igen óvatosan megtörjük. *Ügyelni kell rájuk, mert nagyobb ütődésre robbanékonyak, különben veszélytelenek.*

A hosszabb ideig eltartható görögtüzek:

Fehér lángot ad: 32 rész kálisalétrom, 8 rész kén, 12 rész fémantimon, 10 rész minium.

Kékes lángot: 12 rész salétrom, 1 rész kénantimon, 4 rész kén.

Rózsaszínű lángot: 23 rész chlorkalcium, 61 rész káliumchlorát, 16 rész kén.

Zöldszínű lángot: 45 rész báriumnitrát, 10 rész káliumchlorat, 10 rész kén, 1 rész kénantimon.

Már rövidebb ideig tarthatók el a következők:

Vörös lángot ad: 40 rész stronciumnitrát, 5 rész káliumchlorát, 13 rész kén, 2 rész faszén.

Sárga lángot: 48 rész nátriumnitrát, 16 rész kén, 4 rész kénantimon, 1 rész faszén.

Sötét viola lángot: 12 rész égetett timsó, 60 rész káliumchlorát, 16 rész kén, 12 rész szénsavaskáli.

Világos viola lángot: 16 rész égetett timsó, 16 rész szénsavas káli, 54 rész klorsavas káli, 14 rész kén.

E keverékeket 2—3 cm vastag csíkok alakjában hintsük a földre, ha ez nedves, akkor tegyünk alá bádogot vagy deszkát. Különböző mintákat rakhatunk ki egy vagy több színből s egyszerre több helyen meggyujtva igazán megkapó látvány.

Bengáli fáklyát is csinálhatunk magunknak a következő anyagokból s ha ezekhez még stearint vagy sellakot keverünk, akkor meghosszabbíthatjuk az égésüket is.

A fehér áll: 20 rész salétrom, 1 rész kén, 4 rész kénkadmium, 1 rész faszén.

A zöld áll: 8 rész klorsavastallium, 2 rész kalomel, 1 r. gyanta.

A vörös áll: 54 rész pikrinsavas amoniák és 46 rész salétromsavas stroncium.

Farkas Ernő, 552. Szeged.

Rovatunk öröme.

A „Cserkészfiúk írásai" sokak szemében szálka. Pedig azzal, hogy hangsúlyozzuk a *fiúk*-at, meghívunk minden magyar cserkészfiút — nemcsak a vezetőket tehát —, hogy álljon munkatársaink közé. Ezekből a fiúkból nőnek ki aztán a vérbeli cserkészírók. Nagy örömünkre szolgál jelenthetni, hogy a középiskolai tanulmányi versenyeken két munkatársa rovatunknak vívott ki magának első helyet: Benda Kálmán Ref. gimn. Bpest, földrajzból és Krémer János (emlékeztek Zajay Bélára?) Piarista gimn., történelemből. A Magyar Cserkész szívből jövő „Jó munkát"-tal köszönti őket.

CSERKÉSZ-RÁDIÓ.

RÖVIDHULLÁMÚ VEVŐ.

VII. Befejező közlemény.

Aki hozzáfogott a gép összeállításához, az nem várta be ezt a közleményt, de már ki is próbálta. Tanácsoljuk azonban azt, hogy a részletekben elolvasott leírást egy-végbe is olvassátok el, hogy tiszta képet nyerjetek az egészről. Az, aki a II. közlemény végén megjelent kapcsolás alapján pontosan kapcsolta

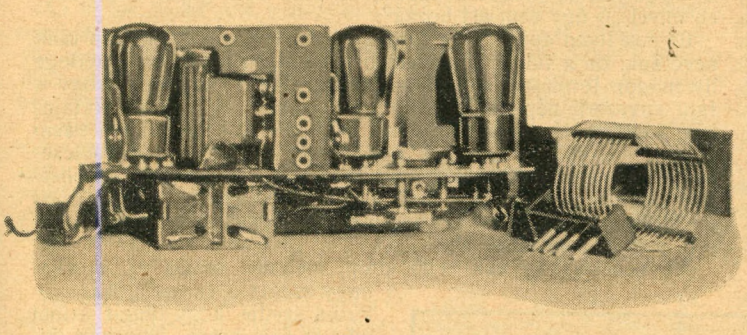

egymáshoz az egyes alkatrészeket, nem csalódhatott benne, megszólalt. Azok részére kell még néhány tanácsot adnunk, akik nem jöttek rá maguk mindenre.

Nem mindig a maximális fűtőáram adja a legnagyobb hangerőt és érzékenységet. Rövidhullámú vételnél nagyobb fűtést kívánnak a csövek, mint a közép- és hosszúhullámú vételnél.

A túlságosan erős, egyszerre, koppanással és sivítással beálló visszacsatolás nem a legtermészetesebb és nem a legeredményesebb. Ha egészen a beállító tárcsa elején jön be a visszacsatolás, úgy nagy a visszacsatoló tekercs menetszáma, le kell egy-két menetet szedni a tekercsről. Ha nem áll be a visszacsatoló kondenzátor teljes beforgatásánál sem, úgy kevés; több menetű tekercset kell készítenünk. — Az audion cső (V_1) feszültségét is csökkenteni kell mindaddig, amíg a visszacsatolás nem szép lágyan jön be.

A rövidhullámú vevőnek rezgésben kell lennie, gerjednie kell, ha vele venni akarunk. Leggyakoribb hiba, hogy nem gerjed be, vagy nem mindenütt gerjed be. Szabályoznunk kell elsősorban a fűtőáramot (fűtőellenállást) és az anódfeszültséget. Legtöbbször a fojtótekercs az oka a gerjedés elmaradásának. Több — különböző menetszámú fojtótekercset kell készítenünk — mint már mondottuk is —, hogy a legalkalmasabbat mindig kikísérletezhessük.

A túlszoros antennacsatolás szintén lefojtja a gerjedést és megakadályozza a vételt. Ha már elforgathatóra készítettük a vevőnket, ne feledkezzünk meg mindig a legmegfelelőbb antennatekercs állásról sem.

A vett állomásokat mindig jegyezzük fel jegyzőkönyvünkben: melyik tekerccsel, milyen kondenzátorállásnál, melyik fojtótekerccsel vettük. Ugyanannál a gépnél rendszerint mindig ugyanazon a helyen jön be az állomás.

Ezek voltak nagy általánosságban egy rövidhullámú vevő tudnivalói. Minden gépnek más és más a „természete", külön-külön kell megismerkedni velük. Az esetleg előforduló különleges jelenségeket és hibákat is ismerni kell, ha orvosolni akarjuk.

Sokan talán jóval pontosabb leírást kívántak tőlünk. Senkinek a tudásvágyát és tudását nem tudjuk pótolni. A cikkíró: Deák Pál gépészmérnökhallgató (Bpest, I., Fűrj-u. 34/d.) levélben (válaszbélyeg!) szívesen rendelkezéstekre áll! Jó munkát!

Deák Pál.

Jó munkát! Néhány hónappal ezelőtt a jelentkezéseteket kértük; két okból volt reá szükségünk. Be kellett bizonyítanunk Kálmán bácsinál azt, hogy vagyunk és élünk. Ez sikerült is, a rovat megindult. Leközöltük a neveteket és címeteket a Magyar Cserkészben, hogy levelezhessetek és felkereshessétek egymást, kisebb csapatokba — városok szerint! — verődve együtt munkálkodjatok. Hogy ez hogyan sikerült a Ti részetekről, Ti vagytok a megmondhatói.

A rövidhullámú vevő leközlése végetért. *Versenyeket szeretnénk rendezni,* de akkor tudnunk kell azt, hogy érdemes-e? Morse-versenyről van szó — rövidhullámon! *Irjátok meg sürgősen azt, van-e rövidhullámú vevőtök és hogy álltok a Morse vételével!* Minden rövidhullámú vevőt szeretnénk nyilvántartani, hogy a versenyeinket rendszeresíthessük is!

A mi rovatunk kevés ahhoz, hogy tudásvágyatokat teljesen fedezze. Ajánlom állandó forgatásra a következő könyveket:

E. Aisberg: Most már értem a rádiót! (2.60 P.)

Magyari Endre: Amatőr laboratórium. (4.80 P.)

Molnár János és Jovitza György: Rádiósok könyve (4.80 P.) és a többieket sorba mind! (Azt a szívességet is megtehetem, amennyiben a könyv árát és a portó díját — bélyegben vagy a M. Cs. csekkjén (jelzéssel!) — megküldítek, hogy elküldetem a kívánt könyvet.)

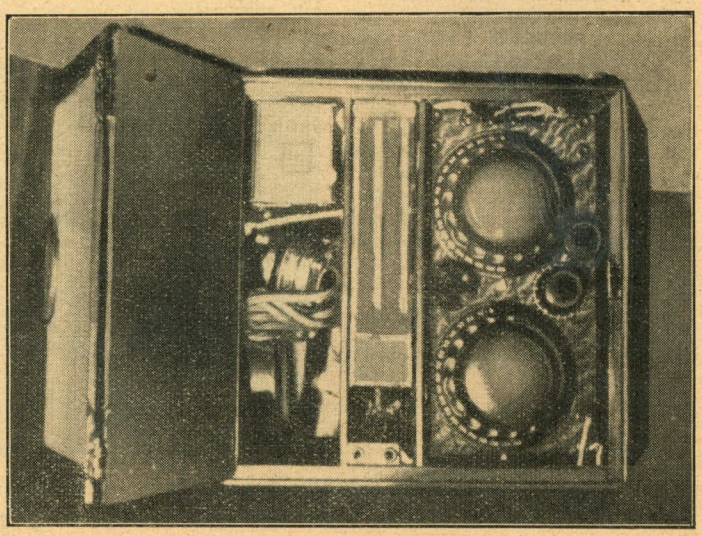

Ne felejtkezzetek meg arról, hogy állandóan képeznünk kell magunkat! Szívesen állok rendelkezésetekre bármely kérdésben (válaszbélyeg!), csak pontosan írjátok meg, mire vagytok kíváncsiak! Minden kedden délután 4—6-ig a szerkesztőségben tartózkodom. Lakáscímem: Rákospalota, Bocskai-u. 61.

Szükségem van cikkekre, kérem amatőrtársaimat, hogy a tarisznyájukban rejlő tudást ne rejtegessék, de röviden papírra vetve küldjék be. *Ráczkevy Sándor,* rovatvezető.

Rövid rádió-hírek: A *tekercsek készítéséről* felhasználható cikket közül a Rádió Élet 24. száma.

Vitorlásverseny-kiírás,

(melyen mindenki indulhat korra, rangra, nagyságra és jártasságra való tekintet nélkül).

A központi vízitelep igazgatósága legalább négy csapat jelentkezése esetére versenyt rendez szeptember hó 25-én az újpesti kikötőben, modellvitorlások részére.

Résztvehet minden fogadalmat tett cserkész, akár több „vitorlással" is. Az apró vitorlás a kijelölt kiindulási pontról adott jelre elindítandó a „kapuba", mely a távolság egynegyed részével egyenlő szélességű (tehát, ha a távolság 50 méter, akkor a célkapu 12 és fél méter széles). Nyertes az a kis modell, amelyik a kapuba való beérkezők közül a legrövidebb idő alatt teszi meg az utat. A verseny megkezdéséig bármennyi próbamenet tartható. Versenyben minden résztvevő háromszor indíthat a kisorsolt sorrendben. A „vitorlás" lehet bármilyen alakú és nagyságú (tehát deszkára erősített boton lógó zsebkendő is), csak az 5 kg súlyt nem haladhatja meg és semmilyen irányban egy méternél nem lehet nagyobb a kiterjedése. Versenyközben sem közvetlenül sem közvetve, nem szabad „reá hatni" (fújni, tolni, vagy másképpen irányítani), vagyis indításkor úgy kell megkötni a vitorlát és kormányt, hogy (az esetleges rézsút fúvó) szél a célba segítse a kis alkotmányt. Nevezési díj (beadandó nálam) darabonkint szeptember 1-ig 10 fillér, 1-től 15-ig 30 fillér, 15-től 24-én este 6-ig 1 pengő. Sorsolás szeptember 24-én este 6 órakor a vízitelepen.

Óvás, ha alapos: 2 pengő, ha alaptalan 5 pengő. Utána tréfás díjkiosztás. Rendezők is jelentkezhetnek nálam — díjadományozók még inkább!

Zsembery Gyula.

JAMBOREE-SZÓTÁR.

Német	Francia	Magyar	Angol	Esperanto
Seil, das	*corde, la*	**kötél**	*rope*	snuregо
Verband, der	*bandage, le*	**kötözés**	*bandage*	bandago
Feldflasche, die	*gourde, la*	**kulacs**	*water bottle*	trinkbotelo
Sonderprüfungs-abzeichen, das	*badge, le*	**különpróbajelvény**	*proficiency badge*	insigno
Trompete, die	*trompe, la*	**kürt**	*bulge*	trumpeto
Lasso, der	*lasso, le*	**lasszó**	*lariat*	lazo
Fuss, der	*pied, le*	**láb**	*foot*	piedo
Lampe, die	*lampe, la*	**lámpa**	*lamp*	lampo
Mädchen, das	*fille, la*	**leány**	*girl*	knabino
Pfadfinderin, die	*éclaireuse, la*	**leánycserkész**	*girl guide*	skoltino
übersetzen	*traduire*	**lefordítani**	*to translate*	traduki
sein	*être*	**lenni**	*to be*	esti
Postkarte, die	*carte postale, la*	**levelezőlap**	*postcard*	postkarto
Suppe, die	*potage, le*	**leves**	*soup*	supo
Blatt, das	*feuille, la*	**levél (fa)**	*leaf*	folio
Brief, der	*lettre, la*	**levél**	*letter*	letero
sei bereit	*sois prêt*	**légy résen**	*be prepared*	estu preta
Stiege, die	*escalier, le*	**lépcső**	*stair*	stuparo
Schritt, der	*pas, le*	**lépés**	*step*	paso
Mehl, das	*farine, la*	**liszt**	*flour*	faruno
heute	*aujourd'hui*	**ma**	*to-day*	hodiau
hoch	*haut*	**magas**	*high*	alta
Rind, das	*boeuf, le*	**marha**	*beef*	bovo
zweiter(e)es	*second(e)*	**második**	*second*	dua
verstehen	*comprendre*	**megérteni**	*to understand*	kompreni
Komitat, das	*comté. le*	**megye**	*county*	departemento
Beobachtung, die	*observation, la*	**megfigyelés**	*observation*	observo
Einladung, die	*invitation, la*	**meghívás**	*invitation*	invito
warm	*chaud*	**meleg**	*warm*	varma
gehen	*marcher*	**menni**	*to go*	iri
Rettungsauto, das	*ambulance, la*	**mentőautó**	*ambulance*	ambulanc-auto (sav-auto)
waschen	*laver*	**mosni**	*to wash*	lavi
Bewegung, die	*mouvement, le*	**mozgalom**	*movement*	movado
hinter	*derrière*	**mögött**	*behind*	post, malantau
Hose, die	*culotte, la*	**nadrág**	*short*	genupantalono
gross	*grand*	**nagy**	*big*	granda
Paradeplatz, der	*arène, la*	**nagy gyülekezőtér**	*rally ground*	kunven-placo
Sonne, die	*soleil, le*	**nap (égitest)**	*sun*	suno
Tag, der	*jour, le*	**nap**	*day*	tago
Tagebuch, das	*journal, le*	**napló**	*diary*	taglibro
schwer	*dificile*	**nehéz**	*difficult*	malfacila (peza)
nein	*non*	**nem**	*no*	ne
Nation, die	*nation, la*	**nemzet**	*nation*	nacio
international	*international(e)*	**nemzetközi**	*international*	internacia
vier	*quatre*	**négy**	*four*	kvar
Halstuch, das	*foulard, le*	**nyakkendő (cserkész)**	*scarf*	koltuko, kravato
offen	*ouvert*	**nyitva**	*open*	malfermita
acht	*huit*	**nyolc**	*eight*	ok
Öl, das	*huile, la*	**olaj**	*oil*	oleo
billig	*bon marché*	**olcsó**	*cheap*	malkara
lesen	*lire*	**olvasni**	*read, to*	legi
Land, das	*pays, le*	**ország**	*country*	lando
Arzt, der	*médicin, le*	**orvos**	*surgeon*	kuracisto
dort	*la*	**ott**	*there*	tie
Rower, der	*routier, le*	**öregcserkész**	*rover*	rovero
Patrouille, die	*patrouille, la*	**őrs**	*patrol*	roto
Wimpel, der	*fanion de patrouille, le*	**őrsi zászló**	*patrol flag*	rotflageto
Kornett, der	*chef de patrouille, le*	**őrsvezető**	*patrol leader*	rotestro
fünf	*cinq*	**öt**	*five*	in
Gürtel, der	*ceinture, la*	**öv**	*belt*	zono
Versammlung, die	*assemblée, la*	**összejövetel**	*meeting*	kunveno

Jamboree-iroda hírei.

Mentőszolgálatra jelentkezők! Talán felesleges hangsúlyoznunk, hogy a mentőszolgálat ellátása a cserkészfeladatok között a legszebbek közé vehető. Ennek ellenére nélkülözzük még mindazokat, akik akár képesítésük, akár életpályájuk folytán a mentőszolgálatban, vagy az egészségügyi szervezet keretében hasznosíthatnák munkájukat a jamboree érdekében. Ezért kérjük mindazokat, akik akár mentőtanfolyamon résztvettek már, vagy pedig orvosi gyakorlatuk van (szigorló orvosok), esetleg orvostanhallgatók, hogy jelentkezzenek a szokásos módon. Jelentkezni lehet a mentőszolgálatra a Jamboree Irodában akár levélileg, akár személyesen. Jelentkezést elfogadunk június hó 15-ig.

Külügy. Ujabb jelentkezés: Portugália legalább 35 fő. Chile előzetes jelentkezését lemondta.

A Jamboree tábor végleges forgalmi rendje (a közönség mozgatása, a cserkészek felvonulási útvonalai, főképen pedig a közlekedési eszközök forgalma) készen áll, melyet az egyes közlekedési vállalatok is elfogadtak. Eszerint naponta 12—17 óráig a Kerepes—gödöllői műúton csak kifelé, 17 óra után pedig csak befelé (Budapest) irányuló forgalom lesz. 12 és 17 óra között a Budapest felé irányuló forgalom vagy Szadán, vagy Isaszeg—Cinkotán keresztül nyer lebonyolítást.

Elkészült a táborparancsnokság irodáinak és lakóhelyének végleges beosztása. Az egyes csoportok helyeit feltüntető térképet máshelyütt közöljük.

A műszaki csoport befejezte a Jamboree vízellátásának előkészítő munkálatait. A rendelkezésre álló két artézi kút segítségével a vízellátás teljes mértékben biztosítva van, sőt a szükséges mennyiségnek kétszerese.

Az Öregcserkész Központ kérésére a segédtáborban átutazó öregcserkészek részére mintegy 70 főre külön táborterületet jelölünk ki. Ennek részleteit az Öregcserkész Központ intézi.

A külföldi tájékoztató-füzet nyomás alatt áll és e hó végén kerül szétküldésre. Érdekes megemlítenünk, hogy Anglia 50.000 példányt kért a maga számára.

Tábori rendőrség a soroksári Dunaágban elhelyezett mentőkülönítmény részére az ide beosztottaknak július második felében egy vízikiképző tábort tervez. E táborban sajátítják el a fiúk a Jamboreera szükséges gyakorlati és elméleti kiképzést is.

A budapesti csoport június második felében 10 napos próbatábort tervez Pusztaszentjakab-fürdőn, Gödöllő közvetlen közelében, előreláthatólag mintegy 50 fővel. Örvendetes tényként említhetjük itt is meg, hogy több csapat táborozik az idén Gödöllőn egyrészt, hogy a terepet kellőképen megismerje, részben, hogy a Jamboree táborra jól felkészülhessen.

A külföldi jelentkezők részére az egyes táborhelyekről megkapó fényképfelvételeket készítettünk, melyet az érdeklődő nemzetek megkapnak. Igy a résztvevők már most pontosan tudják, hogy milyen fekvésű és milyen növényzetű táborhelyük lesz, melyet az előkészületeknél már felhasználhatnak. — Nagy előnye, hogy nem ismeretlen területre jönnek, hanem már otthonosak lesznek. — A fényképeknek megfelelő helyet a térképen is pontosan megjelöljük.

A tábori rendőrök július végén mintegy 350 fővel közös táborba szállnak Gödöllőn, hogy a rendészeti dolgokat az idén nyáron már gyakorolhassák. A rendőrtábort dr. Borsiczky Sándor, a táborrendőrség parancsnoka vezeti.

Még most is érkeznek rajzok plakátokra, melyet a Jamboree plakátpályázatról elkésett művészek küldenek be. Ezek során számtalan érdekes új ötlet és kivitelezés aratott tetszést.

Angolul tanulók figyelmébe. *Ruh György* nyelvtanár, cserkésztestvérünk szeptember hó 15-től igen olcsó angol nyelvtanfolyamot indít, külön kezdőknek és külön haladóknak. Egy nyelvtanfolyami óra díja mindössze 40 fillér lesz. Érdeklődők — tekintettel a várható tömeges előjegyzésre — már most forduljanak levélben Ruh György cserkésztiszt, nyelvtanárhoz (Budapest, V., Sziget-u. 19 b) III/3).

◆◆◆ APRÓ HÍREK ◆◆◆

Nyári számaink. Szokás szerint a Magyar Cserkész e nyáron is összevont számokban kopogtat olvasóinál. Júliusban a hó 7-e körül jelenik meg egy kövér szám, ugyanúgy augusztusban is. (A nyári számoknál a lapzárta júl., ill. aug. elseje.) Akik a fenti időpontokban táborban lesznek, írják meg a kiadóhivatalnak pontos címüket, hogy a táborba küldhessük a lapot. — A tábortüzeknél essen szó a Magyar Cserkészről is, aki sok szeretettel kíván jó munkát a nagy erőpróba „előestéjén" minden olvasójának, előfizetőjének.

A szegedi áll. faipari szakiskola 551. sz. Kohány István cserkészcsapat lapjának Szent György száma A lap április 10-ike óta a 4. számnál tart. A befolyó „obulus"-okat pályadíjakra fordítják.

Két amerikai magyar és egy görög fiú kereste fel a Cserkészszövetséget azzal az ajánlattal, hogy hajlandók volnának a nyár folyamán cserkésztáborba néhány hétre lemenni s ott az ingyenes nyaralás ellenértékéül a fiúkat idegen nyelvekben naponta egy-két órát oktatni. Az Amerikai magyarok az angolt amerikai akcentusával ismertetnék meg azokkal, akik majd a Jamboreen amerikai csapatok közelébe lesznek beosztva, míg a görög angolul, franciául oktatná szívesen az arra rászorulókat. Ezenkívül — mivel a testnevelési isk. hallgatója — szívesen tanítaná a cserkészeket játékokra és úszásra is. Azok a csapatok, akik vállalnák a táborozásra a fentemlített fiúk valamelyikét, írjanak a Vezetőtiszti Testülethez. A fiúk hajlandók a tábori szabályokhoz teljes mértékben alkalmazkodni.

Gróf Khuen Héderváry Károly főcserkész úr lakáscíme megváltozott. Uj címe: VIII., Múzeum-u. 5.

„Pen-Club 1932" van belevésve azokba az ezüst ceruzákba, melyeket a magyar Pen-Club harminc idegenvezető cserkészfiúnak adott. „. . . a magyar cserkészek szívességükkel, szolgálatkészségükkel, nyelvtudásukkal és intelligenciájukkal általános elragadtatást vívtak ki a Pen-Club világkongresszus külföldi résztvevőinél.

Ennek az elragadtatásnak számos érdekes nyomát találjuk a világsajtó Budapestről és a budapesti Pen-Club kongresszusról írott közleményeiben. Igy . . ." (s itt felsorolják a külföldi lapok cikkeit).

Vasuti menetrend, mint úti kalauz. Hasznos szolgálatot tesz a Győr—Sopron—Ebenfurt-i vasút a közönségnek és önmagának azzal, hogy száraz menetrend mellett képekben és színes leírásokban ismertetik azt a vidéket, ahova vonataik visznek. Ahogy az ember lapozza a könyvecskét, önkéntelenül is kedve szottyan ellátogatni a Fertő-tó környékére.

Segélykiáltás a veszprémi cserkészekhez. A IV. Ker. 12, 21, 32, 158, 311, 311, 318, 402, 550. csapatok táborbontó jelentéseiből kitűnik, hogy a Bakonynak veszprémi részén víz híján a madárvilág kipusztult, s emiatt rengeteg a hernyó, pók és egyéb féreg. A madarak a M. Cs. útján a cserkészekhez fordulnak:

S O. S.

Szereti-e a cserkész annyira a természetet, hogy munkára, áldozatra is képes érte? — A jövő meghozza hamarosan a feleletet.

Eszperantó vizsga a Cserkészházban. A közelgő Jamboree egyik főkövetelménye a nyelvtudás. Ez a kulcs nyithatja meg számunkra az idegenek szívét. Ha valaki előtt az idegen nyelv tanulásának semmi lehetősége sem áll, jól teszi, ha legalább eszperantóul tanul, azzal is többre megy mint semmivel. — Ebben a tudatban tartotta Balkány Pál a cserkész eszperantó kör nyelvtanfolyamát, mely szép vizsgával zárult a közelmultban. Mint egy vidám csapatösszejövetel, úgy folyt le a vizsga, ahol 34 fiú, közülök 17-en dicsérettel tettek bizonyságot fél évi tanulással elért haladásaikról. Különösen tetszett 2 vidéki fiú, akik magánúton tanultak. Gyakorlati eredmény, hogy már 22 fiú kezdett levelezésbe 48 külországbeli cserkésszel, már pedig közismert, hogy a levelezés a cserkész-szeretet diplomácia verhetetlen fegyvere. A megjelent cserkészelőkelőségek megelégedetten távoztak a kellemes, tanulságos estéről.

A pünkösdi országos őrsvezetői tábor naplópályázatának eredménye. Első díj: Geönczy Pál, 911. csapat (10 P), második díj: Mészáros Béla, 126. csapat (5 P), harmadik díj: Kis György, 7. csapat (5 P). Könyvjutalomban részesültek: Bálint Jenő 31, Berta Antal 968, Bihari István 176, Bradák János 932, Darida Lajos, Gálik János 196, Győri Sándor 199, Hoduly Gyula 31, Kleindl Tivadar 24, Kindlovics Gyula 196, Kiss Dénes 192, Kolma Imre, Komlóssy Andor 40, Kubinyi László 192, Lövenritt László 158, Merényi Gyula 932, Molnár István 7, Nógrády László 412, Obetkó József Vilmos 183, Olofsson Károly 314, Oszvald Győző 145, Pesthy János 216, Piroska József 858, Répa Imre 24, Rosenbercky József 307, Schulder József 317, Sütő Imre 176, Szmodics László 310, Vilimszky Ernő 24.

Olcsón nyaralhat németül beszélő középiskolás cserkész az Alföldön. Érdeklődők írjanak a következő címre: *F. J., Furta,* Postahivatal.

Sajtóhiba-rekord. Nem csoda, görög szóról van szó. Mégis ötféle változatát adni az Ichthys szónak egy cikken belül, sajnálatos rekord.

Cserelátogatás Franciaországba. Egy 28 év körüli St. Yrieix-i (Haute Vienne) francia tanár a vakációban egy hónapra vendégül lát olyan magyar fiút, vagy kollégát, aki tud valamit németül is és viszonzásul egy hónapra őt megvendégeli Magyarországos. Kitűnő alkalom Franciaország megismerésére, mely így *valuta nélkül* megvalósítható. Cím a levelezési akciónál. Budapestiek előnyben.

Végre megjelent! A cserkészjáték szabályzata. — Tudjátok miért jó? Mert eddig nem tudtunk egységesen játszani és ez elrontotta a játék érdekességét. A füzet főleg vezetőknek szól. Emlékeztessétek őket, hogy megvegyék. 40 fillérért a szövetségben megrendelhető. *Országos Vezetőtiszti Testület.*

REJTVÉNY — PÁLYÁZAT.

Rovatvezető: *Tóth Sándor.*

Ezzel a számmal ismét lezárunk egy negyedévet. Az eredményről a jövő számunkban számolunk be. Június 30-ig fogadunk el megfejtéseket úgy az ebben mint a június 1-i számban közölt rejtvényekről. Nyári számainkban nem adunk rejtvényrovatot. Szeptemberben vesszük fel ismét a versenyt.

Május 15-én közölt rejtvényeink megfejtése:

II. **Közmondások.** 1. Csuka *csukával* él. 2. Sok lúd *disznót* győz. 3. Vak *tyúk* is talál szemet. 4. Henceg mint a poltúrás *malac* a garasos kötélen. 5. Ajándék *lónak* ne nézd a fogát. 6. Amelyik *kutya* ugat, nem harap. 7. Kerülgeti mint *macska* a forró kását. 8. Döglött *oroszlánt* a szamár is megrugja. 9. Nem bízzák *kecskére* a káposztát. 10. Egy *fecske* nem csinál tavaszt. 11. Jobb ma egy *veréb,* mint holnap egy túzok. 12. Fekete *hollónak* fekete a fia. 13. Előre iszik a *medve* bőrére. 14. Sasnak sas a fia. 15. Éhes *varjú* dög után lát. 16. Sokat akar a szarka, nem bírja a farka. 17. Örül a *fülemüle,* ha hangyatojást lát. 18. Késő bánat, *eb* gondolat. 19. Kit a *kígyó* megmart, még a gyíktól is fél. 20. Sötétben minden *tehén* fekete.

III. **Betűrejtvény:** Légy résen.

Uj megfejtők: 207. Papp Zoltán 21 p., 208. Fian Mihály 19 p., Medveczky László 11 p.

Uj rejtvényeink:

I. Irodalmi pályázat. Prózában vagy versben szöveget írni a 154—57. oldalon közölt képsorozathoz. (1—70 pont.)

II. **Anagramma rejtvény.** (R. 200. Balogh István.) A betűk másként elrendezve, annak az ismert cserkészférfiúnak nevét és megbizatását adják, aki legtöbbet dolgozott ennek a számnak megszületésén.

TOGGO a száz veder artézi vizet festő só.

(4 pont.)

Beküldési határidő: június 30.

III. Nóta-pályázat. (Lásd a 169. oldalon.) Néhány 101 Magyar Népdal még kapható a G. H.-ban. (Lásd múlt számban közölt hírünket. (5 pont.)

I. KERÜLET.

A 307. sz. Esze Tamás-cserkészcsapat műemlékfeltárása. A budai Ganz-gyári cserkészek bölényrajának néhány tagja vállalkozott a Pilis-hegység egyik elhanyagolt középkori romjának kiásására. Május végén Pomáz nagykovácsi dűlőjének füves-fás bozótját, a ,,Klastromrom"-ot kezdték feltárni. Itt keresik a híres pilisi ciszterci apátság maradványait, amelyet eddig sokan a pilisszentkereszti romokban véltek felismerni. Az ásatást a csapat egyik szakértő tisztje vezeti és már az első néhány napi földmunka biztató nyomokat eredményezett: a föld alól 13. századbeli faragottkő-falak kerültek elő, a másfél méter mélységben talált téglák, festett vakolatdarabok, ablaküvegek, üveg-, cserép- és műkő-edénytöredékek, kemencealkatrészek és vasszögek pedig a 14. és 15. századra utalnak. A 307-esek remélik, hogy a további ásatások eredményei alapján a pomázi ,,Klastromrom" bozótját a magyar történelem egyik szép dokumentumává tudják emelni. A pontos eredményről később fognak beszámolni.

A törökőri róm. kat. egyházközség 401. sz. ,,Szent György"-cserkészcsapata tisztjeivel és táborba menő cserkészeivel együtt tavasz óta szorgalmas igyekezettel tanulja az eszperantó nyelvet, hogy a többi nemzetek fiait megértve, ezzel is elősegítse a jamboree sikerét. — A tanfolyam vezetését két úrhölgy volt szíves elvállalni az egyházközségből, kiknek eszperantó tudása garancia a csapat teljes előkészítésére.

IV. KERÜLET.

A legényegyleti 450/ö. ,,Pálffy"-öregcsapat 45 tagja bensőséges ünnepély kertében tett fogadalmat június első vasárnapján. A fogadalmi szertartást Littschauer Lajos csapattiszt vezényelte, majd Saly József kerületi cserkészfőtitkár mély szántású beszédben buzdította a fiúkat jó munkára. A csapat az ,,Öregcsontok vigassága" című magyaros daljáték keretében emlékezett meg a világháború hőseiről. Igen bájos volt a hangosfilmszerűen bemutatott ,,Egyszer egy királyfi" című magyar mesejáték. Vízicserkészélmények, a csapat vonószenekara, szavalókórus (,,Esztergom megvételéről") jöttek azután. Végül Horváth László parancsnok kihirdette az egy héttel előbb megtartott cserkészakadályversenyek eredményét s kiosztotta a díjakat. A lélekemelő ünnepély befejeztével a közönség nagy része szeretetének és együttérzésének kifejezéséül a fiúkkal együtt énekelte el a cserkészindulót.

V. KERÜLET.

A nagytáborok előkészítése tervszerű pontossággal halad előre. A kerületi irodába egymásután futnak be a jelentkezések az algyői, gyulai és bajai táborra. Az algyői tábor parancsnokául vitéz Máriaföldy Márton dr. elnök vitéz Csaba László vezetőtiszthelyettest kérte fel.

Őrsvezetői tábort, mint az ezelőtti években, az idén is rendez a kerület elnöksége. A tábor június hó 20-tól 25-ig tart, parancsnoka Csergő Holyba István kerületi ellenőrző lesz.

Tiszti és segédtiszti vizsgát a három összevont táborban tart a kerület elnöksége.

Tisztigyűlés szintén az összevont táborokban lesz.

A 183. sz. Kinizsi-cserkészcsapat a szegedi cserkészek képviseletében résztvett Szegeden a hősök emlékünnepén.

Nemzeti Munkavédelmi seregszemle. A Nemzeti Munkavédelmi Szervezet szegedi seregszemléjét június 12-én tartotta az ipartestület nagytermében. A cserkészcsapatok képviseletében a Zrinyi, Kinizsi és Petneházi csapatok 10—10 cserkésze jelent meg Fehér István ker. sajtóelőadó vezetésével.

A mindszenti 581. sz. Zeyk Domokos-cs.-cs. folyó hó 22-én erkölcsileg és anyagilag sikeres előadást rendezett, melynek bevételéből a még eddig hiányos csapatfelszerelést gyarapítja.

A jászkarajenői 877. sz. ,,Zrinyi"-cs.-cs. apródraja május 29-én tett ígéretet a cserkésztörvények szerinti életre.

A bajai 567. sz. Mészáros Lázár-cs.-cs. május 29-én avató-ünnepélyt tartott. A műsoron szavalatok, énekkar, jelenetek, tábortűz, szerepeltek. A megjelent előkelőségek s a nagyszámú cserkészszülők hálásan tapsolták végig a műsort, mi meg hálásan köszönjük szeretetük anyagi jeleit is, amivel a csapat nyári táborát segítették.

A kőrösladányi 578. sz. ,,Kond"-cs.-cs. május 14—17-ig próba-tábort tartott a község határában, a Sebeskőrös partján. Szülők és érdeklődők meglátogatták a tábor utolsó tábortüzét, ahol ők is énekeltek egy pár régi magyar dalt, melyet a csapat mindjárt meg is tanult. Ez is jó eszköz a cserkészek és szülők közti kapcsolat kimélyítésére.

VI—VII. KERÜLET.

A 677. sz. Herceg Eszterházy-cs.-cs. május hó 29-én délután tartotta évi avatóünnepélyét, ahol 15 fiú tett fogadalmat. Utána hazafias szavalatokat, cserkészügyességeket, jeleneteket mutattak be a fiúk. A szépen sikerült előadást a csapat megismétli, hogy a táborozását anyagilag minél jobban megalapozza. Az iskola tornaünnepélyén, amely juniálissal van egybekötve, a csapat tábortüzet gyujt.

A mohácsi 663. sz. Tomori Pál-cs.-cs. május 8-án fennállásának ötéves emlékére jubileumi cserkésznapot rendezett. Reggel zenés ébresztő, majd kilenc órakor a Fogadalmi-templom terén dr. Kápolnay Zsigmond esperes-plébános nagy segédlettel ünnepi szentmisét mondott s gyönyörű beszédben emlékezett meg a magyar anyákról s ezzel kapcsolatban a magyar cserkészanyák és cserkészek hivatásáról. Utána díszes fogadalomtétel volt, melyet Pásztor Endre parancsnok nyitott meg. Az ünnepi beszédet vitéz Széki Pál, a ker. főtitkára, az ünnepi zárszót dr Margitay Lajos polgármester mondotta. A fogadalom szertartása után ügyességi gyakorlatokat mutattak be a fiúk a közönség nagy megelégedésére. — Délután nagyszabású műsoros előadás keretében 3 szindarab, szavalat stb. került színre. Az esti tábortűz mintegy 250 főnyi közönség előtt állandó derű és taps mellett folyt le. A takarodó hangjai mellett búcsúztunk hálás közönségünktől, mely csak igen lassan oszlott szét s még igen sokáig elhallgatta volna cserkészeinket. A cserkésznap anyagilag és erkölcsileg is fényesen sikerült.

A VI—VII. kerület második kerületi őrsvezető táborának időpontja: június 16—21. Helye — mint tavaly — a gyönyörű fekvésű Kőlyuk környéke.

VIII. KERÜLET.

A kecskeméti ref. reálgimnázium 121. sz. cserkészcsapata május 22-én rendezte jelöltavató ünnepélyét, M. Bodox Pál zeneisk. igazgató úr vezetésével működő ifjúsági zenekar nyitotta meg Mozart: Török indulójával. Majd zenés szinmű, szavalat következett ezután. Az ünnepélyen tett fogadalmat dr. Tóth Gergely ker. titkár előtt a csapat 22 jelöltje, akiket fogadalmuk megtartására Gaál Tibor parancsnok buzdított. A Himnusz fejezte be a jól sikerült ünnepélyt, amelynek bevétele elő fogja segíteni a Solton tartandó nyári nagytábort.

IX. KERÜLET.

Apródvezetők összejövetele. A debreceni apródvezetők május 20-án a IX. kerület helyiségében összejövetelt tartottak. Az összejövetelen több aktuális cserkészapródtémáról beszélgettek és elhatározták, hogy a testvéri viszony ápolása végett ezután minden hónapban összejönnek. Ősszel az ideiglenes vezetők részére apródvezetői tanfolyam indul meg. Elhatározták továbbá, hogy az apródok lapját, a Labdát terjeszteni fogják s az új apród játékos- és énekeskönyv számára anyagot gyüjtenek össze.

A 989. sz. Attila-cserkészcsapat dr Polgáry Pál parancsnok vezetésével Poroszló és Ujlőrincfalva községek határában a Tisza árterületén öt napig végzett megfeszített erővel ármentőmunkálatot. A fiúk mintegy 7 km. területen teljesítettek szolgálatot. Ők látták el a küldönc- és összekötőszolgálatot a lakosság és a mentőmunkálatot végzők között is, valamint ők végezték a telefonszolgálatot is.

Kenyérsütés. Palotai cserkésznap V. 22-én. (19. felv.)

A püspökladányi 163. sz. Turul-cserkészcsapat május 12-én tartotta 10 éves jubileumi és zászlószentelési ünnepélyét. A Cserkészszövetség és a kerület képviseletében Török Tibor ü. v. elnök jelent meg.

Kerületi összevont tábor Tiszalökön. A IX. cserkészkerület ezen a nyáron Tiszalökön gyüjti össze csapatait, hogy előkészüljön a jövő évi világjamboreera. A táborparancsnokság megnézte a táborhelyet és minden tekintetben alkalmasnak találta az 1500 cserkészből álló tábor számára. A táborhely a Tisza partján húzódó füzes-erdőben, Tiszalöktől kb. 2 km távolságra fekszik. A tábor június 27-től július 16-ig tart. Minden csapat számára kötelező júl. 5—júl. 10-ig a táborozás. Ekkor fogja megszemlélni a tábort gróf Teleki Pál főcserkész vezérkarával együtt. A kötelező tábort július 5-én déli 12 órakor nyitják meg és július 10-én reggel 7 órakor zárják be istentisztelettel. A tábor hat altáborra oszlik. I. Tisztitanfolyam, parancsnok vitéz Faragó ede; II. Őrsvezetőképzőtábor, parancsnok Sztrilich Pál dr.; III. Debreceni csapatok tábora, parancsnok dr. Márton Béla; IV. Hajdú és Bihar megyei csapatok, parancsnok Puskás Albert; V. Szabolcs, Szatmári csapatok, parancsnok Tamáska Endre; VI. Kúnsági csapatok, parancsnok dr. Jansz Béla. A tiszti táborfolyam csak a nap egyik felében foglalkoztatja a résztvevőket, hogy a tisztek csapatuknál is lehessenek. Reggel 6—8-ig leventeoktatói kiképzés, július 10-én leventeszemle és céllövőverseny.

A kerületi tábor parancsnoka vitéz dr. Bessenyei Lajos, helyettese Török Tibor és Mezey Béla.

Intézőbizottsági ülés. A kerület intézőbizottsága május 27-én gyűlést tartott. Bessenyei Lajos kerületi elnök a gödöllői táborszemléről és a IX. altábor beosztásáról tájékoztatta az értekezletet. Mezey Béla főtitkár a tiszalöki tábort ismertette. Csanak József műépítész, I. B. tag a kerületi ház rajzát mutatta be. A város ugyanis a Csónakázó-tó és a hozzátartozó terület tulajdonjogáról a kerület javára lemondott és a kerület a már szépen kiépített és látogatott vízitelepen a nyáron felépíti a kerületi cserkészházat.

A 172. sz. Erő-csapat parancsnoksága június 1-én szülői értekezletet tartott. Kornya Sándor parancsnok a nyári kerületi tiszalöki tábor tervezetét ismertette a szülők előtt. Az értekezlet a szülők nagy érdeklődése és hozzászólásai mellett folyt le. A csapat 74 tagja június 4-én és 5-én másfélnapos tanulmányi kirándulást tett a Hortobágyra. A délibábos magyar rónák s a hortobágyi pásztorélet felejthetetlen emlékekkel gazdagította a csapat cserkészeit. A fiúk e rövid idő alatt a Hortobágy szépségeiből és nevezetességeiből mindazt megláthatták, amit jövőre a külföldi cserkészeknek be fognak mutatni. Gyönyörködtek este a csillagos égben s kora hajnalban a nap felkeltét szemlélték meg. Debrecen város polgármesterének jóvoltából igen kedvező fogadtatásban és kalauzolásban részesültek. A kirándulás sikerét a mindvégig tartó szép idő biztosította.

A debreceni róm. kat. ,,Zita-Hadiárvaház" 962. számú Szent Vince-cserkészcsapata táborozási alapja javára június 5-én fogadalomtétellel egybekötött kerti ünnepélyt rendezett, mely szép közönség jelenlétében folyt le. A fogadalmat vitéz dr. Bessenyei Lajos, a IX. cserkészkerület elnöke vette ki. A cserkészek énekszámokkal, játékokkal szerepeltek. Előadták az ,,Udvari fényképész" és ,,Nem igaz abból egy szó sem" c. vigjátékokat nagy sikerrel. Este hangulatos tábortűz keretében előadták a Hadifogoly című cserkészszindarabot.

A debreceni áll. reáliskola 239. sz. Fazekas Mihály-cserkészcsapata nyári táborozási költségeinek fedezésére június 5-én cserkészbemutató-ünnepélyt rendezett. A műsoron cserkészügyességek, dalok, tréfák, játékok szerepeltek. Ez alkalomamil mutatták be Oláh Gábornak ,,Élők és Halottak" című jelenetét szavalókórussal.

A hajdúböszörményi Bocskay-gimnázium cserkészcsapata június 5-én fogadalomtételi kerti ünnepséget tartott a Fürdő-kertben. Zászlófelvonás után Kovács Bertalan rajvezető nyitotta meg az ünnepséget. Ezután Sik Sándor: Alszik a tábor c. költeményét szavalta el a csapat egyik őrsvezetője. Csiha Antal parancsnok a IV. világjamboree jelentőségét ismertette. A fogadalmat Almássy Márton cserkésztiszt vette ki. Előadták még dr. Karácsonyi Sándor: ,,Gergely bácsi levizitel" c. víg darabját. Szünet alatt a cserkész által készített ipari munkákat sorsolták ki. A jól sikerült ünnepélyt tábortűz fejezte be.

Céllövőverseny. A IX. cserkészkerület 1932. évi július hó 11-én, vasárnap reggel 8 órai kezdettel kerületi bajnoki versenyt rendez Tiszalökön. A versenyről részletes utasítást ad érdeklődőknek a kerület.

A 182. sz. Uhu-cserkészcsapat május 29-én avatta föl 19 jelöltjét. Az ünnepi beszédet Árvay Ede reálgimnáziumi igazgató mondta, a fogadalmat dr. Grünfeld Ferenc parancsnok vette ki. A csapat ez évben ünnepli fönnállásának 10-ik évét.

MI ÉRDEKEL?

Rovatvezető: Dr. SZTRILICH PAL,
a Hárshegyi Cserkészpark parancsnoka.

124. Helyes-e apródokból lett újoncoknál az összejövetel játékidejét krinolinozással, lasszózással, nyíllövészettel és nyomolvasással eltölteni? (Höpp Henrik, 92.)

125. Hogyan lehet az étel melegét megőrizni? (Agonás Pál, 92.)

126. Aki a gödöllői jamboreen részt akar venni, annak feltétlenül részt kell-e venni az összevont kerületi kiképző-táboron? (Schömer Ottó, 92.)

127. Hogyan kell a sátorból kivenni a füstfoltot? (Zboray Gy. 92.)

128. Hogyan lehet töltőtoll-tintát a ruhából kivenni? (Szecsődy Imre, 550.)

129. Hogyan lehet glaszékesztyűből izzadtságot eltávolitani? (Szecsődy Imre, 550.)

130. Hogyan lehet öreg rozsdát eltávolitani? (Szecsődy Imre, 550.)

131. Hogyan lehet hátizsákból zsirfoltot eltávolitani, ha benzinnel nem sikerült? (Csanyevácz Béla, 550.)

132. Mit csináljunk, ha úszás közben megfog a görcs? (Lotus Zsigmond, 550.)

133. Hogyan lehet öreg állat húsát gyorsan puhára főzni? (Lotus Zsigmond, 550.)

134. Hogyan lehet legalább részben szúnyogmentesiteni a tábort? (Grob Zoltán, 550.)

135. Melyik a legfontosabb próbapont? (Grob Zoltán, 550.)

136. Mit kell minden magyar cserkésznek a világtörténelemből tudnia? (Grob Zoltán, 550.)

137. Mikor létesül olyan törvény, mely szerint a cserkészeket a munkaadó vasárnaponkint elengedni tartozik? (Grob Zoltán, 550.)

138. Hány csónak van a magyarországi vizeken? (Drexler Miklós.)

139. Hogy hivják az első „életmentő" kitüntetéssel biró cserkészt s miért kapta ezt? (Drexler Miklós.)

140. Hordhat-e vizi sapkát az, akinek nincs járatossági vizsgája? (Drexler Miklós.)

141. Milyen szinű szalag van a szabályos vizicserkész sapkán és mi a felirás rajta? (Drexler Miklós.)

142. Ki irta meg a Balaton állatvilágát és mi a mű címe? (Drexler Miklós.)

143. Ha vannak a „code"-jelzésben számok, miért nincsenek feltüntetve a Távjelzőkulcsban? (Drexler Miklós.)

144. Hányan tudják Magyarországon az eszkimó-forgást? (Drexler Miklós.)

145. Kell-e biciklihez triptiket váltani külföldi úton? (Drexler Miklós.)

146. Mennyi egy összerakható kajak súlya? (Drexler Miklós.)

147. Beléphet-e és meghálhat-e a cserkésznek civilrokona a cserkészparkban? (Drexler Miklós.)

148. Mi a korhatár a tiszti táborban? (Drexler Miklós.)

149. A testnevelési főiskolán a cserkészet milyen szerepet játszik? (Drexler Miklós.)

150. A cseh jamboree nemzeti nagytábor, vagy szláv jamboree volt? (Drexler Miklós.)

151. Kiknek köszönhetjük, hogy a jamboree 33-ban itt lesz? (Drexler Miklós.)

152. Lehet-e egy idősebb harmadosztályú cserkészre táborban őrsöt bizni, amikor az őrs szintén harmadosztályú és van sövj-je? (Drexler Miklós.)

153. Nevezhet-e ki őrsv.-nek valakit más csapat tisztje? (Drexler Miklós.)

154. Hányan voltak a francia kalandozók? (Drexler Miklós.)

155. Ha egy külföldi illetőről diszkrét információt akarok kapni, hová forduljak? (Lazur Béla, 97.)

156. Lehet-e tábortűz lángját színezni és ha igen, mivel? (Lazur Béla, 97.)

157. Hogyan lehet fémből őrsi állatot készíteni őrsi zászlórúdra? (Lazur Béla, 97.)

158. Hogyan fényképezzük le a tábortüzet? Kicsi vagy nagy lencsenyilással (blende)? (Lazur Béla, 97.)

159. Milyenek azok a műszaki különpróbában „megadott adatok"? Mily adatokat kell itt megadni? (Lazur Béla, 97.)

160. Melyik a praktikusabb ruhadarab: a körgallér-e, vagy a viharkabát? (Lazur Béla, 97.)

161. Házilag összeállított őrsi mentőládában mit használjunk hánytatónak? (Lazur Béla, 97.)

162. Mióta főváros Budapest? (Tóth Károly, 118.)

163. Mit csináljak, hopy a nickel karóra alja ne feketedjen meg? (Damján András.)

164. Fenyőkátrányt hol lehet szerezni? (Puttner Béla, 85.)

165. Az őrsi állatoknak mi a hangja? (Drexler Miklós.)

166. A cserkész- és csapattiszti jelvénye között mi a különbség? (32. Levente, Mókus-őrs.)

167. A próbákat most már az új szabályzat szerint kell tanitani (ill. lepróbázni)? (32. Levente, Mókus-őrs.)

168. Ha kirándulás közben kisebb faluba érünk kb. 15-en, rendekben, vagy csak szanaszét vonuljunk át? (32. Levente, Mókus-őrs.)

169. Országzászlónál való őrség milyen sorrendben folyik le? (32. Levente, Mókus-őrs.)

170. Menházakban, pl. Dobogókőn vagy Klastrompusztán cserkészek mennyit fizetnek egy hálásért? (32. Levente, Mókus-őrs.)

171. A cserkészek hány százalékos kedvezményt kapnak a kirándulás, vagy táborozás alkalmával a Máv.-on? (32. Levente, Mókus-őrs.)

172. Áll-e még idén is a cserkészek számára a Hév. által nyujtott kedvezmény? Ki lehet idén is váltani a Hev.-igazolványt? (32. Levente, Mókus-őrs.)

173. Ha magam készitek ijat, milyen fából csináljam és mivel hurrozzam fel? (Koronczay László, Hók, 39. R.)

174. Ki találta fel a cserkészharcszerű számjátékot? (Palatinus J., 550.)

175. Ki vagy mi lesz a legérdekesebb a magyar jamboree-n? (P. J., 550.)

176. Hazánk vezetői, előkelőségei közül ki a legnagyobb cserkészbarát? (P. J., 550.)

177. Magyar Cserkészben megjelentek kérdéseim, de rájuk válasz nem érkezett, miért? (P. J., 550.)

178. Meg volna-e rendezhető mostanában mégegyszer a vági tutajtábor? (Ábrahám Károly, 550.)

179. Be lehet-e festeni a régi sárgás és zöldes ingeket jamboree-szinre? (Koszó János, 550.)

180. Hogyan lehet zsirfoltot papirból eltávolitani? (Galló Géza.)

181. Kalapszíj fölött a cserkészliliom milyen magasságban viselendő? (Pintér Géza, 117.)

182. Hogyan vásárolhatok faggyút?

183. Mikor válaszolhatunk „Légy résen"-nel a köszönésre? (Pápai Sándor, 117.)

184. Hogyan javithatunk ki egy horpadt kulacsot? (Pápai S., 117.)

185. Hogyan erősitsük fel úgy a Hungariajelvényt, hogy mosásban ne menjen tönkre? (B. A., 550.)

186. Miért piros, fehér, zöld a magyar nemzeti szín, van-e ennek valami előzménye? (Czuczi Dezső, Tótkomlós.)

17. Melyik öregebb folyó, a Duna-e vagy a Tisza? (Czuczi Dezső.)

188. Miért változtatták meg a cserkészjelvényt? A régi jelvényt lehet-e még viselni és hol? (Csombai István.)

189. Miért nem viselhetett eddig minden cserkész sipzsinórt? (Palatinus József, 550.)

190. Az elfakult sipzsinór mi által kaphatja vissza színét, vagy mivel rögzithető meg a szine? (Simanovszky Ernő, 550.)

191. Milyen fából kell a kajak és a vizisi bordázatát készíteni? (Simanovszky Ernő, 550.)

192. Melyek a legjobb magyar fotócikkek? (Simanovszky Ernő, 550.)

193. Milyen nemzetiségű H. Courts Mahler? (Sz.. Á. 28.)

194. Hogyan akadályozhatjuk meg a cipőzsinór gyors elkopását? (Sz. Á. 28.)

195. Hogyan segitheti elő egy őrsvezető a nyelvtanulást, ha csak magyarul beszél s igen nehezen tanul? (Sz. Á. 28.)

196. Hogyan számitják a folyami vízállást? Mit jelent pl. Paks 87. cm.? (Sz. Á. 28.)

197. Miért nevezik a postapecsétviaszt spanyolviasznak, s ki találta fel? (Sz. Á. 28.)

198. Melyik őrsvezetői tábor nyújt több tanulási lehetőséget: az országos vagy a kerületi? (Sz. Á. 28.)

199. Hogyan készithetünk vízüveget? (Sz. Á. 28.)

200. Hogyan működik az Oktogon-téri villany-ujság? (Sz. Á. 28.)

201. Hogy szoktathatom le az őrsöm egyik tagját a körme rágásáról? (Sz. Á. 28.)

202. Mivel kenjük be a kirakat sineket (általában a redőny sineket), hogy mindig jól csusszanak? (Olaj nem jó, mert a porral összekeveredve megsürüsödik.) (Gregor Sándor, 810.)

203. Az egyezményes térképjelek országonkint változnak-e? (Gregor Sándor, 810.)

204. Hogyan mossuk ki a viharkabátot, hogy az impregnálásnak ne ártsunk? (Gregor Sándor, 810.)

Mit olvashatunk őrsi órán vagy táborban? Őrsi órán és táborban igen sok könyvből olvashatunk fel. Néhányat felsorolunk:

1. A szajki tábor. (Fábián Gyula.) 2. A pszichofutballisták. (Koszter atya.) 3. Lurkó. (Koszter atya.) 4. Az ezüstflotta kincse. (Orbán Dezső.) 5. Három ember egy csónakban. (Jerome.) 6. Gaudeamus. (Walter János.) 7. Régi Magyar Cserkész évfolyamokból, Zászlónk és Erő. 8. Winetou. (May Károly.) 9. Sportakadémia. (Szektor.) 10. Ahogy a Pufi látja. 11. Foerster: Élet művészete. 12. A tábortűz üzen. 13. Zimmermann: Bilderspiele. 14. Seton: Két kis vadóc. 15. Seton. 16. Kipling: Dsungel könyve. 17. Radványi: Cserkész úton spanyol földön. 18. Kopenhágai Jamboree. 19. Nemzeti Nagytábor emlékkönyve. 20. Cserkészuton Angliában. 21. Nyitott könyv. 22. Nagy Főnök levelei. 23. Sienkievicz: Sivatagban-őserdőben. 24. Sienkievicz: Quo vadis. 25. Sienkievicz: Tüzzel-vassal. 26. Magyar Cserkész novellái. 27. Arany László: Népmesegyüjtemény. 28. Bársony István novellái. 29. Gárdonyi Géza: Az én falum. 30. Kipling: A három kópé. 31. Móricz Pál: Hortobágyi legendák. 32. De Amicis: Szív. 33. Kipling: Gyermekmesék. 34. János vitéz.

Ha az őrsömben a fiúk mind fiatalok (első v. második gimnazisták), **mit lehet csinálni az összejövetelen?** (Harry Imre 16.) Foglalkozz velük apródmunkával, melynek főeszközei a játék, ének és mese, biztosan lekötik fiatal cserkészeid figyelmét.

Hány magyar fiú vehet részt a gödöllői jamboreen? Kb. 15.000.

Melyek a legjobb és leghasznosabb könyvek az őrs számára? (Gonda Béla, 196.) Cserkészkönyv, Őrsvezetői könyvsorozat, Játékoskönyv, Daloskönyv, Táborozásikönyv, Jellemnevelő könyvek.

Meddig kell tartani az őrsiösszejövetelnek? (Kahle Zoltán, 36.) Maximum 90 percig. De ezen időn belül akkor is, ha az őrsvezetőnek nincs további programja, vagy ha az őrs unatkozik.

Mi az oka, ha a másolatok megsárgulnak a fixálóban? (Váry B., 971.) A fixáló régi. A színes (vörös) lámpa fénye túl erős.

Uj olvasó. Rejtvénymegfejtésedre R-et irtál szám nélkül. Mit jelentsen ez? Nem tudom, hova irjam pontjaidat. Képrejtvényed elsőrangú. Keresztrejtvényed is jó. Verseidről azonban nem mondhatok hasonlót. Gondolata nemes, de a kidolgozása még nagyon kezdőre vall. A válaszunk azért késett, mert jelzésed hibás és mindent egy papirra irtál. — **Forgács.** Éppen még idejében jött a kópia. A fényképrendelést nem irtam ki, mert ha már közöljük a képet, tudom nem rendelne senki. Csapat-ünnepélyekre, sajnos, nem áll módunkba munkatársat kiküldeni, ami azért nem tragikus, hisz minden magyar cserkész munkatársunk. Ezért irjátok majd meg ti is magatok, ügyesen az ünnepély lefolyását a ker. hirek számára. Szeretettel üdvözöllek. — **Cs. A. IX.** Végtelenül sajnálom, hogy nem járhatok kedvedbe, de lapunk terjedelme nem engedi meg a céllövőverseny teljes kiirásának közlését. Ez alól csak országos jelentőségű események vagy lerövidített kerületi versenyek képeznek kivételt. — **F. M. 401.** Bizony, csak hir formájában emlékezhetünk meg munkátokról. Csoportképek közlésétől elvből tartózkodunk, mert akkor csak ilyenekből állna a rovat. Annál szivesebben vennők, ha az, aki ilyen jól érti a fényképezés technikáját, olyan nem beállitott zsánerképeket is csinálna, amelyik a cserkészet ellesett igazi arcát mutatja. Néhány példát erre ebben a számban is találtok jó fényképezőmunkát a nyárra! — **T. I.** A hirek között újra hozom javitva az egészet. — **F. M.** Gyászév alatt, különösen eleinte, ne énekelj. Később is, legfeljebb a közösség kedvéért. — **Z. I. 2. B. K. Cs.** Örülök, ha nemcsak akkor dolgoztok, ha pont jár érte. Üdvözöllek.

ÜZENETEK REJTVÉNYMEGFEJTŐKNEK.

R. 204. A jutalomból legjobb, ha a csapat számára vesztek valamit, igy a rejtvényfejtők az egész csapatnak szolgálatot tesznek s maguk is jól járnak. — **R. 7.** A rejtvényekhez szöveg is kell, ami megmondja a tudnivalókat, felteszi a kérdést. Azután eredetinek kell lennie, ami a ti rejtvényeitek közül csak néhányra áll. Azok pedig gyengék. Kevesebbet, de eredetit, jót és rendesen. — **R. 158.** „Uji" rejtvényeid nem ütik meg a kivánt mértéket. Jobbakat kérünk. — **R. 148.** Nem közöljük. Gyenge. — **Itt a nyár.** Rejtvényedben van eredetiség. Eltettük. A helyes betűrést egyszer s mindenkorra már az év elején közöltük. Hogy ismételten le kellett közölnünk, az csak figyelmetlenségetek miatt van. — **R. 171.** Betűrejtvényeid jók. — **R. 37.** Melyik múzeumból csórtátok ezt a torontáli halálhírt? Nem féltek, hogy oda gyujtok? — **R. 22.** Saját gyártmányú rejtvényeiteket eltettük. Várnak sorukra. — **R. 136.** Levél megy.

A Magyar Cserkészszövetség Hivatalos Lapja.
Előfizetési ára egész évre 12 pengő. — Félévre 6 pengő. — Negyedévre 3 pengő. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. kerület, Nagy Sándor-utca 6. szám. Cserkészház.
Felelős szerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN.
Felelős kiadó: KOSCH BÉLA dr.
Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.
1932 június 15. — 12. szám.

73.

MAGYAR CSERKÉSZ

XIII. ÉVF. 12. SZÁM. *Ára 50 fillér.* 1932. JÚNIUS 15.

AZ

ORION

DINAMIKUS HANGSZÓRÓ

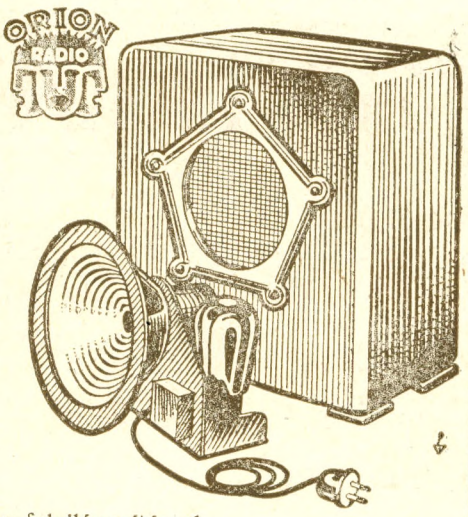

minden rádiókészülék teljesítményét fokozza. Előnyei kis készülékeknél ugyanúgy kifejezésre jutnak, mint a nagyobbaknál s bekapcsolásánál semmiféle átalakításra nincs szükség. 105, 120, 150 és 220 voltos egyen- és váltóáramra készül. Bármely rádiókereskedő bemutatja és készséggel szolgál részletes felvilágosítással.

Gyártja: ORION IZZÓLÁMPAGYÁR.

Schmidt Viktor és Fiai

Csokoládé és cukorkaáru gyárak

— Budapest—Wien —

KÉRÉSE A CSERKÉSZEKHEZ:

Légy résen! ha édességet vásárolsz, mert a szép külső silány hamisítványt takarhat.

Hogy szeretteinket és önmagunkat megvédjük a mindenféle rossz anyagok ártalmas hatásától, kérjünk mindig és mindenhol határozottan

Schmidt Viktor gyártmányt.

Ha édesség, úgy legyen

Schmidt Viktortól.

ENRILO-nak

a kitünő szomjcsillapítónak, egyetlen kulacsból sem szabad hiányoznia.

Jól cukrozva üditő és egészséges ital, mely különösen hosszabb túráknál nagy ellenállóképességet kölcsönöz.

Kizárólagosan honi nyersanyagokból gyártja

a FRANCK HENRIK FIAI RT.

nagykanizsai és mosonszentjánosi hazai gyáraiban.

MAGYAR CSERKÉSZ

TÁBOROZNI KÖTELESSÉG!

(Ki mehet a Jamboree-táborba!?)

Irta: Gr. Teleki Pál táborparancsnok.

Mindenki tudja, hogy az idén táborozni nehezebb, mint máskor. Mindenki szegényebb, a cserkész is, a társadalom, a Szövetség, az állam. Mégis *az idén több súlyt kell fektetnünk a táborozásra,* többeknek és többet, vagy legalább is *nagyobb odaadással és igyekezettel kell táborozni,* mint máskor.

A gödöllői Jamboree a táborozás Jamboreeja lesz. Hogy miért, azt szóval és tollal mások is, magam is számtalanszor kifejtettük. Ahhoz, hogy valaki egy olyan Világjamboreen részt vehessen, amelynek egyik főcélja a táborozási készség bemutatása és fejlesztése lesz, nyilvánvaló, hogy táborozási készséggel és gyakorlattal kell rendelkeznie. De nyilvánvaló ebből az is, hogy *a Jamboree-táborba csak olyan cserkész jöhet, aki már táborozott, rendes táborban részt vett.*

Amidőn a kerületi székhelyeket bejártam a télen, mindenütt az a kérdés is felmerült többek közt a vezetők részéről is, de különösen a fiúk részéről, hogy ki jöhet a gödöllői táborba. Megmondtam akkor is, hogy mindenkinek cserkészies tulajdonságaitól és magaviseletétől fog függni az, hogy táborba jöhet-e, vagy nem. És pedig elsősorban ettől. Másodsorban fog tekintetbe jönni nyelvismerete és különös készségek. Azt is megmondtuk, hogy a legminimálisabb előfeltétele a részvételnek, hogy legalább a másodosztályú próbát is kiállta légyen a cserkész. Talán nem emeltük ki eléggé a táborozási feltételt, — talán azért, mert az annyira nyilvánvalóan magától értetődik.

Magától értetődik az, hogy csak legalább egy rendes táborban részt vett cserkész vehet részt a Jamboreen. Nemcsak azért, mert a gödöllői tábor speciálisabban is a táborozás jegyében fog lefolyni. Hiszen elvégre minden tábor a táborozás jegyében folyik le, mert a táborozási készség, amely testi ügyességet, lelki vidámságot, kiegyensúlyozottságot és sok mindenféle egyéb tulajdonságot kíván meg és tesz próbára, a cserkészetnek egyik leglényegesebb megnyilvánulása és próbaköve. Amikor Kopenhágában pontozták a nemzeteket, talán legbüszkébbek arra voltunk, hogy éppen a táborozásban, tehát a legcserkésziesebb dologban voltak fiaink első helyezettek.

De nemcsak ezért conditio sine qua non-ja a táborozás a Jamboreen való részvételnek, hanem azért is, mert *aki a gödöllői táborba jön,* az Magyarország határain belül ugyan, de egy nemzetközileg exterritorialis területre lép, amelyen *nemzetét más nemzetek közt képviselnie kell. Ez megtiszteltetés, amely komoly kötelességet ró arra,* aki abban részesül. Világszerte tudják a gödöllői tábor célkitűzését. A célt mi magyarok tűztük ki, a külföld örömmel fogadta. Nekünk kötelességünk, hogy necsak frázis maradjon célkitűzésünk, de hogy magunk is hozzájáruljunk ahhoz, hogy táborozási készségben és tartalomban előbbre vigyük a nemzetközi cserkészetet. Nem is azt mondom, hogy példát mutassunk, mert lesz példa más is elég. Mindenfelől összesereglő cserkésztestvéreink is készülnek erre a pontozás nélküli, de annál nemesebb versenyre. Nekünk, akik az eszmét megpendítettük, vigyáznunk kell, hogy ne maradjunk le, sőt ellenkezőleg mindenkép a legjobbak közt kell lennünk. — Ezt pedig *gyakorlat nélkül elérni nem lehet.* Tehát táboroznunk kell és csak abban gyakorlott, tábort látott cserkészeket vihetünk a Nemzetközi Tábor színhelyére. Csak olyant engedhet oda felelőssége tudatában a Táborparancsnokság.

Elsősorban azok fognak tekintetbe vétetni, akik *az idén táboroznak* és az idei, már a Jamboree-munka jegyében lefolyó táborokban úgy saját parancsnokuk, mint az ellenőrzést az idén különös alapossággal és minden csapatra kiterjedőleg végző ellenőrző tisztek által alkalmasnak találtatnak. A Táborparancsnokság, vagy az altáborparancsnokságok kiküldöttje, nagyobb összevo-

---

Ezt a számot a Jamboree táborparancsnokság „Magyar Cserkészfeladatok Csoportja" (Lelki előkészítő csoport) állította össze. Ebben közli a Jamboreera való felkészülés legfontosabb tudnivalóit.

násoknál kiküldöttjei, minden tábort meg fognak nézni az idén. Legalább is erre törekszünk és ezért kértem ismételten a kerületeket, illetve a csapatparancsnokokat is, hogy a csapatok *lehetőleg koncentráltan*, de *mindenesetre ne* túlságosan *szétszórtan* és lehetőleg *minél könnyebben megközelíthető helyen táborozzanak. Az idén nem az a fontos, hogy valamelyik csapat cserkészei lássák meg a Bükköt. Mátrát, Tiszát vagy a Balatont, hanem az a fontos, hogy együtt legyenek és hogy táborozzanak.* A hely tökéletesen másodrendű szempont. Az idén nem élvezetből, de kötelességből táborozik mindenki. Az összevont táborokba többen és hosszabb időre fogunk kiszállni — a munkát természetesen megosztva magunk közt —, úgy hogy lehetőleg minden csapatról alapos benyomást nyerjünk.

A sarkadi cserkészek festik a jamboree feliratait

Tudom és mindenki tudja, hogy az idén nehezebb táborozni, nehezebb az élelmezés, nehezebb az utazás, a felszerelés problémája. De ha összehasonlítjuk a mai helyzetet a cserkészet első éveivel, talán nem is olyan nagyon nehéz. Akkor a társadalom nemcsak nem támogatott, de még alig ismert, legfeljebb megcsodálta, vagy meg is mosolyogta a nagykalapos fiúkat s a rövidnadrágos tiszteket. A Szövetség sem adott sátrat, táborozási segélyt, stb., mert a Szövetség is még alig volt. Mégis táboroztak, úgy ahogy tudtak és tudvalevőleg *az „úgy ahogy tudtak" a táborozásnak legértékesebb belső tartalma*, az fejleszti a fiúkat legjobban s mutatja meg, hogy ki a valamire való. Ha hiányzik az útiköltség, menjen a csapat városának, vagy községének határába, táborozzanak egy kertnek a sarkában, vagy egy legelőnek a szélén. De táborozzanak!

Ha hiányzik a sátor, azt is meg lehet oldani. Akik tavaly Badenben voltunk, az osztrák tábor mellett láttunk egy, Berlin legszegényebb negyedéből való 70 tagú német csapatot, amely gyalog járta be Európának három államát és amelynek nem voltak sátrai. Lombsátrat csináltak nagyon ügyesen, úgyhogy dacára a csapadékos osztrák klímának, száraz alvóhelyet biztosított. Ha a felszerelés nem tökéletes, az nem olyan nagy baj. Leleményességgel sok mindent lehet pótolni és ha egy csapatnál e tekintetben figyelemreméltót látunk, mindenesetre úgy általánosságban, mint a Jamboree szempontjából javára fogjuk írni és igyekezni fogunk segíteni azon, hogy részt vehessen. — Ha kevés a táborozási költség, azt is lehet leleményességgel pótolni. Elsősorban úgy, hogy a város határában, vagy valamely szülő, vagy jóakaró kertjében üt a csapat tábort. Ezáltal útiköltséget takarít meg, az élelmezésnek pénzért való beszerzését, stb.

Bizonyára fognak akadni, akik azt mondják, hogy ez az intelem most már későn jön, mert sokan megszokták azt, hogy már a tél folyamán szépen kitervezik, hogy hol lesz a tábor s hetekig-hónapokig készítik elő. Ez amellett, hogy cserkészekre nézve kényelmes, sok szempontból jó is, mert hiszen országismeret és egyéb mindenféle vonatkozásban jó, ha cserkészeink részére változatos és megfelelő táborokat keresünk. De ha ilyen tábort nem lehet ütni, ebből nem az következik, hogy ne táborozzunk és a táborhely megválasztásának, az elhelyezésnek, *a felkészülésnek hirtelensége nem lekicsinylendő nevelő szempont* a többiek mellett. Mikor Nemzeti Nagytáborunk idején, amelyre hónapokkal előbb megterveztük a tábort és már sok pénzt és munkát fektettünk be, az árvíz közvetlenül a táborozás kitűzött ideje előtt elöntötte a Dunaszigetet, voltak, akik azt ajánlották, hogy halasszuk el a tábort egy esztendővel. Voltunk azonban mások, akik azt tartottuk, hogyha ezt a közönséggel szemben meg is lehet tenni, nem tehetjük meg önmagunkkal és elsősorban a fiúkkal szemben. Mit mondott volna a cserkészfiú rólunk, ha nem találtuk volna fel magunkat a nehéz helyzetben, amikor őt arra tanítottuk, hogy mindenféle helyzetben tudjon segíteni magán. Igy aztán egy rövid hét alatt kerestünk is táborhelyet 7500 cserkésznek s ha nem is olyan elsőrendű berendezéssel, mint ahogy a Nemzeti Nagytábort előzetesen elképzeltük, de — mint közismert — megfelelően kitűztük, berendeztük, le is bonyolítottuk.

Egy parancsnok és az őrsvezetői előtt nem nehezebb feladat egyetlen csapat részére egyik napról a másikra is táborhelyet és táborozási lehetőséget találni, mint volt egy nagyobb vezetőség részére a 7500 cserkész táborhelyét frissen, hirtelen kitűzni és berendezni.

Tudom, hogy sok helyen nyílt kapukat döngetek azokkal, amiket itt elmondtam. De — sajnos — nem mindenütt. A társadalom szeretete s a *társadalmi támogatás itt-ott elpuhítólag is hatott* és a társadalomnak általános csüggetegsége és hibái helyenként kezdenek átragadni miránk is. Pedig ha valaha, ma van szükség a fordítottjára, arra, hogy *a cserkész mutassa meg, hogy nehéz helyzetekkel is meg lehet birkózni.* Ez a kötelessége a csapatparancsnoknak csapatával, neki és segédtisztjének és őrsvezetőinek a fiúkkal és mindnyájunknak a társadalommal szemben.

Azzal tehát, hogy az idén nem ejtjük el a táborozás gondolatát, hanem a legnehezebb körülmények közt is, a legrosszabb táborhelyen is felütjük a szabványos sátrat, akár valami szükségsátrakat, egyrészt nemzeti, társadalomnevelő kötelességet teljesítünk, másrészt pedig kötelességszerűen előkészülünk a Jamboreera, — nehogy aztán megtörténjék velünk az a szégyen, hogy még azt a számot sem tudjuk a táborban kitölteni a táborozásra jól képzett cserkészekkel, amelyet a Táborparancsnokság a magyar kerületek részére kijelöl.

Ismétlem, a nemzetközi táborba csak táborban járt cserkész jöhet, elsősorban olyan, aki az idén táborozott és megfelelt, másodsorban olyan, aki, ha az idén nem is táborozhatott, lehetőleg két, vagy legalább egy rendes táborban részt vett.

Rajta tehát! Nem csüggedő hittel és kemény, minden akadályt legyőző akarással készüljetek mindnyájan cserkésztestvéreim a nagy feladatra! Gyerünk táborba! Jó munkát!

MEGINT KÜLDETÉSBEN JÁRUNK.

Ti is úgy vagytok-e néha, fiúk, mint én, hogyha valami megragadja a gondolataimat, valami megfoghatatlan s mégis élő dolog, amit más nem lát, csak én látok, akkor a szemem a lelkemmel lát. Keresztül lát téren, időn, közeli tárgyakon, messzi hegyeken, mindenen.

Az ima kapuján keresztül suhant a lelkem nagy fényességekbe, az űrbe, éterbe. Nem volt ott egy talpalatnyi föld sem, mégis úgy láttam, a nagy fényességben, mintha állna maga az Isten. És dolgozott az Isten: előtte fel nem mérhető hatalmas égi vásznára, az időre festett. A vászon vége a messzi végtelenbe tünt el, túl a sejtelmek világán, — és dolgozott az Ur. Szépséges emberarcot festett, amelynek minden vonása élő volt. És minden kézmozdulatára, ecsethúzására népek indultak új utakra s nemzetek elmúltak a nagy végtelenben.

Nyugaton a művelt nemzetek istentelenek és tékozlóak lettek s az Ur a rossz szinekért megharagudott s keletre fordult. Akkor keleten lovára pattant Atilla s a kelő nap haragbíborában piros vért hozott nyugatnak, és szebb lett a vászon és tisztább az arc. Atilla azonban eltünt haragos népével. Uj népet, nagyságos kedvére valót, magyarnak elmulhatatlan örök színnek, nemes vonásnak az örök emberarcon.

Már akkor is küldetésben jártunk Atillával. Azután újra jöttünk az Ur akaratából hont alapítani Árpád vezérrel, hogy állandó küldetésben éljünk: pogányok ellen megvédni nyugatot. Mi mindig küldetésben jártunk, mert ez volt rendelt sorsunk, s az egész világon, ha délben zúgnak a harangok, jusson eszetekbe, hogy a magyar küldetés sikerén kondult meg először a déli harang szava s azóta zúg szerte. És azóta is mindig küldetésben jártunk: amikor kuruc zászlókon szárnyalt a „Libertas", s amikor Petőfi dalától felszabadult a magyar szabadság s a világszabadság. Csak akkor nem küldettünk, amikor az Ur fenséges vásznán settenve, lopva végigszaladt az ördög s a tiszta szinek szörnyen összekeveredtek egy nagy világháborúban. Akkor az ördög rettentő talpa alatt széjjel freccsent hatszázezer magyar élet s azóta megcsonkult hazába szorult a magyar. Az ördögöt utolérte a Teremtő haragja.

És szólt az Ur: itt fogsz élni nagy művem rengeteg színében részekre bomolva, amíg újra elkészítem. De atómjaidat soha össze nem rakhatod, így kell bevárni méltó végedet!

Már csak a két szörnyű szem látszott az Isten ellen felvillant sárga tűzzel, azután elpattant és fekete méregként szertefolyt az egész képen. Akkor megint munkához fogott az Ur friss, új derüs szinekkel s akkor a földön lent új hadak keltek, már nem egymás ellen. Cserkészseregek vonulnak fürgén erre-arra, életszínt rakni a rontott vászonra. S ahol az Ur ecsete alig bír a régi kevert színnel, ott más ecsetet ragad, cserkészbokrétából, árvalányhajakból kötve s megmártja megtisztult ezernyi magyar cserkész-szívben. Igy fest az Ur, amíg jobb lesz a világ.

Ugy-e, fiúk, rettentő szép volt ez a látomás? Mindig küldetésben jártunk. Cserkész világtábor a mi hazánkban, — nagy, jobb idők jele, most így küldettünk el! Vigyázzatok, vigyázzunk mindnyájan, hogyha majd eljön kicsiny hazánkba a cserkészvilág, egyenes lelketek tükrében újra szülessen a nagy igazság és magyar szivetekben meglássa minden vendégnemzet az Urat, s az Ur meglássa önmagát. Igy jöjjön el jobb sorsunk, a magyar feltámadás.

Faragó Ede.

A CSODASZARVAS.

A jamboree gödöllői jelvénye a csodaszarvas. Ezt fogja viselni mellén a sok ezer idegen fiú is. Meg fogják kérdezni, mit jelent ez a szép, karcsú állat. *Minek a jelképe,* szimboluma? Meg kell nekik magyaráznunk. Valahogyan ilyenformán gondolom:

*

A fehér csodaszarvas a magyar mondák szent állata. Jelképe egy nemzet vágyainak, megtestesülése egy nép sóvárgott boldogságának, távoli célok ködéből megvillanó sejtelme egy nagy, Istenrendelte hivatásnak: *rendeltetésünk szimboluma.*

*

Először ott jelenik meg a nemzeti monda legelső lapján: *a nemzet születésénél.* Messze napkeletről — Evilát földjét említi a krónika, — indul el délceg paripáján, derék vitézek seregével, férfias kalandra, vadászatra „Hunor s Magyar, két dalia, két egytestvér, Ménrót fia" (Arany). Előttük szökken fel a csodálatos szarvas és hivja, vonja, csábítja őket maga után. És mennek a daliák, nem néznek, nem látnak, pihenni nem tudnak, míg el nem jutnak a vad nyomába, a Meotisz-tó szigetére. Ott a szarvas eltűnik, a vitézek pedig letelepszenek az ismeretlen szép helyen. Innen, az első hazából kerekedik fel Hunor nemzetsége, — nem tudnak megnyugodni: a szarvas eltűnt, még nem az övék! — keresni tovább az ismeretlent, a rájuk-várót, a vágyak, sejtelmek célját. És kezdődik a vad küzdelem. A húnság csak egy eszközt ismer, a kardot. De a fegyverek népén betelt a fegyverek végzete, a hódító belepusztult győzelmeibe. A hun nép elernyedett, emlékét már csak a monda őrzi.

*

Másodszor Szent Lászlónak jelent meg a csodaszarvas, a képes krónika elbeszélése szerint, Vácon, a csata előtt. De ennek a szarvasnak már *kereszt ragyogott az agancsa közt.*

Magyar nemzetsége is nekiindult vándorlásnak Nyugat felé: a vágyak országa felé, a rendeltetés felé. Elfoglalta — könnyen foglalta el: nem talált itt országot, amely komolyan ellenállhatott volna — a húnok régi földjét. És úgy látszott, hogy megismétlődik a húnság tragédiája: ők is „földetrázó viharok" módjára „tomboltak a porba omlott Európa homlokán" (Petőfi). De a Gondviselés jobbra szánta őket: nem kevésbbé véres, nem kevésbbé tragikus sorsra, de dicsőségesen szebb, szentebb hivatásra. Szent István megkereszteli a magyarságot. Kiveszi kezéből a pusztító fegyvert és a Krisztus kardját adja a kezébe. Ezentúl a magyar nem támadja, hanem védi a Nyugatot. Nem pusztítja, hanem átveszi és Keletre tovább terjeszti a keresztény kutúrát. Nem Európa vérét ontja, hanem a maga vérét hullatja Európáért. „Vértanu néppé" lesz (Prohászka), a „kereszténység védőbástyájává".

Ennek az ezeréves történelemnek legjellemzőbb képviselője Szent László, a lovag-király, „bátor László", aki „két országban dicsekedik: Magyarországban és mennyországban"; aki elfordítja Európától a betörő nomád kúnokat, bessenyőket és letelepíti, megkereszteli, civilizálja őket. Akihez eljönnek a nyugati fejedelmek, hogy vezére legyen az első kereszteshadjáratnak, de ő nem vállalja a nagyszerű feladatot: itthon marad, mert itt kell szolgálnia a kereszténységet, Isten akaratából.

Ennek a szent királynak jelenik meg másodszor a fehér szarvas és elvezeti a remetéhez, aki megjövendöli a győzelmet. És a király győz és a győzelem után várost alapít és templomot emel.

Ime a második rendeltetés: az ezeréves magyar hivatás.

*

De a városok, amiket a nagy királyok, az Árpádok, Anjouk, Hunyadiak alapítottak, elpusztultak, a templomok ledőltek, a középkori virágzó magyar kultúrának alig maradt emléke ránk: tatár, török, a pusztító Kelet rettentő rohamai mindent letaroltak. Amíg a Nyugat népei nyugodtan éltek városaikban és szorgalmasan dolgoztak, gyüjtöttek és tanultak és épitettek: mi szüntelenül fegyverben álltunk — lengyel testvéreinkkel együtt — és élő sövénynek meredtünk közéjük és a pusztítók közé. Jóformán lélekzetet venni sem értünk rá: minden nap újra küzdenünk kellett, életünkért és a Nyugat életéért. „Isten csodája, hogy még áll hazánk" (Petőfi Sándor), és kétszeres csoda, hogy — ha keservesen is, ha egy-két évtizeddel meg-megkésve is, — de nem maradtunk el a nyugati kultúrától és ki tudtuk fejteni a magunk kultúráját.

Ki gondolt ránk a Nyugaton? Ki nyujtotta ki értünk a kezét? Ki értett minket? Azt is kevesen tudták, hogy vagyunk. A vértanu népnek ez volt a leggyötrőbb vértanusága.

*

És most, az ezeresztendős vértanuság leggyötrelmesebb évei után: *újra feltűnik a fehér csodaszarvas.* Most nem nálunk jelent meg, hanem szerte a nagyvilágon, mindenfelé. Most nem minket csalogat maga után, hanem a nagy nemzetek fiait hívja el mihozzánk. Akiket hív, azok nem páncélt viselnek, hanem a szeretet hadseregének egyenruháját. Amire hív, az nem a fegyverek harca, hanem a barátság testvéri táborozása. Nem ellenség módjára jönnek és nem közömbös idegenekként, hanem mint barátok, bajtársak, testvérek.

A Jamboree fehér szarvasa ezt jelenti: szeretetet, barátságot, testvériséget. És ez a csodaszarvas már nemcsak a mienk, magyaroké: amint mi felismerjük benne a magunk legmélyebb nemzeti sejtelmeinek megtestesülését, hisszük, hogy minden nép a magáéra ismer benne.

És indulunk utána valamennyien, mint egykor Hunor és Magyar vitézei: se jobbra, se balra nem nézünk, pihenést nem ismerünk. Megyünk, egész szívvel, a csodaszarvas után. Mert a csodaszarvas azt jelenti nekünk, ami a legkülönb bennünk, azt, ami a legnagyobb ezen a földön, a szeretetet.

Sík Sándor.

MAGATARTÁS A VILÁGTÁBORBAN.

— Te, ez a cím nem amolyan erkölcsi prédikációfélét jelent? — kérdezte Karcsi, jövendőbeli cserkészbarátja felé fordulva. — Azt hiszem arról lesz szó, hogy szépen viselkedjetek, gyerekek, mert a nyuszi nem hoz tojást.

De Pista, a régi cserkész, nem hagyta tovább folytatni.

— Ugyan, ne bosszants már ilyen naivságokkal, utóvégre nem vagyunk már dedósok és nálunk a cserkészetben nem szokás sokat prédikálni, mi inkább élni akarjuk a cserkészéletet. Viszont az meg csak természetes, hogy tudnia kell minden cserkésznek vagy csapatnak, hogy miként viselkedjék a jamboreen!

— Karcsi: hiszen arról beszéltek mostanában minden összejövetelen, legalább így hallottam tőled.

— Pista: igazad van, pajtás, csak ne felejtsd el, hogy a jamboree (világtábor) nem 50 gyerek táborozása; hanem 25—30.000 cserkészé, akik közül rengeteg idegen lesz a világ minden tájáról. Nem-cserkész közönség is lesz, idegen és magyar egyaránt. Azután meg Magyarországon lesz a jamboree, tehát mi is felelősek leszünk érte: nemcsak a táborparancsnokság, hanem minden egyes magyar cserkész!

— Állj meg, Karcsi, állj meg, ne siess olyan nagyon! Kérlek, mondd el szép sorjában mindazt, amit a magatartás jelent.

Közben odacsődült egy sereg diák a párbeszédre, hogy ők is meghallgassák. Cserkészek meg nemcserkészek szép számmal akadtak és Pista beszélni kezdett.

A látogató közönségnek cserkészállamot akarunk mutatni. Azt jelenti ez, hogy abban a két hétre épített hatalmas sátorvárosban minden nyelvi nehézség dacára sem szabad semmiben fennakadásnak lenni. A világtáborban zavartalanul és békében fog együtt élni japán, német, néger, francia, magyar s a világ minden részéről összesereglett sok más emberfajta s egy parancsnokság alatt, egységesen fog folyni az élet sora.

Ahhoz, hogy ne legyenek éjjeli zavargások és mindenki nyugodtan hajthassa álomra a fejét, hogy az élelmezés, tisztaság egy ilyen nagy táborban rendes legyen, ahhoz nem elég az a nagyszerű szervezet, amelyet a táborparancsnokság már most kiépített, hanem ahhoz az is szükséges, hogy mi magunk, egyes cserkészek, betartsuk a rendet, engedelmeskedjünk minden kívánságnak, parancsnak s fegyelmezettséggel és pontossággal hozzásegítsük az egész tábor életét a zavarmentes működéshez.

Valaki közbeszólt: Pista, te a magyar közönséget külön is említetted, hát annak mit kell mutatni?

Pista hamar elkészült a válasszal: Most igazán olyat mondok, amit már számtalanszor elmondtunk mi, magyarok és épen abban vagyunk hibásak, hogy újra kell mondanunk, a széthúzást akarom említeni. Ugy-e, milyen könnyen békétlenkednek a magyarok, milyen kicsiség elég ahhoz, hogy megsértődjenek és milyen sokszor gyenge ahhoz a magyar, hogy azt a személyi sértést elviselje a nagyobb célért. A cserkésztáborban is csak úgy boldog az élet, ha mindenki elvégezi a dolgát s ha senki sem morog egész nap azért, mert pld. véletlenül aznap több munka jutott rá. Hiszen a morgással a rosszkedve, a bosszúsága másokra is átragad s másokat is elkedvetleníthet. A cserkész lesi a segítés, a több munka lehetőségét s örül, hogy jótetteket végezhet.

Meg kell hát mutatnunk a magyar felnőttek társadalmának, hogy nem is olyan sok szeretet kell ahhoz, hogy mindnyájan tudjunk örülni és boldogan élni.

— Te biztosan valami népszónoknak készülsz! — szólt közbe huncutkodva a kis ugrifüles. — Hanem azért igazad van. — Pista tovább folytatta a tájékoztatást.

Legyünk méltóak a jamboree rendezésére.

A jó Isten megengedte, hogy a magyar cserkészet áttörhesse a tájékozatlanságnak azt a vastag rosszindulatú kérgét, amely — egy-két nemzetet kivéve — az egész világtól elválasztott minket. Sokfelé jártunk s a külföldi utak mind hozzásegítettek a magyar nemzet megszerettetéséhez és megismertetéséhez. Ezért küldik el hozzánk ifjúságukat, hogy szeretetüket így is kifejezzék irántunk. Higyjétek el fiúk, a Jamboree a jó Isten nagy ajándéka a magyar nemzet számára. Magyarországon még soha sem volt egyszerre ennyi idegen és most hetekig erről a kis országról fognak írni a világ számottevő lapjai: Az országról, a nemzetről, a magyar cserkészetről. Érzitek-e fiúk, hogy milyen nagy felelősség ez nekünk!

A kis füles közbeszólt:

— Te Pista, engem jobban ráz a hideg, mint mikor felelni megyek!

Bizony, semmi hibának, haszontalanságnak nem szabad megtörténnie. Hiszen a Kálmán is azt mondta multkor a Nagy Lajos-csapatról, hogy nem tartanak minket jó csapatnak, mert valamelyikünk nem volt előzékeny velük. Ugy-e látjátok, hogy az emberek egy esetből is általánosítanak s a hibát hamarább észreveszik, mint a jót.

Ez ellen pedig csak úgy lehet védekezni, hogy mindenkor, mindig, ha magamban vagyok, vagy többen vagyunk együtt, ha tudom, hogy mindenki lát vagy azt hiszem, hogy senki sem lát, betartom a cserkésztörvényeket!

Mi értelme lesz a parancsoknak?

Az talán mindenki előtt világos, hogy 30.000 cserkész együttélését nem lehet ötletekre és a jó szerencsére bízni! Nagyon jól tudjuk, hogy a világtáborban engedelmeskednie kell nemcsak a cserkésznek, hanem az altáborparancsnokoknak is s a táborparancsnokság minden tagjának. Engedelmeskedni kell a rendnek, a kiosztott munkaprogramnak azért, hogy zavartalan legyen az együttélésünk.

De mindennek ellenére megtörténhetik, hogy egy-egy csapatnak esetleg várakoznia kell, mondjuk az élelmiszerre vagy a kirándulóvonat indulására. Az is lehet, hogy Bajáról vagy Sátoraljaújhelyről, Szombathelyről vagy az ország más távolabbi részéből fáradtan megérkező csapat nem ütheti fel azonnal a sátrát, esetleg csak később, ahogy tervezte. Gondoljatok arra fiúk, hogy aki Ázsiából jön, az egy kicsit jobban elfárad, mint ti s a morgás vagy elszontyolódás — amióta a cserkészet fennáll, soha sem volt cserkészerény. *Mindig jókedvűek legyetek s minél fárasztóbb és nehezebb körülmények közé kerültök, annál több tréfa, kacagás és nóta harsogjon.*

— Jó, jó, hát értjük s így is van jól — szólt közbe Karcsi —, de mi köze van mindennek a parancs helyes betartásához?

— Aki jókedvű és örömmel szolgál, az hozzájárul ahhoz, hogy az egész nagytáborban öröm és jókedv uralkodjék. A parancs is csak eszköz és a parancsnoknak soha sem az a célja, hogy parancsolgatással tetszelegjen önmaga és mások előtt.

Megint megszólalt a kis füles s nagy sóhajtással kezdte:

— Jaj, te Karcsi, annyi szépet mondtál, hogy most már kezdek elálmosodni. Te, mondd csak, a Jamboreen lehet-e majd játszani meg kiabálni egy kicsit?

Karcsi sietett megmagyarázni, hogy a nagytábor helyén már most kijelölték azokat a tekintélyes tereket, ahová meg lehet hívni bármelyik idegen nemzetet, közös játékra vagy új játék bemutatására. Ahol barátkozni, hancúrozni, kiabálni, kacagni lehet fejenként és összesen annyit, amennyit a tüdőtök elbír.

Az egész ország jamboree-tábor!

A fiúk fáradhatatlan kíváncsisággal figyeltek Karcsira, ő meg így folytatta:

— Ez a jamboree a táborozás jegyében fog lefolyni. Igaz, hogy Gödöllőn lesz a nagy tábor, de megmutatjuk az országunkat az idegeneknek, kirándulások alkalmával.

A kis füles megint közbeszólt:

— Kálmán bátyám azt mondta, hogy így volt ez 1924-ben Dániában és 1929-ben Angliában is.

— Igaz, ott is rendeztek nagy kirándulásokat — válaszolta Pista —, de itt az lesz az újság, hogy amerre ezek a kirándulók mennek, ott is fognak táborozni magyar cserkészek. A Bükk-hegységen végig egymástól két-három-négyszáz lépésnyire lánctáborban lesznek a csapatok s a Mátrában, a Hortobágyon, a Balaton mellett, a bugaci pusztán Kecskemét mellett s a többi kirándulóhelyeken is cserkésztábort ütünk. Ezekre a táborozásokra a csapatok jelentkezését az országos vezetőtiszt kéri.

Ezeket a csapatokat sok idegen cserkész fogja meglátogatni s egy-egy idegen csoportot a csapat esetleg vendégül marasztalhat egy-két napra. Különösen ezekben a táborokban lesz alkalom megmutatni azt, hogy mit ér a magyar cserkészet, mert ilyen táborokban az igazi cserkész tábori életet jobban megláthatják majd az idegenek. Persze az ilyen magános cserkésztáborok is meglátogathatják majd a jamboree nagytábort, már ahogy a pénzük majd engedi. És az engedi, ha megtanulunk takarékoskodni: műhelymunkával, kiállítással pénzt teremteni és filléreket lassan félre rakosgatni.

Versenyek.

— Hát az is lesz? Azt gondoltam, hogy mindig szép beszédeket fogunk csak hallani! — kotnyeleskedett a kis füles és felcsillogott a szeme a jó hírre.

— Igen, lesz! — válaszolta Pista, — még pedig egy nagy őrsi akadályverseny, amelyben egy idegen őrs együtt indul egy magyar őrssel. A magyarok persze versenyen kívül, ezt parancsolja az udvariasság is. Jó lesz addig sokat kirándulni és minden ügyességet, minden próbát gyakorolni kint a terepen; hegyen, völgyön, vízen, erdőben, hogy fel ne süljünk valahogy az idegenek előtt. Azt, hogy mik lesznek az akadályok, persze, hogy nem mondják el és idegen cserkész és magyar cserkész akkor fogja csak megtudni, ha majd előttük áll. A hejkolás szintén nagyszerű versenymód lesz, biztosan szép, gazdag feladatokkal.

Szemfülesek legyünk.

— Hát ez meg már milyen jamboree-parancs? — kérdezte Karcsi.

— Tudhatnád a jelszót: Légy résen! ez is azt jelenti — válaszolta Pista —. Mi tudjuk azt, hogy az idegenek felcsigázott igényekkel jönnek, nagyon sokat várnak a magyaroktól és nem is szabad csalódniok. Nagy öröm lenne az, fiúk, ha minden idegen cserkész sok szépet és jót tapasztalhatna s tanulhatna tőlünk. De addig még sokat kell fejlődnünk. A szemfülesség azonban mást is jelent:

Tudnunk kell azt, hogy elsősorban mi tanulhatunk sokat az idegen nemzetek cserkészétől. Ne azt bírálgassuk és emlegessük folyton, ami hiba és nem követhető példa — hiszen ilyen is lesz, — mert a magyar cserkészet nem megalkuvásos cserkészet. Hanem járjunk nyitott szemmel, fényképezőgéppel, jegyzetfüzettel s a barátkozásokon és szórakozásokon túl *jegyezzünk fel minden tanulságosat, érdekeset, szépet, szóval mindazt, ami cserkészhaszon s amely által mi is gyarapodhatunk.*

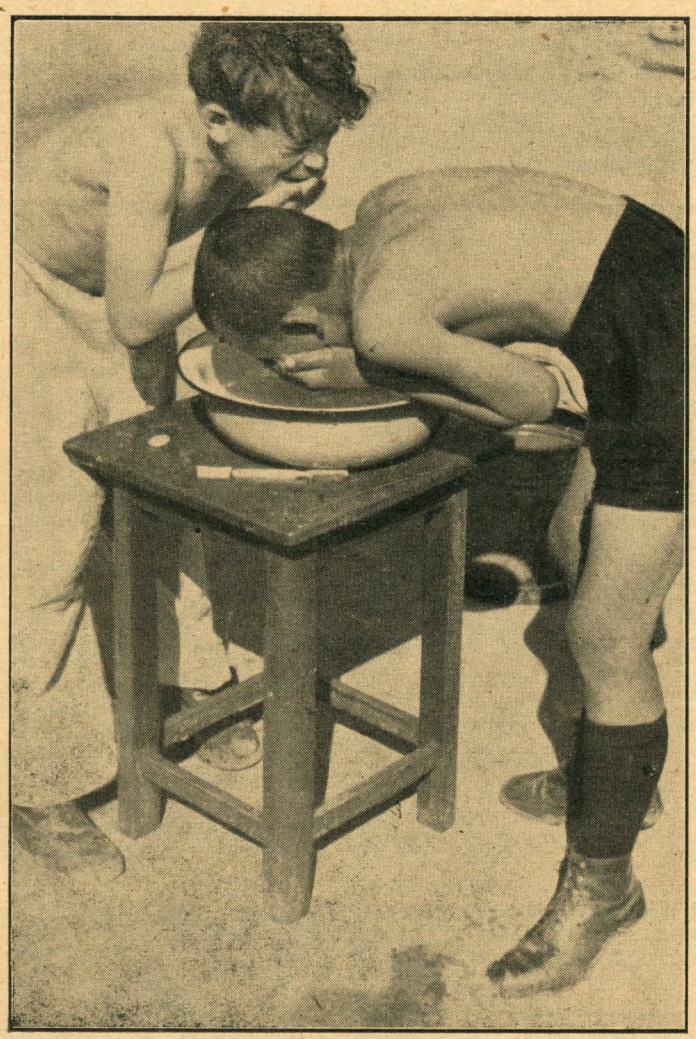

Az ilyen felvételre a cserkészfotografus ráfizet. Az egyik fiú azért nem veszi meg, mert csúnya rajta, a másik mert nem látszik az arca. Bezzeg örül neki a Magyar Cserkész! Mert neki nem Kelemen Sándor vagy Nagyrátóti Bódog portréja kell, hanem: a Fiú, a Cserkész amint él, örül, játszik, dolgozik, stb. Művészi felvételben, ilyeneket csináljatok (Beller Lajos felv.)

Hogyan építik a táborukat? Milyen ötletes ügyességeket használtak fel az építésnél? Mi a napi program? Milyen a reggeli tornájuk, játékaik, szokásaik, cserkészötletességek, figyelem, szolgálatkészség, kötelességteljesítés, jótett, könyveik, dalaik, népszokásaik? stb. A táborrend, a napirend, a fegyelem formája? Van-e fegyelem vezényszó nélkül is, ill. kevés vezényszóval, vagy sokat vezényelnek? (Mint nálunk sok csapatban.) Hallottam, hogy sok magyar megbotránkozott azon, hogy pl. az angolok sokat jártak oszolj-ban és nem voltak örökké bezárva, menetrend-alakzatba! De aki ítéletet mondott, nem vette észre, hogy azért rend és fegyelem uralkodott közöttük s a tízóraikiosztáshoz sorakozónélküli oszoljból is szépen egymás mögé álltak s a legnagyobb rendben, morgás és tolakodás nélkül folyt a kiosztás.

Mihelyt cserkész, mindig cserkész, akkor is, ha nem vezényelnek s ha nincs mindig szem előtt.

A tábor lelke a magyar cserkész legyen.

A dániai jamboreen 1924-ben, amikor a nagy zivatar elmosta a tábort és ledöntötte a sátrak 90 százalékát, a dán cserkészek a legrosszabb időben, zivatarban, nagy gyaloglás után és vak sötétségben rövid idő alatt szálláshelyet, száraz födelet szereztek sok ezer elázott idegennek. Igaz, hogy ez kötelességük volt, hiszen ők rendezték a jamboreet. De azt a rendkívüli kötelességet nagyon nehéz viszonyok között példás figyelemmel oldották meg.

Az összekötők (fetterek) naponta legfeljebb csak két-három órát alhattak, folyton cirkáltak, dolgoztak és minden dán cserkész csupa figyelmesség volt. Egy hosszabb gyaloglás alkalmával a fáradt idegenekről egyszerűen levették a hátizsákot és maguk cipelték tovább.

Higyjétek el, fiúk, nem csak a parancsnok úr nevelhet minket, hanem elsősorban mi önmagunk is. Ha ilyen lelkületünk lesz, akkor a magyarok magatartásától mit sem kell félnünk. A legelső jamboreen valamikor régen Párizsban a svéd cserkészeket szerette meg mindenki a legjobban állandó jó szellemükért.

Hogyan érintkezzünk az idegenekkel?

— Te, Pista — szólt közbe Karcsi —, én most már tisztán látom a mi teendőinket, de valamitől mégis félek. Attól, hogy a magyarok udvariassága és figyelme esetleg túlzott lesz, és amilyen nagy baj a figyelmetlenség, emez talán még nagyobb baj. Mi valóságos imádattal szoktuk körülvenni az idegeneket, pedig az udvariassághoz önérzet is kell. Mi erről a véleményed, Pista?

— Az, hogy igazad van — válaszolt Pista — s annak nem szabad megtörténnie, hogy minden magunk dolgát elhanyagoljuk az idegenek körülötti ugrálás miatt. Tegyék meg ők is a maguk kötelességét és mi lássuk meg, hol kell és lehet segíteni.

— És mi lesz a propagandával? — sipított közbe, valószínűleg megint a kis füles.

— Fiúk, a legjobb propagandának a magunk megszerettetése bizonyult. Erről már eleget beszéltünk és ehhez még az is szükséges, hogy művelt nemzetnek ismerjenek meg minket. A vidéki kirándulásokon minden magyar cserkésznek tudnia kell, hogy mi az útvonal nevezetessége, érdekessége és ha nem is tud nyelveket, legalább azt tanulja meg, hogy mikor épült pl. a diósgyőri vár s hogy Egerben van egy melegvizű uszoda és sok minden más is; ezt csak példaként említem. Mert van ott egy híres vár, amelyről nyugat országai nem tudják, de más idegenek sem, hogy mi ottan egy töménytelen nagy pogány sereget tartottunk vissza, s ha nincs magyar hősiesség, az a pogány sereg rázúdult volna nyugat országaira, irtó pusztítással! — Hát igen, ez is propaganda, és én biztos vagyok benne, hogy ti is ezt tartjátok jobbnak. Ne is próbáljon meg egy magyar cserkész sem jajgatni és siránkozni a csonkaság felett, mert abból csak erőtlenséget láthatnak. Mi arról nem beszélünk, csak a nagyon jó baráttal, ha már kérdez. Mégis majd meglátják, hogy mit érünk, hogy művelt nemzet vagyunk. Igyekezzünk hát, fiúk, minden nappal műveltebb és jobb magyar cserkészekké válni.

Karcsi már a beszéd derekán sem szólt kétkedően közbe s a végére teljesen megváltozott. Ki is fejezte ezt hangos, lelkes szavakkal:

— Te, Pista, boldog vagyok, hogy kezdőcserkész létemre ilyen óriási nagy munkának lehetek a részese, boldog vagyok, hogy én is résztvehetek majd a jamboreen és dolgozhatok a nagy magyar célokért.

Árad a Tisza!

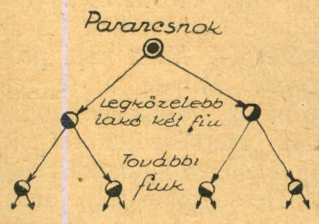

Hála Istennek, most már nem, de egy pár héttel ezelőtt minden nap olvashattuk az újságban és minden nap bemondta a rádió is, hogy megint mennyit emelkedett a Tisza. Ahol meg kilépett a medréből, ott házak dőltek össze s rengeteg ember került a szabad ég alá. A tiszamenti csapatokhoz levelet írt az országos vezetőtiszt, hogy gyorsan építsék ki a riadórendszert a csapatban, mert minden pillanatban segítségre lehet szükség.

Légy résen! — Te is és minden csapat, mert a 989-esek a hivatalos felszólításra azt válaszolták, hogy nekik is munkába kellett állni. Éjjel-nappal hat napig teljesítettek szolgálatot a Tisza-gáton s ahol baj volt, oda munkásokat kértek, nehogy a kis repedésből gátszakadás legyen. Egy-két községgel telefonkapcsolatot létesítettek, a munkásoknak meg a helyszínre hordták az élelmet, hogy annál gyorsabban dolgozhassanak. A fiúk derekasan megoldották ezt a nehéz feladatot, igazi, kemény cserkészmunka volt, a csapat megérdemli a dícséretet.

A kaposvári gimnáziumi csapat egyszer nagy mennyiségű árut mentett meg a Hangya raktárak rettenetes tüzéből. Szükség volt az ő szolgálataikra is és szükség lehet mindenütt a cserkészbátorságra és leleményességre, azonban mindez a *riadórendszer kiépítését* teszi szükségessé.

Egy városba idegen vendégek érkeztek. A távirat szerint még három óra állt a fogadás előkészítésére. Mindenki kapkodott, idegeskedett, de a cserkészek csendben riadóztak, megosztották a szerepeket, mindent elrendeztek és meg volt mentve a becsület.

Minden csapat építse ki a riadórendszert. Körülbelül a mellékelt vázlat szerint, amelyet a helyi viszonyok szerint tökéletesíteni is lehet.

A riadóparancs kiadására a parancsnok vagy helyettese jogosult, aki a vázlat szerint a két legközelebbi fiút értesíti. A két fiú már négy másikhoz szalad, stb.

Gyülekezési hely. Ha csak a riadó szóval történik a riadóztatás, lehet állandóan kijelölt gyülekező helyen találkozni, ha pedig máshol szükséges a csapat összevonása, a találkahelyet világosan meg kell jelölni. Pl. riadó a Kossuth L.-tér déli sarkában.

Nem részletezzük most ezt itt teljesen, mert a Jamboree (régi lelki előkészítő csoport) jelenleg *magyar cserkészfeladatok csoportja* részletesen és utasításszerűen fogja a riadórendszert az egész országban kiépíteni. Amíg ez megtörténik, reméljük, hogy minden csapat előkészül rá s ez azt jelentené, hogy a riadórendszer vázlatát a csapatotthonban is ki kell függeszteni, hogy ha több fiú nincs az otthonában, azok helyett is elvégezhessék a riadóztatást.

Minden percben szükség lehet a mi felkészültségünkre, és az szégyen lenne, ha komoly bajok történnének ott, hol cserkészek vannak. A világtáborra is készülünk s ez a készülődés is váratlan feladat elé állíthat. Minden csapat építse ki a riadórendszert, hogy a jelszavunk életté váltható legyen.

Légy résen!

v. F.

Pályázat. Irjatok szöveget névtelen képsorozatunkhoz. Prózában vagy versben. A pályázatokat rejtvényünkön belül pontozzuk, a legjobbakat közöljük is. (Lásd Rejtvénypályázat rovatot is.

A VILÁGJAMBOREE ELŐKÉSZÍTŐI.

A Világtábor parancsnoka *(gróf Teleki Pál tb. főcserkész)* Magyarország nyugalmazott miniszterelnöke, világhírű földrajztudós, évszázadokra visszamenő főúri család sarja s nincs az a kis diák-, vagy tanonc-cserkész, akivel szóba ne állana, sőt tanácsainak kikérésére s teljesítésére is kész ne lenne. Amit e füzetben olvasni fogtok, az mind az ő tudtával, tapasztalatainak értékesítésével, legnagyobbrészt közvetlen tervei, gondolatai alapján, irányítása nyomán született meg és nyert megvalósulást. Az ő s vezérkari főnöke kezébe futnak össze a szálak, melyek összefűzik mindnyájunk szívét egy nagy akarásban, az 1933-as magyar jamboreet úgy megcsinálni, amilyen még nem volt s ő végtelen szeretettel, türelemmel, teljes odaadással, fáradhatatlan munkakészséggel szövögeti egybe a szálakat, irányítja az ezerágú munkát. Gödöllőt és környékét jobban ismeri, mint a legöregebb bennszülött. Személyében összpontosul minden bizalom, hagy parancsnoksága alatt a magyar jamboree megrendezése tényleg mintaszerű lesz.

A vezérkari főnök *(vitéz Farkas Ferenc)* 13 éve cserkész. Lakása — ahol felkerestem — valóságos kis cserkészmúzeum. A falakon festmények: cserkésztáborok képei, tablók: Farkas parancsnok úr csapatával s tisztjeivel, amott a sarokban féltett kincs, a csapatzászló mása kicsiben. Jamboree és tábori felvételeket őríznek az albumok, még kislánya is „Jó munkát!"-tal köszönt. Megpróbálom kikérdezni Farkas őrnagy urat, kit ugyancsak nagy szeretettel emleget az a 850 cserkész, ki az Arrowe-Parkban ismerte meg őt, de ekkor belőle is kiütközik a katona, s csak ennyit mond:

„A vezérkari főnök a Táborparancsnok utasításai és az általa megadott elvek alapján központilag irányítja a jamboree összes ügyeit és az egyes csoportok között az összműködést biztosítja."

Többet, barátság ide, barátság oda, nem sikerült kivennem belőle. De beszél helyette az a rengeteg vázlat, terv, eligazítás, melyeket éjjel-nappal gyárt. A táborparancsnok úr jól választotta meg első munkatársát, ezt a jamboree fogja igazolni.

A gazdasági csoport *(Papp Antal dr.* országos elnök, ny. pénzügyminiszteri államtitkár s *Kosch Béla dr.* gazdasági főtitkár irányításával) erősen készül gigászi feladatainak megoldására. Szolgálata kiterjed a jamboree pénzügyeinek intézése mellett a tábor összes gazdasági és élelmezési ügyeinek lebonyolítására. Feladata az ellátás megszervezése és levezetése. Jelenleg a máris nagyszámban befutott szállítói- és iparos-ajánlatokat tanulmányozzák. Az élelmezést rajok szerint bonyolítják le. — Egység: 35 fő. Az élelem 35-ös csomagolásban kerül kiosztásra. Felvételezés altáboronként történik. Magyar konyha az élelmezés alapja. A teljes étlap előre kerül kiadásra. Napi három főétkezés (reggeli, ebéd, vacsora) s egy uzsonna jellegű mellékétkezést veszünk alapul. A magyar cserkészek részvételi díját kirándulások nélkül körülbelül napi 2 pengőre tervezi a csoport. A tábor létszáma 27.180 főre van kontemplálva.

Üzletváros létesítése is e csoport feladatának sorába tartozik, ahol vendéglők, kávéházak, pék, cukrászda, drogéria, cipész, szabó, vas- és fakereskedés, borbély-, cukorka-, csemege-, hentes-, fűszer-, mézeskalácsos-, gyümölcsárus-üzletek, tejcsarnok, trafikok, kézimunka, emléktárgyak, könyvkereskedések, cserkészbolt, olvasóterem, stb., stb. nyernének elhelyezést.

A műszaki csoport (vezető *Ulbrich Hugó* társelnök) legfőbb gondja: a táborozók kényelmét szolgálni. Reggel legyen vize a mosdáshoz, főzéshez, mosogatáshoz, stb., egyszóval kellő víz legyen a nap minden szakában. Hogy a vízvételező hely közel legyen és ne kelljen messziről vizet hordani, vízvezetéket létesítünk fúrt kutakkal. Az eredetileg 15 literre tervezett napi adagnál jóval, még a kétszeresénél is több fog rendelkezésre állni a szerencsés fúrások folytán. A már elkészült *három kúton* kívül a közeljövőben az alsóparkban a park harmadik, az *Erzsébet*-parkban a liget második, a jamboree ötödik kútjának fúrása következik. Az ágbogas vízvezeték teljes hossza több mint 10 kilométer lesz.

Utakat is építünk kb. hat km hosszúságban. Gondoskodunk, hogy az egyes altáborokhoz az élelem eljuttatása akadálytalan legyen, úgyszintén a táborok egymással való érintkezése is könnyen bonyolódhassék le. A főbb forgalmi helyek fölött a szokottnál szélesebb hidakat építünk, ezek nem lépcsővel, hanem lejtős feljárással bírnak majd. Igyekszünk mindent elhárítani, ami cserkészeinket a világ minden részéből érkező külföldi cserkésztestvérei felkeresésében akadályozhatná.

A táborterületeket úgy osztjuk be, hogy bőséges hely jusson. Ezzel az elgondolással folynak a parcellázások. A fő útvonalakat villannyal fogjuk világítani, aminthogy a kútba süllyesztett szivattyukat is elektromotorok fogják hajtani.

A parkokban meglevő keskeny utakat három-, négyszeresre bővítjük, hogy a tábor közlekedését minél könnyebbé tegyük. Az egészségügyi berendezéseket az Arrowe-Parkéinál kényelmesebbé tesszük, hogy semmi panasz ne legyen.

A közös tisztelgő felvonulásoknál a Kormányzó Ur Ő Főméltósága, kisérete, a közönség részére tribünök készülnek körülbelül 10.000 ülő és 20.000 fenntartott állóhellyel.

Külön színház építése, a meglévő sporttelep új tribünnel való felszerelése, a repülő-táborhoz félszerek építése és sok más kisebb intézmény létesítése tartozik még a csoport munkakörébe. Üzletvárost három helyen tervezünk, az Erzsébet-park mellett, a bemutatótéren, a Máv. állomásnál.

Érdemes a megemlítésre, hogy a tábor ízléses külsejének biztosításához cserkészművészek által tervezett kapuk, útjelzők és útmutatótáblák készülnek. Számos mérnökcserkész és művészcserkésztestvér segít bennünket munkánkban.

A budapesti csoport jár (vezető *gróf Festetich Pál)* munkában a legelől. Az első idegenvezető-tanfolyamát már 1931 évi október hó 31-én megnyitotta, s ma már három ilyen tanfolyam be is fejeződött. E tanfolyamokon a legkiválóbb cserkészvezetők és szakférfiak ismertetik a hallgatósággal Budapestet s képezik ki őket az idegenek kalauzolására. Vasárnaponkint szemináriumot, várossétákat és autókörutakat tartanak, melyekre nézve mindig a megelőző előadásokon nyujtanak részletes tájékoztatást. A főváros látogatására érkezők számára 21-féle kidolgozott egésznapos gazdag programm áll készen. (Budapest különböző városrészei, *technikai Budapest, régi Budapest,* művészi kirándulás, mezőgazdasági irányú utak, Budapest a tudományok városa, *Budapest fürdőváros,* Budapest a sportok városa, stb., stb.) A vidéki magyar csapatok bekapcsolódása feltétlenül jó hatású és eredményes lesz.

A vezetőség ezeket mondja: Be kell mutatnunk festői fekvésű fővárosunkat természeti szépségeivel és fürdőivel. Be kell mutatni tudományos és művészeti fejlettségünket, sportunkat, betekintést kell nyujtanunk iparunkba, mezőgazdaságunk ágaiba. Fel kell tárnunk a külföldiekkel való történelmi kapcsolataink emlékeit és kultúrtörténelmünk megmaradt bizonyítékait, a vidéki kirándulások kiegészítéseképpen iparművészeti, etnográfiai és mezőgazdasági gyüjteményeinket és múzeumainkat. Mindezek mellett módot kell adnunk természetesen cserkészintézményeink (cserkészház, -park, -vízitelep, -bolt) megtekintésére is. Gondolnunk kell fürdőink bemutatására is, ami a csapatoknak egyszersmind kellemes felfrissülést fog nyujtani. A liverpool-i és oldham-i példák alapján gondoskodnunk kell egyes csoportok megvendégeléséről. Rá kell vennünk megfelelő egyesületeket a jamboree alatt ünnepélyek, szórakozások tartására; szóba jöhetnének különböző sport- és víziversenyek, a magyar zene bemutatása cigányzenével kapcsolatban. Angol, német, francia, szláv és vegyesnyelvű idegenvezető-rajokat óhajtunk összeállítani és további tanfolyamainkon kiképezni.

A légi csoport (vezető *vitéz nagybányai Horthy István* főmérnök, a 13. sz. Ezermester-csapat szervezetőtestületi tagja) szervezi a vitorlázó- és siklórepülések, s a repülőgépmodell-verseny előkészítését. A gyakorlati kiképzés vezetője vitéz *luchsingeni Hefty Frigyes* tábori pilóta, 18 év óta repül.

A csoport előkészületeiről alábbi tájékoztatást kaptam:

„A nagy gödöllői világtalálkozás méreteihez és programjához egyaránt méltó az a terv, melyet a repülők terjesztettek a táborparancsnokság elé.

Nem kisebb feladatra vállalkoztak repülőink, mint az első

2

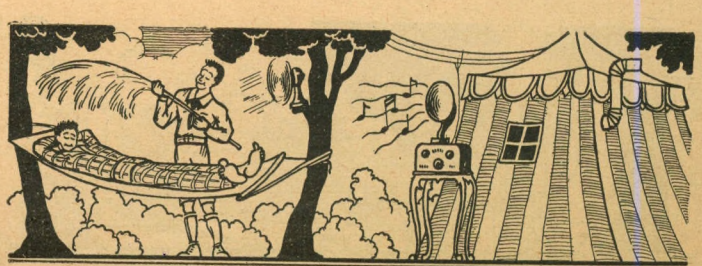

3

nemzetközi cserkészrepülő-találkozó megrendezésére. A szomszédos országokban, különösen Angliában, Svájcban, Dániában és Lengyelországban már hosszú évekre nyúlik vissza a vitorlázó repülés multja és így bizony csak kellő felkészültség mellett lehet reménye fiainknak, hogy méltóan állhatják meg helyüket a nagy versengésben.

Csupa újszerű, eddig Magyarországon még nem látott, nem próbált kisérletről van szó Minthogy a gödöllői Jamboree-parktól kb. 2 km-re délre eső lankás terep az úgynevezett lejtővitorlázást nem teszi lehetővé (magassága csupán 50 méter), motorvontatás útján indítják a gépeket s segítik kellő magasságra emelkedni.

Be kell gyakorolni nemcsak azt, hogy a lejtő gerincéről elindított gép, közel egy kilométer repülése után pontosan az előre kijelölt, alig 2 négyzetméter vászonponyvára szálljon le, hanem azt is, hogy egyszerre ketten, hárman, sőt négyen is tudjanak egymásmellett repülni rajban, sőt fordulni és egyszerre leszállani is, ami már nagy ügyességet kíván és csak kitartó gyakorlatozással és nagy önfegyelmezéssel vihető keresztül. Ezzel a produkcióval olyant fognak cserkészrepülőink mutatni, amihez hasonlót még nem próbált senki, miként ők voltak az elsők utas vitelében is, a teher vagy második személy vitelére be nem rendezett kis siklógépen.

A versengés mellett persze szem előtt kell tartani a legközvetlenebb célt, a közönség szórakoztatását is. Ezért aztán többféle módot próbálnak ki a repülők, miként juttassák gyorsan a magasba a vonóerőnélküli gépeket. Csigaszerkezeteket terveztek és készítettek — természetesen mindent maguk —, melyek segítségével csaknem helyből lesznek képesek a gépek felemelkedni és rövid idő alatt nagy magasságot elérni, ahonnan körökben, nyolcasokban és spirális vonalban ereszkednek a földre, mialatt a közönségnek alkalma van megítélni az egyes jelöltek ügyességét.

Egészen külön érdemel említést a jamboree-repülésnek nagy programszáma, a vitorlázás szabad tér felett. Mátyásföldről érkezik motorosgép által vontatva a nagyteljesítményű vitorlázógép, elszáll a tábor felett, aztán 500 méter magasan kioldja magát és a repülőtábor sok meleget kisugárzó homoktalajának termikus áramlatai segítségével igyekszik nagyobb magasságot elérni, hogy aztán elindulhasson tulajdonképpeni célja, a főváros fölé, hol 15 percig kell keringenie, utána pedig visszatér a gödöllői tábor fölé, hol aztán leszáll.

A kis repülő csoport husvét vasárnap óta leendő sikerei színhelyén, a Kerepestől Isaszegig nyúló Perőczoldal mentén gyakorlatozik s április 10-éig közel 200 felszállást produkáltak. Baleset nem volt. Az első tábornak 26 résztvevője volt.

Minden kultúrnemzet ifjúságának közel két évtizedes szórakozása a modell-kísérletezés Nagy nemzeti versenyek, komoly erőmérkőzések mutatják, milyen nagy és általános érdeklődéssel kiséri az ifjúság az aviatika minden megnyilvánulását. Hazánk sem marad el ezen a téren, hiszen a nemzetek nagy versenyében ötödik helyen állunk teljesítmények dolgában, csupán cserkészeink körében váratott még magára a céltudatos és szervezett munka. Rövid idővel ezelőtt azonban megtörténtek a kezdeményező lépések, — ezt a munkát is a cserkészrepülők vállalták magukra. Méltóan a nagy világtalálkozó programjához, hogy nemcsak résztvenni kívánunk az újszerű munkában, de egy határozott gesztussal egész munkát célzó lépéseket tettünk, mikor az első nemzetközi modell-repülőversenyt írtuk ki a gödöllői jamboree keretében. Halassy Tibor, a Ludovika tanára és a modellezés évtizedes lelkes apostola vállalkozott arra, hogy a szervezés nehéz munkáját végrehajtja.

A jamboree hírszolgálat vezetője *(dr. Achtzener József)* a Cserkész Nagytanács titkári hivatalában alábbiakban adott tájékoztatást terveiről: A Táborparancsnok úrtól azt a megbízást kaptam, hogy készítsem elő a cserkész-világtáborra a posta, a távírda, a távolsági- és helyi távbeszélő- és hangos híradó-berendezéseket és biztosítsam ezek szolgálatát.

Aki már látott ilyen máról-holnapra létesülő, lüktető életű nemzetközi fiú-várost, tisztában van azzal, hogy ez nem a létszámával arányos, hanem annak többszörösére méretezett intézményeket és berendezéseket igényel.

A m kir. Postavezérigazgatóság külön Jamboree-postahivatalt létesít, mely az altáborpostahivatalon keresztül bonyolítja le a levél-, érték-, csomagposta- és távírdaforgalmat. A Jamboree telefonközpont pedig 200 állomás helyi és a világ minden tájára irányuló beszélgetést kapcsolja. A bélyeggyüjtőket érdekelni fogja, hogy különleges cserkésztárgyú postabélyegek kibocsátását is tervbe vette a posta. A technika iránt érdeklődők pedig a legmodernebb távolsági írógépek működését figyelhetik meg majd cserkészkezelésben.

A hangos híradó-berendezések egyrészt az Istentiszteleteken, a tábortüzeknél és a bemutatásoknál a hangfelerősítést szolgálják, másrészt a szórakozótereken, amilyenek az üzletváros, a színház, a mozi, valamint a hazaszállításra váró közönség gyülekezőhelyein szórakoztató zenét és híranyagot közvetítenek. Végül az altáborokban felszerelendő megafonok ébresztőt, időjelzéseket, déli harangszót, tábornyitást, általános érvényű sürgős parancsokat és híreket, végül takarodót fognak közvetíteni.

A világtáborozás szállítási problémáiról a szálltásvezető *(Stanoilovic Ulászló)* mondott érdekes adatokat:

A szállítási problémák nem a legegyszerűbbek. Azért nem, mert oly tömegeknek mozgatásáról van szó, amelynek nagysága és képződése csak részben szabályozható, tehát mindvégig bizonytalan tényező marad számvetéseinkben. A következő számadatok mindenütt a reálisan várható maximumot jelzik.

Sorrendben az elsők a táborozás előkészítésével szorosan kapcsolatos anyagszállítások. Bennünket csak a táborfelszerelés és a fekvőhelyek szalmaszükséglete érdekel. Ezeknek súlya kb. 1200 tonnát tesz ki, ami három jól megrakott hosszú tehervonatnak felel meg. Ezenkívül naponta szállítandó 110 tonna élelem és tüzifa.

Nagyobb feladat már a táborozáson résztvevő cserkészek szállítása a szélrózsa minden irányából Gödöllőre. Az összesen 30—35.000 táborozó cserkész közül 10.000 magyar, a többi külföldi. Mindezek a táborozást megelőző három nap alatt 10—10.000-es tömegben 10 irányból központiasan Gödöllőre fognak özönleni, a táborozás befejeztével pedig fordított sorrendben hazatérni.

Országunk területén belül a Magyar Állam Vasutak végzik valamennyi cserkész szállítását Gödöllőre; teljesítőképességük biztosítja a napi 10.000 cserkész szállítását. Július 31-től augusztus 2-ig naponta kb. 10 különvonat — amely egyenként 1000 cserkészt és 30 tonna felszerelést hoz — fut be Gödöllőre; aug. 15 és 18. között pedig a cserkészszállítás fordított sorrendben és irányban bonyolódik le.

A táborozás ideje alatt napi kirándulások formájában megmutatjuk az idegen országbeli cserkészvendégeinknek szép fővárosunkat, azonfelül hazánknak még egy-egy érdekességét. Számokban kifejezve augusztusban 10 napon át naponta kb. 3000 idegen cserkész fog ellátogatni Budapestre, 4000 pedig kisebb-nagyobb csoportokban vidékre, olyképpen, hogy minden kiszemelt kirándulási helynek összesen egy látogatás jusson.

A legfontosabb probléma a tábort látogató tömegek szállítása. Körülbelül 5—700.000 látogatóra kell berendezkednünk két héten belül. A tábor e két hét alatt 10 napon át látogatható; a látogatások napi átlaga tehát 60.000. Van három olyan napja a táborozásnak, melyen a rendezendő felvonulásoknak különleges fénye, ünnepélyessége lesz; e napokból pedig kettő vasárnapra esik. Ilyenkor az átlagszám kétszeresére kell berendezkedni, vagyis 100—120.000 emberre.

A budapest—hatvani kettősvágányú nagyteljesítményű vasútvonalon átlag 10 percenként indíthatunk mindkét irányban vonatokat, melyek egyenként 1700—2000 személyt szállíthatnak, ez a vonal tehát óránként átlagban 8—10.000 személy szállítását biztosíthatja.

A budapest—gödöllői kettősvágányú Helyi Érdekü vasútvonal vonatsűrűsége az előbb említett hasonló mértékben fokozható; egy szerelvény befogadóképessége pedig 500—550 személy, e vonal óránkénti maximális teljesítménye tehát 3000—3300 személy.

Az ujpest—veresegyház—gödöllői kisteljesítményü helyi érdekű vonal óránként 500—1000 személyt szállíthat.

A közlekedés sűrítése személy-gépkocsi vállalatokkal is bővülni fog. Remélhető, hogy a budapest—kerepes—gödöllő—szada—fót—budapesti útvonalon körforgalomban beállítandó

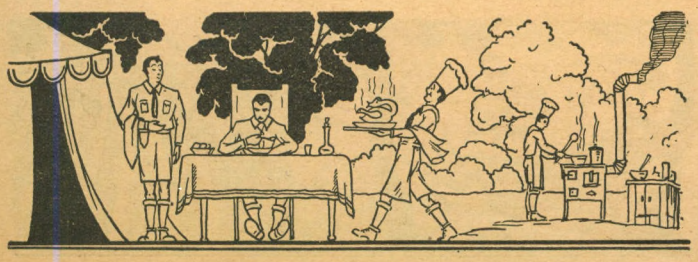

4

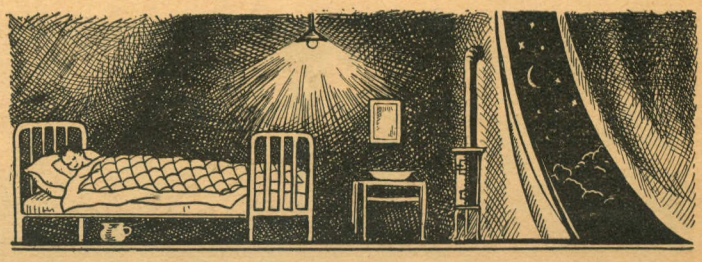

5

kb. 50 autóbusz és 400 taxi révén óránként még további 1000—1800 személy szállítható.

Igy az óránként maximálisan szállítható személyek száma kereken 15—16.000-re emelkedik. E számhoz hozzá lehet adni még naponta 2000 főt, akik nem Budapest, hanem Hatvan felől érkeznek vasúton, 500 személyt, aki saját járművén jön.

Állíthatjuk, hogy legnagyobb teljesítményként 6 szállítási óra alatt a legjobb esetben kereken 100.000 embert összpontosíthatunk Gödöllőn, és természetesen azokat ugyanannyi idő alatt vissza is szállíthatjuk kiindulási helyükre. Arról gondoskodunk, hogy a közönség minél kényelmesebben és olcsóbban használhassa a rendelkezésre álló szállítási eszközöket. Ezért hirdető és tudakozó berendezéseket létesítünk, a ki- és beszállítási viszonyokat alakítjuk, a közlekedési rendet, úgyszintén a táborozás alatt Gödöllőn tartózkodó és mozgó hatalmas tömegek közlekedési rendjét is gondosan megállapítjuk.

A sajtócsoport (vezető *Vidovszky Kálmán* társelnök) munkája már szintén javában folyik; hónapokkal ezelőtt kezdődött meg. A csoport tevékenységéről Kálmán bátyánk alábbiakban tájékoztatott:

Nemcsak a magyar, de az egész világ sajtója foglalkozott már a jamboreeval. A külföldi sajtó tájékoztatását a külügyi csoport, főleg Tábori Pál végzi. A mi feladatunk a jamboree-propaganda kiépítése.

A csoportlétszám a jamboreen egy raj lesz, négy őrsre osztva. Feladataink lesznek:

1. A napi sajtó híranyaggal való ellátása, újságírók tájékoztatása.

2. A jamboree történetének megírása. Mindenki feljegyzi a jamboreera vonatkozó tapasztalatait bizonyos irányelvek szerint s beadja a parancsnokságnak, hogy a jamboree tökéletes hű története meglegyen. A beadott anyagot a sajtócsoport fogja rendezni.

3. Ujságszerkesztés a táborban. Minden reggel meg fog jelenni a „Tábori Ujság" a csoport tagjainak szerkesztésében.

4. Speciális művészi rész megoldása. Ez eddig sohasem volt megszervezve. Mi ezt is megszervezzük s összegyüjtjük mindenki értékes munkáját. Lehetővé tesszük, hogy a közönség is vásárolhasson eredeti rajzokat. Ezt a művészi csoportot Márton Lajos fogja vezetni.

5. Fotócsoport, Gerő László csoportja. Idetartozik a film is. Be kell szervezni a jó amatör-fotografusokat. Minden jó fotografiát hajlandó a csoport átvenni.

A jamboree-ig ez a csoport készíti a havi tudósításokat, a fővárosi s a vidéki magyar sajtó részére. Központilag irányítja a propagandát. Filmosztálya megkezdte a jamboree történelmének összeállításához majd szükséges felvételeket. Husvétkor filmfelvételeket készített a táborparancsnok úr tábori s repülőtábori szemléjéről.

A külügyi csoport *(Molnár Frigyes dr.* vezeti) elkészült a külföldiek tájékoztató füzetével, mely minden jamboree-tudnivalót magában foglal. 16 oldalon jelenik meg. Magyar anyaga jelenleg angol, német, francia fordítás alatt áll, május hónapban került szétküldésre. Munkában van öt nyelven kiadásra kerülő cserkész-szótár a jamboree-val kapcsolatos szavak, cserkészfelszerelési tárgyak, stb. idegen kiejtésének feltüntetésével. A külföldi propagandát végzi a csoport, havonta közel 1000 külföldi lapot tudósít, munkájának szép eredménye máris az a sok jelentkezés, mely a világ minden részéből eddig is befutott. A konferencia és a delegációs ügyek előkészítését, fogadásokat, Fetterügyeket is e csoport végzi.

A tábori rendőrség *(Borsitzky Sándor dr.* rendőrkapitány parancsnoksága alatt) hivatása a tábori rendészet lebonyolítása és biztosítása. Sitzky bá' az előkészületek nagy arányairól alábbi információkat adta:

A tábori rendőrség létszámát egyelőre 700 főben állapitottuk meg. 25 főből álló rajokra oszlik a létszám. Minden kerület, azaz altábor kap egy kapitányságot, tehát lesz 10 kapitányság: Külön kapitányságot kap a vízitábor és a máriabesnyői vendégtábor; ezenkívül lesz még egy kirendeltség is a repülőtáborban.

Egy kapitányság 25 főből áll: 1 parancsnok, 1 parancsnok-helyettes, 1 rádiós, 1 telefonos, 1 küldönc és 20 fő legénység. A kirendeltség 12 főből áll: 1 parancsnok, 1 telefonos és 10 fő legénység. Ez a 12 kapitányság és 1 kirendeltség összesen 312 fő. 24 óránként való váltáshoz tehát 624 főre van szükség. Marad még 76 fő tartalékban. A pihenő és tartalékrendőrség az anyatáborban nyer elhelyezést.

A rendőrség céljának megfelelően folyik a kiképzés minden irányban. Az általános kiképzésen mindenkinek részt kell vennie. A speciális célokra való alkalmazásra tekintettel több tanfolyamunk is van. Rövidhullámú rádiótanfolyam heti 3 órával, 20 hallgatóval; motortanfolyam heti 2 órával és 40 hallgatóval. Rendőrkutya-kiképző tanfolyam most fog megindulni. Nyelvtanfolyamaink elég népesek: angol heti 2 óra 24 hallgatóval; lengyel heti 2 óra 12 hallgatóval; 2 francia kurzus heti 2—2 óra, összesen 23 hallgatóval.

Azonkívül van egy bűnügyi rendőrségi kiképző tanfolyam a tábori rendőrség összes tagjai számára heti egy órában. Ennek során dr. Kelety Károly rendőrfőkapitány-helyettes a daktyloskópiát; dr. Schiffler Ferenc rendőrfőtanácsos a kriminalisztika, személyazonosítás és bűnügyi helyszínismereteket; dr. Arendt Emil rendőrkapitány a bűnügyi fényképezést és bűnügyi múzeumot; Quiqverec Ernő rendőrhivatali tisztviselő a bűnügyi nyilvántartást és dr. Bauer Ernő rendőrtanácsos, detektívfőnök-helyettes a detektívszolgálatot és a jó detektív tulajdonságait ismerteti meg tábori rendőrségünk tagjaival.

Ha a kiképzés folyamán szükségesnek mutatkozik, akkor tanfolyamaink kereteit kibővítjük, esetleg még új tanfolyamokat is állítunk az előkészítő munka szolgálatába. Az elméleti kiképzésen kívül a gyakorlati kiképzés is elkezdődött, kirándulások keretén belül a helyszínismeretet és az együttműködést is tökéletesíteni akarjuk.

Igy összekötve az elméletet a gyakorlattal, dolgozunk célunk elérésén, amely mindenesetre az, hogy a jamboree zavartalan és síma lefolyását biztosítsuk és mind a magyar, mind az idegen cserkészeknek mindenkor segítőkezet nyujthassunk. Örömmel várjuk a jamboree-t, ahol ismét megmutathatjuk, hogy a magyar cserkész „jó munká"-val köszön, de „jobb munká"-t végez.

A tábori tűzoltóságot is (vezető *vitéz Lénárt Béla)* szervezik. Négy helyen fognak őrséget adni a tábor területén.

A vidéki kirándulásokkal kapcsolatban (vezető *Fodor Ferenc dr.)* a szemrevételező utazások már megtörténtek mindazon helyekre, ahová kirándulásokat terveznek. Öt típust állított fel a csoport: a) alföldi, b) hegyvidéki, c) balatoni, d) történelmi, e) ipari kirándulási tervet. Ha a külföldiek jelentkezései beérkeznek az egyes típusokra, akkor fogják összeállítani részletes programjukat. Sok bejelentést kapott a csoport egyes külföldi csapatoknak jamboree utáni meghívásáról, a magyar vendégszeretet módot keres arra, hogy a külföldiek megismerhessék a magyar szivet, lelket.

A vízicsoport (vezető *Zsemberi Gyula dr.)* „Ki a szabadba cserkészek" agilis propagálójának kipróbált irányításával készül a világtáborra. Idén szeptemberben vízitábort rendez Esztergomban, melynek célja a jamboree-ra előkészülés. A csapat gerince Mattyasovszky Kasszián 14-es esztergomi hollói. Tervbevették egy-, esetleg kétízben a Dunán vízibemutató rendezését. A külföldi vízicserkészek elé Győrig készülnek menni és pontonokon a Dunán Vácig akarják őket lehozni. Abban is nagyon reménykednek, hogy a jamboree-ig fiók-vízitelepet tudnak felállítani a csepeli Duna-ágban. Terveik szerint a jobb vízicsapatok a jamboree után külön vízitábort rendeznek és augusztus 20-án oszolnak szét.

A szórakozásról gondoskodó csoport működése tulajdonképpen a jamboree megnyitásával kezdődik. Az anyagösszeállítás, előkészítő munkálatok serényen folynak.

A törzscsapatokat *Major Dezső dr.* országos főtitkár szervezi. Feladatuk lesz a központi vezetéssel kapcsolatos mindenféle részletmunkák elvégzése.

A jamboree orvosfőnök, *Szukováthy Imre dr.* társelnök, összes előkészületeit befejezte. Feladata a tábor egészségügyi szolgálatának központi irányítása, egészségügyi anyagbeszerzés. A mentőraj is megvan. A tábori kórháznál lesznek elhelyezve.

Jamboree lelkészhivatal (vezető *Mattyasovszky Kasszián dr.)* egyházi iparművésszel elkészíttette a díszes oltár tervét, mely a

nagy bemutató-téren lesz felállítva, ahol Serédi Jusztinián dr. hercegprímás úr fogja celebrálni a bemutató alkalmával a szentmisét. A protestáns istentiszteletek a 3. altáborban lesznek, minden felekezetnek külön istentisztelete lesz. A lelkészi hivatalban minden vallás képviselve lesz.

A Gödöllői Helyi Bizottság *(vitéz Endre László dr.* járási főszolgabíró elnöklete alatt) a táborparancsnokságot segíti ezernyi munkájában. Hivatva van Gödöllő község és a jamboree-táborparancsnokság között az összeköttetést fenntartani, illetve Gödöllő községben a jamboree-val kapcsolatosan felmerülő összes kérdést, kívánalmakat, javaslatokat átvenni s a táborparancsnokság tudomására hozni. Tömöríti a gazdákat, iparosokat, irányítja a termelést, hogy olyan terményeket állítson elő a járás gazdaközönsége, melyekre a tábornak szüksége van. A nagy hírnévnek örvendő mogyoródi paradicsom, dányi dinnye stb.-nek, a méhészek a magyar méznek akarnak propagandát csinálni. A Bizottságban a táborparancsnokságot Buczkó Emil dr. és Pohl Sándor dr. cserkészcsapattisztek képviselik. Az előkészítő munkálatoknál, szemrevételezéseknél való segítő közreműködés teszik ki tevékenységük javát.

Utolsó helyen említem — bár fontosság tekintetében a legelső helyen áll — **a magyar cserkészet előkészítő csoport,** melyet *vitéz Faragó Ede* országos vezetőtiszt irányít az egész Vezetőtiszti Testület segítségével. Munkájának főcélja tartalmat, cserkészmélységet adni az egész jamboree-nak. „Hogyan készüljünk a jamboree-ra és hogyan viselkedjünk ott" mondatba tömöríthető egész feladatuk. Tulajdonképpen minden szó, minden betű, amely nem a szervezésre, adminisztrációra vonatkozik, ezt a felelősségteljes munka egyik oldalát jelenti, — a másik oldalt ti, cserkésztestvérek, vagytok hivatva munkálni.

Pohl Sándor dr.

Honalapítás!

A karcagi cserkészek egész éven át dolgoztak. Bekötötték az intézet könyveit, az ásványgyüjtemény minden egyes darabjának tartó dobozt készítettek, a városi múzeumot kitakarították, hogy munka nélkül ne kelljen pénzt elfogadniok. Nemsokára az egész csapat táborozni megy. 60 kilométert gyalogolnak három falusi iskolában töltendő pihenővel, hogy megtakarítsák a vasuti jegyet, csakhogy táborozhassanak.

Egy budapesti csapat hasonló utat tervez a Velencei-tó mellé, állótáborba.

Más város iparos cserkészei a határban ütnek tábort egy szép helyen. Azért, hogy aki nem szabadulhat el az üzletétől csak vasárnap délben, az is kimehessen hétfő hajnalig, mert akkor már vissza kell gyalogolni a munkahelyére.

Egy szolnoki csapat ajándék-malacot nevelt disznóvá s úgy szerezte meg pénz nélkül a táborozás legnagyobb tételét, az élelmet.

Sok más csapat is kitartó küzdelmet folytat, csakhogy táborozhasson.

Ugyan hányan lesznek, akik lustán, vagy gyáván megszöknek a nagyszerű harc elől? Bízunk, hogy senkisem. *Nimród.*

IDEGENVEZETŐK.

Nagymagyarország pionirjai!

A jamboree már régen elmult, de Budapest áll és virul. Számos cserkész, ki azt megismerte a jamboree alatt, vissza-vissza tér . . .

A jamboree részére Budapest a maga látnivalóival, gyönyörű fekvésével, fenséges panorámájával kiváló eszköz, hogy a hazánkba jött cserkész felejthetetlen emlékekkel távozzon innen s sokszor gondoljon vissza az itt töltött napokra.

Budapest számára a jamboree eszköz, hogy egy kimondhatatlanul nagyértékű és messze évekre kiható idegenforgalmi propagandát csináljon.

Az idegen, aki itt a magyar áruval megismerkedik, a legjobb propagálója lehet a magyar ipari, mezőgazdasági, kéziipari produktumoknak és külföldi rendelések lendíthetik fel legjobban a stagnáló magyar ipart, kereskedelmet és az önzsírjába fúló mezőgazdaságunkat és állattenyésztésünket.

Ahol idegenek rendszeresen megfordulnak, idegenvezetői ipar fejlődik, mely kenyeret, munkát jelenthet sok éhezőnek. Velence üvegipara, Firenze bőr- és díszműipara, Róma, Páris emléktárgyai, albumjai, stb. mind idegenfogyasztásra vannak alapítva.

Hányan mennek Karlsbadba, Gleichenbergbe, stb. gyógyulást keresni? Tudod-e te, hogy Budapest a legkiválóbb gyógyfürdőváros?

Felhívtad-e már a külföldi németek figyelmét, hogy a Nibelungenlied egyik legborzalmasabb része itt játszódott le?

Tudod-e, hogy a déli harangszót annak emlékére rendelte el a pápa, hogy Hunyadi János a nádorfehérvári diadalt aratta? De tudja ezt egy angol, francia, amerikai?

Meg tudnád-e magyarázni egy lengyelnek, hogy milyen történelmi kapcsolatok kötnek össze bennünket, hogy örök barátnak megnyerd őt hazánk részére?

A jamboreen a protestáns cserkészek ezrei jönnek hazánkba. Mikor Bocskay, Bethlen szobrát megmutatod neki, tudsz-e a 30 éves háborúról beszélni nekik és rámutani a magyar protestánsok nemes küzdelmére?

Ha a Szent István ünnepekre ittmaradt cserkészeket vezeted, rá tudsz-e mutatni a keresztény magyar nép történelmi hivatottságára?

Tudsz-e az olaszoknak Róbert Károlyról, Nagy Lajosról, Mátyás királyról, Türr Istvánról ép úgy beszélni, mint a légiók életéről, Aquincumról?

Tudod-e mindezt úgy elmondani, hogy amit mondasz, igaz, markáns és érdekes legyen?

Ha igen, akkor kötelességed, hogy tudásod a nemzet szolgálatába állítsd; ha nem, akkor kötelességed, hogy megtanuld, mert csak így szereted munkás szeretettel hazádat.

Idegennel magyarul nem értetheted meg magad. Legfeljebb arcod jóságos mosolyából, szemed nemes tüzéből juttathatsz neki ízelítőt a magyar faj nemességéről, tiszta jó szándékáról, vendégszeretetéről.

Mik tehát a teendőid?

Egy görög cserkészt megszólítottam franciául a gyarmatügyi kiállításon. Nem értett meg, de karonfogott, s miközben görögül valószínűleg azt mondta: „Ne haragudj, hogy nem értelek meg" — elvezetett egy másik göröghöz, aki beszélt franciául és mindhárman jó barátok lettünk.

Ha nem beszélsz nyelvet, ez a teendőd.

Ha beszélsz valamilyen nyelvet, tökéletesítsd magad benne, hogy jól megértesd magad.

Ha tanulsz nyelvet, elsősorban tanulj angolt, aztán franciát, németet és aztán a többi nyelveket.

Külföldön az átlagos műveltségű nép nagyon keveset tud a magyarokról. Ausztriával való közös külügyünk átkaként ott is, ahol tudnak, osztráknak neveznek bennünket még ma is. Brüsszelben, Londonban személyesen kellett ezt tapasztalnom. Párisban Budapest és Bukarest az alsó néposztály tudatában a román propaganda hatására azonos. Legkevesebbet tehát németül beszéljünk s csak a németekkel. Ne szolgáljuk ezzel is a pángermán eszmét és ne erősítsük a téves beidegzést, hogy osztrák és magyar az egy.

Az irredentizmusról, a csonka országról, kifosztottságunkról beszéljünk-e?

Két dolgot jegyezz meg. 1. Az udvarias házigazda vendégei előtt nem siránkozik. 2. Ha valakinek a zsebéből ellopják az aranyóráját, az tolvajt kiált. Nekünk az ország kétharmadát lopták el és házigazdák vagyunk. Vezess tehát úgy idegent, hogy ne siránkozz, de tűnjön fel neki a te hallgatásod és ha kérdez, tudj válaszolni. Fontos, hogy minden magyar egyformán jó választ tudjon adni. *Tanuld meg veszteségeinket!*

Testvér! Mint kis gyermek hányszor ígérted szeretett anyádnak, ha nagy leszel, autón viszed őt. Az autó ma sincs meg, de a te nagyot ígérő szereteted elmulasztotta azokat az apró, megfogható figyelmességeket, melyek bearanyozhatták volna jó anyád életét és felértek volna két autóval.

Mindannyiunk anyja, szülőhazánk ilyen apróságot kér tőletek. Nem elég, hogy a jamboreen lesz 250 lelkes, kimüvelt, jó idegenvezető cserkész. Kell, hogy minden magyar cserkész egy idegenvezető legyen! Használjátok fel a vakációt s tanuljatok nyelvet, szerezzetek honi ismereteket, ismerjétek meg lakóhelyetek történelmét, nézzétek meg minden nevezetességét, tanuljátok meg a vendég-nemzetek földrajzát, lapozzátok át hazánk történelmét, tudjátok veszteségeinket, ismerjétek nagy művészeinket, feltalálóinkat, hogy ha a nagy próba ideje elérkezik, megálljátok a helyeteket és 1933 után is azt írhassátok:

„Jó munkát" végeztünk. *Kovács Gyula*
az idegenvezető csapat vezetőtisztje.

Idegenvezetői tábor Gödöllőn. Június 18—25-ig az idegenvezető csoport próbatábort rendez Gödöllőn, melyen nyelvi rajokban 120 kiváló idegenvezető cserkész tanulja meg a külföldi vezényszavakat, játékokat, énekeket, és teszi le az idegenvezetői vizsgát.

MIVEL JÁRULHAT HOZZÁ MINDEN MAGYAR CSERKÉSZ A JAMBORRE SIKERÉHEZ.

Az elközelgő IV. világjamboree, bár a gazdaságilag és politikailag legnehezebb időbe esik, nem nélkülözheti az élet sóhaját: a cserkészies, meggondolt, de annál szívből fakadóbb vidámságot. Mi magyar cserkészek, mint vendéglátó gazdák jutunk abba a helyzetbe, hogy a világ minden tájáról egybesereglett cserkészeknek, a tábort látogató nagyközönségnek nemes és tiszta szórakozást nyujthatunk. Kézenfekvő tehát, hogy a cserkészeket s a nagyközönséget egyaránt vonzó különféle szórakozásokat kell nyujtani s ezek értékesek, kidolgozottak, bőségesek legyenek.

A tábori szórakozások nyujtása nem lesz könnyű dolog. Röviden rámutatok néhány nehézségre. Az első: a tábor nemzetközi volta, ahol az idegen cserkészek száma felülmulja majd a magyar résztvevőket. A nyelvi nehézségek következtében nagyon meg kell válogatni a bemutatókat, hogy azokban az is örömet találjon, aki nyelvünket nem érti. A hangsúly tehát szemre, külsőre tetszetős, általánosan megérthető, tehát hangutánzó tréfák és mókák bemutatására helyeződik át.

Egy másik nehézség a tábort látogató magyar publikum részéről merül fel. Az idegen fiúknak nemcsak nyelve, hanem gondolatvilága is más, mint a magyar közönségé. Amit megnevet az angol, azon talán semmi ízt nem talál a magyar közönség. S viszont ami kedves nekünk, érthetetlen pl. a lengyel előtt. Természetesen nem szolgálhatjuk ki vendégeinket akként, hogy a magyar közönség elhanyagoltnak érezze magát, de hiba volna, ha idegen vendégeinket a hazai közönségre való tekintettel unatkozni engednők. Nem kis dolog lesz tehát a programpontok összeállítása.

A III. világjamboree tapasztalatai szerint a szórakozásoknak több színtere lesz: *tábortűz, sátorszínpad, nyiltszínpad, s nagy bemutatás*. Mindegyikről néhány szó.

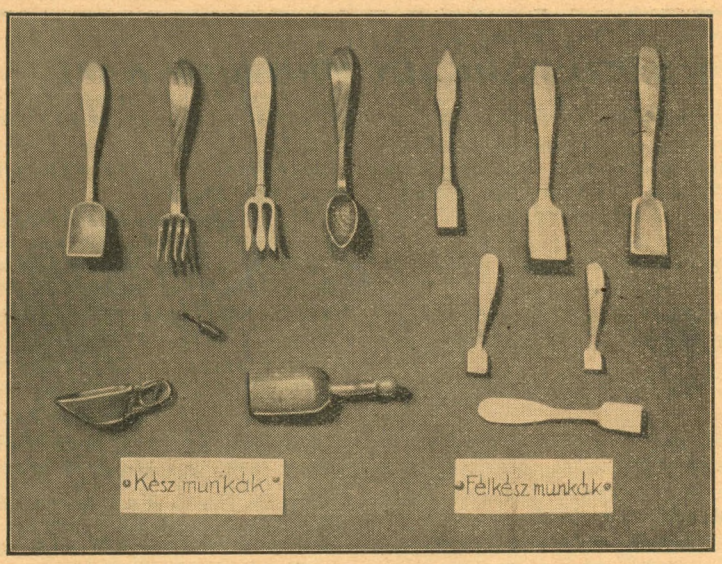

Sikerült elcsípnünk a magyar Cserkészszövetség jelenlegi elnökének, *dr. Papp Antalnak* féltve őrzött kincseiből, a maga készítette munkákból néhányat s lekaptuk azokat, hadd lássák fúró-faragó cserkészeink, hogy szeretett elnökünk is igazi ezermester cserkész.

A számunkra legfontosabb és leglényegesebb a nyílt, a nagyközönség részéről is látogatott *tábortűz*.

Mire van itt szükség? Először is valami sikerült *hivójelre*. A birkenheadi jamboreen a Westminster Big Ben harangjának a rádióból jól ismert ütésére énekelte a tábortűz közönsége J-a-m-b-o-r-e-e-A-r-o-v-e-P-a-r-k lebetüzését. Valami ilyenféle kellene az altáborok tábortüzéhez is. A magyar rádió hívójele: „Magyarország nem volt, hanem lesz" szöveggel énekelhető, de ez egyrészt irredenta volta miatt, másrészt mert idegenek kimondani nem tudják, nem megfelelő szöveg.

Szükség van azután nagyon *sok vig énekszámra*. Sírva vigadó nótáink amennyire szívünkre hatnak, annyira unalmasak és érthetetlenek az idegen előtt. Tehát pattogó ütemű dolgok — persze nem csupán Csinom Palkó —, hejehujázó közbekiáltásokkal tarkított, de azért ízléses szövegek jönnek számításba, pl. „Ah mely sok hal terem az nagy Balatonban", vagy „Ferenc Jóska kiállott a kapuba, Hej, sírva gondol a regruta korára" vagy „Hajmási Péter, Hajmási Pál", a hallgatókat is foglalkoztató szövegéhez hasonló számok, stb.

A jamboree alatt sok alkalom lesz a táncszereplésre: a színházban naponta két előadás, a 10 tábortűznél, a nagy és kis bemutatótéren. Bemutatásra kerülnek: szóló és csoportos magyar táncok, népi és úri táncok, táncos-jelenetek a magyar nép életéből, esetleg tömegtáncok. A kirándulások alkalmával a vendéglátó csapatok is szórakoztathatják a kiránduló csoportokat táncbemutatással. Szeretnénk a falusi nép táncait eredetiben is bemutatni a külföldieknek.

A táncbemutatásokra s az ezzel kapcsolatos feladatok megoldására egy külön táncos-rajt szervezünk, amelybe felvételét kérheti minden olyan cserkész, aki már eddig is szerepelt valahol magyar tánccal s akinek művészi készsége van e téren. Ugyancsak ebben a rajban nyer beosztást 2 ruhatáros és 2 fodrász öregcserkész is. A táncosraj egy héttel előbb száll táborba s egyúttal a színház belszolgálatát is el fogja látni.

Cigányzenekarok. A magyar táncok bemutatásához és önálló szereplésre cigányosan játszó vonószenekarok szervezése is folyamatban van. Tagjaik lehetnek azok a kottaismerő, cigányosan játszani tudó, próbákra pontosan eljáró cserkészmuzsikusok, akik a felvételi próbát megállják. Külön rajban nyernek beosztást. A szórakozási csoport belszolgálatában is segédkeznek. A jamboree előtt egy héttel a táncos-rajjal közösen szállnak táborba. A próbák az ősz elején indulnak meg,

Kell *érdekes zene*. Fuvós-zenekarnak is juthat egy-két szám. De különleges sikere van ilyen nemzetközi tábortűznél minden különleges hangszernek. Pl. szájharmonika. (A norvégeknek volt egész szájharmonikazenekaruk, nekünk meg egy szájharmonikabüvészünk.) Aztán pl. gitáregyüttes, akár még jazz is, ha elsőrangú. Lehet produkálni pl. csengőkoncertet, pásztorsípjátékot, tárogatót stb.

Nagy sikere lehet vokális *duóknak, trióknak*, kvartetteknek, összetanult többszólamú *énekkaroknak*. A komoly énekeknek csakis ilyen művészi többszólamú feldolgozásban van helye a tábortűz mellett.

Óriási sikert jelenthet mindenféle *hangutánzás*. A III. jamboreen pl. a büvös fürész egyike volt a legviharosabb sikert elért tábortűzi számoknak. Itt számításba jöhetnek állathangok. Mikiegér-utánzások, de számításba jöhetnek technikai utánzások. Ilyen a magyar tábortűzi számok között a közismert vasútutánzás.

Tekintettel arra, hogy a tábortüzeknél pódium és reflektor is rendelkezésre fog állani a megafonon kívül, igen szép sikerrel mutathatók be *árnyékképek*, természetesen érdekes témával. (Ilyen az Egyszeregy királyfi.. kezdetű énekes élőkép, melyet Angliában a magyarok angol szöveggel is énekeltek.) Idesorolnám a lassított mozifelvételek technikáját utánzó mókákat.

Cserkészcsatakiáltások, ha azok újszerűek, találékonyak, hangutánzók, szintén megtalálják a maguk közönségét. De pl. a Huj-huj-hajrának örökös ismétlése szegénységi bizonyítvány volna.

Általános követelmény: minden szám legyen gyorsan pergő, teljesen előkészített és kidolgozott, a lehetőségig rövid és csattanós. Csak zene- és énekszámoknál lehetne időtartam tekintetében némi engedményt tenni (maximum azonban 10 perc juthatna egy számnak).

A másik tere a szórakozásoknak, ahová minden altábor, minden nemzet benevezi a számait, *a fedett sátorszínpad*. Általánosan úgy jellemezhetjük ezt a színpadot, hogy az fedél alá vitt tábortűz. Kellékei tehát ugyanazok, mint a tábortűznek. Legfeljebb a számok lehetnek kissé hosszabbak, átlagban 10—15 percig tartók, de ennek megfelelően sokkal színesebbeknek is kell lenniök. *A néprajzi dolgoknak*, pl. lakodalmi szokások, szüreti és arató mulatságok, verbunkós táncok bemutatására ez az igazán megfelelő hely. Természetesen színházról lévén szó, elengedhetetlen kellék a maszkirozás, a kosztüm. Hogy mily tág tere van itt a leleményességnek, arra egy példát: az amerikaiak indián és chikágói gangster életképeitől a ceyloni fiúk Buddha fogával tartott vallásos körmenetéig mind helyet foglalhatott a tábori színpadon a III. világjamboreen.

Különösen nagy sikert értek el a *büvész-, zsonglőrszámok*, az *artista számokhoz* hasonló bemutatások. Indusok talajtornája, vagy az angolok krinolin és lassó büvészete vetekedett akármilyen artistabemutatással. Az alapelv itt is, hogy nekünk sokat kell a szemre adnunk, mert a fülön át nyelvi nehézségek miatt nehezen férkőzhetünk vendégeink szívéig.

A *szabadtéri nagyszínpad* ismét az egész jamboree tábor közös területe. Itt egész nagyszabású dolgok jöhetnek bemutatásra. Nemcsak pl. Shakespeare darabjainak egyikét-másikát mutatták így be, hanem pl. a francia fiúk Jeanne d'Arc életét adták vagy 1500 szereplővel a megfelelő korhű kosztümökben. Az amerikaiak első honfoglaló őseik fedett sátoros kocsikaravánját érzékeltet-

ték, mikor a tengerparttól a táborhelyig az utat ilyen ekhós szekéren tették meg. A kanadaiak eredeti tábort utánzó bemutatásai, az amerikaiak indián wigwamjai, az ausztráliaiak arányásó tábora, az írek Fionn jövetele c. nagy felvonulása, a svájciak húzó-harmonika szóra lejtett katonatoborzói vagy a dánok 600 főnyi merész talajtornája mind ily nyílt színpadi bemutató jelleggel birtak. Ha egyik vagy másik nagyobb létszámú csapat, esetleg társulva több más csapat fiaival vállalkozna pl. a Feszty körkép: A magyarok bejövetele, vagy pl. a János vitéz vagy a Gyöngykaláris vagy akármi hasonló dolog bemutatására nyílt színpadon, óriási érdeklődésre és nagy sikerre számíthatna.

Röviden így kívántuk a szórakozásadás és nyujtás figyelembe jövő szempontjait összefoglalni.

S most felszólítunk mindenkit, hogy segítsen. Adjon gondolatot s ötletet s ezért a Magyar Cserkész hasábjain állandó rovatot nyitunk, melyben a legjobb ötleteket leközöljük.

Tudjuk, hogy minden magyar cserkész érzi, hogy itt nem egymással versenyzünk, hanem a külfölddel. Éppen ezért senki sem fog jó számokat eltitkolni azért, hogy csapata a tíz tábortűz közül egyetlen egyen jól szerepeljen. Különben is a szórakozási csoport vezetője az elsőbbségi bemutatási jogot azoknak biztosítja, akik számaikat a pályázatra bejelentik.

Mivel kívánatos, hogy a cserkészeten kívül álló embereket is bevonjunk, aránylag nagy összegű pályázatot tűzünk ki és pedig 250 pengőt.

Pályázni lehet:

1. Tábortűzi számokkal.
2. Csatakiáltásokkal.
3. Olyan játékokkal, melyeket tábortűznél játszani lehet (pl. Drinápoly).
4. Énekekkel.
5. Kis színdarabokkal.
6. Némajátékokkal.
7. Bemutatási tervekkel.
8. Magyar nóták idegen fordításával.
9. Színdarabok lefordításával.
10. Bármely ötlettel, mely kedvesebbé, szebbé és cserkésziesebbé teszi a Jamboreet.

A Jamboree szórakozási csoport vezetősége.

A ZÖLD HARKÁLY MEG A LILA IZÉ.

— Hutyutyutyutyutyu — hangzott felénk az erdő széléről.

— Zöld harkály — fordultam Gunnar Ipsenhez, amiből ő persze egy szót sem értett, miután anyanyelvén, a dánon kívül csak németül és angolul tudott. Mi sem könnyebb, pár vonással egyszeriben lerajzoltam a madarat s erre megtudtam, hogy: wood pecker-nek hívják angolul.

Így ballagtunk hármasban a Jánoshegy felé hol a természetről, hol a közelgő Jamboree-ról beszélgetve.

Mindkét téma közös cserkészérdekességű volt. Egyszerre megállottunk. A fák között, a zsenge tavaszi fű tarkállott egy szép kis lila-fehér virág tengerétől.

— What is that? — kérdezte. Zavarba jöttem s bevallottam, hogy nem tudom.

— Mióta elkerültem otthonról, nem gyarapodott a növénytani tudásom — próbáltam magamat mentegetni.

— Hát abbahagyhatja egy cserkész a természettel való megismerkedést — kaptam vissza vádként a feleletet . . .

Kedves Fiúk! Ugy áll valahogy a dolog, hogy otthon Gömörben még csak ismertem valamit a növényvilágból. De mióta itt lakom, a pesti cserkészektől nem tanulhattam meg az ittenit, mert ők maguk sem ismerik. Elmondtam én mindezt Ipsen barátunknak is, de ez sem mosta le rólam a szégyent, hogy: sarokba szorított egy dán a budai erdőben.

Jön a Jamboree. Nem egy dán lesz it, de mindenkire jut idegen cserkész. Hány magyar fiú jön majd zavarba hasonló kérdés előtt?

Tudjátok, hogy a minap 20 egynéhány őrsvezető közül egy sem ismerte fel a magyar csalogányt a Cserkészparkban. Kipótoljuk-e addig mindnyájan, amit mulasztottunk a természettel szemben? — A nagytábor kiváló alkalom erre. Buzdításul álljon itt néhány szemelvény a tavalyi táborok beszámolóiból, ahogy azokat Ede bá' csokorba szedte.

Mit láttunk mi.

Minden anyagi nehézség ellenére is 1931 nyarán sok csapatunk táborozott. A természet szépséges és érdekes világában nem jár behunyt szemmel a táborozó cserkész. Végig böngésztem a táborbontó jelentéseket és egypár érdekességet kijegyeztem belőlük. Néhol zárójelben megjegyzéseimet is olvashatjátok. Ime most lássuk, mit jelentettek:

A 460. sz. cs.-cs. Boldvarákón, Abauj megyében táborozott Fenyves aljában, forrás, fürdő is volt, meglátogatták a Szadvár romját s Tornaszentandrás vas- és ércbányáját is.

A 12. sz. VIII. R. cs.-cs. börzsönyi felderítő útján sok megfigyelés között a növényvilágban is kigyönyörködte magát. (De erről fénykép, bővebb jelentés nem szól.)

Az 584. sz. cs.-cs. Békésszentandráson táborozott. A kisfiúk (apródok) számára talált ideális helyet. Kedves, hogy a kis emberkék 14 fajta fát olvastak meg az erdőben és sok éneklő és vízi madarat láttak. Öntöttek még ürgelyukat, megfigyelték az aratást és a gátépítő kubikosok munkáját is.

550. Hosszúhetény. Az erdészekkel barátkozott össze, vadászaton vett részt, sok szép természeti megfigyelésben volt részük (egypárat részletesen megírhattatok volna, de utólag is elfogadom).

326. Bánréve. Természetesen megnézte a világhírű aggteleki cseppkőbarlangot.

211. sz. cs.-cs. Szentmártonpuszta. Megismerte az erdő sokféle hangját s viharos időben ijesztő zúgását. Nyugtalankodott is a vezető a recsegő faóriások veszélyétől. (Ha van tisztás, ott kell felverni a sátrat, nem baj, ha a nap süti, akkor az erdőbe lehet húzódni, úgyis csak éjszaka tartózkodunk benne.)

968. sz. cs.-cs. Kőkútmajor. Az erdőmérnök bácsi előadást tartott a fiúknak a növényvilágról.

311. sz. cs.-cs. Sirót. Kiásott egy forrást, cementtel szépen kiépítette és „Vörösmarty" felírással látta el.

Más csapatoknak kedvenc szórakozásuk volt a horgászás, de sajnos ezek sem közölnek semmilyen megfigyelési eredményt.

158. sz. cs.-cs. Martonvásár. A legérdekesebb megfigyelésekről adnak beszámolót: erdészek vezetése mellett, puska nélküli lesen vettek részt, gyakorolták az igazi cserkészést, szarvasokat, vaddisznókat közelítettek meg. Egyesek egészen közelről. Az erdészházban azután folyt az élmények elmondása s a vadőrök sok érdekes előadása. Láttak gémet és fekete gólyát is. Kár, hogy röviden számolnak be, pedig érdekesek lennének a részletek. Az egyik felderítő csoport varjú- és fecskepárharcot látott. (Nem vércse volt, biztosan varjú?) A fecskék bizony nem ijednek meg a maguk árnyékától, ha egy bajba jut, nagy csicsergést csap s egy-kettőre sok segítőtársa akad s akkor nekiesnek a támadónak, bizony a legtöbb esetben ők győznek, néha még a macskára is le-le csapnak s kergetik.

A IV. cserkészkerület Veszprém mellett, a Bakonyban táborozott. Szép volt az erdő, de szomorú és hangtalan, mert madár jóformán egy sem volt, annál több egér, hernyó, lepke, pók hemzsegett mindenfelé. (Jelenteni kéne a Madártani Intézetnek s esetleg támogatásuk mellett madárpárokat kitelepíteni.)

A 402. cs.-cs. Gödöllő mellett sok őzet, fácánt láttak, de megfigyelésről nem írnak.

A 318. sz. cs.-cs. tagjai megismerték a tábort környező fákat, sok énekesmadárról írnak (milyenek voltak?), különösen rigó volt sok. (Sárga, fekete, hangukat eltanultátok?) Közeli vizenyős réteken rengeteg szúnyog tenyészett (szitakötő, nádiveréb, rigó stb.).

A 21. sz. csapat Tiszaeszláron a tiszai füzesekben sok vízimadarat látott (milyeneket, hangjuk, tollazatuk, életmódjukat kilestétek-e?).

A 931. sz. cs. kisfiúcsapat öt madáretetőt, tíz odút gondoz már és három fészekalj cinkét nevel fel Monoron. Eddig ott cinkék nem voltak. (Derék fiúk vagytok, ha jó gyümölcstermés lesz, megérdemelten ehettek belőle.)

Nimród pedig azt írja, hogy a hegyekben muflonokat figyelt meg s amint átrohantak tüskés bokrok között, egy csomó puha gyapjút tépett ki a tüske. Eltüntek a muflonok, de Nimród még sokáig a helyén maradt, nagy csöndben, ahogy az igazi leső szokta, egyszerre csak egy kis madár szállt a bokorra, a csőrével elszedte a gyapjút s elszállt. Nimród utána sietett és látta, hogy nagy gondosan a fészke aljába rakja, hogy meleg, puha helye legyen a kicsinyeknek.

Magyar cserkészotthon, magyar tábor.

A Magyar Cserkész május 1-i számában feltűnést keltő cikk jött: „Idegen szemmel cserkészotthonokban". *Vida Vilmos dr.*, a cikk szerzője a mult számban „Népművészeti gyüjtés a tá-

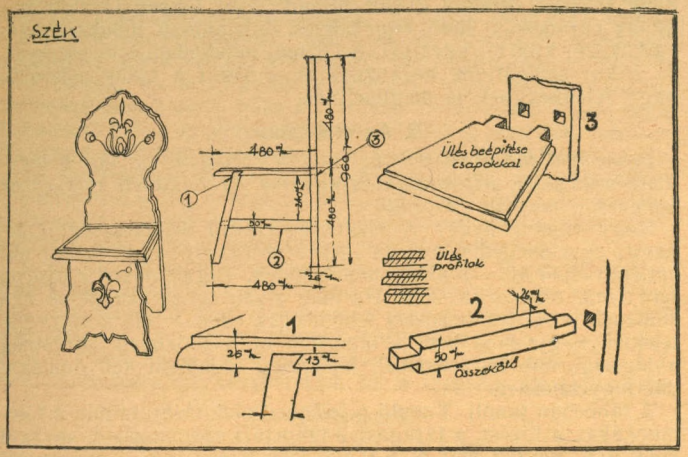

borban" címen folytatta a felvetett gondolatot s rátok vár a megvalósítása.

Az anyaggyüjtésnél legyünk tekintettel a bútordarabok vagy kapuk *összeépítési módjára*. Figyeljük meg azokat az apró fogásokat, amelyekkel igen gyakran éppen olyan szilárdságot érnek el, mint a legtökéletesebb számítások alapján kiagyalt kötéssel.

Lapozzunk vissza a Magyar Cserkész régebbi számaiba és évfolyamaiba s az elkészítendő munkánknak igen nagy segítséget fognak nyujtani az ott leírt magyaros darabok. Keressük fel a vidéki múzeumokat (ha Pesten jártok, a Néprajzi Múzeumot) s egész halom kinccsel gazdagodtok.

A IX. évfolyam (1928) 12—13. számában a *„Hogyan készül a cserkész táborozásra"* című cikkben nemcsak a táborozásra vonatkozó ismeretek egész tárházát találhatjuk meg, hanem a 201. és 206-ik oldalon magyaros táborkapukat, tábordíszítőoszlopot, útjelzőtáblákat, amelyeket *Nagy Istók* ismert cserkésziparművészünk tervezett, 1930—31-ben több számában láttak napvilágot kisebb-nagyobb magyaros bútordarabot, melyet *Vida Vilmos dr.* közölt.

Most néhány összeépítési módot adunk, amelyek a bútortervezéseinknél alkalmasan felhasználhatók.

A rajzok nem akarnak senkit skatulyába szorítani, mert a formát és díszítési módot mindenki maga választhatja meg. Az elkészítésre vonatkozó ismereteket megtaláljuk az Ezermester, Ipari zsebkönyvtár, *Famunkák I.* című kötetében, ahol a színezésekre és festésre vonatkozó adatokat is megtalálja az érdeklődő.

Jánosy István.

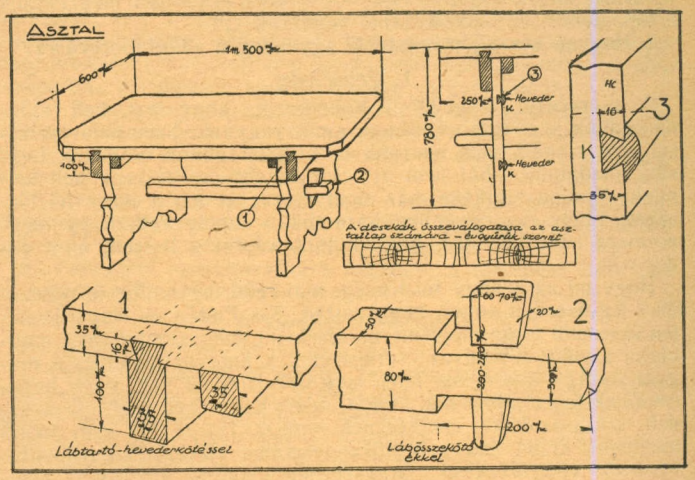

A Jamboree-tábor vízellátása.

a) *Kutak.* Az I—X. altábor, Üzletváros, Delegátus, Rendőrtábor, Színház, Mozi és Aréna-tér vízellátása öt ártézikútból történik. (Királyi Parkban 1 és 2 tartály, Erzsébet-ligetben 3 és az Elektromos Műveknél 1 ártézikút.)

A segédtábor 6, a repülőtábor 1 ásott kútból és végül a kisfiú-telep a premontrei gimnáziumból kapja a vizet.

b) *Vízmennyiség.* A rendelkezésre álló vízmennyiség óránkint összesen 90 köbméter, naponkint 2158 köbméter.

c) *Vízszükség.* A tábor teljes napi vízszükséglete: 30.000 cserkész à 15 liter: 450 köbméter, Üzletváros 3000 fő à 15 liter: 45 köbméter, locsolásra: 250 köbméter, látogató közönség 60.000 fő à 1 liter: 60 köbméter, összesen napi 805 köbméter.

A cserkészek és üzletváros szükségelt vízmennyiségének egyharmada a reggeli órákban egyszerre kell. A 90 köbméter kúthozamot és a 250 köbméteres víztartály víztartalmát alapul véve, a szükségelt víz kétszerese is biztosítva van. (Ha tehát két kút vízszállítása kimaradna és a víztartály csak félig volna tele, a szükséges víz még igy is biztosítva van.)

d) *Berendezés.* A vízszolgáltatást egy közös nagy vízvezetéki hálózat adja. Altáboronkint általában 100—120 (napos táborokban több), bemutató téren 80, üzletvárosban 150 vízcsap, ezenkívül altáboronkint egy-egy, színháznál 4, mozinál 3 és üzletvárosnál 13 altalajtűzcsap nyer elhelyezést.

Az egész vízvezetékhálózaton tehát összesen 1370 vízcsap és 30 altalajtűzcsap lesz.

A vízvezeték csőhálózata fél méter mélyen fog vezetni. A csapok 10-es csoportokban lesznek elhelyezve és alattuk fél méter mély, kidúcolt és faráccsal ellátott szikkasztógödör lesz kiképezve.

e) *Anyagszükséglet.* Négy süllyesztett mótoros szivattyú, 15 ezer méter öntöttvas csövezeték, 1370 vízcsap, 30 altalajtűzcsap, 137 szikkasztó gödörkeret, farács dúctartályhoz, 20 drb. tolózár, az ásott kutakhoz betongyűrűk, 7 drb. vízemelő szerkezet, 7 drb. szikkasztó alma-keret, dúc és fedél.

A vízvezetékhez szükséges öntöttvascsöveket a Budapest Székesfővárosi Vízművek bocsátják rendelkezésünkre. Egyébként a szükséges anyag beszerzését a gazdasági csoporttal egyetértőleg a műszaki csoport végzi.

f) *Munkálatok.* A vízvezeték berendezésével kapcsolatos föld- és szerelési munkálatokat 1933 április havában kell megkezdeni. Az anyagszállítás ehhez képest április elején veszi kezdetét. Anyagtárolásra legalkalmasabb hely a központi major területe.

Minden cserkész készítse elő környezetét a Jamboreera!

A Jamboree egyik célja az, hogy a magyar társadalom még jobban megismerje, megszeresse cserkészetünket az ott szerzett közvetlen tapasztalatok, a sokezer cserkész életének megfigyelése, bemutatásainak megtekintése útján. Sok-sok, a cserkészet iránt még közömbös embert fogunk itt megnyerni.

Azonban a társadalmat megfelelően elő kell készítenünk a Jamboreera, nehogy csak színes látványosságot és cirkuszi produkciót jelentsen az számukra. Ez az előkészítés pedig elsősorban a mi dolgunk, minden magyar cserkész dolga és kötelessége.

Hogyan fogjunk hát hozzá? Természetesen nem előadások tartásáról van itt szó és nem is a cserkészetet meg nem értők meggyőzéséről. A mi feladatunk az, hogy éppen, amikor alkalom van rá, elmondjuk hozzátartozóinknak, ismerőseinknek, hogyan áll a Jamboree előkészítése, mik a legújabb hírek, érdekességek. Az, hogy szüleinknek elmeséljük, amit tudunk a Jamboreeről, az természetes. De legyen minden magyar cserkész az egész rokonság és ismerősök megbízható Jamboree-tudósítója. Ha a nagybácsi van nálunk és kérdezi: „Mi ujság a cserkészeknél?" Mi a Jamboreeről mesélünk neki. Ha a beteg nagynénit látogatjuk meg, szórakoztassuk a Jamboree érdekességeivel őt. Játszópajtásainkról, iskolatársainkról, műhelytársainkról se feledkezzünk meg és ne veszítsük el kedvünket, ha néha lebecsülik a mi nagy terveinket, mert bizonyos, ha ügyesen keltjük fel az érdeklődésüket, ők is alig fogják várni, hogy megláthassák a Jamboree-tábort. Egyszóval, mindenki ott csináljon a Jamboree gondolatának propagandát, ahová az Isten őt állította.

Honnét tudunk anyagot szerezni ehhez a tudósítói munkához? Nem nehéz a válasz, mert a Magyar Cserkésznek már külön Jamboree-melléklete van, mely az előkészítés minden jelentős eseményéről, érdekességéről beszámol. De hiszen ki-ki saját csapatában is sok mindent hall a Jamboreeról.

Kezdjünk már most hozzá! Bizonyos, ha minden cserkész megteszi itt is, ami tőle telik, a Jamboreeig elérjük azt, hogy kevés olyan magyar ember lesz, aki ne ismerné a Jamboree nagy jelentőségét és ne akarna ellátogatni Gödöllőre 1933 **augusztusában.**

ELŐKÉSZÜLÉS A VILÁGTÁBOROZÁSRA.

I.

Mindannyian tudjuk, hogy ha táborozni készültünk, hónapokkal, egy egész évvel előbb megkezdtük az előkészítő munkálatokat. Nem a csomagolást, hanem a lelki készséget igyekeztük gyarapítani magunkban és társainkban azért, hogy vállalkozásunk jól sikerüljön. Minél nagyobbarányú tábort terveztünk, minél nagyobb eredményt vártunk, annál hamarabb, annál nagyobb erőfeszítéssel és odaadással kellett az előkészítésén dolgoznunk.

Ez a megggondolás teljes valóságában, teljes méretében eszméltet rá bennünket arra a kötelességünkre, hogy most azonnal fogjunk hozzá és mától kezdve állandóan lankadatlan erővel dolgozzunk a világtábor előkészítésén. Ha egy csapattáborra egy évig készülünk, mennyivel inkább szükséges, hogy a világtáborra, ahol házigazdáknak kell lennünk, ahol az egész cserkészvilág szeme rajtunk lesz, — minden irányban megkezdjük a készülődést és lankadatlanul végezzük azt.

I. Hogyan készüljön mindenki egyénileg a világtáborozásra?

1. Felelősség.

A cserkészet lényegéből következik, hogy azt kell megmutatnunk a világtáborozáson, amik vagyunk. Szemfényvesztéssel nem szabad, nem akarunk és nem is tudunk dolgozni. Legelső feladatunk tehát nem új: cserkészebb-cserkésznek kell lennünk. Minden cserkész már most érezze át azt a nagy felelősséget, amely reá egyénileg háramlik, s amely kell, hogy megacélozza akaratát arra, hogy különb cserkész legyen, mint eddig volt.

Hogy mi az a nagy felelősség, ami reád, egyénileg is nehezedik? Egyszerűen annyi, hogy rajtad, Kis Pistán és Nagy Józsefen keresztül fogja megismerni, értékelni, megszeretni vagy megutálni a világ a magyar cserkészetet, a magyar népet és a magyar hazát. Nem óriási felelősség ez? Honvédőnek, vagy hazaárulónak lenni! Most már tudod, miért kell neked jobb cserkésznek, százszázalékos cserkésznek lenned. Ha te ezt nem tudod megtenni, hiába lesz a legtökéletesebben vízvezetékezett, villanyosított világtáborunk, nagyszerűen működő gazdasági hivatalunk.

Azt mondtam, hogy az ember természete nagy erőfeszítésekre képes, ha nagy teljesítmény vár reá. A nagy teljesítmény az óriási felelősség megérzése, s az ezzel szemben való helytállás. Jusson ez eszedbe mindig, minden nap, minden órában, de legfőkép minden legapróbb tetted előtt. Erre neveld rá magad mától fogva, ha eddig nem tetted volna.

2. Önvizsgálat.

Tudom, át vagy hatva a nagy felelősségérzettől és a belőle fakadt nagy szándéktól: cserkészebb-cserkész akarsz lenni. Testvérkém! Vigyázz, itt meg ne állj! Ez még csak érzés és szándék, nekünk pedig tettek kellenek. Minden jónak, ami benned van — tettekben kell megnyilvánulnia. Ahhoz, hogy te két óra alatt 100 km-rel odább mehess, motor kell, de nem elég, ha az nem működik, vagy laboratóriumi szobában áll. Avval te még nem száguldhatsz. Kell a motor, de működjék, mint ahogy a jószándék és jó érzés is tettek által valósuljon meg.

Vedd hát elő a 10 cserkésztörvényt minden este, mikor ágyadba nyugovóra hajtod fejed és nézd végig lelkedben az egész napot törvényenkint s felelj magadnak: tettekben hogy állasz a cserkészebb-cserkészeteddel?

3. Légy résen!

Ha már a lelkiismeret megkérdezésénél tartunk, megemlítem azt is, hogy a lelkiismeretedet soha se igyekezz elaltatni.

Éber lelkiismerettel nem féltelek a világtáborozástól. Akkor tudom, hogy nem azért teszed a jót vagy a rosszat, mert lát — nem lát az őrsvezetőd, parancsnokod, hanem azért, mert Istenen kívül gondolsz felelősségedre, amely férfivállakra is nagy terhet jelentene.

4. Lélek és gyakorlat.

Már az elmondottakból is láthatod, hogy legelsősorban a lelki készségre, a lelki elmélyedésre van szükséged, ha rettentő felelősségednek cserkészhez illően akarsz megfelelni.

Azonban ez nem elég. Tettek kellenek, de a tettekhez nem elég a jószándék, a jóakarat. Bizonyos szakismeretek is szükségesek, ha nem akarsz jóakaratú, de ügyefogyott, esetlen maradni. Legelsősorban is a táborozás alkalmával használható leleményességet, tudást kell minél nagyobb százalékban magadévá tenned már azon egyszerű oknál fogva is, hogy a *táborparancsnokság a tábori élet legcserkésziesebb megvalósítását tűzte ki a gödöllői világtábor egyik főcéljának.*

Igen, ehhez szükséges a jó szív, jó lélek, de kell az ügyesség, a tudás is. Csak ezen keresztül szabad megnyilvánulni a léleknek. Ha piszkos, rendezetlen tábort, konyhát stb. látnának az idegenek, ahol a cserkészek karthauzi szerzetesek módjára hangtalanul járnak-kelnek — ugyancsak furcsa véleménnyel lennének rólunk.

Nem — nem alvadt vérű fiúkra van szükségünk. Legyen mindenki lélektől, örömtől, erőtől duzzadó, csak legyen amellett magának parancsolni tudó, engedelmes, önfeláldozó, munkaszerető, vállalkozó, kitartó, udvarias, acélizmú, mindenhez értő cserkész, — akkor szolgáltunk hazánknak is, s akkor a reánk nehezedő nagy felelősségnek is megfeleltünk.

5. Az idei tábor.

Egyszóval táborismeretekkel és táborozásban leginkább megnyilvánuló lelki, jellemtulajdonságokkal jól felszerelt cserkészek kellenek a magyar tábornak.

Hogy lehetsz ilyen? A felelősségérzettől, lelkikészségtől áthatott egyéniséged e nyáron igen szigorúan vezetett tábort okvetlenül éljen át — s akkor nem féltelek. Vagyis neked *e nyáron feltétlenül táboroznod kell.* Ha még olyan nehéz akadályok merülnének is fel a táborozási lehetőségek ellen — elő a cserkészleleményt, győznöd kell, a táborban ott kell lenned. Ott pedig a legszigorúbb fegyelemmel, felelősség tudatával kell önmagadat fegyelmezned.

A táborban tanulj. Tanuld a jellemed alakítását, tanuld a földmunkákat, a főzést, a faragást, a tábortüzi szórakozások anyagát épen úgy, mintha már is a jamboreen lennél. Aki e nyáron táborozni nem megy és úgy készül a jamboreen megjelenni — tűzzel játszik, nem csinál mély lelkiismereti problémát a nagy felelősségből.

6. Tanfolyamok.

Azt is merem mondani, hogy még ez sem elég. Minden más alkalmat is meg kell ragadnod, hogy ügyesebb és jobb cserkésszé lehess. Ilyen alkalom az őrsvezetői tábor és minden hirdetett tanfolyam. Hányszor, de hányszor szólal meg a hívó szózat őrsvezetői táborba, tanfolyamra — és ha te mégis lemaradsz azokról, mert nem vonz oda semmi, — féltelek, Testvér, féltem a magyar Jamboreet, s féltem a magyar cserkészek és általuk a magyar nemzet eddig kivívott jó hírnevét.

Amit elmondottam eddig, alapja, fundamentuma a jobb cserkésszé levésnek, a felelősségben is megállani tudó cserkésztípusnak. Ezenkívül rengeteg tennivalónk van, amelyek speciálisan a magyar cserkésznek feladatai.

Ilyen feladatok:

7. Nelyvtanulás.

Azt mondják — hallhattátok már —, mindenki annyi embert ér, amennyi nyelvet beszél. Hát akkor nekünk, kevésszámú kis magyarságnak igazán létérdekünk, hogy számunkat ilyenformán szaporítsuk. És ebben jó példával a cserkészeknek elől kell járniok már csak azért is, mert az a 18—20 ezer idegen a cserkészet vendége lesz 1933-ban. Milyen másféleképen lehet ismeretségeket kötni, elmélyíteni, ha nemcsak mimikával igyekszünk megértetni magunkat és megérteni másokat, hanem beszélni is tudunk velük! Nem várhatjuk, hogy a kis magyarság anyanyelvét fogják megtanulni tömegesen a nagy világnemzetek fiai — nekik nem érdekük. Nekünk van szükségünk az ő ismeretségükre, barátságukra, jóindulatukra — nekünk kell az ő nyelvüket is megtanulnunk.

Más kérdés az, hogy milyen nyelveket tanuljunk? A Jamboree szemüvegén nézve e kérdést, legelsősorban az angol, másodsorban a francia, harmadsorban a német, negyedsorban a szláv nyelvek tanulása kívánatos. Angol nyelven a táborozók nagyobb fele fog beszélni — ezért kell elsősorban azt tanulnunk nekünk is. A tábor hivatalos nyelve mintegy az angol.

A legutolsó, 1929. évi angol jamboree magyar résztvevőinek 7%-a beszélt angolul. S mi ott vendégek és nem vendéglátók voltunk s mégis milyen kevés volt az angol tudásunk. Hát akkor mennyire kell most tanulnunk s újabbaknak és újabbaknak hozzáfogni a tanuláshoz, ha megmondom, hogy a jamboreen résztvevő magyar cserkészeknek, a jelentések adatai szerint, csak 2.3%-a beszél angolul. Vendéglátás akkor, amikor 1000 magyar közül 23 beszéli a vendégek nyelvét!

Hogyan tanuljunk nyelveket? Tanfolyamok, gramofónok nyelvoktató lemezei épen olyan jók, alkalmasak e célra, mint a nyári tábor. Csak lelemény és akarat kell hozzá. Vigyetek el táborotokba egy angolul jól tudó magyar cserkészt, s annak ne legyen más feladata, mint csak angolul beszélni egész nap mindenkihez. Magyarul egy szót se! Meglátjátok a tábor végére az eredményt! Otthon pedig kérjetek fel valakit, aki angolul tud, hogy ingyen, vagy olcsó pénzen adjon a csapatnak angol órákat.

8. Külföldi kapcsolatok megteremtése.

A Magyar Cserkész régen végzi a külföldiekkel való levelezést. Ebbe kapcsolódjon be minél több cserkész. Ezzel kettős munkát végez. Tökéletesíti nyelvtudását, és ismerőst szerez nemcsak magának, hanem a magyarságnak. Az ilyen cserkész biztosan

jobban fog érdeklődni utánunk a jamboreen, mint aki sohasem hallott eddig rólunk. Roppant fontos nemzeti szolgálat tehát ez amellett, hogy egyénileg a nyelvtanulás szempontjából hasznos is.

9. Világismeret.

Igyekezzünk minél jobban megismerni azokat a nemzeteket, amelyek a jamboreen résztvesznek. Tanuljuk meg ezen nemzetek földrajzát, történelmét, néprajzát és szokásait, gazdasági viszonyait, cserkészetét. Milyen jól fog esni annak a külföldi cserkésznek, ha meglepődve észreveszi, hogy magyar barátja mennyire ismeri az ő hazáját! Milyen öröm áradt volna végig lelkünkön, ha az angliai jamboreen minket is ismertek volna az idegenek — ki sem mondhatom, de mindenki elgondolhatja! Nagyon természetes és magyarázatot sem kíván, hogy mennyire rokonszenvezni fog velünk az az idegen cserkészfiú, aki tapasztalja a mi tájékozottságunkat, figyelmünket nemzete iránt. Ez a legerősebb nemzeti propagandaeszköz számunkra.

A M. Cs. elősegíti e munka keresztülvitelét. Rendszeresen jelennek meg benne cikkek az egyes országokról. Ezek kimondottan ezért jelennek meg. Rátok vár a feladat, hogy azok ne csak megírassanak, hanem aprópénzre váltassanak. Tanuljátok meg azokat a szó legteljesebb értelmében és a táborozás alatt külföldi levelezésekben használjátok fel a megszerzett tudástokat.

10. Honismeret.

A táborparancsnok úr kijelentette s a tervezett kirándulások által valóra is váltja, hogy 1933-ban *az egész Magyarország világtáborozás színhelye lesz.* Azt akarja ezzel elérni, hogy az idegenek egész hazánkat ismerjék s ne csak Gödöllőt — Budapestet. De ezzel kapcsolatban rögtön felmerül a kérdés, vajjon ismered-e te magad is saját hazádat? Ha az idegentől azt várjuk, hogy megismerje hazánkat, joggal kérdezhetjük, vajjon ismered-e te magad? Vajjon meg tudnád-e mondani majd a jamboreen érdeklődő idegen barátodnak, hova miért érdemes kirándulnia? Mi az egyik-másik vidék, hely érdekessége és fontossága?

Azt gondoljuk, e téren nagy hiányok vannak, amelyeket sietve pótolni kell. Az előkészítő bizottság gondoskodik arról, hogy a Magyar Cserkészben ismertetések jelenjenek meg hazánk egyes pontjairól, különösen azokról, ahova kirándulás indul. A Te feladatod ezt jól megtanulni, áttanulmányozni, magadévá tenni. Hiába írjuk meg ezeket az ismertetéseket, ha te nem teszed azokat sajátoddá — hasztalan munkát végeztünk, célunkat el nem értük, — de te sem teljesítetted azt a nagy felelősségteljes kötelességet, amely a jamboreeval kapcsolatosan nemzeti szempontból reád várt, s amelyről e cikk elején szólottunk.

11. Cserkészotthonok kérdése.

Ugyancsak abból a körülményből kifolyólag, hogy az egész Magyarország világtábor lesz s a táborparancsnok úr rendelkezése szerint minden cserkészintézmény, így minden cserkészotthon is nyitva áll az idegenek előtt, — e tekintetben is feladatok elé vagy állítva. Azt akarja a táborparancsnok úr, hogy mutassuk meg magunkat az egész világnak úgy, ahogy és amilyenek vagyunk. Eddig a külföldet járó, bennünket reprezentáló néhány (esetleg száz) cserkészen keresztül ismerte meg a világ a magyar cserkészetet. Azt akarja a táborparancsnok úr, hogy lássák, milyen az a magyar cserkészet intézményeiben is, amelyet csak reprezentánsokon át ismert meg a világ.

Nemzeti hivatás tehát, hogy cserkészotthonod minden vonatkozásban olyan legyen, cserkészies legyen, amilyennel bátran az idegenek elé állhatsz s nem kell miatta sem neked, sem a magyarságnak szégyenkeznie. A Magyar Cserkész itt is segítségedre siet, mert erre vonatkozólag cikkek jelennek meg majd benne, csak te szívleld meg azokat és valósítsd meg az ott talált gondolatokat. Akkor teljesítetted nemzeti és cserkészhivatásodat.

12. Kézimunka.

Igyekezz apróbb kézimunkákat készíteni, hogy az üzletvárosban felállítandó cserkészüzletben elég és cserkészies emléktárgyak kerülhessenek eladásra. Ez csapatodnak anyagi lehetőségét, a magyar cserkészetnek erkölcsi értéket, a nemzetnek pedig nagy szolgálatot jelent

13. Takarékosság.

A világtáborozáshoz való készüléshez tartozik az anyagi lehetőségekről való gondoskodás is. Talán soha annyira szükség nem volt a takarékosság utján való anyagi gondoskodásra, mint épen a gazdasági válság e nehéz esztendeiben. A takarékosság mindig szép és cserkészerény volt, de ma egyenesen nélkülözhetetlen kötelesség. Igazán nagy szégyen volna, ha akadna egyetlen magyar cserkész, aki anyagi okok miatt nem tudna a táborban résztvenni.

II. A csapat készülése.

Az egyéni készülés sokban összeesik a csapat munkájával. Itt azonban már nem részletezzük a készülés módjait, célját, hanem inkább összefoglalásszerűen állítjuk össze és adjuk a csapat feladatköreit.

1. A csapatnak azon kell fáradoznia, hogy e nyáron a nehéz viszonyok ellenére is táborozzon. Ha sátra nincs, akkor is, ha konyhája nincs, akkor is. Elő a leleménnyel! Csak csapat itthon ne maradjon e nyáron!

2. Törekednie kell, hogy a csapat minden tagja táborozzon e nyáron. A világtábor a „táborozás" jegyében fog lezajlani — főpróbát ha nem tartanak, a főünnepély sohasem sikerülhet.

3. A tábornak mintaszerűnek kell lenni. Erre 100 százalékkal jobban kell törekedni, mint eddig történt. A hollandok e nyáron nemzeti jamboreet rendeznek a táborozás gyakorlására, — csak mi nem készülünk? Ez lehetetlen.

4. A csapatnak törekednie kell, hogy minél több tisztje, cserkésze vegyen részt kiképző táborokon (tiszti, segédtiszti, őrsvezetői, szaktáborok), tanfolyamokon.

5. A nyelvtanulást a csapatok intézményesen könnyebben megoldhatják, mint a fiúk csapatszervezet támogatása nélkül. A tábori nyelvtanulás gondolatát, cserecserkészet intézményének megvalósítását, nyelvtanulási lehetőségek nyujtása miatt, szintén elsősorban a csapatok vannak hivatva megvalósítani.

6. A csapatotthon lehető legtökéletesebb kialakításának gondja szintén elsősorban a csapaté, az egyesek csak tudásukat, munkájukat, lelküket adhatják, a keretet a csapatnak kell megteremteni.

7. A csapat kötelessége alkalmat nyújtani, az ellenőrzést legelsősorban érvényesíteni abból a célból, hogy az egyéni előkészülésnél említett gondolatok testet öltsenek.

8. Tábortüzi szórakozásokra készülni, a készülést irányítani — legelsősorban csapatfeladat.

III. A kerület előkészülése.

Itt még rövidebben jelölhetjük meg a feladatokat.

1. Legelsősorban is a kerület feladata mindannak megvalósításáról gondoskodni, a történéseket ellenőrizni, amelyek az egyéni és csapatelőkészülésben említettek.

2. Az e nyári táborokat a kerületek lehetőleg lánctáborok szervezésével igyekszenek megoldani, hogy így nemcsak az ellenőrzés, hanem a nagy táborozás elvi kipróbálásának, s a kiképzés lehetőségének nyújtása miatt is, céltudatosan és eredményesen készülhessenek a jövő évi világtáborra.

3. Zenekarok szervezését szintén a kerület vegye kezébe, ha másképen nem, máshonnan kölcsön kért cserkészzenekar formájában.

A kerületnek természetesen még nagyon sok más feladata van, amelyekre itt nem térünk ki. Itt csak azokra a szervezési szempontokra utaltunk röviden, amelyek a kerület-, csapat- egyén készülésének összefonódását jelentik.

Ha a kerületek, csapatok s főként az egyes cserkészek e szempontokat és feladatokat megvalósítják, megoldják, nyugodt lélekkel nézhetünk a jövő évi világtáborozás elé, amelyen sokat használhatunk, de még többet ronthatunk.

A táborparancsnokság elhelyezése.

1. Táborparancsnokság. Kormánybiztos. Nemzetközi iroda. Konferencia. Delegáció. Külügyi-, Műszaki-, Szórakozási-, Kirándulási-, Vízi- és Légicsapatok, Mcs. feladatok, fényképezés, lelkészi csoport. Étterem.
2. Szállításvezető. Tudakozódó iroda.
3. Tábori kórház. Orvosfőnök.
4. Gazdasági csoport. Kézi raktár.
5. Tábori rendőrség parancsnoksága.
6. Tartalék. Csendőrség részére.
7. M. kir. pósta. Híradásvezető. Hírközpont.
8. Sajtó-csoport. Irodalom-kiállítás.
9. Régi épületben cserkészkiállítás.
10. Tartalék.
11. Tudakozódó iroda és talált tárgyak.
12. Cserkész-garage a központi majorban.
13. Istálló 50 lóra a központi majorban.
14. Repülőgépmodell kiállítás a R. táborban.
15. Autóparkok, kerékpármegőrzés a „Forgalmi rend" szerint.

MIT ADUNK? (Tartalom és utasítás.)

Táborozni kötelesség. (Ki mehet a Jamboree-táborba!?) *Gr. Teleki.*
Mi is az a világtábor? (Adatok egy Jamboree előadáshoz.) *Kálmán bácsi.*
Magatartás a világtáborban. (Párbeszéd az osztályban.)
Árad a Tisza! (Riadó rendszer.) *v. F.*
A világjamboree előkészítői. (A csoportok és vezetőik.) *Pohl Sándor dr.*
Honalapítás! (Példák.) *Nimród.*
Idegenvezetők. Nagymagyarország pionirjai! (Minden jamborista idegenvezető.) *Kovács Gyula.*
Mivel járulhat hozzá minden magyar cserkész a jamboree sikeréhez. (A szórakozási csoport szenzációs pályázata.) *I. Sz. Cs.*
A zöld harkály meg a lila izé. (Hogy állunk a természetismeret dolgában.) *Ede bá, — Tóth Sanyi bá.*
Magyar cserkészotthon, magyar tábor. (Famunkák.) *Jánosi I.*
Minden cserkész készítse elő a környezetét a Jamboreera.
Felkészülés a világtáborozásra. (Te, a csapatod, a kerületed.) *Buczkó Emil dr.*
A Jamboree-tábor vízellátása.
Megint küldetésben járunk. (Irjátok ki az otthon falára.) — *Faragó Ede.*
Szép szó a tábortűz mellett. (Tudtok-e mesélni?) *Dénes Tibor.*
Gödöllő. (A hely.) *Szopek Loránd dr.*
Ismeretlen táborhelyek. (Expedíciók a „legsötétebb" Kismagyarországba.) *v. F.*
Tábor a mellényzsebben. (Filmdiapozitíves vetítőgép.) *Windhaber Alajos.*
Repülőtáborba, fiúk! (A cserkészrepülők tanfolyamai.)
Lefordíthatatlan kulissza titkok. (Levelezők a világtáborban.)
A víziélet hírei. *Zsembery Gyula.*
Görögtűz és bengáli fáklya készítés. *Farkas Ernő.*
Rádió-rovat. *Ráczkevey Sándor.*
Vitorlásverseny-kiírás. — A III. országos víziverseny. — Jamboree szótár. — Jamboree iroda hírei. — Apró hírek. — Rejtvény-pályázat. — Mi újság a kerületekben. — Mi érdekel? — Üzenetek.

28 oldal, 28 kép-ábra. A színes borítéklap, a jamboree-jelvény rajza *(Márton Lajostól)*.

MI IS AZ A VILÁGTÁBOR?

Ugy-e ez az érzésetek: még sem szép, hogy a Magyar Cserkész bármelyik olvasójáról feltételezik a szerkesztőségben, hogy nincs tisztában a jamboree lényegével?

Ne haragudjatok! Tudom én nagyon jól, hogy mindnyájan hallottatok és olvastatok már eleget erről, de most, amikor a IV. jamboree lelki előkészítésének csoportja együtt akarja feltárni előttetek mindazt, amit a világtáborokra vonatkozóan, mint legfontosabbat, meg kell jegyeznetek, talán mégsem árt röviden felújítani egyet-mást?

Az már köztudomású, hogy a jamboree a világ minden részén lévő cserkészek baráti összejövetele. Egy csomó boldog, derék gyermek találkozása, akiket ugyanaz a cél hevít, akik keresik a tiszta, egészséges, Isten akarata szerint való fiú-életet. A jamboree a jóakaratú, nemes törekvésű fiatalságnak testvéri találkozása.

Ilyen összejövetel — bölcsen tudjátok mindnyájan — eddig három volt. Az első Párisban, a második Koppenhága mellett, a harmadik Birkenhaedben. Az első az ismerkedésnek, a második a cserkészerők összemérésének, a harmadik a jubileumok és örömteli ünneplésnek összejövetele volt.

Mi magyarok ott voltunk mind a három helyen. Az I. jamboreen csak néhány képviselőnk volt jelen, a másodiknál már a fiúk is versenyeztek, az Arrowe parkban pedig egyenesen impozáns csapat hirdette a magyar cserkészet fejlettségét.

Mind a három jamboreen komoly eredményeket értünk el. Párisban — ez még 1922-ben volt, megalázta tásunk és megpróbáltatásunk első éveiben — észrevették, hogy ennek a letiport kis nemzetek ifjúsága nem akar még meghalni, hanem komolyan készül egy új életre. Dániában megmutatták a magyar cserkészek, hogy van bennük életérték, hogy méltóak a legnagyobb nemzetek ifjúságával való mérkőzésre is; megmutatták, hogy tudnak küzdeni és tudnak győzni. Angliában komoly figyelem fordult a magyar cserkészek felé. Méltányolták képességét, kérték munkáját, készségesen elismerték jelentőségét. Azt, hogy a magyar t. b. főcserkészt, Teleki Pált, a világ cserkészetét intéző és irányító igen szűkkörű (9 tag!) bizottságba beválasztották, nemcsak az ő kivételes képességeinek, hanem a magyar fiúknak is köszönhetjük, annak a magyar fiúnak, aki minden jamboreen becsületet szerzett mozgalmunknak.

A magyar cserkészek azonban nemcsak képviselték nemzetünket, nemcsak adtak, nemcsak szolgáltak, hanem mindenütt nagyon sokat tanultak is. Nehéz volna azt röviden megmondani, hogy mit tanultunk, mit kaptunk mi a jamboreekon. De az bizonyos, hogy a mi mozgalmunk sokoldalúsága, cserkészirodalmunk gazdagsága, vezetőink széles látóköre valahogyan ott is gyökeredzik a jamboreekban. Amit sok éles szem látott, sok száz nyitott fül hallott, amit a magyar szív ott az idegen sokadalomban át meg át érzett, az nem maradhatott hatástalan. A külföldi cserkésztestvérekkel való meglehetősen széleskörű barátkozás, kapcsolat ápolása, emelte a mi mozgalmunk színvonalát s azt egyetemes cserkészszempontból is egyre nagyobb jelentőségűvé tette. Igen, a jamboreek áldását érzi minden cserkész, aki csak résztvett a világtáborokon. Még azok is, akik csak a negatívumokat látták, akik csak azt jegyezték meg jól, ami másutt hiba, helytelen. Hát még mennyit tanultak azok, akik nem a hibákat és hiányokat keresték, hanem az értékeket és szépségeket!

A dunapataji 158-as tábor keresztje. A bevágásban bibliát hagytak a helyszínen. (Illyés felv.)

A IV. jamboree rendezését a magyar cserkészekre bízták. Bizonyosan azért, mert úgy érzik, hogy a mi cserkészetünk alkalmas is, meg méltó is ennek a rendkívüli nagy és felelősségteljes világtábornak megrendezésére. Nekünk büszkéknek kell lennünk a megbízatásra, de tudnunk kell azt is, hogy ennek becsületes betöltése egyetemes cserkész-, sőt nemzeti érdek. Nekünk éreznünk kell, hogy a magyar cserkészmozgalom most fog igazán vizsgázni a nagyvilág előtt; mert, amikor nemcsak egy kiválogatott és kiképzett csapat, hanem minden magyar cserkész ott lesz a világ szeme előtt. Meg kell értenie ezt mindenkinek. Világosan kell látnia minden magyar cserkésznek, hogy neki is van szerepe a jamboree előkészítésében. Ha egyéb nem, legalább egynéhány meleg szó ejtése a világtábor érdekében azok közt, akik közt épen él; komolyabb, mélyebb cserkészmunka, hogy itt az egész világ igazi cserkészeket lásson és találjon, nemcsak Gödöllőn, hanem a legeldugottabb magyar faluban is.

Azoknak pedig, akik ott lesznek a nagy találkozáson, nem szabad elfelejteniök, hogy feltétlenül kell hozniok valamit a jamboreera. Valami belső értéket, hogy az ő megjelenésük is emelje a gödöllői világtábor cserkészszínvonalát. Ugy jöjjön oda mindenki, hogy az ő megjelenése jelentsen valami pluszt a jamboreenak: vagy több fegyelmet, vagy több udvariasságot, vagy több előzékenységet, vagy több testvériséget, vagy nagyobb rendet, vagy gondosabb tisztaságot, vagy több jókedvet, vagy tisztább lelkületet, vagy mélyebb vallásosságot, vagy ... egyszóval: több cserkészséget.

Mert a IV. jamboreenak mindenekfelett *cserkésztábornak* kell lennie. Az lesz a mi igazi sikerünk, ha messze országokból jövő vendégeink ép úgy, mint az édesanyánk, vagy a tanárunk, vagy a mesterünk, vagy az a csodálkozó szemű egyszerű falusi parasztember, a táborban szerzett barátunk .. mind, mind azzal az érzéssel lesznek közöttünk, hogy cserkészek között, magasabb élet stílust kereső, kedves drága fiúk közt vannak.

A magyar cserkészek számára eddig minden jamboree azért volt teljes sikerű, mert oda cserkészlelket igyekeztek vinni, onnan több cserkészetet igyekeztek hozni. Gazdagodtak is minden táborban. Gazdagságukat észre is vette a világ cserkészete s úgy ítélte, hogy a magyarok eléggé cserkészek ahhoz, hogy a világ minden cserkésze számára *cserkésztábort* rendezzenek. — Bizonyosan nem fognak csalódni ítéletükben. Gödöllőn valóban cserkészfegyelem, cserkésztestvériség, *cserkészszív* fogadja az oda sereglő egész világot.

Dobogjon ott a te szíved is, meleg, éltető lüktetéssel!

Kálmán bácsi.

GÖDÖLLŐ

A több, mint ezer esztendős magyar történelemben Gödöllő 600 éves multra tekint vissza. Irásos feljegyzéseink már az 1330-as években megemlékeznek róla, mikor a honalapító Árpádok nemzetségének kihalásával, a dicsőségesen uralkodó Anjou dinasztia alatt legszebb virágzásban él a magyar. Az akkor még csak pár házacskából álló kis falu, a hozzátartozó erdő- és földterülettel *Nagy Lajos* király (III. Eduárd angol király s a franciaValois-k kortársa) adományából családi birtok. Hetven évvel később (1405) már *Luxemburgi Zsigmond* magyar király s német-római császár feleségének tulajdona. Utóbb a nándorfehérvári törökverő *Hunyadi János* és fia, *Mátyás király* korában, 1441-től (VII. Károly francia király s Jeanne d'Arc kora) a vitéz Rozgonyi család birja adományképpen. A szerencsétlen 1526. évtől (I. Ferenc francia király, a cognaci liga kora, Luther Márton fellépése, az új világrészek felfedezése) Gödöllő neve eltűnik az idők zivatarában. Ez évben éri el a rohamosan terjeszkedő török hatalom a Dunát. A szomorú emlékű *mohácsi csata* után Buda ormára felkerül a félhold, majd rövid 15 év után másodszor is (1541) s azután 150 évig ottmarad, és 150 éven át pusztult a magyar vér, elpusztult sok magyar érték, kulturális alkotás, de végre is itt törik meg a török hatalma, hogy nyugat országainak békés fejlődését sohase zavarja meg Kelet előtörése. A hosszú és nehéz másfél század alatt, Gödöllő életéről, sorsáról nincs több emlékünk. Csak 1655-ben, III. Ferdinánd király korában (Cromwell Olivér, XIV. Lajos kora, a Hohenzollerek fellépése) tűnik fel neve újból, ismét királyi adományozó oklevélben. A területében Besnyő, Babat, Egerszeg, stb. pusztákkal megnagyobbodott Gödöllő ezután már gyorsabb fejlődést mutat. Bár többször gazdát cserél, a Hamvay család, s később a szorgalmas és erélyes Bossányi Krisztina sokat fáradoznak felvirágoztatása érdekében. (A Hamvayak ősi lakóhelye ma is megvan, jelenleg az erdészeti hivatal helyisége.)

Uj korszakot jelentő fordulópont Gödöllő történetében *Grassalkovics Antal* megjelenése. Buda-várának 1686-ban történt visszafoglalása, majd a törökök kiűzése után rendezni kellett a 150 év alatt megzavart birtokviszonyokat, tulajdonjogokat. Országos bizottságot (neoacquistica commissio) szerveznek a jogos igények, követelések felülvizsgálására, kielégítésére s ennek a bizottságnak 1727-ben, III. Károly király korában (a porosz királyság megalakulásának ideje) Grassalkovich Antal az elnöke. Tüneményes pályát megfutott egyéniség. Szegény szülők gyermeke, ki nagy nélkülözések közt végzi iskoláit. Szorgalma, kitartása, nagy jogi tudása, símulékony modora azonban fokról-fokra magasabbra emelik. Mint a neoacquistica commissio elnöke, sok gazdátlan birtokot juttat a kincstár számára. Jogügyi tanácsait az uralkodócsalád sem nélkülözheti. 1731-ben bárói rangot kap, pár év mulva Mária Terézia királynő (a szerencsétlen Mária Antoinette, francia királyné anyja) az uralkodó s a haza iránti hűségéért a grófok sorába emeli. Hivatalos tevékenysége közben jut el Grassalkovics Gödöllőre. A szép fekvésű, erdők, dombok övezte, egészséges vidék annyira megnyerte tetszését, hogy komolyan foglalkozik megszerzésével. Az eladósodott és Grassalkovicsnak pénzügyileg is lekötelezett Bossányi utódok nem is támasztanak különös nehézségeket szándékai elé. 1743-ban a gödöllői birtokrész, 1749-ben az egész Gödöllő környéki uradalom Grassalkovich birtokába jut. A közbeeső hat év alatt már megkezdi áldásos tevékenységét s páratlan művészi ízléssel és bőkezűséggel megépíti a gyönyörű késői barokkstílű gödöllői kastélyát és a templomot, telket, anyagot s tetemes pénzösszeget ad a református templom felépítésére s a lakosság számára száznál több lakóházat emel. Grassalkovics és felesége, Klobusiczky Terézia grófnő nevéhez fűződik a Gödöllőtől keletre, alig félórányira fekvő Máriabesnyő község életretámasztása (valamikor virágzó helység volt, a török uralom alatt pusztult el) s a messzeföldön híres búcsújáró kegytemplom és kapucinus-kolostor alapítása, melyet 1771-ben adtak át rendeltetésének. Ugyanez évben kezdi meg a gödöllői Erzsébet-park bejárója mellett emelkedő szép barokk Kálvária felállítását is. Művészi készségének és minden szép iránti lelkesedésének köszönhette, hogy 1749-ben reábízza Mária Terézia a romokban heverő budai királyi palota újjáépítését. 1771-ben ő szervezi és rendezi meg Szent István első magyar király jobbjának Raguzából történt hazahozatala alkalmából megtartott első Szent István-napi körmenetet, s ő adja át a szent jobbot megőrzés végett a királyi kápolna prépostjának.

Mária Terézia kedvelt emberét nemcsak rangokkal, címekkel tüntette ki (koronaőr lesz, később belső titkos tanácsos, majd a Szent István-rend nagykeresztese), hanem személyes látogatásával is kimutatta háláját s ragaszkodását irányában. 1751-ben férjével, Ferenc lotharingiai herceggel meglátogatta Grassalkovicsot a gödöllői kastélyban. Grassalkovics mesébe illő pompát fejtett ki ez alkalommal. 500 lovassal fogadta a királynőt s az országutat környező fasort pazarul kivilágíttatta. A királynő használatára berendezett termek a rokokó-művészet remekei voltak. A szájhagyomány ma is emlegeti, hogy a gavallér gróf a látogatás második napján sóval hintette be a Máriabesnyő felé vezető utat, hogy augusztusban megszánkáztassa a felséges királyasszonyt. 1765-ben egy másik fejedelmi vendéget is látott a gödöllői kastély, Albert lengyel királyt és feleségét, kiket Grassalkovics szintén kitüntető figyelemmel fogadott.

Grassalkovics Antal gróf halálával (1771) Gödöllő nagyon sokat veszített. Fia, a hercegi rangra emelt Antal, mindössze az atyja által megkezdett Kálvária építését fejezi be, különben sorsára hagyja Gödöllőt. Unokája, a legifjabb Antal herceg, a család utolsó férfitagja, még illő pompával fogadja Napoleon francia császár előnyomulása miatt (1809) menekülő uralkodó családot (két alkalommal itt őrzik a magyar szentkoronát is), de azután eladósodik, vagyonilag tönkremegy s vele kihal a Grassalkovicsok nemzetsége (1841). Ma mindnyájan ott nyugszanak a besnyői öreg templom kriptájában.

Ez időben (a 40-es évek) már forradalmi hangulat uralkodott Európaszerte. A magyar szabadság lánglelkű apostola, *Petőfi Sándor*, ekkor írja be nevét Gödöllő krónikájába. Rövid itt tartózkodása alatt kedves impressziókat kapott egyik szép költeménye megírásához. (A róla elnevezett Petőfi-téren márványtábla örökíti meg itt tartózkodásának emlékét.)

Az 1848-as párizsi forradalom hullámai száguldanak most végig a magyar rónaságon. Harcizajtól hangos a Kárpát-medence s a jogaiban, szabadságában megbántott nemzet fegyverrel kénytelen keresni igazát. Az ellenséges osztrák hadak fővezére, Windischgrätz herceg, Gödöllőn rendezi be főhadiszállását. 1849 áprilisában azonban, a dicsőséges isaszegi győzelem után már menekül, s a gödöllői kastélyból *Kossuth Lajos* lelkesíti s *Görgei Artur* magyar fővezér irányítja a magyart. Aztán ismét szomorú napok következtek s alig három hónap mulva sok század oroszországi katona vonult el a gödöllői kastély előtt, kik számbeli súlyukkal erős segédkezet nyujtottak a magyar szabadságmozgalom letiprásához. Gödöllő szülötte, *Török Ignác* tábornok, az aradi tizenhárom sorában ekkor nyeri el a nemzeti mártírok pálmáját.

A szabadságharc után kézről-kézre vándorol a Grassalkovich-birtok (gr. Viczay, br. Sina), 1864-ben egy bruxellesi belga bank tulajdona. A földbirtok aprózódott, a gyönyörű kastély pusztulás-

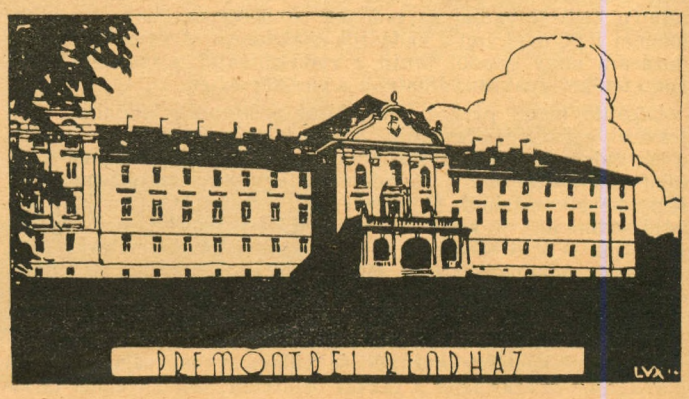

nak indult. 1867-ben azonban minden megváltozott. Az uralkodó családdal történt kibékülés és I. Ferenc József királyá koronázásának örömére, a magyar kormány visszavásárolja a gödöllői uradalmat a belga banktól (1,840.000 forintért), azt elidegeníthetetlen koronauradalommá teszi, renováltatja a kastélyt s mindezeket koronázási ajándékul felajánlja az uralkodónak. Gödöllő most már rohamosan fejlődik. A királyi nyaralóhellyé emelkedett község látogatottabb lesz. Királyi kastélyában sűrűn fordulnak meg külföldi fejedelmek, diplomaták, egyházi és világi méltóságok, hatalmas erdei pedig nem egyszer hangosak a magas vendégek vadászkiáltásaitól. (Albert szász király, Sándor szerb király, Ferdinánd toscanai nagyherceg, Lipót bajor herceg, stb.). Mindez azután jótékonyan befolyásolja a fejlődési lehetőségeket. Közintézmények, hivatalok, vadászházak, nyaralók létesülnek, nagyszerű utak, sétahelyek épülnek, gyönyörű parkjaiban pedig megpihen, felüdül a lélek, mint ahogy itt pihent meg mindig a jóságos és mégis oly tragikus sorsú *Erzsébet királyné*, Ferenc József felesége, kit hálás kegyelettel és szeretettel emleget nemcsak Gödöllő, hanem minden melegen érző magyar szív is. Az uralkodó család számára épül 1874-ben a ióni oszlopokkal díszített francia renaissance stílusú váróterem, mely egyik legszebb dísze a községnek is, a pályaudvarnak is . . . És repültek a boldog évek, a vidámabb napok, — ma mind-mind tovatűnt, mosolygó emlékek.

A legutóbbi években Gödöllőn s a királyi kastélyban látták még a boldogult emlékű *IV. Károly* királyt, *Ottó* trónörököst s a királyi családot, kik innen indultak el szomorú számkivetésükbe és látták aztán a kommunisták vad tömegét s a megszálló csapatokat is, kiknek romboló szelleme kegyetlen s fájó emlék Gödöllő s a nemzet történetében.

A megújhodás napjai Gödöllőre hozták vitéz nagybányai *Horthy Miklóst*, Magyarország kormányzóját és családját, kik minden évben itt töltik a nyár egy részét s megjelenésük a boldogabb magyar mult derűs visszacsillogása.

A mai Gödöllő.

Magyarország fővárosától, Budapesttől, 28 kilométernyire fekszik, északkeleti irányban. Pompásan kiépített országútján félóra alatt repül ki az autó. Az emelkedő útnak egyik legmagasabb pontjáról, a Patkóról, pazar kilátás nyílik a vidékre. A budapesti Keleti-pályaudvarról napjában 37-szer indul vonat és villamos Gödöllőre és vissza s megközelíthető a Nyugati-pályaudvarról Vác felé is. A villamos mentén fekvő mátyásföldi repülőtelep gépei gyakran keringenek a szép vidék fölött.

Gödöllő a Nagy Magyar Alföldet északon határoló Cserhát-hegység lábánál fekszik, hullámos dombvidék ölén. Tengerszín feletti magassága 200—245 méter között váltakozik. Magassága és sűrű erdői miatt éghajlata valamivel hűvösebb a környékénél. Gödöllő vízválasztóhely a Duna és Tisza között, homokos, agyagos talaja a Duna folyó régi lerakódása. Egyetlen folyója a Rákos, a község határában ered s már Anonymus, III. Béla király jegyzője (XII. sz.) is megemlékezik róla. A koronauradalom kiterjedt birtokainak Gödöllő a központja. 52.000 kataszrális hold képezi a birtokállományt, melyből mezőgazdasági terület 12.000 kataszrális hold, a többi erdő és vadászterület. A hatalmas birtoktestből tekintélyes rész jut Gödöllőre és közvetlen környékére. Földjeinek csupán 33 százaléka termőtalaj s 20 százaléka jobbminőségű homok. A gazdálkodás nagyobbrészt rozstermesztésre szorítkozik, bár kukorica-, burgonyatermesztésre, szőlőültetésre, kertészkedésre is alkalmas (Rákos-völgy) a terület. Az erdőterület 50 százalékban tölgy, aztán bükk, sok akác, juhar s fekete fenyő fordulnak elő szép számban. A kitűnő vadászterületek, vadászatok, mindig nevezetességei voltak Gödöllőnek. A szarvas már ősidőktől fogva lakja a területet. Volt idő, hogy 20 ágú szarvas is esett el vadászatokon, a 16, 18 ágú bika pedig nem is oly ritkaság. (A királyi kastély lépcsőházát ma is a Ferenc József által elejtett szarvasok aggancsai díszítik.) Az őzike, vaddisznó, fácán, fogoly, nyúl, róka, szintén kedvelt vadjai az erdőnek. A 90-es években egy alkalommal 7000 nyúl volt a vadászok zsákmánya. A vadállatok gondozására nagy gondot fordít a vadászhivatal, s menedékhelyeket, etetőket gyakran láthatunk a sűrűségekben.

Gödöllő maga parkok által kissé széttagolt, különben szép fekvésű, egészséges levegőjű, rendes község. Legszebb ékessége a két oldalszárnyú, kettős kupolás királyi kastély, melyben több, mint 100 szoba van s fogadóterme egyike a rokokó-művészet legszebb alkotásainak. A hozzáépített várkápolna (ma kat. plébánia-templom) a késői barokk-építészet remeke, mely belsejében ma is a Grassalkovicsok s a királyi család emlékeit őrzi. A kastély homlokzata előtt elvonuló, Rákos átszelte alsó park, de még inkább a kastély mögött elterülő felső park, rendezett útjaival, terebélyes fáival, örökzöld fenyőivel s változatos színpompájú virágágyaival lelketüdítő temploma a természetnek.

A királyi kastélyt országút és villamosvonat választja el a községtől. Az átmenetet a fákkal beültetett, sétahelyekkel tarkított Ferenc József-tér képezi, mely modern villamosvasút állomásával, a világháború hőseinek bronzba öntött emlékművével (Siklódi Ferenc műve). Szent Flórián s a legutóbb restaurált gyönyörű barokk Szűz Mária-szoborral és Szent Imre árpádházi hercegnek napjainkban leleplezett szobrával (Krausz L. alkotása), kedves s nagyon csinos központja Gödöllőnek. A Ferenc József-teret az emeletes községháza határolja, jobbra tőle a református templom (épült 1750 körül), valamivel távolabb az új ág. hitv. evangélikus templom emelkedik, míg a baloldalon húzódó Horthy Miklós-utca, Gödöllő egyik legrendezettebb útja, melynek végén temető terül el a Szász Gyula készítette (1899) 48-as honvéd emlékkel. A Ferenc József-tér közelében helyezkednek el Gödöllő középületei is, a katolikus plébánia, fiú- és leányiskolák, a szolgabíróság, posta, erdészeti és vadászati hivatal, a református parókia és iskola, járásbíróság, adóhivatal, takarékpénztár, kaszinó, szövőiskola, szállodák és vendéglők.

A Ferenc József-tértől nyugatra, a Budapest felé haladó villamos mellett teljes pompájában az Erzsébet-park díszeleg. Ez az 53 hold terület 1898-ban, Erzsébet királyné tragikus halála évében (egy anarkista tőrének esett áldozatul) alakult át parkká, az ő emlékére. Hársfasorral övezett, rendezett út vezet ma a park szívébe s ott emelkedik a királynénak 1901-ben leleplezett szobra (Rónai József műve). A szobor mögött mesterséges sziklacsoport tetején kőből faragott magyar szentkorona figyelmeztet a magyarság ezer éves multjára. A park bejárójánál díszes köntösben áll a Grassalkovics alkotta régi, barokk Kálvária, a park folytatásaként pedig, rendezett sportpálya, majd mögötte a szép haraszti erdőség terül el, a multnak szintén sok-sok emlékével (királyi kirándulóhely).

A Ferenc József-tértől délkelet felé, a királyi alsó park végénél van Gödöllő vasútállomása, a Budapest-hatvani vonal legszebb állomása s közvetlenül mellette a villamos vasútak végállomásai. Az állomás háta mögött húzódik Gödöllő Alvég csinos házsoraival, sok nyaralóval, teljesen új és modern egészségházzal (Rockefeller-alapból készült), iskolával, csendőrparancsnoksággal és építkezésre, terieszkedésre alkalmas területekkel. Kedves része ez a fejlődő Gödöllőnek, bár homokos útjai még kiépítésre várnak. A vasúti állomással szemben a Fácános erdőség terül el. Valamikor féltett vadaskertje volt az uradalomnak s legkedvesebb tartózkodóhelve Erzsébet királynénak, ma itt emelkedik magasba a Trianon óta régi helveikről (Kassa, Nagyvárad, Rozsnyó, Lelesz, Jászó) elkényszerült jászóvári premontrei kanonokrend hatalmas, újbarokk rendháza, Szent Norbert Nevelőintézete és empire-stílusban épített reálgimnáziuma. Az egészen új telepítés (1923) virágos parkjaival, játéktereivel, tennisz- és ródlipályáival és sok-sok művészi alkotással nemcsak a növekvő magyar generációk látogatott otthona (200 bennlakó és több mint 300 bejáró növendék kap itt oktatást, nevelést), hanem igen sok hazai és külföldi ember érdeklődésének is központja. A rendház előtt hatalmas talapzaton Kálmán herceg szobra áll (IV. Béla király testvére, ki halálos sebet kapott 1241-ben, a tatárok ellen vívott ütközetben, a mohi pusztán. Róna József alkotása), az intézet belső kiképzésének pedig Kisfaludi Strobl Zsigmond, Szentgyörgyi István, Sidló Ferenc jeles szobrászművészek szobrai és Nagy Sándor, gödöllői kiváló festőművész, művészi alkotásai adnak még nagyobb értéket. Az intézet háta mögött elterülő erdőségben erdei iskolák is állnak a növendékek rendeldelkezésére s csupán egy magasbatörő templom hiányzik még az intézmény teljességéhez.

Gödöllő lakossága rokonszenves, dolgos magyar nép, a régebben idetelepített idegenajkúak is teljesen asszimilálódtak. A lakosság száma közel 12.000, ezek közül 7380 római katolikus, 3600 református, a többiek az ág. hitv. evangélikusok s egyéb felekezetek közt oszlanak meg. Foglalkozás szerint a nagyszámú földmívelőn, iparoson és kereskedőn kívül tekintélyes számot képvisel a hivatalnoki kar és az intelligens elem, amivel együtt jár a szellemi élet fejlettsége is (van Gödöllőnek közművelődési egyesülete, több karitatív és vallási intézménye, sportegyesületei s jól szerkesztett hetilapja, a Gödöllői Hirlap), de mindnyájuk együttműködő, egymást megértő akarata melegséget ad az életnek s reményt nyujt a haladásra s még szebb jövendőre.

Gödöllő környéke.

Természeti szépségekben, történelmi emlékekben, művészi alkotásokban változatos világ veszi körül Gödöllőt. A községet keleten határoló babati erdő, a nyugati Bolnoka, majd a szentjakabi erdőség természetalkotta koszorúfűzére kéklőn mosolyog a mélyben dolgozó, lüktető emberi életre. Az erdőségeken túl, letűnt magyar századok könnyező-mosolygó emlékei ölelkeznek a haladó jelen új világot formáló történésével. Az esti szürkületben megvilágított égbolt a fénylő, csillogó Budapest képét varázsolja a sutogó erdők felé.

A Gödöllőtől keletre fekvő, szép hársfasoron át könnyen megközelíthető *Máriabesnyő*, az áhítat szárnyán emeli az embert a

Magasság felé. A Grassalkovics építette (1771) altemplomos barokk kegytemplomban ma is féltve őrzik azt a XI., XII. századbeli csontbólfaragott csodatevő Szűz Mária-szobrot, mely a hívek tízezreit vonzza ide, imádságos, könyörgő szóra, lelki megtisztulásra. A kriptában nyugvó Grassalkovicsok sírjánál megremeg a lélek a múlandóság gondolatára, a kapucinus zárdából kihangzó zsolozsma tompa hangja pedig Isten közelségének magasztosságával teliti meg a szívet. Máriabesnyőn az Úr vigyázó szeme őrködik a megnyugvást kereső hívők felett.

A Budapest felé haladó vasúti sínpárok mellett, Gödöllőtől déli irányban, már az emberi munka hirdeti győzedelmes erejét. Virágzó gazdasági telepek keltenek itt érdeklődést s elismerést. Az 1901-ben létesített József kir. herceg kísérleti telepen 360 holdon, magyar homokban próbálják ki a külföldi fenyő- és lombfélék számos fajait. Szomszédságában virágzó burgonyatelep, baromfitelep (kék rókával), nagyarányú méhészeti gazdaság s hatalmas halastavak dicsérik a dolgos kezeket. Valamivel távolabb emelkednek az *isaszegi* történelmi dombok, hol 1849 ápr. 6-án a magyar honvédek (Klapka, Damjanich, Aulich vezetésével) fényes győzelmet arattak az osztrák hadak fölött (Windischgrätz, Jellasich). — Ma szép szobor őrzi a nagy napok emlékét (Radnay Béla műve, 1901), az elesett hősök sírja fölött pedig egyszerű emberek s a X. cserkészkerület által emelt (1930) síremlékek hirdetik a hálás szívek kegyeletét. Az Isaszeghez közel fekvő *Pécel*, a XIII. század derekán, az újra fellendülő magyar irodalom központja volt. Ma is meg van még az a kastély, hol az 1870-es években gróf Ráday Gedeon mindig szívesen látta a kor íróit és számottevő tényezőit. Többezer kötetes könyvtára (Ráday-könyvtár) a budapesti ref. főiskola tulajdona. A Rákos-folyó lapályán, ugyancsak a vonat mentén, vannak a folyó nevét viselő községek: Rákos, Rákoskeresztúr, Rákosliget, Rákoscsaba (modern strandfürdővel), mindegyikük fejlődő nyaraló- és tisztviselőtelep. Valamikor 600 évvel ezelőtt, nyüzsgő tábori élet uralkodott e vidéken, mert III. Endre, utolsó árpádházi király korától, 1299-től, századokon át innen irányították a magyar országgyűlések a haza sorsát.

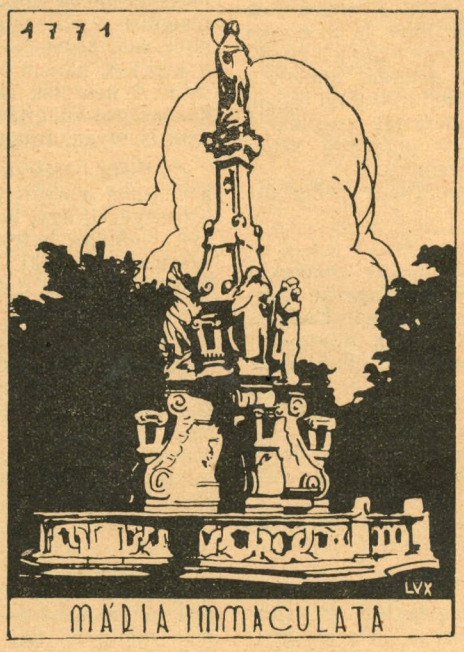

Történeti levegője van a Gödöllőtől nyugat felé húzódó, villamoson pár perc alatt megközelíthető *Mogyoródnak* is. 1074-ben Géza és László árpádházi hercegek (a későbbi Szent László király), itt vívták meg harcukat az állhatatlan lelkű s féltékenykedő Salamon királlyal, IV. Henrik német császár sógorával. Mogyoródhoz közel fekszik *Fót* község, mely a gróf Károlyiak kastélyán s parkján kívül különösen gyönyörű templomáról nevezetes. 1847—56 között építette gróf Károlyi István, Ybl Miklós tervei szerint félmillió forint költségen. A templom a román és bizanci stílus érdekes keveréke, freskói, fehérmárvány szobrai (a templom alatti sírboltban) igazi remekművek. Nem érdektelen a Gödöllő—budapesti villamos mentén a *szentjakabi* fürdő, a magasba emelkedő *kerepesi* kilátóhegy, a *kistarcsai* jelenleg leépített gép- és vagóngyár, a hatalmasan fejlődő és sok kultúrintézménnyel bővelkedő *Cinkota* (itt működik a volt pozsonyi tanítónőképző is), a repülőgépgyáráról híres *Mátyásföld, Sashalom* megemlítése sem, bár ez utóbbiak már inkább Budapest érdekkörébe tartoznak.

Közel Gödöllőhöz, észak felé, a Vác felé vezető villamos egyik legközelebbi megállójánál lassú hajlással emelkedik az *Öreghegy*. Legmagasabb pontja több mint 300 méter a tenger színe fölött. Tiszta időben messze ellát innen a figyelő szem, a cukorgyáráról híres Hatvanra, a javítóintézetéről nevezetes Aszód városra, a kéklő Mátrára, a Budai hegyekre, melyek alatt méltóságos nyugalommal hömpölyög a csillogó Duna. Messziről jött, sokat látott, öreg folyó. Látta Dévényt magas sziklaormával, a sziklatetőn egykor büszkélkedő, majd ledöntött Árpád emlékével, látta Mária Teréziának Grassalkovics felügyelete alatt épített pozsonyi várát és látni fogja a kis Titel várost, hol barátságos öleléssel fogadja magába a kanyargó, búsongó szőke Tiszát . . . Ha a szem elfárad a messzenézésben, a lecsukott szempillák alatt jólesik álmodozni.

Szopek Loránd dr.

ISMERETLEN TÁBORHELYEK.

Még a világháború előtt kezdtük meg Léván a cserkészéletet és mindjárt a kezdet kezdetén az első táborral szemben az volt a közös igényünk, hogy ember által nem látott helyre kerüljünk. Sikerült is úgy elbujni, hogy még a kutató expedíciók sem találtak volna meg. A szép hegyes felvidéken s a regényes Erdélyben ez nem is volt nehéz. Milyen kár, hogy ezekre a helyekre még mindig nem mehetünk el, bár azt hiszem, hogy mozgótáborra kisebb csoportoknak adnának engedélyt. Próbáljuk meg.

És most lássuk, hogy itt a csonka hazában vannak-e olyan helyek, ahol még egyáltalán nem, vagy csak kevesen táboroztak.

Velencei tó. Nagyon kevés cserkész vetődött még melléje, pedig pl. Agárdon magam is láttam táborozásra alkalmas helyeket. Az egyik egy hosszú pázsitos rét, sűrű fűzfaszegéllyel, tehát árnyék is van. A rét két-három tábornak is elégséges táborhelyet és játékteret nyujthat. Közel van az érdekes tóhoz, amelyre halászati engedélyt is lehet szerezni és ami a legfontosabb, pompásan és veszélytelenül lehet benne fürdeni és csónakázni. A partoktól nem messze, rengeteg nádasaiban a vízimadarak sokfajtáját lehet látni s van egy kis elrejtett szigete, amelyre csak egyetlen keskeny víziút vezet. A beszerzés helyben lehetséges. A tó tulsó partján van a Vértes-hegység, mint kirándulóhely.

A *Vértes hegység* szintén kiaknázatlan és még igen kevés csapat táborozott erdeiben. Igaz, hogy nem sok a forrása, de még azt a keveset és nagyon szépet sem használtuk ki eléggé.

A Duna és a Tisza mellé még mindig nem megy elegendő csapat, bár évről-évre emelkedik a számuk, pedig sokat vesztenek azok, akik nem kísérlik meg egyszer a Duna partjain elterülő hatalmas erdőkben is sátrat verni, vagy a Tisza szelíd füzesei és jegenyéi alá húzódni a táborral.

A Tokaj hegyalja vidékének sok területe ismeretlen s a Bodrog-völgyében is szép helyek vannak. A *Hernád-völgye* pedig szintén felderítetlen. A nyugati határokon sem táboroznak sokat a csapatok s a kis Duna magyar partjain is kihasználhatatlan területek vannak.

A Jamboreen résztvevő csapatoknak érdeke, hogy mennél nagyobb számmal keressék fel Gödöllőt és vidékét, hogy alapos helyszínismerere tegyenek szert, amit a Jamboree igen jól kamatoztathatnak majd. Gödöllőre egyébként már ezen a nyáron s igaz szeretettel várják a táborozó csapatokat.

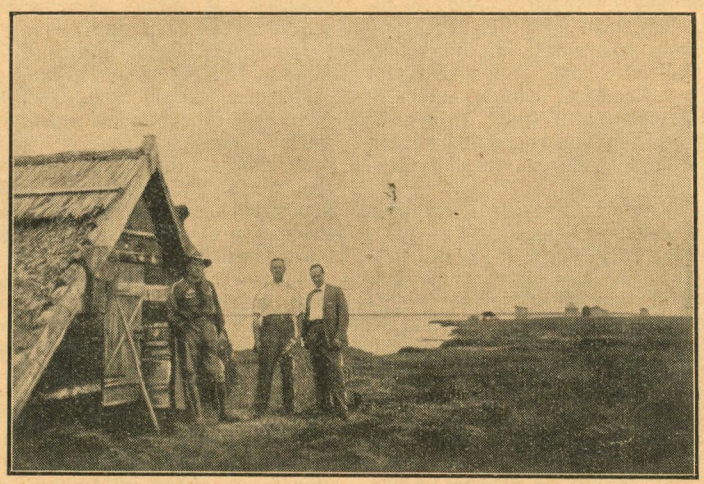

Halászkunyhó a Velencei-tó partján.

Szeretetteljes meghívást hozott a posta a határról, Neszmélyről, ahol az előbbi években ott táborozó cserkészeket nagyon megszerették s most örömmel látnának ismét egy csapatot a község közelében.

Szaporodnak a táborozó csapatok és egyre kevesebb lesz az alkalmas táborozóhely. A Balatonról meg mindinkább visszaszorulunk a fürdőtelepek miatt, tehát csak egy mód marad s ez az ismeretlen helyek felderítése. Maga a felderítés szép és értékes mozgótáborozási feladat s akár regőléssel is egybekapcsolható. Aki igazi robinsoni tábort akar, illetve nomád élet után áhitozik, elhagyott vidékekre menjen.

v. F.

TÁBOR A MELLÉNYZSEBBEN.

— Dehát ez lehetetlen! — mondta Peti, a Sárgarigóőrs szemefénye.

— No csak gyere el pénteken az összejövetelünkre, majd meglátod, hogy mit tudunk mi Galambok — válaszolta Pösze büszkén.

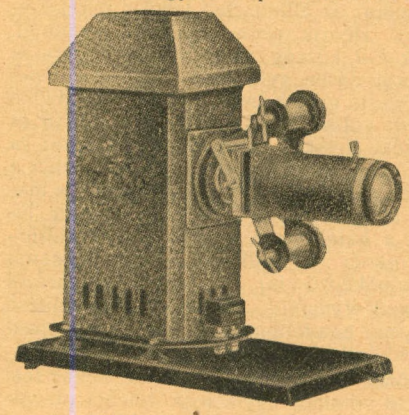

Filmdiapozitíves vetítőgép.

— Tudtok ám ti . . . hencegni! De különben majd elválik . . .

— A viszontlátásra! Jó munkát!

— Jó munkát! Szervusz!

*

Ez a beszélgetés a Fillér-utca s a Retek-utca sarkán folyt le a csapat két fürge tagja között szerda délután, amikor a Városmajor szabad rétjein jól kimétázták magukat a másnapi igazgatói szűnnap örömére.

Peti eltűnt az egyik közeli ház kapujában, Pösze pedig tovább baktatott a Széna-tér irányában.

*

Pénteken nagy készülődés volt a Galamboknál. Az ablakokat papirral borították be, miután előzőleg mindent alaposan kitakarítottak. Ugy fél 7 óra tájban végre belépett Bogár Pista, a Galamb őrsvezető. — Egy hurráh! harsogott bele az otthon dolgos zajába, majd pedig az őrs tagjai kíváncsian körülállták az asztalra tett két csomagot.

— Itt a szenzáció — mondta Pista a többieknek —, azonban csak 8 órakor fedem fel a dobozok titkát.

A fiúk nehezen vették ezt tudomásul, de megszokták, hogy Pista szavát követni érdemes, mert nem csak jó szíve, de erős karjai is vannak.

Végre 8 órakor, amikor a csapat zöme már együtt volt, megérkezett a csapattiszt is; Pista néhányat köhintett és belekezdett mondókájába:

— Mint a tábor előtti utolsó gyűlésen az őrs tagjaival megbeszéltük, az idei tábori beszámolóra egy meglepetést tartogattunk. — Ezért fényképezgettünk olykor-olykor azzal a kis géppel, melynek felvételei a rossznyelvek dacára sem vesztek kárba, s amelyek most fognak megelevenedni a vásznon.

— Ssz . . . . ! — szakadt fel a csodálkozással vegyes kételkedés az eddig hallgatag társaságból.

Most Pista az asztalon heverő keskeny ládikához lépett, felnyitva tetejét, gombnyomásra felszökkent egy szépen ezüstözött vászonlap, melyet hátulról még kellőképen megrögzített.

— Ez az asztalra szerelhető vetítővászon, mely az előbbi kis ládában könnyen hordozható és bárhol különböző nagyságban használható, úgy, hogy percek alatt lehet vetítettképes előadást rögtönözni — folytatta Pista mondókáját —. De itt van a másik csomag, mely egy kis kézitáskában könnyen hordható, vetítőerőssége olyan, hogy egy 100—200 tagú közönség is tisztán és világosan látható 2—2 és fél m magasságú képet kap. Emellett a vetítés normális méretű mozi-filmszalagról történik, amelynek képkockái egyenként vetíthetők. — Már több fényképezőgép van forgalomban, amelyekkel ilyen méretű állóképeket lehet készíteni, ilyenek a „Leica", a „Kontax", a „Peggy" és a „Derby" gépek, amelyek a Leitz, a Zeiss Ikon, a Krauss és a Foth gyárak készítményei. A filmdiapozitívek nagy előnye az üvegdiapozitívvel szemben, hogy sokkal olcsóbb, nem törékeny és igen kis helyet foglal el. Az egész tábor felvételeit a mellényzsebemben hoztam. — Az üvegdiapozitív darabonként 1—2 pengőbe kerül, míg itt egy méter film, melyre 30—40 kép is elfér, alig kerül 1—2 pengőbe. A vetítésnél nem kell cserélgetni a képeket, hanem egyszerű forgatással történik a kép továbbítása. A készülék lámpája nagy fényerejű izzólámpa, melyet a közönséges világítási áramba kapcsoltam. — Emellett a készülék nem is olyan drága és örök értékű dolog.

Itt Pista befejezte ismertetését, elaludt a villany és megjelent a vásznon a nyári táboruk ezer apró élményeivel, örömeivel és szépségével, úgy, hogy a fiúk nem győztek betelni a sok emlékkel. — Mikor befejezték, boldogan ölelték meg Pistát a mintaőrsvezetőt, — aki — mint mindig — most is egy felejthetetlen élményt szerzett a nyári emlékek felújításával.

*

A gép nagy becsbe került a csapatnál. Nemcsak a tábor, de az otthon és otthon körüli élet képei is örvendetesen megszaporodtak a fényképezés olcsóbbodása folytán. A képek javáról szép nagyításokat csináltak az otthon falainak állandó díszéül. A környékbeli csapatok is tudomást szereztek róla s nemsokára rendszeres bérlői akadtak a masinának, addig is, míg ki-ki magának vehet egyet. Igy nemcsak hogy rövidesen kifizette magát, de még hasznot is hozott a csapatnak a praktikus vetítőgép.

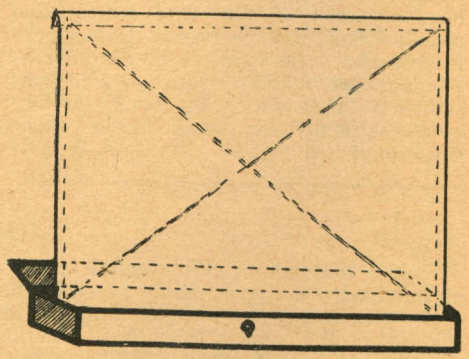

REPÜLŐTÁBORBA FIÚK!

A cserkészrepülők vakációs tanfolyamai.

Harmadik hónapja folynak a repülések a Szövetség repülőcsoportjának gödöllői új terepén, mely a jamboree repülésbemutatások színhelye lesz s máris bebizonyosodott, hogy a terep a legkiválóbb valamennyi hazai vitorlázó repülőtér között.

Az idei nyári szünidőben alkalmat akarunk adni mindazoknak, kiket tanulmányaik, vagy egyéb elfoglaltságuk a részvétel lehetőségétől megfosztottak, hogy vakációjuk néhány hetét repülőtáborban tölthessék, s ott a legnemesebb sport örömeinek áldozhassanak. Ezért július 17-től kezdődőleg augusztus végéig háromhetes tanfolyamot tartunk, állandó táborozással, folytatólagos kiképzéssel.

A tanfolyamok ideje: I. Július 17—augusztus 1-ig. II. Augusztus 1—15-ig. III. Augusztus 15—szeptember 1-ig.

Az üzemidő az időjárásnak megfelelően reggel 5—11-ig, délután 4-től este 8-ig tart. Naponta elméleti óra az üzemszünetben.

Részvételi felvételek: Résztvehet minden 16-ik életévét betöltött igazolt cserkész. Idegenek, vagy olyanok, kiknek kapcsolata a csapatukkal megszűnt, csak előzetes igazolás után vehetők fel. A résztvevők személyi lapjaik kitöltése után nyilatkozatot tartoznak aláírni, melyben tudomásul veszik, hogy saját felelősségükre repülnek. Ez a nyilatkozatot kiskorúaknál a szülők, két tanu jelenlétében, — a személyi lapot pedig a csapatparancsnok írja alá.

A kötelező szakorvosi vizsgálat Budapesten, dr. Haspel Ferenc főorvos (lakik: III., Zsigmond-utca 64.), míg Gödöllőn dr. Kontra László járási tiszti orvos végzi. Vizsgálati leletlapot a Vezetőség ad ki. Mellékelendő 3 drb. visit (bérlet)-fénykép is.

Tandíj: Egy tanfolyam tandíja 20 (húsz) pengő, mely egyösszegben fizetendő. Két folytatólagos tanfolyamon résztvenni szándékozók, annak előzetes bejelentése alapján 10 pengő kedvezménnyel, 30 pengőt fizetnek.

Lakás, ellátás: A táborban lévő lakóház, valamint őrsi sátrak állanak rendelkezésre. Ellátásról a közös étkezésben résztvevők számára a konyha gondoskodik. Hozzájárulási díj naponta 1.60 pengő. A táborban mélyfúrású kút egészséges, friss vizet szolgáltat.

Általános tudnivalók: Kiképzéshez 5 gép áll rendelkezésre. Egy tanfolyam keretében az első, két tanfolyamon a másodfokú képesítés szerezhető meg. A tanfolyamok vezetője vitéz Hefty Frigyes, a cserkészrepülők oktatója. A növendékek vizsgabizonylatot szereznek.

A vitorlázó-repülés veszélytelenségét bizonyítja az a tény, hogy a cserkésznövendékek közel másfélezer felszállása alatt egyetlen baleset sem fordult elő. Az első tanfolyamon való résztvételt különösen azoknak ajánljuk, kik maguk is oktatói képesítést kívánnak szerezni.

A rendes tábori felszerelés mellett ajánljuk jó cipők elhozatalát (reggeli harmat), bár a talaj homokos s így sár nincs.

Jelentkezések szóban és írásban bármelyik tanfolyamra július 10-ig a Cserkészrepülők Vezetősége, Bpest, V., Nagy Sándor-utca 6. sz. címre intézendők, válaszbélyeg melléklésével.

Szárnyra, ifjúság!

LEFORDÍTATLAN KULISSZATITKOK.

Bementem a levelezési akció vezetőjéhez s a szokottnál is nyomottabb hangulatban találtam.

— Lehetetlent kívánnak tőlem! — panaszolta. — Hogy én cikket írjak a Magyar Cserkészbe, amelyiknek a címében nem lesz szó levelezésről!

— Hallatlan! És miért?

— El ne mondja senkinek! Mert szerintük csak akkor van rá remény, hogy valaki elolvassa. Hát inkább nem írok!

— Pedig a fiúk bizonyára a levelezési akciótól is várnak útmutatást a nyárra. Hogyan készüljenek elő a gödöllői Jamboreera, hogyan . . .

— Tanuljanak angolul!

— Pont angolul?

— Igen, angolul! Maga azt hiszi, hogy azért van rossz kedvem, mert nem sikerült cikket írnom a Magyar Cserkészbe. Pedig dehogy! Most itt van megint a fiókomban egy csomó angol, meg amerikai fiú kérése, akik mind magyarokkal szeretnének levelezni. Angolul tudó magyar levelezőkészletem pedig már hónapokkal ezelőtt végérvényesen befagyott.

— Rovatvezető úr réméket lát.

— Bár úgy volna! Tudja, a levelezési akció hasonlatos egy piachoz, ahol a pénzforgalmat nem ismerik (maga nem ért a közgazdaságtanhoz, de megkérdezheti intelligens emberektől, hogy ez mit jelent). Tehát: van egy csomó ember, aki zöldséget kínál csizmáért és egy másik csomó ember, aki nyakkendőt kínál egérfogóért. Jamboree-nyelven szólva: ezek soha nem fognak üzletet csinálni cséndzsolással, hanem át kell térniök a pénzforgalomra. Nálunk is mindig van egy csomó külföldi fiú, aki angolul akar levelezni, aztán egy csomó magyar fiú, aki németül, franciául, vagy pláne eszperantóul akar levelezni.

— A rovatvezető úr hasonlata sántít. A pénz közvetítő szerepét éppen a levelezési akció játssza.

— Még a rossz pénzhez sem merem magukat hasonlítani, mert azt legalább ismerik. De ne térjen el a tárgytól. Inkább maga is tanuljon angolul!

— Én most eszperantóul tanulok. Igy csak 50 százalékig vetkőzöm ki a nemzetiségemből, mikor idegenekkel érintkezem.

— Én akkor érzem magam legmagyarabbnak, mikor angolul beszélek angolokkal. Ilyen szempontból bajos különbséget tenni a nyelvek közt, aszerint, hogy a jó Isten, vagy Zamenhoff csinálta azokat. Akkor, szerintem, az eszperantizmussal maga is, a külföldi is teljesen kivetkőzik nemzetiségéből. 100×100 = 200 százalékos „kivetkőzés"! Azt szívesen elismerem, hogy az eszperantó könnyebb, mint bármely élő nyelv. Csakhogy a Jamboreera túlnyomóan angolul tudó cserkészek jönnek.

— Rovatvezető úrral bajos komolyan vitatkozni. De eszperantóul könyvből megtanulhatok, míg az angol kiejtését például csak tanítótól sajátíthatom el.

— Nézze: Arany és Petőfi könyvből megtanultak angolul. Igaz, hogy a kiejtést sohasem tudták jól, de csak azért, mert ők nem jöhettek el a Jamboreera.

— Ja, őket érdekelte az irodalom!

— Hiszen éppen ez az! Ahányszor valami pompás angol ijúsági regényt olvasok (könyvek fiúknak 8 és 80 év közt, amint egy bizonyos öreg szkeptikus mondá), őszintén sajnálok minden fiút, aki még nem tud angolul.

— Jó, beszéljünk másról. Milyen korrekturát tetszik most javítani?

— Ez a Jamboree-prospektus francia szövege. Tudja, ez egy titokzatos eset, mert magyarra nincs is lefordítva. Ha megigéri, hogy propagandát csinál az angol tanulásnak, elárulok belőle egypár kulisszatitkot.

Persze, vakon megigértem.

— Hát nézze ezt a címet: „Soirée de feu de camp pour les adhérents de la correspondance scoute internationale". Maga persze, nem érti, de majd megtudakolhatja intelligens emberektől... Szóval lesz levelező tábortűz! Tudja, mi kell egy tábortűzhöz?

— Tábor, tűz, résztvevők, tábortűzvezető . . .

— Van!

— Síp!

Előhúzott egy különleges alakú sípot a fiókja mélyéről.

— Ez a levelezési akció sípja. Hanem, ember, slágerek kellenek! Világszenzációk! Még sohasem volt levelezőtábortűz (. . . gondolja ő. Szerk.), hát ennek valami egészen rendkívülinek kell lennie. Kell először is valami nemzetközileg érthető szövegű nóta . . .

— Hajmási! Csak a bemondásokat nem fogják érteni . . .

— Annál érdekesebb! De bármilyen nóta megteszi, ha szép, hosszú és könnyű. Nem kell föltétlenül magyar, hiszen Hajmási is úgy került bele a magyar nótakincsbe, mint Saul a próféták közé, vagy Pilátus a krédóba. Szóval várok a fiúktól egy csomó jó ötletet, amit a nyári tábortüzeknél már ki is próbálhatnak, hogy aztán ősszel előállhassanak vele.

— Jó, megmondom nekik. Végül adjon őszinte feleletet egy nagy kérdésre: Mit tart rovatvezető úr a Jamboreen a legszebb beosztásnak?

— Azt, ha valakit fetternek állítanak egy külföldi csapat mellé.

— Tessék?

— Ja, fetter, . . . ez is még egy lefordítatlan kulisszatitok: angolul-franciául *cousin*, németül *Vetter*. Magyarul unokatestvér . . . Rossz kifejezés. Olyan magyar fiú, aki az egész Jamboree alatt, éjjel-nappal együtt van egy idegen csapattal, mint tolmács, összekötő.

— És miért éppen ezt?

— Tudja, a speciális beosztásoknak általában hibája, hogy a fiúkat egyoldalúan veszik igénybe. Itt nem így van. A nyelvtudás az alapfeltétel, de ezen felül egész emberre, sőt egész cserkészre van szükség, hogy ezt a munkát jól elláthassa. A fetter munkájában a magyar viszonyok ismertetésétől a főzésig és favágásig minden benne van. És mindent jól kell csinálnia, mert az illető külföldi csapat részére ő jelenti Magyarországot!

— Nem hálátlan dolog ez?

— Ezt nehéz megmagyarázni. Mi, akik próbáltuk, tudjuk, hogy ez a legszebb, legizgalmasabb élmény, ami az embert mindig új és új feladatok elé állítja s a legegyenesebb út a külföldi fiúk szívéhez.

— És kiket tart rovatvezető úr erre legalkalmasabbaknak?

— A levelezőket. Csak el ne árulja nekik! Ők valahogy már beleélték magukat abba, hogy a külföldiekkel való barátkozás nem észtorna, nem játék, . . . illetve, ha játék, úgy olyan játék, amibe érdemes mindenünket beleadni.

Hát mégis elárultam, mert látom, hogy a külügyi hivatalnál még aránylag kevés fetter-jelölt van nyilvántartva. Jelentkezzetek minél előbb, mert ősszel már fetter-tábor lesz Gödöllőn.

Végül pedig, hálából a kulisszatitkokért, a lelketekre kötöm, hogy *tanuljatok angolul!*

Ste.

Melyik nótát ábrázolja ez a kép a 101 magyar népdalból? (Lásd rejtvény rovat.)

A VÍZIÉLET HÍREI.

Szövetségünk az OIB. határozatából résztvett a Magyar Evezős Szövetségnek negyvenéves fennállása alkalmából, a székesfővároson át rendezett *jubileumi felvonulásán.* Mintegy kétszázötven sajka indult az óbudai hajógyár vidékéről. Előbb a futóhajók (skiff, dubló), azután az egyesületi csapathajók következtek szép kiigazodott sorokban. Ezek után a vadak 50 csónakja jött s a menetet a cserkészek zárták be 21 sajkáva. Összesen 9 kajak, 7 párevezős és öt őrsi csónak volt ott 65 fővel, melyből 2-esek (B. K. G.) adták a legnagyobb létszámot: 18 cserkészt.

Az egész Duna tele volt a nyüzsgő, mozgó kis járművekkel, amelyek a Széchenyi lánchíd alatt eldördülő mozsár jelére megállt és tisztelgett a Kormányzónak, azután folytatta útját. A Kormányzó úr a vár fokán állva nézte végig a tarka képet. A Duna két partján is teméntelen sokaság gyönyörködött benne.

(Minthogy a vízitelepünkön magán több mint 300 különböző vízijármű van, a jövő évi jamboree alkalmával hasonló nagyságú vízifelvonulást mi a magunk erejéből is képesek volnánk megrendezni. Szépen felvirágozott és lobogózott hajóhadunkkal mindenesetre nagy feltűnést tudnánk kelteni. Majd meglátjuk, hogy kerül-e sor erre.)

*

Az esztergomi őszi *viziversenyekre* eddig 11 cserkész- és 14 öregőrs jelentkezett. Az esztergomi Hollók és a pesti piaristák készítik elő ezt. Az ott látott bemutatók egyúttal jamboree-próbák.

Több csapat készül az idén *dunai utakra* is. De nemcsak hosszabb leevezésekre, hanem Budapestről felfelé kiinduló és ugyanide visszatérő néhányhetes mozgótáborokra is. (Így nincs sem szállítási, sem utazási költség.)

Azok, akik hosszabb leevezést terveznek, nagyrészt úgy osztották be az útjukat, hogy az augusztus 7-én Passauban megtartandó német evezősbajnokságokat is megnézhessék.

Sok vidéki vízivezető, öreg és rover a nyáron egy-két hétre a pesti vízitelepre jön, hogy ott a legkülönbözőbb csapatok munkáját látva, tapasztalatokkal megrakodva térhessen haza. Különösen a nudli- és zsokiépítés iránt érdeklődnek sokan.

A *vízipróbák* egyes pontjait tárgyaló füzetecskék gyors egymásutánban jelennek meg.

A Budapest déli részén és a Pestszenterzsébet vidékén székelő vízicsapatok részére a központi (újpesti) *vízitelep fiókot* állít fel.

Egyebütt a vidéken is egyre-másra épülnek a vízitelepek.

A *lengyel* nemzeti vízijamboreera a 2. ö. B. K. G. csapat 30 tagja megy ki. A felvidéki vizeinkre (Vág, Garam, Nyitra, Bodrog) sokan készülődnek. Természetesen leginkább zsakival (szétszedhető és hátizsákban szállítható kajakkal). A hazai kisebb vizeink (Kapos, Körösök, Sajó, Rába) is meglehetősen keresettek. Sőt az idén a Magyar Evezős Szövetség kötelékébe tartozó vizesek részére (a cserkészek is oda számítanak) nagy díjak is vannak kitűzve a legjelentősebb hazai evezős útra (külön) és kajaktúrára (szintén külön).

A *németek* júliusban szándékoznak Budapestig leevezni. Tervük szerint a Kloster Beuron—Regensburg 330 km-t 8 nap alatt zsakiban és a Regensburg—Budapest részt így is, meg evezős csónakban is, 18 nap alatt teszik majd meg. „Ledolgozni" persze hamarabb is lehet ezt a távolságot, de ők nemcsak lerohanni, hanem megismerni is akarják ezt a Dunaszakaszt.

A turista egyesületek egyre-másra építik Budapest fölött *vízi menedékházaikat* és pihenőtelepeiket. Az Evezős Szövetség szentendrei házát is most adták át a közhasználatnak. Egyik-másik alakulat a dunamenti falvak partra néző parasztházaiból építetett át magának csínos otthont. Ezek egyik legsikerültebbje az Encián turisták Zebegényben (Kolozsvári-út 26. alatt, a Gyermektelep tövében) az országút és Dunapart között fekvő háza és telke. Érdemes megnézni. Követésre méltó példa.

Sok szó esik a Velencei-tó vidékén és a Dunapartokon folyó parcellázásokról is. Ilyen helyütt ugyan drága a telek, sokszor azonnal való építési kötelezettség is terheli, de vannak más, olcsó *parti telkek* is, melyekre az élelmesebb csapatok közül már többen alkudoznak, hogy biztos, saját táborhelyeket szerezzenek maguknak. És ez nem is kíván oly nagy anyagi áldozatot, mint az építkezés, a csapat szempontjából pedig majdnem ugyanannyit ér.

Zsembery Gyula.

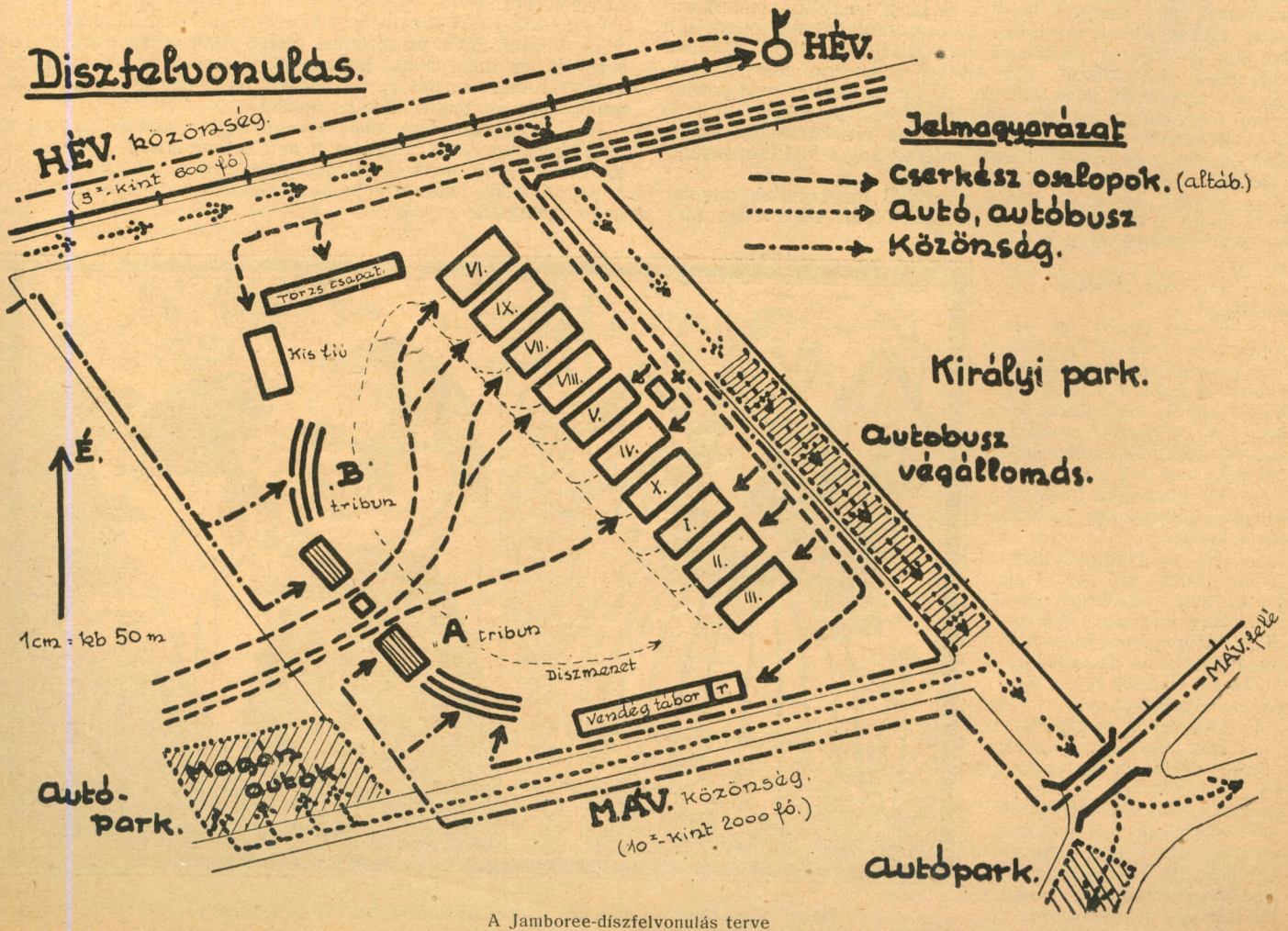

A Jamboree-díszfelvonulás terve

◆◆ CSERKÉSZFIÚK ÍRÁSAI ◆◆

Itt a nyár . . . a nagytábor . . .

Fiúk! A táborozásnak, a szabadbajárásnak sok szép és jó oldala közt van olyan is, melyet talán elhanyagolunk, nem úgy fogjuk fel, ahogy kellene, ahogy éppen tőlünk, cserkészektől elvárhatnák.

Tudjátok mire gondolok?

Hogyan is viselkedjünk tulajdonképen a föld népével, a tanyákon élő magyar emberekkel, a falusiakkal. Nagyon komolyan kell vennünk ezt az igazán, mondhatom szent ügyet. Tudniillik nagyon fontos a mi viszonyunk a magyar falu népével szemben. Mert már csak ők emlékeztethetnek az igazi, az ősi Magyarországra. Már csak az ő ajkukon virul még az igazi magyar nóta és népdal. Csak tőlük tanulhatjuk még azokat a naiv dolgokat, babonákat, népszokásokat, melyeken a „fölvilágosodott" városi nép csak mosolyog. Pedig, fiúk, oly szép ez, oly érintetlen, hamvas, mint a vadvirágok a mezőn, melyeket a városi emberek nem is ismernek.

Itt van a mi „jó munkánk"! Ültessük át a város gránitkockáira is ezeket a hímes virágokat, ismertessük meg a mi körünket is a gyönyörű dalokkal, népszokásokkal. Mutassuk be, ha másképen nem tudjuk, legalább fényképekben az egyes vidékek népviseletét, melynél szebbet sehol nem látni a kerek világon.

De ezt csak úgy tudjuk elérni, ha nem riasztjuk el a falusiakat tőlünk. Pedig már-már bajok kezdenek lenni ennél a pontnál. Hogy mást ne említsek, a múlt évben, mikor tábort vertünk, állandóan 2—3 falubeli őrködött a közelben. Beszédbe elegyedtem velük. Kihámoztam belőlük, hogy előző évben itt táborozott cserkészek állandóan dézsmálták a közeli gyümölcsösöket. Most attól tartanak, hogy mi is a régiek nyomdokaiba fogunk lépni. Vagy egy másik eset: Délután arra jön az erdőkerülő és figyelmeztet minket, hogy úgy ne viselkedjünk, mint a „tavalyi cserkészek", akik engedély nélkül csonkították össze-vissza az erdőt, mert vele gyűlik meg a bajunk. Vagy egy másik helyen azzal fogadtak, hogy ne tegyük ám úgy tönkre a tisztást, mint az X. Y. cserkészek, akik egész lövészárkokat hagytak maguk után.

Alig-alig várjuk a cserkészek érkezését. A dombovári juhász és családja.

Ezek nagyon rossz emlékeztetők, fiúk . . .

Azután vigyázzunk egy kissé a hanglejtésre, modorra. Ne forduljon elő az pl., hogy az öreg János bácsi szépen kitakarítja magát, egy szép kosár körte kíséretében meglátogatja a cserkésztábort, akkor Potyka, a tábor legfiatalabb „cserkészifjúra" bizalmasan vállonveregeti őt: Jól van, öregem, köszönjük, nagyon jó, csak kevés!

Vagy meghívjuk az erdőkerülőt egy kis fényképezésre. Meg is forgatjuk az öreget a napon, de csak üres gépet kattantunk el, mivel „ő úgy sem ért hozzá".

És sok ilyen apró dolog fordul elő, melyeken mi ostobán csak nevetünk, de a falusi nép szemében lassan a cserkészet mérlege ily módon természetesen süllyedni fog. Ne gondoljátok, hogy a falu egyszerű népe buta ahhoz, hogy észrevegye a mi tréfáinkat. Nem! Talán neki van a legfurfangosabb esze minden náció között. Az csak az irántunk való tiszteletének és megbecsülésének, vagy a miénknél nagyobb lelki műveltségének köszönhetjük, hogy a végin ő is velünk nevet kifigurázásán. Éppen ezért ne éljünk vissza az ő megbecsülésükkel, hanem keressük módját, hogy azt növelhessük.

Ha nem is vagyunk regős-úton, melynek csakis az a célja, hogy ezeket a vadvirágokat csokorba szedje, hogy illatát, színét más is élvezhesse, táborban, kiránduláson is törekedjünk arra, hogy az addig elmulasztottakat kétszeresen is pótoljuk. Bánjunk úgy a szántó-vető néppel, mintha az édesapánk volna, kérjünk minél több kincset az ő kincsesházukból, hiszen oly szívesen adják . . .

Milyen jó lesz a téli estéken az otthonokban fölelevéníteni ezeket az összegyűjtött emlékeket, gyönyörködni az őrsi naplóban összegyűjtött fényképeken, rajzokon, melyek a magyar faj igazi oldalát, szépségét mutatják. Vagy milyen szép lesz az, ha az apróság ajkán halljátok fölcsendülni a tőletek tanult gyönyörű nótákat, nyári munkátok eredményét.

És ha akkor azt érzitek, hogy nemcsak március 15. és Trianon jelenti számotokra a hazát, akkor igazán jó munkát végeztetek, fiúk!!

Balás Ottó
28. sz Sz István cs. cs.

Görögtűz és bengálifáklya készítése.

Nyári táborozásaink alkalmával a tábortűznél nagyszerű hangulatot érhetünk el néhány bevált bengálitűz, avagy görögtűz alkalmazásával.

Mielőtt a készítéséhez hozzáfognánk, tudnunk kell, hogy *óvatosan* kell e szerekkel bánni, mert robbanékonyak. Továbbá száraz helyen — legjobb jól záródó bádogdobozban — tartani, mert a nedvességet magukba szedik. Ha az alábbi szerek darabosan volnának kaphatók, akkor mozsárban igen óvatosan megtörjük. *Ügyelni kell rájuk, mert nagyobb ütődésre robbanékonyak, különben veszélytelenek.*

A hosszabb ideig eltartható görögtüzek:

Fehér lángot ad: 32 rész kálisalétrom, 8 rész kén, 12 rész fémantimon, 10 rész minium.

Kékes lángot: 12 rész salétrom, 1 rész kénantimon, 4 rész kén.

Rózsaszínű lángot: 23 rész chlorkalcium, 61 rész káliumchlorát, 16 rész kén.

Zöldszínű lángot: 45 rész báriumnitrát, 10 rész káliumchlorat, 10 rész kén, 1 rész kénantimon.

Már rövidebb ideig tarthatók el a következők:

Vörös lángot ad: 40 rész stronciumnitrát, 5 rész káliumchlorát, 13 rész kén, 2 rész faszén.

Sárga lángot: 48 rész nátriumnitrát, 16 rész kén, 4 rész kénantimon, 1 rész faszén.

Sötét viola lángot: 12 rész égetett timsó, 60 rész káliumchlorát, 16 rész kén, 12 rész szénsavaskáli.

Világos viola lángot: 16 rész égetett timsó, 16 rész szénsavas káli, 54 rész klorsavas káli, 14 rész kén.

E keverékeket 2—3 cm vastag csíkok alakjában hintsük a földre, ha ez nedves, akkor tegyünk alá bádogot vagy deszkát. Különböző mintákat rakhatunk ki egy vagy több színből s egyszerre több helyen meggyujtva igazán megkapó látvány.

Bengáli fáklyát is csinálhatunk magunknak a következő anyagokból s ha ezekhez még stearint vagy sellakot keverünk, akkor meghosszabbíthatjuk az égésüket is.

A fehér áll: 20 rész salétrom, 1 rész kén, 4 rész kénkadmium, 1 rész faszén.

A zöld áll: 8 rész klorsavastallium, 2 rész kalomel, 1 r. gyanta.

A vörös áll: 54 rész pikrinsavas amoniák és 46 rész salétromsavas stroncium.

Farkas Ernő, 552. Szeged.

Rovatunk öröme.

A „Cserkészfiúk írásai" sokak szemében szálka. Pedig azzal, hogy hangsúlyozzuk a *fiúk*-at, meghívunk minden magyar cserkészfiút — nemcsak a vezetőket tehát —, hogy álljon munkatársaink közé. Ezekből a fiúkból nőnek ki aztán a vérbeli cserkészírók. Nagy örömünkre szolgál jelenthetni, hogy a középiskolai tanulmányi versenyeken két munkatársa rovatunknak vívott ki magának első helyet: Benda Kálmán Ref. gimn. Bpest, földrajzból és Krémer János (emlékeztek Zajay Bélára?) Piarista gimn., történelemből. A Magyar Cserkész szívből jövő „Jó munkát"-tal köszönti őket.

CSERKÉSZ-RÁDIÓ.

RÖVIDHULLÁMÚ VEVŐ.

VII. Befejező közlemény.

Aki hozzáfogott a gép összeállításához, az nem várta be ezt a közleményt, de már ki is próbálta. Tanácsoljuk azonban azt, hogy a részletekben elolvasott leírást egy-végbe is olvassátok el, hogy tiszta képet nyerjetek az egészről. Az, aki a II. közlemény végén megjelent kapcsolás alapján pontosan kapcsolta

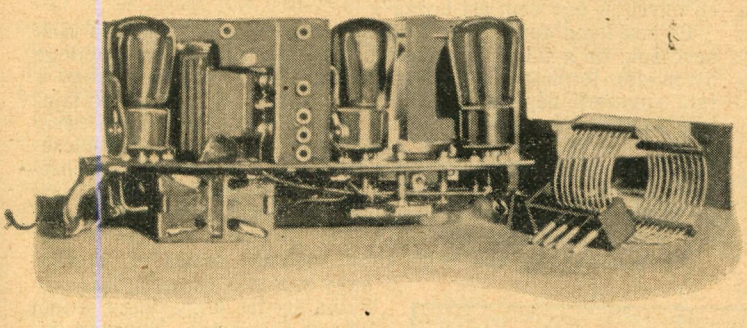

egymáshoz az egyes alkatrészeket, nem csalódhatott benne, megszólalt. Azok részére kell még néhány tanácsot adnunk, akik nem jöttek rá maguk mindenre.

Nem mindig a maximális fűtőáram adja a legnagyobb hangerőt és érzékenységet. Rövidhullámú vételnél nagyobb fűtést kívánnak a csövek, mint a közép- és hosszúhullámú vételnél.

A túlságosan erős, egyszerre, koppanással és sivítással beálló visszacsatolás nem a legtermészetesebb és nem a legeredményesebb. Ha egészen a beállító tárcsa elején jön be a visszacsatolás, úgy nagy a visszacsatoló tekercs menetszáma, le kell egy-két menetet szedni a tekercsről. Ha nem áll be a visszacsatoló kondenzátor teljes beforgatásánál sem, úgy kevés; több menetű tekercset kell készítenünk. — Az audion cső (V_1) feszültségét is csökkenteni kell mindaddig, amíg a visszacsatolás nem szép lágyan jön be.

A rövidhullámú vevőnek rezgésben kell lennie, gerjednie kell, ha vele venni akarunk. Leggyakoribb hiba, hogy nem gerjed be, vagy nem mindenütt gerjed be. Szabályoznunk kell elsősorban a fűtőáramot (fűtőellenállást) és az anódfeszültséget. Legtöbbször a fojtótekercs az oka a gerjedés elmaradásának. Több — különböző menetszámú fojtótekercset kell készítenünk — mint már mondottuk is —, hogy a legalkalmasabbat mindig kikísérletezhessük.

A túlszoros antennacsatolás szintén lefojtja a gerjedést és megakadályozza a vételt. Ha már elforgathatóra készítettük a vevőnket, ne feledkezzünk meg mindig a legmegfelelőbb antennatekercs állásról sem.

A vett állomásokat mindig jegyezzük fel jegyzőkönyvünkben: melyik tekerccsel, milyen kondenzátorállásnál, melyik fojtótekerccsel vettük. Ugyanannál a gépnél rendszerint mindig ugyanazon a helyen jön be az állomás.

Ezek voltak nagy általánosságban egy rövidhullámú vevő tudnivalói. Minden gépnek más és más a „természete", külön-külön kell megismerkedni velük. Az esetleg előforduló különleges jelenségeket és hibákat is ismerni kell, ha orvosolni akarjuk.

Sokan talán jóval pontosabb leírást kívántak tőlünk. Senkinek a tudásvágyát és tudását nem tudjuk pótolni. A cikkíró: Deák Pál gépészmérnökhallgató (Bpest, I., Fűrj-u. 34/d.) levélben (válaszbélyeg!) szívesen rendelkezéstekre áll! Jó munkát!

Deák Pál.

Jó munkát! Néhány hónappal ezelőtt a jelentkezéseteket kértük; két okból volt reá szükségünk. Be kellett bizonyítanunk Kálmán bácsinál azt, hogy vagyunk és élünk. Ez sikerült is, a rovat megindult. Leközöltük a neveteket és címeteket a Magyar Cserkészben, hogy levelezhessetek és felkereshessétek egymást, kisebb csapatokba — városok szerint! — verődve együtt munkálkodjatok. Hogy ez hogyan sikerült a Ti részetekről, Ti vagytok a megmondhatói.

A rövidhullámú vevő leközlése végetért. *Versenyeket szeretnénk rendezni,* de akkor tudnunk kell azt, hogy érdemes-e? Morse-versenyről van szó — rövidhullámon! *Irjátok meg sürgősen azt, van-e rövidhullámú vevőtök és hogy álltok a Morse vételével!* Minden rövidhullámú vevőt szeretnénk nyilvántartani, hogy a versenyeinket rendszeresíthessük is!

A mi rovatunk kevés ahhoz, hogy tudásvágyatokat teljesen fedezze. Ajánlom állandó forgatásra a következő könyveket:

E. Aisberg: Most már értem a rádiót! (2.60 P.)

Magyari Endre: Amatőr laboratórium. (4.80 P.)

Molnár János és Jovitza György: Rádiósok könyve (4.80 P.) és a többieket sorba mind! (Azt a szívességet is megtehetem, amennyiben a könyv árát és a portó díját — bélyegben vagy a M. Cs. csekkjén (jelzéssel!) — megküldítek, hogy elküldetem a kívánt könyvet.)

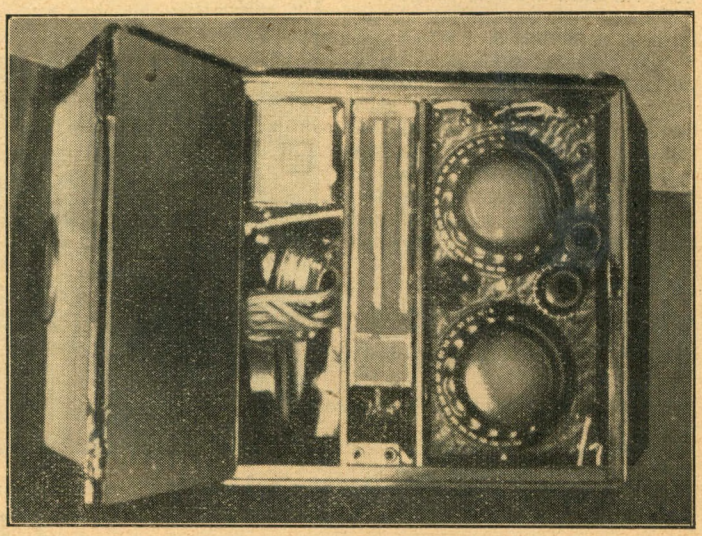

Ne felejtkezzetek meg arról, hogy állandóan képeznünk kell magunkat! Szívesen állok rendelkezésetekre bármely kérdésben (válaszbélyeg!), csak pontosan írjátok meg, mire vagytok kíváncsiak! Minden kedden délután 4—6-ig a szerkesztőségben tartózkodom. Lakáscímem: Rákospalota, Bocskai-u. 61.

Szükségem van cikkekre, kérem amatőrtársaimat, hogy a tarisznyájukban rejlő tudást ne rejtegessék, de röviden papírra vetve küldjék be. *Ráczkevy Sándor,* rovatvezető.

Rövid rádió-hírek: A *tekercsek készítéséről* felhasználható cikket közül a Rádió Élet 24. száma.

Vitorlásverseny-kiírás,

(melyen mindenki indulhat korra, rangra, nagyságra és jártasságra való tekintet nélkül).

A központi vízitelep igazgatósága legalább négy csapat jelentkezése esetére versenyt rendez szeptember hó 25-én az újpesti kikötőben, modellvitorlások részére.

Résztvehet minden fogadalmat tett cserkész, akár több „vitorlással" is. Az apró vitorlás a kijelölt kiindulási pontról adott jelre elindítandó a „kapuba", mely a távolság egynegyed részével egyenlő szélességű (tehát, ha a távolság 50 méter, akkor a célkapu 12 és fél méter széles). Nyertes az a kis modell, amelyik a kapuba való beérkezők közül a legrövidebb idő alatt teszi meg az utat. A verseny megkezdéséig bármennyi próbamenet tartható. Versenyben minden résztvevő háromszor indíthat a kisorsolt sorrendben. A „vitorlás" lehet bármilyen alakú és nagyságú (tehát deszkára erősített boton lógó zsebkendő is), csak az 5 kg súlyt nem haladhatja meg és semmilyen irányban egy méternél nem lehet nagyobb a kiterjedése. Versenyközben sem közvetlenül sem közvetve, nem szabad „reá hatni" (fújni, tolni, vagy másképpen irányítani), vagyis indításkor úgy kell megkötni a vitorlát és kormányt, hogy (az esetleges rézsút fúvó) szél a célba segítse a kis alkotmányt. Nevezési díj (beadandó nálam) darabonkint szeptember 1-ig 10 fillér, 1-től 15-ig 30 fillér, 15-től 24-én este 6-ig 1 pengő. Sorsolás szeptember 24-én este 6 órakor a vízitelepen.

Óvás, ha alapos: 2 pengő, ha alaptalan 5 pengő. Utána tréfás díjkiosztás. Rendezők is jelentkezhetnek nálam — díjadományozók még inkább!

Zsembery Gyula.

JAMBOREE-SZÓTÁR.

Német	Francia	Magyar	Angol	Esperanto
Seil, das	*corde, la*	**kötél**	*rope*	snuregо
Verband, der	*bandage, le*	**kötözés**	*bandage*	bandago
Feldflasche, die	*gourde, la*	**kulacs**	*water bottle*	trinkbotelo
Sonderprüfungs-abzeichen, das	*badge, le*	**különpróbajelvény**	*proficiency badge*	insigno
Trompete, die	*trompe, la*	**kürt**	*bulge*	trumpeto
Lasso, der	*lasso, le*	**lasszó**	*lariat*	lazo
Fuss, der	*pied, le*	**láb**	*foot*	piedo
Lampe, die	*lampe, la*	**lámpa**	*lamp*	lampo
Mädchen, das	*fille, la*	**leány**	*girl*	knabino
Pfadfinderin, die	*éclaireuse, la*	**leánycserkész**	*girl guide*	skoltino
übersetzen	*traduire*	**lefordítani**	*to translate*	traduki
sein	*être*	**lenni**	*to be*	esti
Postkarte, die	*carte postale, la*	**levelezőlap**	*postcard*	postkarto
Suppe, die	*potage, le*	**leves**	*soup*	supo
Blatt, das	*feuille, la*	**levél (fa)**	*leaf*	folio
Brief, der	*lettre, la*	**levél**	*letter*	letero
sei bereit	*sois prêt*	**légy résen**	*be prepared*	estu preta
Stiege, die	*escalier, le*	**lépcső**	*stair*	stuparo
Schritt, der	*pas, le*	**lépés**	*step*	paso
Mehl, das	*farine, la*	**liszt**	*flour*	faruno
heute	*aujourd'hui*	**ma**	*to-day*	hodiau
hoch	*haut*	**magas**	*high*	alta
Rind, das	*boeuf, le*	**marha**	*beef*	bovo
zweiter(e)es	*second(e)*	**második**	*second*	dua
verstehen	*comprendre*	**megérteni**	*to understand*	kompreni
Komitat, das	*comté. le*	**megye**	*county*	departemento
Beobachtung, die	*observation, la*	**megfigyelés**	*observation*	observo
Einladung, die	*invitation, la*	**meghívás**	*invitation*	invito
warm	*chaud*	**meleg**	*warm*	varma
gehen	*marcher*	**menni**	*to go*	iri
Rettungsauto, das	*ambulance, la*	**mentőautó**	*ambulance*	ambulanc-auto (sav-auto)
waschen	*laver*	**mosni**	*to wash*	lavi
Bewegung, die	*mouvement, le*	**mozgalom**	*movement*	movado
hinter	*derrière*	**mögött**	*behind*	post, malantau
Hose, die	*culotte, la*	**nadrág**	*short*	genupantalono
gross	*grand*	**nagy**	*big*	granda
Paradeplatz, der	*arène, la*	**nagy gyülekezőtér**	*rally ground*	kunven-placo
Sonne, die	*soleil, le*	**nap (égitest)**	*sun*	suno
Tag, der	*jour, le*	**nap**	*day*	tago
Tagebuch, das	*journal, le*	**napló**	*diary*	taglibro
schwer	*dificile*	**nehéz**	*difficult*	malfacila (peza)
nein	*non*	**nem**	*no*	ne
Nation, die	*nation, la*	**nemzet**	*nation*	nacio
international	*international(e)*	**nemzetközi**	*international*	internacia
vier	*quatre*	**négy**	*four*	kvar
Halstuch, das	*foulard, le*	**nyakkendő (cserkész)**	*scarf*	koltuko, kravato
offen	*ouvert*	**nyitva**	*open*	malfermita
acht	*huit*	**nyolc**	*eight*	ok
Öl, das	*huile, la*	**olaj**	*oil*	oleo
billig	*bon marché*	**olcsó**	*cheap*	malkara
lesen	*lire*	**olvasni**	*read, to*	legi
Land, das	*pays, le*	**ország**	*country*	lando
Arzt, der	*médicin, le*	**orvos**	*surgeon*	kuracisto
dort	*la*	**ott**	*there*	tie
Rower, der	*routier, le*	**öregcserkész**	*rover*	rovero
Patrouille, die	*patrouille, la*	**őrs**	*patrol*	roto
Wimpel, der	*fanion de patrouille, le*	**őrsi zászló**	*patrol flag*	rotflageto
Kornett, der	*chef de patrouille, le*	**őrsvezető**	*patrol leader*	rotestro
fünf	*cinq*	**öt**	*five*	in
Gürtel, der	*ceinture, la*	**öv**	*belt*	zono
Versammlung, die	*assemblée, la*	**összejövetel**	*meeting*	kunveno

Jamboree-iroda hírei.

Mentőszolgálatra jelentkezők! Talán felesleges hangsúlyoznunk, hogy a mentőszolgálat ellátása a cserkészfeladatok között a legszebbek közé vehető. Ennek ellenére nélkülözzük még mindazokat, akik akár képesítésük, akár életpályájuk folytán a mentőszolgálatban, vagy az egészségügyi szervezet keretében hasznosíthatnák munkájukat a jamboree érdekében. Ezért kérjük mindazokat, akik akár mentőtanfolyamon résztvettek már, vagy pedig orvosi gyakorlatuk van (szigorló orvosok), esetleg orvostanhallgatók, hogy jelentkezzenek a szokásos módon. Jelentkezni lehet a mentőszolgálatra a Jamboree Irodában akár levélileg, akár személyesen. Jelentkezést elfogadunk június hó 15-ig.

Külügy. Ujabb jelentkezés: Portugália legalább 35 fő. Chile előzetes jelentkezését lemondta.

A Jamboree tábor végleges forgalmi rendje (a közönség mozgatása, a cserkészek felvonulási útvonalai, főképen pedig a közlekedési eszközök forgalma) készen áll, melyet az egyes közlekedési vállalatok is elfogadtak. Eszerint naponta 12—17 óráig a Kerepes—gödöllői műúton csak kifelé, 17 óra után pedig csak befelé (Budapest) irányuló forgalom lesz. 12 és 17 óra között a Budapest felé irányuló forgalom vagy Szadán, vagy Isaszeg—Cinkotán keresztül nyer lebonyolítást.

Elkészült a táborparancsnokság irodáinak és lakóhelyének végleges beosztása. Az egyes csoportok helyeit feltüntető térképet máshelyütt közöljük.

A műszaki csoport befejezte a Jamboree vízellátásának előkészítő munkálatait. A rendelkezésre álló két artézi kút segítségével a vízellátás teljes mértékben biztosítva van, sőt a szükséges mennyiségnek kétszerese.

Az Öregcserkész Központ kérésére a segédtáborban átutazó öregcserkészek részére mintegy 70 főre külön táborterületet jelölünk ki. Ennek részleteit az Öregcserkész Központ intézi.

A külföldi tájékoztató-füzet nyomás alatt áll és e hó végén kerül szétküldésre. Érdekes megemlítenünk, hogy Anglia 50.000 példányt kért a maga számára.

Tábori rendőrség a soroksári Dunaágban elhelyezett mentőkülönítmény részére az ide beosztottaknak július második felében egy vízikiképző tábort tervez. E táborban sajátítják el a fiúk a Jamboreera szükséges gyakorlati és elméleti kiképzést is.

A budapesti csoport június második felében 10 napos próbatábort tervez Pusztaszentjakab-fürdőn, Gödöllő közvetlen közelében, előreláthatólag mintegy 50 fővel. Örvendetes tényként említhetjük itt is meg, hogy több csapat táborozik az idén Gödöllőn egyrészt, hogy a terepet kellőképen megismerje, részben, hogy a Jamboree táborra jól felkészülhessen.

A külföldi jelentkezők részére az egyes táborhelyekről megkapó fényképfelvételeket készítettünk, melyet az érdeklődő nemzetek megkapnak. Igy a résztvevők már most pontosan tudják, hogy milyen fekvésű és milyen növényzetű táborhelyük lesz, melyet az előkészületeknél már felhasználhatnak. — Nagy előnye, hogy nem ismeretlen területre jönnek, hanem már otthonosak lesznek. — A fényképeknek megfelelő helyet a térképen is pontosan megjelöljük.

A tábori rendőrök július végén mintegy 350 fővel közös táborba szállnak Gödöllőn, hogy a rendészeti dolgokat az idén nyáron már gyakorolhassák. A rendőrtábort dr. Borsiczky Sándor, a táborrendőrség parancsnoka vezeti.

Még most is érkeznek rajzok plakátokra, melyet a Jamboree plakátpályázatról elkésett művészek küldenek be. Ezek során számtalan érdekes új ötlet és kivitelezés aratott tetszést.

Angolul tanulók figyelmébe. *Ruh György* nyelvtanár, cserkésztestvérünk szeptember hó 15-től igen olcsó angol nyelvtanfolyamot indít, külön kezdőknek és külön haladóknak. Egy nyelvtanfolyami óra díja mindössze 40 fillér lesz. Érdeklődők — tekintettel a várható tömeges előjegyzésre — már most forduljanak levélben Ruh György cserkésztiszt, nyelvtanárhoz (Budapest, V., Sziget-u. 19 b) III/3).

◆◆◆ APRÓ HÍREK ◆◆◆

Nyári számaink. Szokás szerint a Magyar Cserkész e nyáron is összevont számokban kopogtat olvasóinál. Júliusban a hó 7-e körül jelenik meg egy kövér szám, ugyanúgy augusztusban is. (A nyári számoknál a lapzárta júl., ill. aug. elseje.) Akik a fenti időpontokban táborban lesznek, írják meg a kiadóhivatalnak pontos címüket, hogy a táborba küldhessük a lapot. — A tábortüzeknél essen szó a Magyar Cserkészről is, aki sok szeretettel kíván jó munkát a nagy erőpróba „előestéjén" minden olvasójának, előfizetőjének.

A szegedi áll. faipari szakiskola 551. sz. Kohány István cserkészcsapat lapjának Szent György száma A lap április 10-ike óta a 4. számnál tart. A befolyó „obulus"-okat pályadíjakra fordítják.

Két amerikai magyar és egy görög fiú kereste fel a Cserkészszövetséget azzal az ajánlattal, hogy hajlandók volnának a nyár folyamán cserkésztáborba néhány hétre lemenni s ott az ingyenes nyaralás ellenértékéül a fiúkat idegen nyelvekben naponta egy-két órát oktatni. Az Amerikai magyarok az angolt amerikai akcentusával ismertetnék meg azokkal, akik majd a Jamboreen amerikai csapatok közelébe lesznek beosztva, míg a görög angolul, franciául oktatná szívesen az arra rászorulókat. Ezenkívül — mivel a testnevelési isk. hallgatója — szívesen tanítaná a cserkészeket játékokra és úszásra is. Azok a csapatok, akik vállalnák a táborozásra a fentemlített fiúk valamelyikét, írjanak a Vezetőtiszti Testülethez. A fiúk hajlandók a tábori szabályokhoz teljes mértékben alkalmazkodni.

Gróf Khuen Héderváry Károly főcserkész úr lakáscíme megváltozott. Uj címe: VIII., Múzeum-u. 5.

„Pen-Club 1932" van belevésve azokba az ezüst ceruzákba, melyeket a magyar Pen-Club harminc idegenvezető cserkészfiúnak adott. „. . . a magyar cserkészek szívességükkel, szolgálatkészségükkel, nyelvtudásukkal és intelligenciájukkal általános elragadtatást vívtak ki a Pen-Club világkongresszus külföldi résztvevőinél.

Ennek az elragadtatásnak számos érdekes nyomát találjuk a világsajtó Budapestről és a budapesti Pen-Club kongresszusról írott közleményeiben. Igy . . ." (s itt felsorolják a külföldi lapok cikkeit).

Vasuti menetrend, mint úti kalauz. Hasznos szolgálatot tesz a Győr—Sopron—Ebenfurt-i vasút a közönségnek és önmagának azzal, hogy száraz menetrend mellett képekben és színes leírásokban ismertetik azt a vidéket, ahova vonataik visznek. Ahogy az ember lapozza a könyvecskét, önkéntelenül is kedve szottyan ellátogatni a Fertő-tó környékére.

Segélykiáltás a veszprémi cserkészekhez. A IV. Ker. 12, 21, 32, 158, 311, 311, 318, 402, 550. csapatok táborbontó jelentéseiből kitűnik, hogy a Bakonynak veszprémi részén víz híján a madárvilág kipusztult, s emiatt rengeteg a hernyó, pók és egyéb féreg. A madarak a M. Cs. útján a cserkészekhez fordulnak:

S O. S.

Szereti-e a cserkész annyira a természetet, hogy munkára, áldozatra is képes érte? — A jövő meghozza hamarosan a feleletet.

Eszperantó vizsga a Cserkészházban. A közelgő Jamboree egyik főkövetelménye a nyelvtudás. Ez a kulcs nyithatja meg számunkra az idegenek szívét. Ha valaki előtt az idegen nyelv tanulásának semmi lehetősége sem áll, jól teszi, ha legalább eszperantóul tanul, azzal is többre megy mint semmivel. — Ebben a tudatban tartotta Balkány Pál a cserkész eszperantó kör nyelvtanfolyamát, mely szép vizsgával zárult a közelmultban. Mint egy vidám csapatösszejövetel, úgy folyt le a vizsga, ahol 34 fiú, közülök 17-en dicsérettel tettek bizonyságot fél évi tanulással elért haladásaikról. Különösen tetszett 2 vidéki fiú, akik magánúton tanultak. Gyakorlati eredmény, hogy már 22 fiú kezdett levelezésbe 48 külországbeli cserkésszel, már pedig közismert, hogy a levelezés a cserkész-szeretet diplomácia verhetetlen fegyvere. A megjelent cserkészelőkelőségek megelégedetten távoztak a kellemes, tanulságos estéről.

A pünkösdi országos őrsvezetői tábor naplópályázatának eredménye. Első díj: Geönczy Pál, 911. csapat (10 P), második díj: Mészáros Béla, 126. csapat (5 P), harmadik díj: Kis György, 7. csapat (5 P). Könyvjutalomban részesültek: Bálint Jenő 31, Berta Antal 968, Bihari István 176, Bradák János 932, Darida Lajos, Gálik János 196, Győri Sándor 199, Hoduly Gyula 31, Kleindl Tivadar 24, Kindlovics Gyula 196, Kiss Dénes 192, Kolma Imre, Komlóssy Andor 40, Kubinyi László 192, Lövenritt László 158, Merényi Gyula 932, Molnár István 7, Nógrády László 412, Obetkó József Vilmos 183, Olofsson Károly 314, Oszvald Győző 145, Pesthy János 216, Piroska József 858, Répa Imre 24, Rosenbercky József 307, Schulder József 317, Sütő Imre 176, Szmodics László 310, Vilimszky Ernő 24.

Olcsón nyaralhat németül beszélő középiskolás cserkész az Alföldön. Érdeklődők írjanak a következő címre: *F. J., Furta,* Postahivatal.

Sajtóhiba-rekord. Nem csoda, görög szóról van szó. Mégis ötféle változatát adni az Ichthys szónak egy cikken belül, sajnálatos rekord.

Cserelátogatás Franciaországba. Egy 28 év körüli St. Yrieix-i (Haute Vienne) francia tanár a vakációban egy hónapra vendégül lát olyan magyar fiút, vagy kollégát, aki tud valamit németül is és viszonzásul egy hónapra őt megvendégeli Magyarországos. Kitűnő alkalom Franciaország megismerésére, mely így *valuta nélkül* megvalósítható. Cím a levelezési akciónál. Budapestiek előnyben.

Végre megjelent! A cserkészjáték szabályzata. — Tudjátok miért jó? Mert eddig nem tudtunk egységesen játszani és ez elrontotta a játék érdekességét. A füzet főleg vezetőknek szól. Emlékeztessétek őket, hogy megvegyék. 40 fillérért a szövetségben megrendelhető. *Országos Vezetőtiszti Testület.*

REJTVÉNY — PÁLYÁZAT.

Rovatvezető: *Tóth Sándor.*

Ezzel a számmal ismét lezárunk egy negyedévet. Az eredményről a jövő számunkban számolunk be. Június 30-ig fogadunk el megfejtéseket úgy az ebben mint a június 1-i számban közölt rejtvényekről. Nyári számainkban nem adunk rejtvényrovatot. Szeptemberben vesszük fel ismét a versenyt.

Május 15-én közölt rejtvényeink megfejtése:

II. **Közmondások.** 1. Csuka *csukával* él. 2. Sok lúd *disznót* győz. 3. Vak *tyúk* is talál szemet. 4. Henceg mint a poltúrás *malac* a garasos kötélen. 5. Ajándék *lónak* ne nézd a fogát. 6. Amelyik *kutya* ugat, nem harap. 7. Kerülgeti mint *macska* a forró kását. 8. Döglött *oroszlánt* a szamár is megrugja. 9. Nem bízzák *kecskére* a káposztát. 10. Egy *fecske* nem csinál tavaszt. 11. Jobb ma egy *veréb,* mint holnap egy túzok. 12. Fekete *hollónak* fekete a fia. 13. Előre iszik a *medve* bőrére. 14. Sasnak sas a fia. 15. Éhes *varjú* dög után lát. 16. Sokat akar a szarka, nem bírja a farka. 17. Örül a *fülemüle,* ha hangyatojást lát. 18. Késő bánat, *eb* gondolat. 19. Kit a *kígyó* megmart, még a gyíktól is fél. 20. Sötétben minden *tehén* fekete.

III. **Betűrejtvény:** Légy résen.

Uj megfejtők: 207. Papp Zoltán 21 p., 208. Fian Mihály 19 p., Medveczky László 11 p.

Uj rejtvényeink:

I. Irodalmi pályázat. Prózában vagy versben szöveget írni a 154—57. oldalon közölt képsorozathoz. (1—70 pont.)

II. **Anagramma rejtvény.** (R. 200. Balogh István.) A betűk másként elrendezve, annak az ismert cserkészférfiúnak nevét és megbizatását adják, aki legtöbbet dolgozott ennek a számnak megszületésén.

TOGGO a száz veder artézi vizet festő só.

(4 pont.)

Beküldési határidő: június 30.

III. Nóta-pályázat. (Lásd a 169. oldalon.) Néhány 101 Magyar Népdal még kapható a G. H.-ban. (Lásd múlt számban közölt hírünket. (5 pont.)

I. KERÜLET.

A 307. sz. Esze Tamás-cserkészcsapat műemlékfeltárása. A budai Ganz-gyári cserkészek bölényrajának néhány tagja vállalkozott a Pilis-hegység egyik elhanyagolt középkori romjának kiásására. Május végén Pomáz nagykovácsi dűlőjének füves-fás bozótját, a ,,Klastromrom"-ot kezdték feltárni. Itt keresik a híres pilisi ciszterci apátság maradványait, amelyet eddig sokan a pilisszentkereszti romokban véltek felismerni. Az ásatást a csapat egyik szakértő tisztje vezeti és már az első néhány napi földmunka biztató nyomokat eredményezett: a föld alól 13. századbeli faragottkő-falak kerültek elő, a másfél méter mélységben talált téglák, festett vakolatdarabok, ablaküvegek, üveg-, cserép- és műkő-edénytöredékek, kemencealkatrészek és vasszögek pedig a 14. és 15. századra utalnak. A 307-esek remélik, hogy a további ásatások eredményei alapján a pomázi ,,Klastromrom" bozótját a magyar történelem egyik szép dokumentumává tudják emelni. A pontos eredményről később fognak beszámolni.

A törökőri róm. kat. egyházközség 401. sz. ,,Szent György"-cserkészcsapata tisztjeivel és táborba menő cserkészeivel együtt tavasz óta szorgalmas igyekezettel tanulja az eszperantó nyelvet, hogy a többi nemzetek fiait megértve, ezzel is elősegítse a jamboree sikerét. — A tanfolyam vezetését két úrhölgy volt szíves elvállalni az egyházközségből, kiknek eszperantó tudása garancia a csapat teljes előkészítésére.

IV. KERÜLET.

A legényegyleti 450/ö. ,,Pálffy"-öregcsapat 45 tagja bensőséges ünnepély kertében tett fogadalmat június első vasárnapján. A fogadalmi szertartást Littschauer Lajos csapattiszt vezényelte, majd Saly József kerületi cserkészfőtitkár mély szántású beszédben buzdította a fiúkat jó munkára. A csapat az ,,Öregcsontok vigassága" című magyaros dalják keretében emlékezett meg a világháború hőseiről. Igen bájos volt a hangosfilmszerűen bemutatott ,,Egyszer egy királyfi" című magyar mesejáték. Vízicserkészélmények, a csapat vonószenekara, szavalókórus (,,Esztergom megvételéről") jöttek azután. Végül Horváth László parancsnok kihirdette az egy héttel előbb megtartott cserkész-akadályversenyek eredményét s kiosztotta a díjakat. A lélekemelő ünnepély befejeztével a közönség nagy része szeretetének és együttérzésének kifejezéséül a fiúkkal együtt énekelte el a cserkészindulót.

V. KERÜLET.

A nagytáborok előkészítése tervszerű pontossággal halad előre. A kerületi irodába egymásután futnak be a jelentkezések az algyői, gyulai és bajai táborra. Az algyői tábor parancsnokául vitéz Máriaföldy Márton dr. elnök vitéz Csaba László vezetőtiszthelyettest kérte fel.

Őrsvezetői tábort, mint az ezelőtti években, az idén is rendez a kerület elnöksége. A tábor június hó 20-tól 25-ig tart, parancsnoka Csergő Holyba István kerületi ellenőrző lesz.

Tiszti és segédtiszti vizsgát a három összevont táborban tart a kerület elnöksége.

Tisztigyűlés szintén az összevont táborokban lesz.

A 183. sz. Kinizsi-cserkészcsapat a szegedi cserkészek képviseletében résztvett Szegeden a hősök emlékünnepén.

Nemzeti Munkavédelmi seregszemle. A Nemzeti Munkavédelmi Szervezet szegedi seregszemléjét június 12-én tartotta az ipartestület nagytermében. A cserkészcsapatok képviseletében a Zrinyi, Kinizsi és Petneházi csapatok 10—10 cserkésze jelent meg Fehér István ker. sajtóelőadó vezetésével.

A mindszenti 581. sz. Zeyk Domokos-cs.-cs. folyó hó 22-én erkölcsileg és anyagilag sikeres előadást rendezett, melynek bevételéből a még eddig hiányos csapatfelszerelést gyarapítja.

A jászkarajenői 877. sz. ,,Zrinyi"-cs.-cs. apródraja május 29-én tett igéretet a cserkésztörvények szerinti életre.

A bajai 567. sz. Mészáros Lázár-cs.-cs. május 29-én avató-ünnepélyt tartott. A műsoron szavalatok, énekkar, jelenetek, tábortűz, szerepeltek. A megjelent előkelőségek s a nagyszámú cserkészszülők hálásan tapsolták végig a műsort, mi meg hálásan köszönjük szeretetük anyagi jeleit is, amivel a csapat nyári táborát segítették.

A kőrösladányi 578. sz. ,,Kond"-cs.-cs. május 14—17-ig próba-tábort tartott a község határában, a Sebeskőrös partján. Szülők és érdeklődők meglátogatták a tábor utolsó tábortüzét, ahol ők is énekeltek egy pár régi magyar dalt, melyet a csapat mindjárt meg is tanult. Ez is jó eszköz a cserkészek és szülők közti kapcsolat kimélyítésére.

VI—VII. KERÜLET.

A 677. sz. Herceg Eszterházy-cs.-cs. május hó 29-én délután tartotta évi avatóünnepélyét, ahol 15 fiú tett fogadalmat. Utána hazafias szavalatokat, cserkészügyességeket, jeleneteket mutattak be a fiúk. A szépen sikerült előadást a csapat megismétli, hogy a táborozását anyagilag minél jobban megalapozza. Az iskola tornaünnepélyén, amely juniálissal van egybekötve, a csapat tábortüzet gyujt.

A mohácsi 663. sz. Tomori Pál-cs.-cs. május 8-án fennállásának ötéves emlékére jubileumi cserkésznapot rendezett. Reggel zenés ébresztő, majd kilenc órakor a Fogadalmi-templom terén dr. Kápolnay Zsigmond esperes-plébános nagy segédlettel ünnepi szentmisét mondott s gyönyörű beszédben emlékezett meg a magyar anyákról s ezzel kapcsolatban a magyar cserkészanyák és cserkészek hivatásáról. Utána díszes fogadalomtétel volt, melyet Pásztor Endre parancsnok nyitott meg. Az ünnepi beszédet vitéz Széki Pál, a ker. főtitkára, az ünnepi zárszót dr Margitay Lajos polgármester mondotta. A fogadalom szertartása után ügyességi gyakorlatokat mutattak be a fiúk a közönség nagy megelégedésére. — Délután nagyszabású műsoros előadás keretében 3 szindarab, szavalat stb. került színre. Az esti tábortűz mintegy 250 főnyi közönség előtt állandó derü és taps mellett folyt le. A takarodó hangjai mellett búcsúztunk hálás közönségünktől, mely csak igen lassan oszlott szét s még igen sokáig elhallgatta volna cserkészeinket. A cserkésznap anyagilag és erkölcsileg is fényesen sikerült.

A VI—VII. kerület második kerületi őrsvezető táborának időpontja: június 16—21. Helye — mint tavaly — a gyönyörű fekvésű Kőlyuk környéke.

VIII. KERÜLET.

A kecskeméti ref. reálgimnázium 121. sz. cserkészcsapata május 22-én rendezte jelöltavató ünnepélyét, M. Bodox Pál zeneisk. igazgató úr vezetésével működő ifjúsági zenekar nyitotta meg Mozart: Török indulójával. Majd zenés színmű, szavalat következett ezután. Az ünnepélyen tett fogadalmat dr. Tóth Gergely ker. titkár előtt a csapat 22 jelöltje, akiket fogadalmuk megtartására Gaál Tibor parancsnok buzdított. A Himnusz fejezte be a jól sikerült ünnepélyt, amelynek bevétele elő fogja segíteni a Solton tartandó nyári nagytábort.

IX. KERÜLET.

Apródvezetők összejövetele. A debreceni apródvezetők május 20-án a IX. kerület helyiségében összejövetelt tartottak. Az összejövetelen több aktuális cserkészapródtémáról beszélgettek és elhatározták, hogy a testvéri viszony ápolása végett ezután minden hónapban összejönnek. Ősszel az ideiglenes vezetők részére apródvezetői tanfolyam indul meg. Elhatározták továbbá, hogy az apródok lapját, a Labdát terjeszteni fogják s az új apród játékos- és énekeskönyv számára anyagot gyüjtenek össze.

A 989. sz. Attila-cserkészcsapat dr Polgáry Pál parancsnok vezetésével Poroszló és Ujlőrincfalva községek határában a Tisza árterületén öt napig végzett megfeszített erővel ármentőmunkálatot. A fiúk mintegy 7 km. területen teljesítettek szolgálatot. Ők látták el a küldönc- és összekötőszolgálatot a lakosság és a mentőmunkálatot végzők között is, valamint ők végezték a telefonszolgálatot is.

Kenyérsütés. Palotai cserkésznap V. 22-én. (19. felv.)

A püspökladányi 163. sz. Turul-cserkészcsapat május 12-én tartotta 10 éves jubileumi és zászlószentelési ünnepélyét. A Cserkészszövetség és a kerület képviseletében Török Tibor ü. v. elnök jelent meg.

Kerületi összevont tábor Tiszalökön. A IX. cserkészkerület ezen a nyáron Tiszalökön gyüjti össze csapatait, hogy előkészüljön a jövő évi világjamboreera. A táborparancsnokság megnézte a táborhelyet és minden tekintetben alkalmasnak találta az 1500 cserkészből álló tábor számára. A táborhely a Tisza partján húzódó füzes-erdőben, Tiszalöktől kb. 2 km távolságra fekszik. A tábor június 27-től július 16-ig tart. Minden csapat számára kötelező júl. 5—júl. 10-ig a táborozás. Ekkor fogja megszemlélni a tábort gróf Teleki Pál főcserkész vezérkarával együtt. A kötelező tábort július 5-én déli 12 órakor nyitják meg és július 10-én reggel 7 órakor zárják be istentisztelettel. A tábor hat altáborra oszlik. I. Tisztitanfolyam, parancsnok vitéz Faragó ede; II. Őrsvezetőképzőtábor, parancsnok Sztrilich Pál dr.; III. Debreceni csapatok tábora, parancsnok dr. Márton Béla; IV. Hajdú és Bihar megyei csapatok, parancsnok Puskás Albert; V. Szabolcs, Szatmári csapatok, parancsnok Tamáska Endre; VI. Kúnsági csapatok, parancsnok dr. Jansz Béla. A tiszti táborfolyam csak a nap egyik felében foglalkoztatja a résztvevőket, hogy a tisztek csapatuknál is lehessenek. Reggel 6—8-ig leventeoktatói kiképzés, július 10-én leventeszemle és céllövőverseny.

A kerületi tábor parancsnoka vitéz dr. Bessenyei Lajos, helyettese Török Tibor és Mezey Béla.

Intézőbizottsági ülés. A kerület intézőbizottsága május 27-én gyülést tartott. Bessenyei Lajos kerületi elnök a gödöllői táborszemléről és a IX. altábor beosztásáról tájékoztatta az értekezletet. Mezey Béla főtitkár a tiszalöki tábort ismertette. Csanak József műépítész, I. B. tag a kerületi ház rajzát mutatta be. A város ugyanis a Csónakázó-tó és a hozzátartozó terület tulajdonjogáról a kerület javára lemondott és a kerület a már szépen kiépített és látogatott vízitelepen a nyáron felépíti a kerületi cserkészházat.

A 172. sz. Erő-csapat parancsnoksága június 1-én szülői értekezletet tartott. Kornya Sándor parancsnok a nyári kerületi tiszalöki tábor tervezetét ismertette a szülők előtt. Az értekezlet a szülők nagy érdeklődése és hozzászólásai mellett folyt le. A csapat 74 tagja június 4-én és 5-én másfélnapos tanulmányi kirándulást tett a Hortobágyra. A délibábos magyar rónák s a hortobágyi pásztorélet felejthetetlen emlékekkel gazdagította a csapat cserkészeit. A fiúk e rövid idő alatt a Hortobágy szépségeiből és nevezetességeiből mindazt megláthatták, amit jövőre a külföldi cserkészeknek be fognak mutatni. Gyönyörködtek este a csillagos égben s kora hajnalban a nap felkeltét szemlélték meg. Debrecen város polgármesterének jóvoltából igen kedvező fogadtatásban és kalauzolásban részesültek. A kirándulás sikerét a mindvégig tartó szép idő biztosította.

A debreceni róm. kat. ,,Zita-Hadiárvaház" 962. számú Szent Vince-cserkészcsapata táborozási alapja javára június 5-én fogadalomtétellel egybekötött kerti ünnepélyt rendezett, mely szép közönség jelenlétében folyt le. A fogadalmat vitéz dr. Bessenyei Lajos, a IX. cserkészkerület elnöke vette ki. A cserkészek énekszámokkal, játékokkal szerepeltek. Előadták az ,,Udvari fényképész" és ,,Nem igaz abból egy szó sem" c. vigjátékokat nagy sikerrel. Este hangulatos tábortűz keretében előadták a Hadifogoly című cserkészszindarabot.

A debreceni áll. reáliskola 239. sz. Fazekas Mihály-cserkészcsapata nyári táborozási költségeinek fedezésére június 5-én cserkészbemutató-ünnepélyt rendezett. A műsoron cserkészügyességek, dalok, tréfák, játékok szerepeltek. Ez alkalomamil mutatták be Oláh Gábornak ,,Élők és Halottak" című jelenetét szavalókórussal.

A hajdúböszörményi Bocskay-gimnázium cserkészcsapata június 5-én fogadalomtételi kerti ünnepséget tartott a Fürdő-kertben. Zászlófelvonás után Kovács Bertalan rajvezető nyitotta meg az ünnepséget. Ezután Sik Sándor: Alszik a tábor c. költeményét szavalta el a csapat egyik őrsvezetője. Csiha Antal parancsnok a IV. világjamboree jelentőségét ismertette. A fogadalmat Almássy Márton cserkésztiszt vette ki. Előadták még dr. Karácsonyi Sándor: ,,Gergely bácsi levizitel" c. víg darabját. Szünet alatt a cserkész által készített ipari munkákat sorsolták ki. A jól sikerült ünnepélyt tábortűz fejezte be.

Céllövőverseny. A IX. cserkészkerület 1932. évi július hó 11-én, vasárnap reggel 8 órai kezdettel kerületi bajnoki versenyt rendez Tiszalökön. A versenyről részletes utasítást ad érdeklődőknek a kerület.

A 182. sz. Uhu-cserkészcsapat május 29-én avatta föl 19 jelöltjét. Az ünnepi beszédet Árvay Ede reálgimnáziumi igazgató mondta, a fogadalmat dr. Grünfeld Ferenc parancsnok vette ki. A csapat ez évben ünnepli fönnállásának 10-ik évét.

MI ÉRDEKEL?

Rovatvezető: Dr. SZTRILICH PAL, a Hárshegyi Cserkészpark parancsnoka.

124. Helyes-e apródokból lett újoncoknál az összejövetel játékidejét kriminozással, lasszózással, nyíllövészettel és nyomolvasással eltölteni? (Höpp Henrik, 92.)

125. Hogyan lehet az étel melegét megőrizni? (Agonás Pál, 92.)

126. Aki a gödöllői jamboreen részt akar venni, annak feltétlenül részt kell-e venni az összevont kerületi kiképző-táboron? (Schömer Ottó, 92.)

127. Hogyan kell a sátorból kivenni a füstfoltot? (Zboray Gy. 92.)

128. Hogyan lehet töltőtoll-tintát a ruhából kivenni? (Szecsődy Imre, 550.)

129. Hogyan lehet glaszékesztyűből izzadtságot eltávolitani? (Szecsődy Imre, 550.)

130. Hogyan lehet öreg rozsdát eltávolitani? (Szecsődy Imre, 550.)

131. Hogyan lehet hátizsákból zsirfoltot eltávolitani, ha benzinnel nem sikerült? (Csanyevácz Béla, 550.)

132. Mit csináljunk, ha úszás közben megfog a görcs? (Lotus Zsigmond, 550.)

133. Hogyan lehet öreg állat húsát gyorsan puhára főzni? (Lotus Zsigmond, 550.)

134. Hogyan lehet legalább részben szúnyogmentesiteni a tábort? (Grob Zoltán, 550.)

135. Melyik a legfontosabb próbapont? (Grob Zoltán, 550.)

136. Mit kell minden magyar cserkésznek a világtörténelemből tudnia? (Grob Zoltán, 550.)

137. Mikor létesül olyan törvény, mely szerint a cserkészeket a munkaadó vasárnaponkint elengedni tartozik? (Grob Zoltán, 550.)

138. Hány csónak van a magyarországi vizeken? (Drexler Miklós.)

139. Hogy hivják az első „életmentő" kitüntetéssel biró cserkészt s miért kapta ezt? (Drexler Miklós.)

140. Hordhat-e vizi sapkát az, akinek nincs járatossági vizsgája? (Drexler Miklós.)

141. Milyen szinű szalag van a szabályos vizicserkész sapkán és mi a felirás rajta? (Drexler Miklós.)

142. Ki irta meg a Balaton állatvilágát és mi a mű címe? (Drexler Miklós.)

143. Ha vannak a „code"-jelzésben számok, miért nincsenek feltüntetve a Távjelzőkulcsban? (Drexler Miklós.)

144. Hányan tudják Magyarországon az eszkimó-forgást? (Drexler Miklós.)

145. Kell-e biciklihez triptiket váltani külföldi úton? (Drexler Miklós.)

146. Mennyi egy összerakható kajak súlya? (Drexler Miklós.)

147. Beléphet-e és meghálhat-e a cserkésznek civilrokona a cserkészparkban? (Drexler Miklós.)

148. Mi a korhatár a tiszti táborban? (Drexler Miklós.)

149. A testnevelési főiskolán a cserkészet milyen szerepet játszik? (Drexler Miklós.)

150. A cseh jamboree nemzeti nagytábor, vagy szláv jamboree volt? (Drexler Miklós.)

151. Kiknek köszönhetjük, hogy a jamboree 33-ban itt lesz? (Drexler Miklós.)

152. Lehet-e egy idősebb harmadosztályú cserkészre táborban őrsöt bizni, amikor az őrs szintén harmadosztályú és van sövi-je? (Drexler Miklós.)

153. Nevezhet-e ki őrsv.-nek valakit más csapat tisztje? (Drexler Miklós.)

154. Hányan voltak a francia kalandozók? (Drexler Miklós.)

155. Ha egy külföldi illetőről diszkrét információt akarok kapni, hová forduljak? (Lazur Béla, 97.)

156. Lehet-e tábortűz lángját szinezni és ha igen, mivel? (Lazur Béla, 97.)

157. Hogyan lehet fémből őrsi állatot készíteni őrsi zászlórúdra? (Lazur Béla, 97.)

158. Hogyan fényképezzük le a tábortüzet? Kicsi vagy nagy lencsenyilással (blende)? (Lazur Béla, 97.)

159. Milyenek azok a műszaki különpróbában „megadott adatok"? Mily adatokat kell itt megadni? (Lazur Béla, 97.)

160. Melyik a praktikusabb ruhadarab: a körgallér-e, vagy a viharkabát? (Lazur Béla, 97.)

161. Házilag összeállított őrsi mentőládában mit használjunk hánytatónak? (Lazur Béla, 97.)

162. Mióta főváros Budapest? (Tóth Károly, 118.)

163. Mit csináljak, hopy a nickel karóra alja ne feketedjen meg? (Damján András.)

164. Fenyőkátrányt hol lehet szerezni? (Puttner Béla, 85.)

165. Az őrsi állatoknak mi a hangja? (Drexler Miklós.)

166. A cserkész- és csapattiszti jelvénye között mi a különbség? (32. Levente, Mókus-őrs.)

167. A próbákat most már az új szabályzat szerint kell tanitani (ill. lepróbázni)? (32. Levente, Mókus-őrs.)

168. Ha kirándulás közben kisebb faluba érünk kb. 15-en, rendekben, vagy csak szanaszét vonuljunk át? (32. Levente, Mókus-őrs.)

169. Országzászlónál való őrség milyen sorrendben folyik le? (32. Levente, Mókus-őrs.)

170. Menházakban, pl. Dobogókőn vagy Klastrompusztán cserkészek mennyit fizetnek egy hálásért? (32. Levente, Mókus-őrs.)

171. A cserkészek hány százalékos kedvezményt kapnak a kirándulás, vagy táborozás alkalmával a Máv.-on? (32. Levente, Mókus-őrs.)

172. Áll-e még idén is a cserkészek számára a Hév. által nyujtott kedvezmény? Ki lehet idén is váltani a Hev.-igazolványt? (32. Levente, Mókus-őrs.)

173. Ha magam készitek ijat, milyen fából csináljam és mivel hurrozzam fel? (Koronczay László, Hök, 39. R.)

174. Ki találta fel a cserkészharcszerű számjátékot? (Palatinus J., 550.)

175. Ki vagy mi lesz a legérdekesebb a magyar jamboree-n? (P. J., 550.)

176. Hazánk vezetői, előkelőségei közül ki a legnagyobb cserkészbarát? (P. J., 550.)

177. Magyar Cserkészben megjelentek kérdéseim, de rájuk válasz nem érkezett, miért? (P. J., 550.)

178. Meg volna-e rendezhető mostanában mégegyszer a vági tutajtábor? (Ábrahám Károly, 550.)

179. Be lehet-e festeni a régi sárgás és zöldes ingeket jamboree-szinre? (Koszó János, 550.)

180. Hogyan lehet zsirfoltot papirból eltávolitani? (Galló Géza.)

181. Kalapszíj fölött a cserkészliliom milyen magasságban viselendő? (Pintér Géza, 117.)

182. Hogyan vásárolhatok faggyút?

183. Mikor válaszolhatunk „Légy résen"-nel a köszönésre? (Pápai Sándor, 117.)

184. Hogyan javithatunk ki egy horpadt kulacsot? (Pápai S., 117.)

185. Hogyan erősitsük fel úgy a Hungariajelvényt, hogy mosásban ne menjen tönkre? (B. A., 550.)

186. Miért piros, fehér, zöld a magyar nemzeti szín, van-e ennek valami előzménye? (Czuczi Dezső, Tótkomlós.)

17. Melyik öregebb folyó, a Duna-e vagy a Tisza? (Czuczi Dezső.)

188. Miért változtatták meg a cserkészjelvényt? A régi jelvényt lehet-e még viselni és hol? (Csombai István.)

189. Miért nem viselhetett eddig minden cserkész sipzsinórt? (Palatinus József, 550.)

190. Az elfakult sipzsinór mi által kaphatja vissza színét, vagy mivel rögzithető meg a szine? (Simanovszky Ernő, 550.)

191. Milyen fából kell a kajak és a vizisi bordázatát készíteni? (Simanovszky Ernő, 550.)

192. Melyek a legjobb magyar fotócikkek? (Simanovszky Ernő, 550.)

193. Milyen nemzetiségű H. Courts Mahler? (Sz.. Á. 28.)

194. Hogyan akadályozhatjuk meg a cipőzsinór gyors elkopását? (Sz. Á. 28.)

195. Hogyan segitheti elő egy őrsvezető a nyelvtanulást, ha csak magyarul beszél s igen nehezen tanul? (Sz. Á. 28.)

196. Hogyan számitják a folyami vízállást? Mit jelent pl. Paks 87. cm.? (Sz. Á. 28.)

197. Miért nevezik a postapecsétviaszt spanyolviasznak, s ki találta fel? (Sz. Á. 28.)

198. Melyik őrsvezetői tábor nyújt több tanulási lehetőséget: az országos vagy a kerületi? (Sz. Á. 28.)

199. Hogyan készithetünk vízüveget? (Sz. Á. 28.)

200. Hogyan működik az Oktogon-téri villany-ujság? (Sz. Á. 28.)

201. Hogy szoktathatom le az őrsöm egyik tagját a körme rágásáról? (Sz. Á. 28.)

202. Mivel kenjük be a kirakat sineket (általában a redőny sineket), hogy mindig jól csusszanak? (Olaj nem jó, mert a porral összekeveredve megsürüsödik.) (Gregor Sándor, 810.)

203. Az egyezményes térképjelek országonkint változnak-e? (Gregor Sándor, 810.)

204. Hogyan mossuk ki a viharkabátot, hogy az impregnálásnak ne ártsunk? (Gregor Sándor, 810.)

Mit olvashatunk őrsi órán vagy táborban? Őrsi órán és táborban igen sok könyvből olvashatunk fel. Néhányat felsorolunk:

1. A szajki tábor. (Fábián Gyula.) 2. A pszichofutballisták. (Koszter atya.) 3. Lurkó. (Koszter atya.) 4. Az ezüstflotta kincse. (Orbán Dezső.) 5. Három ember egy csónakban. (Jerome.) 6. Gaudeamus. (Walter János.) 7. Régi Magyar Cserkész évfolyamokból, Zászlónk és Erő. 8. Winetou. (May Károly.) 9. Sportakadémia. (Szektor.) 10. Ahogy a Pufi látja. 11. Foerster: Élet művészete. 12. A tábortűz üzen. 13. Zimmermann: Bilderspiele. 14. Seton: Két kis vadóc. 15. Seton. 16. Kipling: Dsungel könyve. 17. Radványi: Cserkész úton spanyol földön. 18. Kopenhágai Jamboree. 19. Nemzeti Nagytábor emlékkönyve. 20. Cserkészuton Angliában. 21. Nyitott könyv. 22. Nagy Főnök levelei. 23. Sienkievicz: Sivatagban-őserdőben. 24. Sienkievicz: Quo vadis. 25. Sienkievicz: Tüzzel-vassal. 26. Magyar Cserkész novellái. 27. Arany László: Népmesegyüjtemény. 28. Bársony István novellái. 29. Gárdonyi Géza: Az én falum. 30. Kipling: A három kópé. 31. Móricz Pál: Hortobágyi legendák. 32. De Amicis: Szív. 33. Kipling: Gyermekmesék. 34. János vitéz.

Ha az őrsömben a fiúk mind fiatalok (első v. második gimnazisták), **mit lehet csinálni az összejövetelen?** (Harry Imre 16.) Foglalkozz velük apródmunkával, melynek főeszközei a játék, ének és mese, biztosan lekötik fiatal cserkészeid figyelmét.

Hány magyar fiú vehet részt a gödöllői jamboreen? Kb. 15.000.

Melyek a legjobb és leghasznosabb könyvek az őrs számára? (Gonda Béla, 196.) Cserkészkönyv, Őrsvezetői könyvsorozat, Játékoskönyv, Daloskönyv, Táborozásikönyv, Jellemnevelő könyvek.

Meddig kell tartani az őrsiösszejövetelnek? (Kahle Zoltán, 36.) Maximum 90 percig. De ezen időn belül akkor is, ha az őrsvezetőnek nincs további programja, vagy ha az őrs unatkozik.

Mi az oka, ha a másolatok megsárgulnak a fixálóban? (Váry B., 971.) A fixáló régi. A színes (vörös) lámpa fénye túl erős.

Uj olvasó. Rejtvénymegfejtésedre R-et irtál szám nélkül. Mit jelentsen ez? Nem tudom, hova irjam pontjaidat. Képrejtvényed elsőrangú. Keresztrejtvényed is jó. Verseidről azonban nem mondhatok hasonlót. Gondolata nemes, de a kidolgozása még nagyon kezdőre vall. A válaszunk azért késett, mert jelzésed hibás és mindent egy papirra irtál. — **Forgács.** Éppen még idejében jött a kópia. A fényképrendelést nem irtam ki, mert ha már közöljük a képet, tudom nem rendelne senki. Csapat-ünnepélyekre, sajnos, nem áll módunkba munkatársat kiküldeni, ami azért nem tragikus, hisz minden magyar cserkész munkatársunk. Ezért irjátok majd meg ti is magatok, ügyesen az ünnepély lefolyását a ker. hirek számára. Szeretettel üdvözöllek. — **Cs. A. IX.** Végtelenül sajnálom, hogy nem járhatok kedvedbe, de lapunk terjedelme nem engedi meg a céllövőverseny teljes kiirásának közlését. Ez alól csak országos jelentőségű események vagy lerövidített kerületi versenyek képeznek kivételt. — **F. M. 401.** Bizony, csak hir formájában emlékezhetünk meg munkátokról. Csoportképek közlésétől elvből tartózkodunk, mert akkor csak ilyenekből állna a rovat. Annál szivesebben vennők, ha az, aki ilyen jól érti a fényképezés technikáját, olyan nem beállított zsánerképeket is csinálna, amelyik a cserkészet ellesett igazi arcát mutatja. Néhány példát erre ebben a számban is találtok jó fényképezőmunkát a nyárra! — **T. I.** A hirek között újra hozom javitva az egészet. — **F. M.** Gyászév alatt, különösen eleinte, ne énekelj. Később is, legfeljebb a közösség kedvéért. — **Z. I. 2. B. K. Cs.** Örülök, ha nemcsak akkor dolgoztok, ha pont jár érte. Üdvözöllek.

ÜZENETEK REJTVÉNYMEGFEJTŐKNEK.

R. 204. A jutalomból legjobb, ha a csapat számára vesztek valamit, igy a rejtvényfejtők az egész csapatnak szolgálatot tesznek s maguk is jól járnak. — **R. 7.** A rejtvényekhez szöveg is kell, ami megmondja a tudnivalókat, felteszi a kérdést. Azután eredetinek kell lennie, ami a ti rejtvényeitek közül csak néhányra áll. Azok pedig gyengék. Kevesebbet, de eredetit, jót és rendesen. — **R. 158.** „Ujj" rejtvényeid nem ütik meg a kivánt mértéket. Jobbakat kérünk. — **R. 148.** Nem közöljük. Gyenge. — **Itt a nyár.** Rejtvényedben van eredetiség. Eltettük. A helyes betűrést egyszer s mindenkorra már az év elején közöltük. Hogy ismételten le kellett közölnünk, az csak figyelmetlenségetek miatt van. — **R. 171.** Betűrejtvényeid jók. — **R. 37.** Melyik múzeumból csórtátok ezt a torontáli halálhírt? Nem féltek, hogy oda gyujtok? — **R. 22.** Saját gyártmányú rejtvényeiteket eltettük. Várnak sorukra. — **R. 136.** Levél megy.

A Magyar Cserkészszövetség Hivatalos Lapja.
Előfizetési ára egész évre 12 pengő. — Félévre 6 pengő. — Negyedévre 3 pengő. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. kerület, Nagy Sándor-utca 6. szám. Cserkészház.
Felelős szerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN.
Felelős kiadó: KOSCH BÉLA dr.
Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.
1932 június 15. — 12. szám.